16630

ÉLA:

20322/
barna

CSALÁDKÖNYV

I.

NEMES CSALÁDOK
POLGÁRCSALÁDOK

BUDAPEST, 1940

SZERZŐ SAJÁT KIADÁSA

ÁRA
12.— P

8/16650

KEMPELEN BÉLA:

CSALÁDKÖNYV

I.

NEMES CSALÁDOK

POLGÁRCSALÁDOK

BUDAPEST, 1940.
SZERZŐ SAJÁT KIADÁSA

Minden jog fenntartva.

Bryz. Levéltár Könyvtára
17261 1959 b. sz.

Felelős kiadó: Kempelen Béla.

Máté Ernő könyvnyomdája, Budapest VIII., József-utca 61. T.: 13-92-59.

ELŐSZÓ.

Jelen munkámban főleg két feladatot tűztem magam elé. Az egyik: megemlékezni az érdekesebb multú, főleg azokról a polgárcsaládokról, amelyek a maguk tevékenységükkel hozzájárultak a magyar gazdasági élet mai fejlettségéhez vagy épen közéleti kiválóságot adtak hazánknak; a másik: újabb és további adatokkal kiegészíteni a tizenegy kötetes „Magyar nemes családok" c. munkámat.

Sokak szemében a jogtörténetileg egymástól elhatárolt ennek a két társadalmi osztálynak ily együttes ismertetése talán helytelennek vagy legalább is szokatlannak fog feltűnni. Nézetem szerint azonban nemcsak hogy nem az, hanem ily együttes ismertetésük egyenesen szükségszerű követelmény. Hiszen a polgárcsaládok légiója nyert nemcsak az utolsó hetven év alatt, de századokkal előbb is magyar nemességet, a rendiség eltörlésével pedig a két társadalmi réteg között régebben fennállt közjogi válaszfalat már ledöntötte az idő és az egymás közötti házasságok is egyre szorosabb vérségi kapcsolatot létesítenek köztük.

Munkám Magyarországon az első kisérlet arra, hogy polgárcsaládok is családtörténeti feldolgozásban részesülnek. Nem így van ez például Németországban, ahol a „Deutsches Geschlechterbuch"-ból immár száz kötet hagyta el eddig a sajtót.

A „polgár" szó a multban bizonyos társadalmi alsóbbrendűséget jelentett. Nemes és polgár között mélyreható politikai és társadalmi különbségek álltak fenn. A városi polgárság csak a maga egyetemleges összeségében volt egy nemes személynek tekintendő és mint ilyen csak követe útján vett részt az országgyűlésen, mint a „Karok és Rendek" negyedik osztálya. A nemes ember a megyei életben játszott szerepet; a városok önkormányzati életében azonban csak annak volt szava, aki „polgár" volt.

Ismeretes, hogy a városok fejlődéstörténete a XII-ik században veszi kezdetét, de nagyobb mérvű kifejlődése a XIII-ik századra esik. Elemüket túlnyomó részben iparosok és ke-

reskedők képezték és a II. Géza uralkodása alatt történt nagymérvű telepítések folytán magukon viselték lakosságuk származása bélyegét.

A város életében tehát csak a „polgár" számított. Ahhoz pedig, hogy valaki „polgár" legyen, polgárjogot kellett szereznie. Megszerzése különböző helyeken különböző feltételekhez volt kötve. Igy Pesten a török-uralom megszünése után polgár csak olyan egyén lehetett, aki a városban telket szerzett és arra házat épített. Akinek nem volt polgárjoga, azt zsellérnek tekintették. A Lipót-féle privilégium értelmében csak katolikus egyént lehetett felvenni a város polgárai közé. A polgárjog megszerzése aztán bizonyos taxa lefizetéséhez is volt kötve. Idegen származású egyén rendszerint a taxa kétszeresét fizette. A felvett polgárnak esküt is kellett tennie, stb.

Természetesen, a városok polgársága részint természetes szaporodás, részint újabb letelepülések útján számban egyre gyarapodott. Nemes embernek a városban való megtelepedését a polgárok általában nem jó szemmel nézték, viszont neki is csak abban az esetben volt beleszólása a város ügyeibe, ha megszerezte benne a polgárjogot. Igaz ugyan, hogy voltak városok, amelyekbe egyre több nemes költözött be, akik közül egyesek meg is szerezték a polgárjogot, mások ellenben csak azért telepedtek le falaik közé, hogy kultúráltabb viszonyok között élhessenek, mint falusi magányukban. Igy például Pozsonyban 1715-ben 836 polgár mellett még egyetlenegy nemes ember sem szerepel az összeírásban, de öt évre rá (1720.) már leszállt a polgárok száma 656-ra és mellettük 158 nemes egyén is lakott benne.

Tagadhatatlan, hogy a magyar ipar és kereskedelem története a legszorosabb kapcsolatban áll a városok fejlődéstörténetével. Mindkettő ezekben indul meg, haladnak a fejlődés útján, válnak virágzóvá és belőlük hálózzák be az országot. Különösen áll ez a felvidéki városokra, mert az alföldi városok egészen a legújabb időkig megmaradtak földmívelő városoknak.

Iparral és kereskedelemmel — nem számítva ez utóbbihoz a zsidók által űzött házaló-kereskedést — csak a városi polgárság foglalkozott. A nemesség kinn élt birtokain, gazdálkodott, a maga módja szerint szórakozott, de az iparral és kereskedelemmel való foglalkozást magára nézve lealázónak, szolgai munkának tekintette és sehogysem tudta összegyeztetni őseitől öröklött nemzeti büszkeségérzetével. Mi sem természetesebb tehát, hogy az uralkodók tele marokkal szórták a jövevényekre a legkülönbözőbb kedvezményeket, csakhogy mennél erőteljesebben fejlődhessék ki a városi polgári rend és lendíthessék fel általa az ország iparát és kereskedelmét, ami hathatósan növelte az ország közbevételeit is.

Az iparosokból és kereskedőkből ekképen kialakult városi polgárság mondhatni, hogy szinte a legújabb időkig magán viselte származása és foglalkozása bélyegét. Túlnyomó részben német eredetű volt; megtartotta nyelvét, szokásait, sőt azokat nagyrészt meg is gyökeresítette hazánkban. Ha visszatekintünk főleg felvidéki városaink történetére, amelyek kevés kivétellel mind ipari és kereskedelmi gócpontok voltak, meg kell állapítanunk, hogy lakosságuk csaknem kivétel nélkül németajkú volt. Még Kolozsvárnak is csak Mátyás király alatt sikerült kivívnia azt a jogát, hogy bírája minden második évben magyar legyen! Bártfa, Besztercebánya, Eperjes, Kassa, Késmárk, Kismarton, Kőszeg, Lőcse, Modor, Pozsony, Sopron, stb. mind németajkú volt. Ha pedig bennök a középkor, de folytatólagosan akár az újabb kor társadalmi életét vizsgáljuk, a bennök élő társadalmi osztályoknak egymástól a legteljesebb elzárkózottságát, elszigeteltségét kell tapasztalnunk. A társadalom rétegekre, kasztokra tagozódott; köztük mondhatni semmi kapcsolat nincs; az együttérzésnek még elenyésző nyomait sem lehet náluk felismerni. Már a főnemesség és köznemesség között is ür tátongott; csak abban az egy felfogásban egyeztek meg egymással, hogy mindketten lenézték a városi „polgár"-t, aki főleg iparos, részben kereskedő volt.

A városi polgárság ezzel az ellenszenvvel szemben a céhrendszerben keresett menedéket. Ez a körülmény ugyan szorosabbra fűzte össze az egy-egy céhbe tartozókat, de kifelé még jobban elbástyázta magát a nemesi osztályhoz való közeledéstől. Annyira ment a céhhez való kapcsolódottság érzete, hogy még a házasságok is rendszerint a céhen belül történtek, aminek persze megvoltak a maga gazdasági okai is.

Ez a társadalmi rétegeződöttség máig sem igen engedett régi merevségéből. A jelenségnek nemcsak az az oka, hogy a rendi-világ nagy osztálykülönbségében gyökeredzik, hanem van lélektani magyarázata is. Minden társadalmi rétegnek meg lévén a maga sajátos lelkisége, nagynehezen hasonulnak át egymáshoz. Az élethivatások egyneműsége közös életelveket vált ki egyedeiből. Az egynemű foglalkozásúaknak megvannak a maguk sajátos érdekeik; beszédtárgyuk ebből az adottságból táplálkozik és együvétartozóságuk tudata erősíti az egyéni öntudatot.

De ami szintén érdekes jelenség épen a polgárcsaládoknál, az a felfelé való törekvés igyekezete és már a harmadik nemzedéken az ipari és kereskedelmi pályától való menekülés. Az unoka már többnyire nem tartja eléggé „úri"-nak ezt az élethivatást és apáik műhelyéből vagy üzletéből az előkelőbb hivatalnoki pályára kívánkozik vagy ügyvédi, orvosi, mérnöki, stb. diplomát szerez.

Százötven-kétszáz év alatt így ki is cserélődik minden város polgári társadalma. Ötven-hatvan évvel ezelőtt még virágzott műhelyeknek és üzleteknek új tulajdonosaik vannak. Nagymultú iparos- és kereskedő családok utódai közül nem egy szinte szégyenli azt, hogy ősei vagy épen még nagyatyja iparos vagy kereskedő volt.

Pedig ha csak egy futó pillantást is vetünk az ebben a kötetben ismertetett polgárcsaládok névsorára, meg kell állapítanunk, hogy nincs mit szégyenkezniök miattuk. Csak felemelő tudat lehet az utódra, hogy őse tisztes kézműves vagy kereskedő volt és egy tégladarabbal ő is hozzájárult a magyar ipar és kereskedelem fejlesztéséhez...

Sajnos, a magyar történelem lapjait vérbe mártott tollal írta meg Clio. Lapjairól vértócsák merednek szemeink elé, mert alig van sora, amelyben nem öldöklő harcokról emlékeznék meg. A gazdasági munka fejlődéstörténetének eddig vajmi kevés hely jutott benne. A magyar történelemnek mindmáig téléggé még meg nem világított fejezetei épen a városok és a polgárság multja. Mindkettő családok történetéből tevődik össze, így már ennélfogva is különös jelentősége van a magyar városok polgárcsaládjai multjának.

Munkám részint címerrajzokkal, részint arcképekkel, részint más, történelmi érdekességű reprodukciókkal jelenik meg. Ugy az egyes családok ismertetése, mint a rajzok szolgáljanak buzdításul az ősök emléke iránti kegyeletnek hasonló megnyilatkozására.

Budapest, 1940. május hava.

Kempelen Béla.

Az ezen I. kötetben ismertetett családok:

Oldal

Ábrahám, sepsiszentkirályi, másképen Kilyéni 11
Ábrán, hosszúaszói (címerrajzzal) 11
Ábrányi, lászlófalvi 11—12
Ádám, bözödi 12
Adda 12—13
Aebly 14
Agorasztó 14
Akacs, kis- és nagyunyomi 14—15
Alberti de Enno 15
Alberti de Poja 15
Álgyay, algyesti 15—16
Almásy, zsadányi és törökszentmiklósi 16—17
Almay, almási (a címszóban tévesen almai) 17—18
Altenburger 18—19
Andrényi, gyoroki, báró (címerrajzzal) 19
Appiano 19—20
Astuto-Lucchesi, herceg 20

Babics 20
Bajza (címerrajzzal és 2 arcképpel) 20—22
Balla, horhyi (címerrajzzal) 22—25
Ballay, ballai (címerrajzzal) 26
Bálványossy, bálványosváraljai (címerrajzzal) 27
Barchetti 27—29

Oldal

Barényi, monostori (címerrajzzal és 3 arcképpel) 29—32
Benczur 33
Berkó, báti (címerrajzzal) 34
Bielek 34—35
Bóbics 35
Bobula, herbu Leliwa (címerrajzzal) 35—36
Bókay, bókai 37
Boráros 37
Bozó, dinyeberki és ágodi (címerrajzzal és 3 arcképpel) 37—40
Braun, belatini 40—41
Brünek 41
Buzássy 42

Cebrian, gróf (címerrajzzal) 42
Cicatricis, dezseri (címerrajzzal) 43
Corchus 43
Csergő, gyergyóremetei (címerrajzzal) 44
Csertán 44—45
Czerva, ill. Granichstaedten-Czerva 45—46
Czoborczy 47—48

Dániel, szamosujvárnémethii, báró (címerrajzzal) 48
Degré 49
Dekker, nemesmiliticsi (címerrajzzal) 49
Dollinger 50
Dreher 50

Oldal

Eckerdt, gagybátori 50—51
Emich, emőkei 51—52
Emmerling 52
Erney, nagyernyei 52—53
Ethey, erdőbényei 53

Fabinyi 53—54
Fábry, bártfaujfalusi (címerrajzzal) 54
Fábry, felsőalmási 54—55
Fellner, feldeggi, báró 55
Fellner 55
Felsmann 55—56
Floch-Reyhersberg (címerrajzzal) 56
Forster, szenterzsébet 57
Forstinger 57

Gaál, huszti (címerrajzzal) 58
Gamperl 58
Geist, csákói (címerrajzzal) 58—59
Giergl 60—61
Glatz 62—63
Glósz, Glos (címerrajzzal) 63
Gyöngyössy 63

Haggenmacher 63—64
Handtel (Havasi) 64
Hartleben, sarkházi 64
Hause 65
Haynal, váradi (címerrajzzal) 65—66
Helbig (címerrajzzal, arcképpel) 66—67
Heldt 67
Henszlmann 67—68
Hieronymi 68—69
Hubay, szalatnyai (címerrajzzal) 69
Huszár, derzsikai (címerrajzzal) 70

Ibrányi, vajai és ibrányi (címerrajzzal) 70

Oldal

Inkey, pallini, nemes és báró 70—72
Izsák, izeri (címerrajzzal) 73
Jakó, szalárdi és félegyházi (címerrajzzal) 74
Jálics 74—75
Jankó (címerrajzzal) 75—79
Jantsits, karpfensteini (címerrajzzal) 79—80

Karácsondy, karácsondi (címerrajzzal) 80
Karpfenstein 80
Kauser (9 fényképreprodukcióval) 80—87
Kayser 87
Kerekess, abaujszántói 87—89
Kertész 90
Kintzig, nyéki (címerrajzzal) 90—91
Kleiner 91
Kozma, leveldi 92—93
Kölber, pákai (2 arcképpel) 93—96
Körmendy 96—97
Körmendy-Ékes (címerrajzzal) 97
Kray, krajovai és topolyai, báró 97—98
Kunz 98—100

Lenhossék 100—101
Lippóczy (címerrajzzal) 101—102
Lisznyay-Damó, lisznyai (címerrajzzal) 102
Luczenbacher, szobi 103

Machula, ábrahámfalvi 103—104
Madarassy, mezőmadarasi (címerrajzzal) 104—105
Mády, Nagy-Mády (címerrajzzal) 105—106
Makay (címerrajzzal) 106

Oldal

Márky, sarkadi (címerrajzzal) 106—107
Marx, csákányi 107—108
Méhes, nyéki (címerrajzzal) 108
Méhes, váradi (címerrajzzal) 108
Meskó, felsőkubini 108—111
Miskovits (címerrajzzal) 112
Mössmer (arcképpel) 113—114
Mutschenbacher 114—115
Müller, szentgyörgyi, báró 115—116

Nagy, szőkefalvi (címerrajzzal) 116
Nagy-Győry, Nagygyőry (címerrajzzal) 116—118
Némethy, ujfalusi 118
Noseda 119

Olchváry, olcsvári 119—120

Paál (címerrajzzal) 120
Pfeffer, Péteri (látképpel) 120—121
Pozder 122—123
Prihoda (címerrajzzal) 123—125
Purgly, jószási (címerrajzzal) 125
Puskás (címerrajzzal) 125

Reviczky, revisnyei (címerrajzzal) 126

Saxlehner 126—128
Schlagetter, sáponyai (címerrajzzal) 128
Seenger 128—129
Seenger 129
'Sigray, bátori (címerrajzzal) 129

Oldal

Simay-Molnár (címerrajzzal) 129—130
Solymosy, loósi és egervári, báró 130—131
Spett 131—132
Stettner, makkoshetyei és szenttamási 132—134
Svastits, bocsári (címerrajzzal) 134—138
Szajbely, Szájbely (címerrajzzal) 138—139
Szilágyi, ákosfalvi (címerrajzzal) 139—141
Szöllőssy, felsőszöllősi (címerrajzzal) 141
Sztankay, sztankovói és sztankahermányi 141

Tarányi és Oszterhueber 144—147
Tichler, tichlowitzi (címerrajzzal, 4 arcképpel, 1 szabaduló-levél reprodukcióval) 148—153
Tomcsányi, tomcsányi (címerrajzzal) 153—154
Tomka 154—155
Torday, tordai (címerrajzzal) 155
Tóthfaludy, Pynkóczy-Tóth (címerrajzzal) 155

Urbán, monyorói, báró (címerrajzzal) 156—157

Vasváry (címerrajzzal) 157
Vecsey, vecsei, böröllői és izsákfai, nemes és báró (címerrajzzal) 158
Vékey, vékei (címerrajzzal) 158
Verebély, verebélyi (címerrajzzal) 158
Vezsenyi, eredetileg Westermayer (címerrajzzal) 159

Oldal

Virányi, vencsellői (címerrajzzal) 159

Ybl 159—162

Zádor, fenyéri (2 arcképpel) 162—163

Zobel, nagyszentmihályi (címerrajzzal) 163

Oldal

Zsembery, derzsenyi és zsemberi (címerrajzzal) 164

Zsitvay, zsitvateői (címerrajzzal és 3 arcképpel) 164—167

Zsivkovics, torontálszigeti 167—168

Zsombolyay, zsombolyai 168

A kötetben előforduló összes nevek névmutatója a kötet végén.

Rövidítések:

Gerő: dr. Gerő József: A m. kir. belügyminiszter által igazolt nemesek 1867—1937. (Budapest, 1938.).

Gf.: Genealógiai füzetek. Szerk. Sándor Imre és Sebestyén József (Kolozsvár, 1903—1910.).

Kösz.: Kőszegi Sándor: Nemes családok Pest vármegyében. (Budapest, 1899.).

MNCs.: Kempelen Béla: Magyar nemes családok, 11 kötet, A—Z. (Budapest, 1910—1932.).

NI.: Nagy Iván: Magyarország családjai, 12 és pótk. (Pest, 1857—1868.).

rcsk.: részben családi közlés.

T.: Turul. A magyar heraldikai és genealógiai társaság közlönye (Budapest, 1883-tól).

ns. = a. m. nemes.

* = született.

: = házasság.

† = meghalt.

ÁBRAHÁM, sepsiszentkirályi, másképen KILYÉNI.

Háromszéki család, amely 1611. jún. 14-én kapott *Ábrahám* István személyében többed magával címereslevelet. — *Címer:* vörös mezőben zöld halmon két leopárd bal mellső lábukkal földre szegzett vörös lobogós zászlót tartanak; a jobboldali felemelt jobbjában véres kardot, a baloldali jobbjában puskát tart; zárt sisak; sisakdísz nincs. — Vö. *MNCs.* I/11.

ÁBRÁN, hosszúaszói.

A címereslevelet 1610. dec. 18-án *Ábrán* János kapta. Egyike volt annak a 128 vitéznek, akik Elek János mezei kapitánysága alatt érdemesen szolgáltak. Valamennyien közös címeradományban részesültek és a hosszúaszói pusztát kapták adományba. Címereslevelüket 1611. ápr. 13-án Krasznamegye hirdette ki. — *Címer:* kék mezőben a pajzs alján fekvő oroszlánon álló páncélos vitéz jobbjában bárdot, baljában koronát tart; sisakdísz nincs. — Vö. *MNCs.* I/15.

ÁBRÁNYI, lászlófalvi.

Eredeti neve *Eördögh* volt. Régi túrócmegyei család, amelyből 1844. febr. 3-án *Eördögh* Lajos (megh. 1853. máj. 30.) és gyermekei változtatták át nevüket *Ábrányi*-ra. Felesége *Kállay* Teréz volt. Fiai voltak: 1. *Aurél,* 2. *Emil,* 3. *Kornél.*

1. *Aurél* szolgabíró volt; felesége *Drevenyák* Máriától született leánya:

Izabella.

2. *Emil* (sz. 1820. nov. 20., megh. 1850. ápr. 7.), író; felesége *Lang* Paula volt; fia:

Lajos (sz. 1849. dec. 7., megh. 1901. máj. 30.) festőművész volt.

3. *Kornél* (sz. 1822. okt. 15., megh. 1903. dec. 20.), zeneművész, zenei író; felesége, 1. *Medve* Zsófia, 2. geleji *Katona*

Klementina (sz. 1856. nov. 29., megh. 1932.). Fiai, 1-ső feleségétől:

A) *Kornél* (sz. 1849. dec. 31., megh. 1913. márc. 11.); miniszteri tanácsos, sajtófőnök; 2-ik felesége *Tömöry* Adrienne (sz. 1870. dec. 17.). Leánya (1-ső feleségétől):

Adrienne, férje *Prónay* Endre.

Fia:

Kornél (sz. 1878. máj. 6., megh. 1923.); felesége *Dunkel* Edit. Gyermekei:

a) *Lilian* (sz. 1909. márc. 11. Budapest),

b) *Boldizsár* (sz. 1915. márc. 29.),

c) *Menyhért* (sz. 1915. márc. 29.).

B) *Emil* (sz. 1851. jan. 1., megh. 1920. máj. 20.); költő, műfordító. Felesége *Wein* Margit (sz. 1864.) operaénekesnő, a m. kir. Operaház örökös tagja. Fia:

Emil (sz. 1882. szept. 22.), zeneszerző és karnagy. Felesége *Várnay* Róza. Gyermekei:

a) *Emil.* — b) *Margit.* — c) *Aurél.*

4. *Ida* (megh.), férje volt *Kruspér* N.

Címer: kék mezőben hármas zöld halom baloldali szélsőjén ágaskodó szarvas nyakán nyillal átlőve, a jobboldali pajzsfőben csillag; sisakdísz: a szarvas növekvőleg; takaró: kékarany, vörös-ezüst.

A család őse Othmar Pirk, aki IV. Béla királytól 1250-ben birtokadományt nyert a mai Lászlófalvára. Fiai közül Gyuge az *Eördögh,* Theius pedig a lászlófalvi *Velics* családot alapította meg.

ÁDÁM, bözödi.

A családnak 1712-ig visszamenő leszármazási adatait már közöltem Magyar nemes családok c. munkámban (I. kötet 25. old.). Ezúttal néhány újabb leszármazási adattal egészítem ki az ottani genealógiát. Az 1875. (márc. 22. Székelyudvarhelyen) született *Ádám* Dénes ny. kir. járásbirósági alelnök szülei Ádám *Dénes* és *Bartha* Polyxéna; felesége *Galvácsy* Piroska; fia *Tibor* (sz. 1915. okt. 6. Kolozsvár). *Dezső (Sándor* és *Reisz* Eta fia) felesége *Virányi* Anna; fia *Lóránd* (sz. 1909. jan. 13. Lugos) vitéz, m. kir. repülő-főhadnagy. Felesége *Tulok* Gabriella; leánya *Gabriella* (sz. 1937. dec. 16. Budapest). Nemességüket 59.390—37. B. M. sz. a. igazolták. — Vö. *MNCs.* I/25., *Gerő* 33—4.

ADDA.

Lombardiai eredetű család, közös eredettel a marchese *d'Adda* családdal. A család két tagja a XVII. században Magyarországba költözött és *János-László* személyében 1753. júl. 2-án Mária Teréziától magyar nemességet kapott. A család-

nak Magyarországra jött első őse *Jakab-Lajos* ezredes (megh. 1683.), aki a Thököly-féle harcok idején a szomolnoki ütközetben halálosan megsebesült. Testvére volt *Rudolf,* aki szintén ezidőtájt jött át Magyarországra, 1699-ben azonban visszaköltözött Itáliába, ahol grófi rangot kapott. Fia, *Rudolf* ugyancsak a csatatéren halt el 1748-ban. Másik fivére, *Ferdinánd* VIII. Sándor pápa idejében bíbornok, később pedig az angol udvarnál pápai nuncius volt. Meghalt 1713-ban.

Jakab-Lajos (l. fennebb) felesége brádi *Brády* Anna (1631—1705.) volt. Egyik fia volt *Bernát-Jakab* (1656—1739.), akitől a család ekképen sarjadzott le:

I. Bernát Jakab
1656—1739
Mittis Mária
(† 1772)

János-László
1725—1782
Vojta Mária Antónia
(1745—1808)

János *1769 IX. 20 † 1809 Hentaller Karolina (1792—1852)	József *1770 XI. 23 † 1811 Geramb Amália (†1860) l. II. tábla	Anna *1773 IX. 2 1. almási Vlasits Mihály 2. Nikázy N.	Teréz *1775 II. 4 †1796 X. 2 Bécs br. Geramb Ferdinánd (*1770 Lyon)
Titusz *1808 †1883 V. 23 Nemák Franciska (†1891)			

Kálmán *....	Adél *1858 Bangha Béla	Eugénia *1860 Tisza Rezső	Viktor *1865 Déchy Margit	Zsófia

Izabella *1897	Margit *1899	Lajos *1901	Viktor *1909	Iván *1911

II. József
Geramb Amália
l. I. tábla

Jenő-Tivadar
*1810 III. 21 †1891 XII. 29
Krombholz Ottilia
(†1875)

Tivadar *1845 IX. 28 †1891 czabaji Horváth Adrienne	Johanna *1854 Poche Ágoston	Amália *1852 Hausenblass Adref	Gabriella *1857 II. 24 Gröling Albrecht
Flóra *1886 Pacsér 1919: Rádl Sándor	Alfréd *1888 VIII. 29 Nagyszeben huszárezredes dánosi Nagy Viola		

Vö. *MNCs.* I/29.

AEBLY.

A családra vonatkozó legrégebbi adatom szerint egy *Aebly* Frigyes kereskedő 1787-ben nyert polgárjogot Pesten. Valószínűleg fia volt az az Aebly *Rezső,* aki 1787-ben született és 1855-ben halt el. Egy Aebly Frigyesnek a XIX. század elején Pesten a Váci-utcában volt a „Svájcihoz" címzett rőfösáru üzlete; 1809-ben nyert polgárjogot Pesten; 1813-ban a város választó polgára. *Adolf* (1826—1896.) a XIX. század második felében igen tekintélyes pesti kereskedő a Pesti Polgári Keresk. Testület elöljárója, majd választmányi tagja volt. Ötszáz forint adománnyal járult hozzá a budapesti kereskedők menházának létesítéséhez. 1861-ben és 1867-ben pestvárosi bizottsági tag. Egy másik *Frigyes* 1850—1902. élt; *Szidónia* felesége lett *Jálics* Ignácnak (1843—1890.). Ujabb adataim nincsenek a családról.

AGORASZTÓ.

Görög eredetű család, amelyből *György* Thessaliának Ampelákia nevű városkájából a törökök üldözése elől a XVIII. század második felében költözött Pestre, ahol kereskedést folytatott. Mint ilyen 1786-ban polgárjogot nyert a városban. A Lipótvárosban (ma Szent István-város) volt gyarmatáru kereskedése, míg egy másik *György* — mindketten Agarosta néven — vászonkereskedést folytatott. Ez utóbbinak az Erzsébet-tér 7. számú házban volt az üzlete. *György* fia volt *Sándor,* akinek két felesége és két fia volt, akikben két ágra szakadt a család. Az elsőtől született *Miklós* (1822—1887.) táblabíró, 1887. okt. 27-én vásárhelyi előnévvel magyar nemességet kapott. Ez az ág unokája, *Miklós*-ban (1888—1917.) kihalt. Az elsősorban említett Miklósnak féltestvére volt *Szilárd* (megh. 1900.), akinek fia *Tivadar* dr. (sz. 1870.), Pestvármegye ny. alispánja. — Vö. *MNCs.* I/41.

AKACS, kis- és nagyunyomi.

Vasmegyei, fiágon kihalt család. Első ismert őse Akacs másképen Loránth vagy Leonardus a XV. század első felében élt. A család *József* gyermekeiben három ágra szakadt, de mindhármuk gyermekeiben fiágon elenyészett. *Albert* fia *Mihály* 1874-ben halt el; *Gábor*-nak két leánya volt: *Teréz* és *Borbála,* ez utóbbi *Hodászy* Jánoshoz ment nőül; *Imre* leánya volt *Erzsébet,* akinek férje *Mayer* Ferenc volt. Ez utóbbinak fia volt *Mayer* János, ezé *Mayer* Lajos, felesége *Brunhuber* Teréz, ezé *Mayer* Ödön dr. (sz. 1882. febr. 2. Budapest), m. kir. gazdasági főtanácsos, a Magyar Kisbirtokosok Földhitelintézetének igazgatója; nevét *Akacs*-ra változtatta. Felesége

(esk. 1918. szept. 7. Kondoros) *Dérczy* Sára; fia *Ödön* (sz. 1919. szept. 18. Kondoros).

Az Akacs családra vonatkozó további adatokat l. még *MNCs.* I/55—56.

ALBERTI de Enno.

Tiroli olasz származású család, amely 1714. okt. 12-én részesült a grófi rang adományozásában. A családnak két magyarországi beházasodásáról tudok. Az egyik: Alberti *Antal* gróf (sz. 1859. aug. 26. Graz, megh. 1913. márc. 4. Bécs) 1881. okt. 6-án vette nőül nagylónyai és vásárosnaményi *Lónyay* Saroltát (sz. 1864. Bodrogolaszi, megh. 1913. jan. 20. Bécs). Leányuk, Ella grófnő (sz. 1884. jún. 2.) brünni alapítványhölgy. A másik: Alberti *Vilmos* gróf (sz. 1884. nov. 12. Judenburg) mint császár-vadász tiszt küzdötte végig a világháborút; Szadán volt birtokos. Felesége (esk. 1918. okt. 12. Bécs) hajnácskői és hernádvécsei *Vécsey* Ágota bárónő (sz. 1891. aug. 20. Vác), előbb kvassói és brogyáni *Kvassay*-né. Három gyermekük van: 1. *Anna* grófnő (sz. 1920.), 2. *Mária* grófnő (sz. 1922.), 3. *Ferenc* gróf (sz. 1924.).

ALBERTI de Poja.

Szintén tiroli eredetű olasz grófi család. 1683-ban részesült nemességének megerősítésében. Két grófi rangja van: az egyik római szent-birodalmi (1774. márc. 21.), a másik tridenti (1774 jún. 15.). A család a mult század első felében került Magyarországra. Alberti *Adolf* gróf (sz. 1811. márc. 20. Nagyszombat, megh. 1890. máj. 4. Csanak) mint ezredes szolgált a cs. kir. hadseregben és 1839. okt. 28-án vette nőül bezerédi *Bezerédy* Krisztinát (1817—1891). Fiuk, *Albert Tádé* gróf (sz. 1848. szept. 13. Kocs, megh. 1899. júl. 5. Ischl) kamarás és vadász-százados felesége (esk. 1885. ápr. 14. Hainburg) zichi és vásonkeői *Zichy* Valéria grófnő (sz. 1855. jún. 6. Bécs) csillagkeresztes hölgy. Az ifjabb ágból Magyarországon élt még Alberti *Ferenc-Andor* gróf (sz. 1870. jún. 24. Pusztacsév), akinek felesége (esk. 1904. okt. 18. Kőszeg) gyömörei *Gyömörey* Anna (sz. 1878. szept. 17. Mähr. Weisskirchen) és *Irma-Argia* grófnő (sz. 1863.), aki tarcali *dell'Adami* Géza (sz. 1847.) cs. és kir. ellentengernagy felesége. — Vö. *MNCs.* III/278.

ÁLGYAY, algyesti.

A családot korábban *Kardetter*-nek hívták és őse Pesten ácsmesterséget folytatott. Tagjai közül *Tamás* 1800-ban, fia *Lipót* pedig 1816-ban szerezték meg a polgárjogot Pesten. Mindketten a Lipótvárosban (ma Szent István-város) laktak

és külön-külön űzték iparukat. Tamás veje volt *Spiegel* József, szintén ácsmester a Lipótvárosban, akivel együtt kapott magyar nemességet 1831. ápr. 8-án. *Kardetter* Tamás ekkor változtatta át nevét *Álgyay*-ra és mindketten az algyesti előnevet kapták. *Tamás* felesége *Lovas* Borbála volt. A családból *Álgyay* Izabella férje aknaszlatinai *György* Lajos dr., akinek leánya *György* Izabella *Hubert* Pál dr. (sz. 1894.) technikus, kereskedelmi államtitkár felesége. Utóbb nevezettnek anyósa, szül. *Álgyay* Izabella örökbefogadván, engedélyt nyert nevének az *Álgyay* családnévvel *Álgyay-Hubert* alakban való egyesítésére. — A család leszármazására következő adataim vannak:

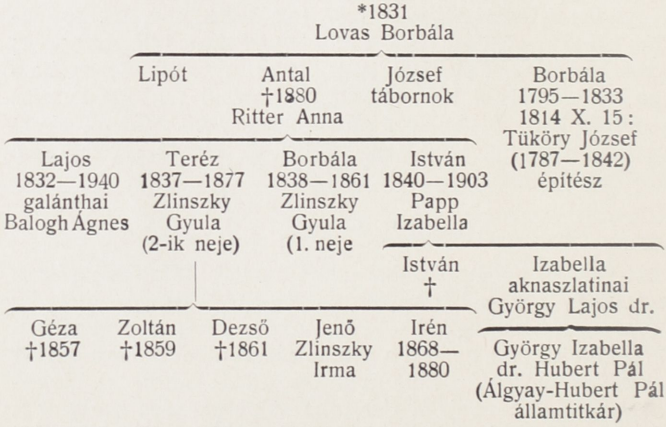

Vö. *MNCs.* I/69.; *Hellebronth* K.: Családtört. Jegyz. (Bp. 1912.) 5. old.

ALMÁSY, zsadányi és törökszentmiklósi.

A család történetével és úgy nemesi, mint grófi ágának leszármazásával részletesen foglalkoztam a Magyar nemes családok c. munkám I. kötete 74—78. oldalain. A nemesi ágazatra vonatkozó kiegészítő adataimat a következőkben közlöm.

A III. tábla (A nemesi ág folytatása) élén álló *Antal* nem született 1772-ben, hanem ebben az évben halt el. Fia, *Antal* 1765-ben született és 1834-ben húnyt el. Felesége *Kempelen* Teréz (1771—1823.) csillagkeresztes hölgy volt. Gyermekeik közül *Ede* (1792—1858.) felesége (esk. 1835. Bécs) *Hauser* Mária (megh. 1872.) volt, akitől leánya, *Lujza* (sz. 1840.) *Stahl* Oszkár (1840—1910.) felesége lett, míg fia, *Ede* (sz. 1836. febr. 9. Bécs, megh. . . .) 1861. szept. 11. Salzburgban vette

nőül *Teschenberg Kluger* Ilonát (1839—1890.), akitől három gyermeke származott:

1. *Mária* (sz. 1863. jan. 20. Sopron), akinek férje báró fraydeneggi és monzelloi *Fraydt* Ottó.

2. *Margit* (sz. 1864. jan. 28. u. o.), férje *Kodolits* Félix.

3. *György* (sz. 1867. aug. 1. Felsőlendva) hírneves magyar utazó és ornitológus. Két ízben vezetett expedíciót Ázsiába. Egyéb eredményei mellett különös fontossággal bír a kirgizek solymászatára vonatkozó eredeti tanulmánya. Főműve Utazásom Ázsia szívébe (1903.). Felesége (esk. 1891. dec. 3. Graz) *Pittoni* Ilona. Gyermekei:

A) *Györgyike* (sz. 1892. szept. 25. Borostyánkő).

B) *János* (sz. 1894. jan. 20. Kőszeg).

C) *László* (sz. 1895. nov. 3. Borostyánkő). Több autó- és repülőgép-expedíciót vezetett Afrikába, ahol a Szaharában történelemelőtti időkből való barlangfestményeket is fedezett fel. 1935-ben a Szelim oázist utazta be Horthy Jenő és Széchenyi Zsigmond gróf társaságában. Munkái Autón Szudánban és Az ismeretlen Szahara.

ALMAY, almai.

Előbb *Wurm*-nak hívták. A XVIII. század második felében vándorolt be Pestre. Őse, *János* 1773. körül bognármesterséget folytatott és szerzett polgárjogot Pesten. 1793-ban *József* nevét olvassuk a pesti kereskedők névsorában. Az 1800-as évek elején „Wurm és Schmikl" cég alatt vaskereskedése volt a Főtéren. A mai Wurm-udvar a Dorottya- és Wurm-utca sarkán a XIX. század elején épült. Ma a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Bank központi székháza. A palota földszintjén egykor kávéház volt, amelyre a család 1824-ben nyert kávéházi jogot. Habár működött benne egy európai hírességű Sakk-klub, a kávéház mégis „gabonahajhászok" s bankosok és pénzváltók „börzeháza" volt. Hírhedt volt kártyabarlangjáról is, amelyben többek között nagy szerepet játszott egy Beattini nevű olasz kalandorgróf. A kávéházról egyébként többen megemlékeznek a régebbi magyar írók közül regényeikben. — A nagyvagyonú család aztán birtokot vásárolt az aradmegyei Almáson s Alsó- és Felsőcsillán; 1834-ben magyar nemességet is kapott „almási" előnévvel, amikor nevét is megváltoztatta *Almay*-ra. A család tudtommal fiágon kihalt a néhány évvel ezelőtt elhúnyt *Olivér* nevű utolsó férfitagjával.

Néhány ízre terjedő leszármazása ez:

József
1770—1854
1. N. N.
2. Unger Róza
(1773-1849)

1: Erzsébet	Klára	2: Rudolf
Bugát Pál dr.	Rottenbiller Lipót	*1812 †1879 I. 5
(1793—1865)	(1806—1870)	Fellner Adél brnő
jeles orvos	Pest v. polgármestere	(1817—....)

Gizella	József	Irma
1841—1883 VIII. 28	1843—....	*1844 IX. 19 Pest
1860:	monyorói	†1891 II. 19
br. Lipthay Antal	Urbán Irma	1864 I. 10 Esztergom:
(1824—1886)	(1847—....)	gr. Széchenyi Ödön
		(1839—1922)

Olivér †	Alexia
országgy.	*1874 IV. 22 Alcsill
képv.	†1911 VI. 20 F.-Lehota
	1895 VII. 9 Budapest:
	Abaffy Aurél
	(*1867)

ALTENBURGER.

A mult század huszas éveiben valószínűleg Grazból Pesten megtelepedett család. *Altenburger* Virgil Ferenc a Hartleben und Altenburger pesti könyvkereskedő cégnek volt társtulajdonosa, amely céget 1803-ban a mainzi születésű *Hartleben* Konrád Adolf (1778—1863.) alapította. Az üzlet 1827-ben a Váci-utcában a Walthierer-féle házban a 416. szám alatt működött. Altenburger *Virgil Ferenc* felesége *Holtmann* Anna volt, akitől *Adolf* (sz. 1837. márc. 24., megh. 1870. ápr. 6.) Pest város jegyzője volt. Gyermekeik közül csak *Adolf* nevű fia és *Anna nevű* leánya hagytak maguk után utódokat. — Altenburger *Gusztáv* (sz. 1841. ápr. 6., megh. 1895.) székesfővárosi tisztviselő, címertervező és címertani író volt, aki a magyar állami címert is tervezte és több címergyüjteményen kívül Tagányi Károllyal és Rumbold Bernáttal együtt szerkesztette Magyarország címertárát (I—VII. füzet, 1895.). Altenburger *Adolf* felesége *Hause* Hermina (sz. 1838. jún. 29., megh. 1869. aug. 1.) volt, gyermekei pedig 1. *Károly* (1864—1897.) székesfővárosi főmérnök volt; 2. *Adolf* (1865—1917.) a polgári iskolai tanárképző tanára; 3. *Gyula* (l. alább) és 4. *József* (1868—69.). *Gyula* (sz. 1866. nov. 29.) biztosítási és társadalomtudományi író; a Magyar Biztosítástudományi Társulat elnöke; 1923. óta az egyetem közgazdasági fakultásán a biztosítástudomány előadója; 1934-ben nyilv. rendes egyetemi tanári címet nyert. Felesége *Siegl* Szidónia (sz. 1872.). Három leányuk van: 1. *Karola,* férje vitéz *Altai* Emil; 2. *Paula,* férje

muhorai *Muhoray* Sándor; 3. *Jolánka,* férje *Paksy* András. Unokái: vitéz *Altai* Aladár és *Altai* Ágnes; *Muhoray* Sándor és *Muhoray* Mária; *Paksy* Márta és *Paksy* Andrea.

ANDRÉNYI, gyoroki, báró.

Aradi nagyiparos család. A magyar nemességet 1876. nov. 11-én Andrényi *Károly* aradi nagykereskedő kapta. Fia, *Károly* (l. alább) 1910. máj. 3-án magyar bárói rangot nyert. — *Címer:* négyelt pajzs; az 1. arany mezőben egyenlő szárú fekete kereszt; a 2. vörös mezőben növekvő oroszlán felemelt jobbjában 3 búzakalászt tart; a 3. kék mezőben 7 (2+3+2) stilizált ezüst liliom; a 4. arany mezőben lebegő fekete horgony; bárói korona; 2 sisak; sisakdíszek: 1. befelé fordult könyöklő páncélos kar szablyát tart; takaró: vörös-arany; 2. befelé fordult növekvő oroszlán 3 búzakalászt tart; takaró: kék-arany; jelmondat: „Justum et Aequum". — Leszármazás:

Károly (sz. 1869. nov. 6., megh. 1914. ápr. 6.); felesége (esk. 1893. ápr. 22. Arad) kézdivásárhelyi *Vásárhelyi* Ilona (sz. 1872. okt. 1.). Gyermekeik:

1. *Károly* (sz. 1894. dec. 29. Arad, megh. 1905. márc. 20.).

2. *Magda* (sz. 1895. dec. 14. u. o.); férje nemes *Tömöry* Jenő (sz. 1889. aug. 3.), elv.

3. *Lajos* (sz. 1902. szept. 12. u. o.), felesége (esk. 1925. jún. 29. Budapest) ómoravicai *Heinrich* Anna (sz. 1904. jún. 26. Budapest). Gyermekei:

A) *Erzsébet* (sz. 1926. máj. 7. Arad).

B) *Károly* (sz. 1927. dec. 7. u. o.).

Vö. Szerző: Magyar főrangú családok (Budapest, 1931.), 19. old.

APPIANO.

Olasz eredetű család. Belőle *Appiano* Alajos selyemkereskedő volt és 1826-ban nyert polgárjogot Pesten. Az 1800-as évek elején a *Valero* családdal közös selyemárukereskedése volt a mai Szent István városban (volt Lipótváros) és fióküzletük a Terézvárosban. Appiano *Alajos* 1792-ben született és 1856-ban halt meg. 1851—52-ben a Pest-Budai Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, 1851-ben Pest város tiszteletbeli tanácsosa, 1852-ben polgármesterhelyettes, 1853-ban pedig a Lloyd Társaságnak is elnöke volt. Nemcsak a „Valero és Appiano" cég

élén állt, de voltak más üzletei is. Igy egyik tulajdonosa volt az „Appiano J. és Burger termesztményi kereskedő" cégnek (1850.) és a „Commerz-Spedition und Wechselgeschäfte" üzlet (a mai Bálvány-utcában) is az övé volt.

ASTUTO-LUCCHESI, herceg.

A család kettősneve a két család házassági kapcsolatára vezethető vissza. Ugyanis don Astuto Antonio feleségül vette a *Lucchesi-Palli* család sciaccai ágának utolsó sarját, Lucchesi-Palli *Agata* hercegnőt; ettől kezdve az Astuto család elsőszülöttje Lucchesi hercegi címet viseli. A családból *György* (megh. 1917.) Magyarországról házasodott, amikor (1908. jún. 27.) nőül vette baranyanádasdi és szentgyörgymezei *Feichtinger* Angela bárónőt (sz. 1889. ápr. 12.). Házasságukból születtek *Beata Maja* hercegnő, tarcali *Szomjas* György felesége és *Flaminia* hercegnő, aki 1937. szept. 4-én nőül ment benici és micsinyei *Beniczky* Györgyhöz.

BABICS.

Nemességét 1933-ban igazolta. A családból Babics *Kálmán* csendőrszázados és gyermekei 1936-ban nevüket *Czoborczy*-ra változtatták. A további adatokat l. ott.

BAJZA.

A magyar nemességet 1792. júl. 26. *Bajza* Pál, a Thurzó-uradalom árvaváraljai provisora kapta. *Gerhardt* Annától származott gyermekei Mihály, Pál, Ferenc, Sámuel, Miklós, Judit, Éva és Zsuzsánna voltak. Közülük *Pál* Bécsben a kancelláriánál szolgált; *Ferenc* a dikasztériumnál működött, majd Pest megyébe származott el; *Miklós* katona volt. Csak *Mihály* (1770—1825.) utódaira vannak adataink, akiket az alábbi táblázat tüntet fel. — A család legnevezetesebb tagja Bajza *József* (1804-1858.) a költő és kritikus volt. Leánya, Bajza *Lenke* (1839—1905.) igen olvasott regényírónő volt a nyolcvanas-kilencvenes években. Első férje *Heckenast* Gusztáv (1811—1878.) könyvnyomdász és könyvkiadó volt, akitől azonban két évi házasság után elvált. 1862-ben aztán nőül ment benici és micsinyei *Beniczky* Ferenc (1833—1905.) Pestmegye főispánja-, ké-

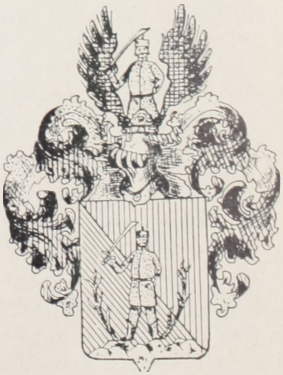

sőbb titkos tanácsoshoz. Édes anyja, *Csajághy* Júlia nővére volt *Vörösmarty* Mihály feleségének, *Csajághy* Laurának. Bajza *József* fia, Bajza *Jenő* (1840—1863.) szintén az irodalom terén működött, de igen fiatalon, 23 éves korában húnyt el. Zách Felicián című tragédiája több ízben került előadásra a Nemzeti Színházban.

Leszármazás:

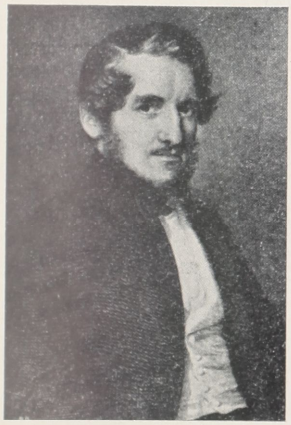

Bajza József, a költő.

Beniczkyné Bajza Lenke.

I.

Pál
a Thurzó-uradalom árva-
váraljai provisora
Gerhardt Anna
(1792)

Mihály		Pál		Ferenc
1770—1825 minaji Bornemisza Zsófia		Lisznyay Zsuzsánna		Lisznyay Éva

Mihály	Antal	József	János	Zsófia	Lőrinc
Gyöngyös-oroszi	u. o.	*1804 I. 31 Szücsi †1858 III. 3 Pest a költő Csajághy Julia I. II. tábla	1810—1890 erdőtarcsai Fehér Mária	Zsiga Pál	(Szücsi)

Béla	Kálmán	Dezső
1852-1853	1854—1915 sajógalgóci és ecsegi Galgóczy Mária I. II. tábla	1855-1877

II. József
l. I. tábla

Lenke 1839–1905 irónő 1. Heckenast Gusztáv (1811—1878) 1862: 2. Beniczky Ferenc (1833—1905) titkos tanácsos főispán

Jenő 1840-1863 költő

Irén *†1845

III. Kálmán
l. I. tábla

Margit 1883—1884

József 1885—1938 egyetemi tanár halasi Gozony Ilona

Elemér *1886 uradalmi főtiszt Jamrich Ilona

Lenke *1891 kápolnásnyéki Balassa József dr.

József *1933 X. 11

Kálmán *1934 X. 10

Ilona *1936 III. 12

Vö. *MNCs.* I/227.

BALLA, horhyi.

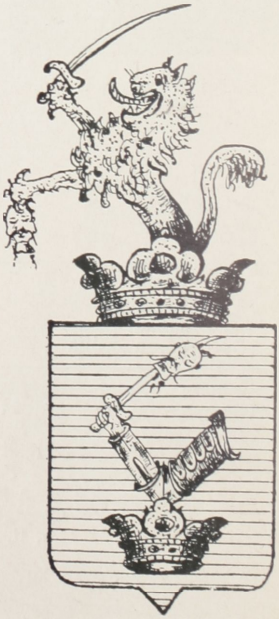

Hontmegyei régi család, amelyből *Gergely* a XVII. század végén birtokos volt Horhiban. Az 1754—55. évi orsz. nemesi összeíráskor ugyanezen megyében igazolta a család nemességét. Nevezett Gergely unokájának fia, *István* Tiszaföldvárra költözött és 1758—1762. Dévaványán, majd pedig Törökszentmiklóson volt jegyző és Hevesen halt el. A meglehetősen kiterjedt család részletes leszármazását az alábbi táblázatok tüntetik fel. — A család a következő *címer-t* használja: (kék) mezőben a pajzs aljára helyezett koronán könyöklő (páncélos) kar markában görbe kardot tart, amely levágott törökfejen van átszúrva; a pajzsra helyezett koronából egyfarkú oroszlán emelkedik ki, felemelt jobbjában görbe kardot, baljában pedig vérző törökfejet tartva; takaró: nincs. — *Leszármazás:*

I.

Gergely
Horhyban, Hont m.
Pomothy Zsófia

István
Nagy másk. Kozma Erzse
Horhy

Gergely
merei Vajda Ilona
Horhy, T.-Földvár

Judit | István * Horhy † Heves | György 1775: Horhy | Mária | András | Erzsébet 1760 VII. 2 T.-Szentmiklós: Kőrössy Zsigmond ref. pap

József *1759 II. 16 T.-Szentmiklós †1799 után Hevesen Hodosy Mária (†1814 II. 10 Heves) | Juliánna *1762 XII. 29 | Ilona *1766 V. 8 Heves

István †1833 X. 26 ? Lökös Juliánna | András †1831 VIII. 7 ns. Boldizsár Katalin (1788—1862) | juliánna *1792 II. 10 †1842 II. 10 1. Öry József 2. Szalathnay István | Erzsébet *1794 XI. 20 †1816 XII. 6 Szabó István | Borbála *1799 II. 11 †1799 VII. 2

István *1814 †1849 futár | Eszter *1818 Szent-pétery András Mezőtúr † | Pál *1820 XI. 3 †1895 VII. 23 birtokos, gazdatiszt mérai Horváth Eszter (*1824 †1896 VII. 7) Heves, Ecséd, Beszterec, Székelyhid | László *1825 V. 21 †1890 VIII. 28 bátaszéki Szabó Apollónia Heves I. II. tábla | Sámuel *1826 VIII. 8 †1895 III. 4 1. Sárközy Franciska, 2. Szalathnay Eszter (1837—1899) I. III. tábla | József *1827 X. 8 †1858 X. 13 Haranghy Juliánna Heves † | Benjamin *1830 III. 20 †1898 VIII. 14 gazdatiszt Pócsy Juliánna Szalárd, Liptógerge I. IV. tábla

Lajos *1852 †1922 I. 10 Mészáros Erzsébet | Etel 1858—1871

Ilona *1851 †1915 VI. 14 teleki Balogh Lajos ügyvéd Székelyhid | Sándor *1855 X. 20 †1930 VII. 9 urad. tiszttartó fülekvári Füleky Jolán (1856—1917) Csabacsűd, Szarvas, Debrecen | András *1889 V. 27 | Lajos *1892 III. 9 | Mária *1894 VII. 20 Mészáros Dávid

Ilona *1882 IX. 3 Robinson Gyula urad. intéző Nagyrábé | Sándor *1888 XII. 5 kir. gazd. felügyelő Kaposvár nádasdi Sárközy Laura | Jolán *1893 X. 11 Kókay Lajos táblabiró Debrecen | Pál *1894 XI. 3 orvos fogarassi dr. Pap Anna orvos Kadarkút

Erzsébet *1921 IX. 12 | Sándor *1927 XI. 24

Pál *1921 X. 9 | Anna (Jolán) *1923 II. 28

II. László
1825—1890
bátaszéki Szabó Apollónia
l. I. tábla

- Zsigmond *1845 †1909 II. 11 szomolyai Nagy Mária (*1850 IX. 24)
  - Sándor *1900 IV. 8 Nagy Teréz
    - Éva *1927 V. 16
  - Erzsébet *1902 X. 23 Tari József
- István *1848 1. Szűcs Krisztina † 2. Király Lidia †
  - Zsigmond *1892 hhh. 1918 II. 17
  - László *1914 hhh. 1917 IX. 24
  - Pál *1896 V. 7 Balla Etel Heves
    - Katalin *1927 V. 17
    - Ilona *1930 II. 20
  - Klára *1898 X. 3 Pécs János Heves
  - Lajos *1901 II. 24
  - József *1904 VIII. 10 Ballagó Erzsébet Heves
    - József *1931 IX. 6
- János *1852 VIII. 3 Gazsó Júlia Heves
  - Ferenc *1881 XII. 10 Pély
  - István 1884 XI. 20 Pély
  - Teréz *1887 VII. 15 Pély
  - Júlia *1889 V. 9 Hetsér Béla
  - Sándor *1893 III. 20 1. Sebők Vilma 2. Móré Margit
    - Albert *1925 X. 7
- László *1855 XII. 14 †1912 XII. 26 Kovács Verona Heves
  - Mária *1886 IV. 14 Mihályi József Eger
  - Margit *1890 VI. 10 Becze Andor Heves
    - Fáni *1894 II. 24 Lökös Dani
    - Etel *1895 VIII. 8 Kovács József
      - Lajos *1930 I. 7
      - Margit *1931 I. 9
    - Lajos *1901 XII. 13 Pataky Júlia
  - György *1892 IV. 12 Endrédi Julia Heves
  - Erzsébet *1899 †1921 V. 17
- Sándor *1858 IV. 17 †1926 VI. 22 Nagy Erzsébet †
- Pál *1863 VII. 18 †1927 XI. 18 Vajda Mária Heves
  - Lajos (Benjamin) *1870 VII. 29
  - Lidia (Anna) *1876 IV. 26 Albach Nándor Heves
  - Mária *1878 X. 8 Nyiri József Heves
  - Erzsébet *1880 XI. 18 Pásztor Gábor Mezőcsát
  - Zsanetta *1891 V. 28 Schiebl Sándor Heves
  - Kálmán *1897 II. 19 Nagy Lidia Mezőcsát

III.

Sámuel
1826—1895
1. Sárközy Franciska
2. Szalatnay Eszter
l. I. tábla

- András *1850 XI. 2 1912 XII. 12: Molnár Mária Heves
  - Etel *1894 VII. 10 Balla Pál
- Sámuel *1857 IX. 12 1897 V. 14: Nagy Klára Heves
  - Lajos 1885—1903
  - Fáni *1889 1912 XII. 18: Balla Kálmán
  - Teréz 1890—1901
- Erzsébet *1860 I. 8 1894 XI. 17: Balla János Heves
- József *1864 X. 3 1894 XII. 21: Bódi Erzsébet
  - Anna *1892 VIII. 16 Bakos Sándor Heves
  - Erzsébet *1890 III. 18 Morcsányi Gábor Heves
- Eszter *1868 1890 IV. 12: Kecskés Ferenc †
- István *1869 1905 IX. 27 Somodi Anna
  - Sámuel *1898 IX. 10 Mezei Mária Heves
    - Etel *1930 II. 24
  - István *1901 X. 27 Tóth Teréz
  - József *1909 III. 21 Németh Erzsébet

IV.

Benjamin
1830—1898
Pócsy Julianna
l. I. tábla

- István *1859 XI. 14 ny. m. kir. állatorvos Belényes hodászi Szűcs Margit †
  - István *1899 V. 23 orvos H.-Szoboszló
  - Margit *1900 VII. 20 tanitónő
  - Károly *1904 VII. 31 vasuti tiszt Románia
  - Péter *1908 VIII. 11
- Piroska Muraközy Kálmán orvos † Mezőtur
- Kálmán *1863 IX. 23 okl. tiszttartó Vác diószegi Szabó Ilona
  - Kálmán *1893 hhh. 1914 XI. 22
  - Ilona *1894 VI. 16 Krausz Sándor bányafőmérnök Ózd

Vö. *MNCs.* I/288. (3-ik cím).

BALLAY, ballai.

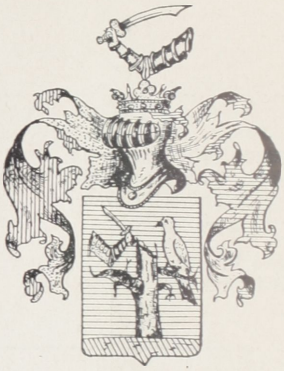

A címereslevelet III. Ferdinándtól 1654. szeptember 10. *Ballay* Pál és rokonai kapták. Kihirdette 1655. Bihar, 1767. Bars. 1773. Komárom m. A XVIII. század közepén a családnak egyik ága Szabolcs megyébe származott át. A család élő tagjai az 1767. júl. 10. Szabolcs megyétől nemesi bizonyítványt nyert *László*-tól származnak le. — *Címer:* kék mezőben zöld földön álló fatörzs, melynek egyik ágán karvaly ül, másik ágán pedig kardot tartó páncélos kar könyököl; sisakdísz: könyöklő páncélos kar kardot tart; takarók: vörös-arany, kék-ezüst. — *Leszármazás:*

- László, 1767, Gutay Katalin
  - Sámuel, *1760 X. 1 Komárom, neszmélyi jegyző, Tolnay Rebeka
    - Sámuel, *1824 IX. 1 †1884, tabajdi jegyző, Rédl Kornélia
      - Győző, *1847 XI. 9, járásbiró, Fábianics Gizella
        - Izabella, *1876 I. 7, dr. Kovács Lajos tvsz. biró
        - Aladár, *1877 X. 4, ref. pap, Varga Tünde
          - Aladár, *1899 IX. 5
          - László, *1911 III. 22
          - Gyula, *1913 V. 13
        - Jenő, *1879 V. 24 †1909 X. 29, Érdeki Etelka
          - Etelka, *1906 IV. 23
          - Mária, *1907 VII. 23
        - Margit, *1885 XII. 14
        - Győző, *1888 V. 19
        - Gyula, 1890 II. 3
      - Izabella, *1849 †1868, Botka József
    - József, †1880 Nagyróna, 1849—49 honv. tiszt, Mráz Mária (†1878)
      - Antónia, *1857, Haluska Ferenc
      - József, *1858 V. 26 †1913 III. 6, Győr; tkp. főtisztv., Forintos (Gulden) Mária (*1866 XI. 3 Kisbér †1932 VII. 12 Győr)
        - Irén, *1887 IV. 20, Győr, Várjon Lajos honv. ezrd.
        - Géza, *1890 II. 17, tvszki biró 1919 IV. 12, Naszály: nagyalásonyi Barcza Gizi (*1896 IV. 9)
          - Géza, *1919 XII. 30
          - László, *1923 IV. 28
      - Nándor, *1860 †1918, igazg. tanitó

Vö. *MNCs.* I/290., XI/238—39.

BÁLVÁNYOSSY, bálványosváraljai.

Címereslevele 1649. febr. 26-án kelt. *Címer:* kék mezőben egyenes karddal jobbharánt átszúrt lebegő sisak; sisakdísz: 3 darutoll; takaró: kék-arany, vörös-ezüst. A család Erdélyből származott a Dunántúlra. *Leszármazás:*

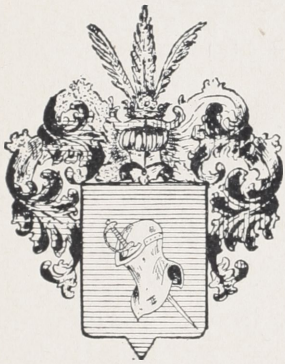

Antal (Somogysámson), felesége turupoljai *Wlasits* Szidónia. Fiai:

1. *Zoltán* (1864—1932) volt okl. gazda és bérlő; felesége (esk. 1893.) izményi *Borsos* Anna. Gyermekei:

A) *Tibor* dr. (sz. 1894. febr. 20.) járási főszolgabíró (Igal). Felesége *Scheurer* Irén.

B) *Margit* (sz. 1895. máj. 25.), férje dr. *Vajda* Kálmán m. kir. rendőrkapitány (Vác).

C) *Ilonka* (sz. 1900. jan. 27.), férje *Gálos* Ödön m. kir. őrnagy.

D) *Anna* (sz. 1915. márc. 18.).

2. *László* (sz. 1876. okt. 2.), ny. főerdész (Somogysámson); gyermekei:

A) *Margit* (sz. 1897. jan. 31. Gödöllő),

B) *Theodóra* (sz. 1900. ápr. 16.),

C) *László* (sz. 1902. jún. 18.),

D) *Ernő* (sz. 1906. aug. 31.).

Vö. *MNCs.* I/335., XI/590.

BARCHETTI.

A család eredeti neve *Parchetti* volt. Olaszországból származott Magyarországra, ahol az utolsó száz év alatt Egerben éltek tagjai. Őse *Péter,* akinek a XV. század elején *Hoyos* volt a felesége. Fia volt *Henrik* (felesége 1440. körül *Jung* Gabriella), ezé *József* (felesége 1470. körül *Paerhold* Krisztina), ezé *Ágoston* (felesége 1500. *Schön* Ágnes), ezé *Rudolf,* aki már *Barchetti*-nak írta nevét (felesége *Saar* Kunigunda), ezé *András* nürnbergi szenátor (felesége 1600. körül *Berington* Anna), ezé *Kristóf* (felesége *Jungholz* Margit), ezé *György* (felesége 1682. körül *Altmühl* Klára), ezé *Miklós* (felesége *Feiner* Katalin), ezé *József* (sz. 1769. márc. 13.), felesége *Ringelhann* Juliánna), ezé *Károly* (1804—1856.), felesége: 1. *Tschögl* Antónia (sz. 1812. márc. 31.), 2. *Gruber* Emma, akinek gyermekei:

első feleségétől:

1. *Alfréd;*

második feleségétől:

2. *Adolf* (1842—1894), felesége (esk. 1867. jan. 12. Eger) *Kempelen* Ernesztine (1846—1886.). Gyermekei:

A) *Károly* (1868—1928.) ügyvéd, takarékpénztári ügyész (Eger); felesége (esk. 1895. márc. 30.) *Babocsay* Etelka. Gyermekeik:

a) *Etelka* (sz. 1896. ápr. 28.), férje *Endrey* Béla polgármester (Hódmezővásárhely). Fia:

Endrey Gyula.

b) *Eleonóra* (sz. 1897. máj. 11.) okl. tanítónő; férje *Kertay* Sándor dr. ügyvéd. Gyermekei:

Kertay Sándor — *Kertay* Zoltán — *Kertay* Klára.

c) *Valéria* (sz. 1898. júl. 10.); férje *Farkas* Kálmán ny. főszolgabíró.

d) *Olga* (sz. 1901. júl. 3.), szegénygondozó nővérek főnöknője (Baja).

e) *Márta* (sz. 1911. febr. 25.), okl. tanítónő; férje *Bortnyák* Dezső mérnök. Gyermekei:

Bortnyák Mária — *Bortnyák* Dezső.

B) *Rudolf* (sz. 1869. júl. 15.), a ker. Sajtószöv. ny. főfőnöke (Eger); felesége (esk. 1901. febr. 16.) *Merschitz* Anna.

C) *Lőrinc* (1872—1917), rendőrségi tisztviselő volt (Eger); felesége (esk. 1906. okt. 6.) *Erdős* Juliánna. Gyermekei:

a) *Anna* (sz. 1911. júl. 25.).

b) *Ernesztine* (sz. 1913. júl. 29.), okl. tanítónő.

c) *Klára* (sz. 1916. ápr. 19.), okl. tanítónő.

D) *Ilona* (1874—1940.), ny. városi tisztviselőnő volt (Eger).

E) *Etelka* (sz. 1875. nov. 17.); férje (esk. 1896. febr. 15.) *Breznay* Imre tanítóképezdei ny. igazgató (Eger). Gyermekük:

Breznay Olga (sz. 1897. máj. 9.); férje *Pozder* Gyula (sz. 1897. jan. 30.), m. kir. honv. őrnagy-tanár (Pécs).

3. *Irma* (1849—1875.), férje (esk. 1865. aug. 30.) *Kempelen* Béla (1841—1885.), ügyvéd, Budapest első tűzoltófőparancsnoka. Gyermekei:

A) *Kempelen* Béla (1869—1918.), hajóskapitány; özvegye (esk. 1893.) *Waász* Ottilia. Leánya:

Kempelen Melania (sz. 1894. júl. 21.), férje (esk. 1918. ápr. 6.) *Zádor* Rezső honv. őrnagy.

B) *Kempelen* Margit (1870—1907.); férje volt *Loór* Gyula (megh.) városi tanácsnok (Eger). Gyermekei:

a) *Loór* Tivadar (sz. 1894. máj. 6.) csendőralezredes. b) *Loór* Nelli (sz. 1895.), honv. min. tisztv. c) *Loór* Lajos (sz. 1899. júl. 9.).

4. *Anna* (1853—1895.), *Kempelen* Béla (1841—1885.) volt bpesti első tűzoltófőparancsnok második felesége. Gyermekei:

A) *Kempelen* Ágoston (sz. 1879. jan. 9.) ny. székesfővárosi tanácsnok, mérnök. Felesége (esk. 1907. febr. 21. Vönöck) *Varga* Éva. Gyermekei:

a) *Kempelen* Márta (sz. 1909. ápr. 6.), okl. köz.-isk. tan.

b) *Kempelen* Imre (sz. 1912. jan. 28.), okl. középiskolai tanár, fővárosi polgári isk. tanár. Felesége (esk. 1938. júl. 14. Budapest.) *Mathauszer* Mária. Fai: *Imre* (sz. 1939. márc. 31.).

B) *Kempelen* Andor (1880—1924.), honv. őrnagy. Özvegye (esk. 1905.) *Pozder* Mária. Gyermekeik:

a) *Kempelen* Edit (sz. 1906. júl. 2.), főv. tisztviselőnő.

b) *Kempelen* György (sz. 1912. jún. 12.), honv. főhadn.

C) *Kempelen* Kornélia (sz. 1882. febr. 9.) ny. székesfőv. tanítónő.

D) *Kempelen* Anna (sz. 1885. aug. 10.), ny. állami tanítónő; férje, 1. *Schwartz* Béla m. kir. erdőmérnök (elv.), 2. *Leitner* Endre mérnök (elv.). Leányuk: *Schwartz* Melinda.

5. *Kornélia* (1856—1894.), férje volt (esk. 1872. okt. 14.) *Simkovits* Imre ügyvéd (Eger). Gyermekeik:

A) *Simkovits* György (sz. 1890. júl. 19.). B) *Simkovits* Endre (sz. 1892. dec. 25.).

BARÉNYI, monostori.

A címereslevelet III. Ferdinándtól 1652. okt. 1. *Barina* György s fiai Ferenc, György és Márton kapták. Kihirdette a következő évben Nyitramegye. A családból György 1698. Viszocsánban (Trencsén megye) és Ivánkán (Nyitra megye) fordul elő. A XVIII. század első felében ismeretesek *Ferenc* s fe-

Barényi József
1830—1910.

Barényi Józsefné,
Heinrich Szidónia 1828—1908.

lesége *Akács* Zsófia (1727.) s gyermekeik: Ignác, Honorata, Katalin, Borbála, József és Teréz (*Rédeky* Istvánné, második férje *Kolecsányi* József). — *Ignác* felesége 1741-ben *Hancsok* Juliánna. — *Klára* 1743-ban *Petók* János (N.-Kosztolány) neje. — *Borbála* 1748-ban *Platthy* Antalné. — *József* 1752. izsáki és kecskeméti birtokos. — *László* felesége 1760. *Bajthay* Erzsébet. — *Józéfa* ugyanezen időtájt *Zlinszky* János, *Katalin* pedig legenyei *Pintér* Márton felesége. — Az 1754—55. évi orsz. nemesi összeíráskor Nyitra megyében *László* vétetett fel az igazolt nemesek közé. A családból *István,* Török-ezredbeli kapitány, *Thassy*-jogon Szentimrén és Szentgyörgyön volt birtokos. *Ferenc* 1741. Pestmegye táblabírája.

Barényi Zsigmond
1822—1896.

A család csakhamar *Barinyay*-nak írta magát s 1755. engedélyt kapott nevének *Barényi*-ra való átváltoztatására.

A családból *György* 1809. Pozsonymegye nemesei között szerepel, hol Csesztére nyert adományt. Unokáját, *Zsigmond*-ot a szabadságharcban való részvétele miatt Spielbergben bebörtönözték, aztán Hohenwangenbe internálták, ahonnét megszökött s bejutott az ostromolt Komárom várába, melynek feladása után bántatlanul hazabocsátották; később a kisbéri ménesbirtok tisztje lett. Fia, *Gyula* előbb a gr. Csekonics, majd a gr. Szapáry-család nyirábrányi uradalmának főtisztje.

Címer: kék mezőben hármas zöld halom középsőjén könyöklő páncélos kar egyenenes kardot tart, a pajzsfőben jobbról Nap, balról félhold; sisakdísz: a pajzsbeli kar; takaró: fekete-arany, vörös-ezüst. Igy a címerleírás. Az eredeti címereslevélre festett címerkép annyiban tér el annak leírásától, hogy a sisakdíszen a könyöklő páncélos kar jobbról fekete-arannyal, balról pedig vörös-ezüsttel vágott két szárny közé van helyez-

ve. Heraldikailag mindenesetre a címer leírását és nem a diplomára festett címerképet tartjuk a család címeréül.

A családnak három ága ismeretes, anélkül azonban, hogy azokat egymással kapcsolatba tudnánk hozni.

Leszármazás:

I. György
*1753 III. 22 Rajcsány
†1818 III. 3 Nagyszarva
a gr. Illésházy család jószágigazgatója
1798 I. 21 Pubnica:
ns. Urbán Erzsébet

- István *1799 Nagyszarva †1841 V. 5 — 1821 VI. 17: Takács Borbála
  - Zsigmond *1822 III. 14 Csente †1896 IV. 5 Somorja — Skronicsek Róza
    - Irén — Tottál Károly
    - Vilma — théti Karsay Imre
      - Karsay Sándor *1884 Mezőhegyes hhh. 1918 VI. 19 Montellonál
    - Gyula 1866 I. 21 Wsetin urad. főintéző — 1895 V. 18 Németcsernye: vajkai Molnár Margit
      - Ilona *1896 VII. 14 kisjeszeni Jeszenszky József főisp. titkár (elv.)
      - Margit *1898 III. 8 szfőv. zene- és énektanárnő
      - Erzsébet *1900 II. 2 keszi Harmath István
      - István *1903 III. 21 Schweitzer Lujza
  - István *1823 Kiripolszky Laura
    - Vilmos — 1: Czuczy Mária; 2: Czuczy Lenke
    - Etel — Nagy Lajos
    - Gizella — Aszányi Géza
    - 1: Mária — 2: Vilmos — Gyula
  - Mária *1826 — Mader Bódog
  - Erzsébet *1831
  - László *1834
- Mária — Klobusiczky N.
- Erzsébet — Liebesberger N.
- Sándor *1803 XII. 28 Nagyszarva — 1842: ns. Maár Katalin
  - Sándor *1844 VIII. 12 Szempc — Breintheimpt Júlia
    - Sándor † Haemerli Alice (Neuchatel)
      - Edmée
  - Béla *1848 II. 23 Pozsony — Hauszer Mária
    - István
    - Krisztina
    - Béla
    - Géza

II. Bariny másképen Barinyi
György
N. Katalin

- Katalin *1744 IX. 14 Rajcsány
- Anna *1746 II. 6
- Zsuzsánna *1748 II. 29
- István *1750 X. 4 Bán N. Katalin
  - István *1776 IX. 20
  - András *1780 XI. 20 Bán Oravszka Anna
    - András *1804 II. 4 Bán †1863 Schuchtler Mária
      - József *1831 VIII. 10 Bán Heinrich Szidónia (1828—1908)
        - Jenő *1857 VII. 7 Ipolyhidvég ny. min. tanácsos farkasfalvi Farkas Ida (†1034)
          - Ida Körössy Vilmos törvényszéki biró
            - Ida *1935 III. 12
            - György *1938 IV. 24
          - Lenke Györffy Ernő banktisztv.
            - Ernő *1939 V. 2
        - Kázmér 1859—1929
      - Mária Mazáni N.

III. Ignác
Simon
Skrovanek Zsuzsa
Alajos
Jankovszky Zsuzsánna

- Ferenc † Trencsén m. főjegyzője Bellosics Irma
  - Miklós ügyvéd
  - Alberta tanítónő
- Ágvston cementgyári igazgató Puschauser Karola
  - Ödön délivas. műsz. főtanácsos (Németország)
  - Ágost ügyvéd †
- János † Paggy Irma
  - János kereskedő
  - Sarolta Nagy Lajos
- Paula Szvatkó Vendel †
  - Ervin műkertész (Amerika)
  - Ferenc csendőrezredes Brandt Mária
- Anna Tekula Ferenc
  - Aranka Vácz Ferenc

Vö. *MNCs.* XI/245.

BENCZUR.

A család régebbi multja ismeretlen előttem. Általam ismert legrégebbi őse *István* (megh. 1815.), aki a Nógrád megyei Vanyarcon volt ev. lelkész. Fia, *Vilmos* (1811—1873.) előbb Nyíregyházán, majd Kassán volt gyógyszerész. A családból különösen kiemelkedett Benczur *Gyula* (1844—1920.), a nagynevű festőművész („Vajk keresztelése", „A napkeleti bölcsek", „Hunyadi László búcsúja", „Budavár visszafoglalása 1686.", stb.). Róla kapta nevét 1927-ben a mai Benczúrfalva, amelyet előbb Dolánynak hívtak, ahol a nagy művész élete utolsó éveit töltötte. Építész, de festő is volt öccse, Benczur *Béla* is. *Gyula* dr. (sz. 1879.) egészségügyi főtanácsos, egyetemi rk. tanár, főorvos.

Leszármazás:

István
†1815 Vanyarc
ev. lelkész
Anders Anna

Vilmos
*1811 IX. 15 Vanyarc †1873 III. 26 Kassa
gyógyszerész
Laszgallner Paula
(*1815 VII. 22 Kassa †1885 XII. 3 u. o.)

Géza	Gyula	Etelka	Aranka	Ilka	Béla
*1843 I. 13 Nyiregyháza ügyvéd (Kassa) 1870 X. 9: Laszgallner Gizella (*1852 V. 14 †1908 VIII. 8)	*1844 I. 27 Nyiregyháza †1920 Dolány festőművész 1. Max Lina (*1854 I. 20 Prága †1890 III. 1) 2. Ürmössy Piroska (*1854 VI. 13)	*1846 XI. 15 †1873 III. 25 Éder Ödön (1843 XI. 6)	*1847 XI. 17 Loósz József (1838—1899)	*1849 X. 20 Éder Ödön (1843 XI. 6)	*1854 IV. 6 Kassa építész Máday Etelka (Emériczey Viktor özv.) (*1857 V. 26 Strázsa)
	1: Elza *1874 III. 29 München Ürmössy Jenő (*1864)	1: Olga *1875 II. 24 Vastagh György szobrász (*1868)	1: Ida *1877 X. 3	1: Gyula *1879 III. 31 egy. tanár	Kató *1897 XI. 7 Budapest Kenyeres György dr.

Dezső	Vilmos	Etel	Gizelka
1871—1876	*1873 XII. 17 Kassa	*1875 XI. 25	*1878 II. 11

Vö. Családtörténeti Szemle 1938. évi dec. számában *Baán* Kálmán: A művészi tehetség öröklődése c. tanulmányával.

BERKÓ, báti.

A magyar nemességet 1903. márc. 7-én *Berkó* István ipolysági gyógyszerész kapta. — *Címer:* vágott, a pajzs közepén arany csillaggal megrakott vörös mezejű szívpajzzsal ellátott pajzs alsó ezüst mezejében lebegő kék színű stilizált liliom, a felső kék mezőben egymás mellett 3 ezüst csillag; sisakdísz: fészkében ülő pelikán fiait vérével táplálja; takaró: kék-arany, vörös-ezüst. — *Leszármazás:*

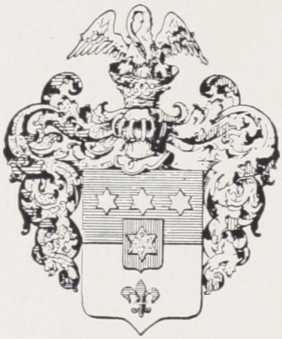

István (sz. 1850. júl. 11. Bát, megh. 1929. jún. 17. Ipolyság) gyógyszerész. Felesége nemes *Keller* Mária. Gyermekei:

1. *Eszter* (sz. 1874. jan. 15. Ipolyság, megh. 1937. ápr. 5. Budapest), férje *Cservenyák* György (esk. 1892. júl. 28.).

2. *István* (1875—1876.).

3. *Andor* (1876—1877.).

4. *Antal* (sz. 1878. jún. 10. Ipolyság, megh. 1938. máj. 19. Budapest), ny. vezértörzsorvos. Özvegye (esk. 1918. okt. 12.) *Gregersen* Astrid. Gyermekei:

A) *Pál* (sz. 1919. júl. 12. Budapest).

B) *Carmen* (sz. 1920. szept. 22. u. o.).

5. *István* vitéz (sz. 1880. máj. 15. Ipolyság), ny. ezredes, a Magyar Katonai Szemle főszerkesztője (vitézzé avatva 1929. jún. 16.). Felesége (esk. 1903. okt. 7.) *Holló* Anna. Gyermekei:

A) *István* vitéz (sz. 1904. júl. 18. Léva), vezérkari százados.

B) *Anna* (sz. 1910. júl. 23. Léva), férje (esk. 1932. febr. 3.) *Ágoston* Béla dr.

6. *Viktor* (sz. 1881. nov. 23., megh. 1920. szept. 21.) gyógyszerész volt.

Vö. *MNCs.* XI/252., *Gerő* 64., *rcsk.*

BIELEK.

Régi Trencsén megyei család. Közös eredetű a *Bielik, Beélik, Bélik* családokkal. Ősi fészke Dezser (Trencsén m.); később Kisucahelyen bírt földesúri joggal. A címereslevelet I. Lipóttól 1663. *János* kapta. Kihirdette Trencsén megye. Utódai közül többen igazolták nemességüket, így *János,* a Pálffy-ezred adjutánsa 1782-ben, a szepesmegyei ágból pedig *János* jószágigazgató, akinek nemességét fiai, *János, László* és *Vilmos* nemességével együtt Nyitra megye bizonyítványa alapján

1830-ban Szepes megye igazolta. A család tagjai több más vármegyébe is elszármaztak, így Gömör- és Pestmegyébe is, ahol a nemesi összeírásokban is előfordulnak. A családból vitéz Bielek *István* dr., ügyvéd, kormányfőtanácsos (megh. 1938.), nemességének érintetlenül hagyása mellett, nevét 1935-ben *Dezséry*-re változtatta. — *Címer:* kék mezőben zöld földön álló gólya felemelt jobbjában pálmaágat tart, sisakdísz: a gólya felemelt jobbjában két búzakalászt és leveles szőlőfürtöt tart, takaró: kék-arany, vörös-ezüst.

Vö. *MNCs.* II/200.

BÓBICS.

A török uralom megszünte után Pesten az első megtelepedett családok közé tartozott a *Bóbics* család. Már 1690-ben *Péter* szappanfőző ipart űzött itt és ugyanebben az évben szerzett Pesten polgárjogot *János* is. Két évtizedre rá *Gergely* csizmadiamestert és *Jakab* háztulajdonos nevét olvassuk a város polgárai között. 1724-ben *Imre* csizmadia-, *Bartholomeus* szappanfőző ipart űz és ugyancsak szappanfőző 1741-ben *Pál* is. Közben — 1729-ben — *Miklós* nevével találkozunk forrásmunkáinkban. A XVIII. század hetvenes éveiben *János* ügyvéd.

BOBULA, herbu Leliwa, de parva et magna Piaski et Zagajow.

A lengyel Lubowla törzs Leliwa nemzetségéhez tartozó család. A törzs ősfészke a szepességi Lubló környéke volt; eredeti hadi jelvénye a felajzott íjj. A XIII. század folyamán a nemzetség több ágra szakadva terjedt el Lengyelországban. Ekkor alakult ki címere: kék mezőben ezüst félhold, felette arany csillag; a sisak dísze pávatollbokréta, benne a pajzsbeli címerkép. A régi genealógiai művek szerint a család első őse a XI. században élt Spicimirus; ettől származott a keresztes-háborúban résztvett Jakab, ki 1230. körül a krakkói Mindszentek templomát építtette. Leszármazóik alapították Tarnow, Melsztyn és Jaroslaw városokat. — Az okmányszerűen kimutatható első B. ős *János,* aki 1523-ban Podgorze vár birtokosa. Fiai Christophorus és Hieronymus, — az előbbinek ága bírta a piaski-i várakat és számos kiváló férfiút adott a lengyel nemzetnek. Ezek közül történelmi jelentőségűek B. *András* kancellár (1540—1616.), ki Báthory Istvánt is szolgálta és Boldog

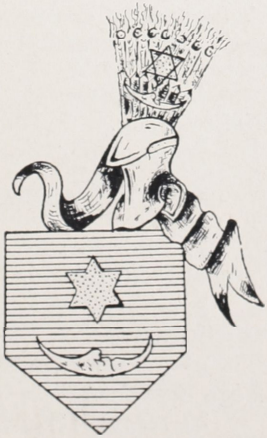

B. *András* hittérítő és vértanu (1592—1657.). Ez az ág a XVII. sz. végén kihalt. Az élő nemzedék őse *Hieronymus,* a XVI. sz. közepén élt; Strachocin várát örökölte. Fia *János.* János gyermekei közül csak *Jakab* sandomiri pohárnok vezeti tovább a családot. Fia *András;* ennek gyermekei: *Zsigmond,* ki mint Sobieski katonája esett el Bécs ostrománál (1683.), *Szaniszló* zytomiri pohárnok, végül *János,* ki Holland- és Franciaországban katonáskodott, majd Thököly Imrével Magyarországra jött. Fia *András.* Utódai több nemzedéken át Liptó megyében éltek.

A magyar ág leszármazása:

András (1663—1744.), fiai: *János, András, Márton.*

János (1694—1770.), fiai: *János, Márton.*

János (1727—1796.), fiai: *János, Mátyás, Mihály.*

János (1792—1855.), fia: *János,* 1848-ban nemzetőr hadnagy.

János (1816—1885.), fia: *János* (1844—1904.), építész, orszgy. képviselő. A millennium korának számottevő egyénisége volt. Tevékeny alkotó részt vett e kor országépítő munkájában, mint építész, publicista, városatya és politikus. Felesége *Pozdech* Mária, gyermekeik: 1. *János,* 2. *Mária,* 3. *Titusz.*

1. Ifj. B. *János* építész (1871—1922.), a modern magyar építőművészet úttörőinek egyike, számos középület alkotója. Felesége *Helcz* Ida, *Helcz* Antal esztergomi polgármester leánya. Gyermekeik: *Ida, Georgina, János.*

2. B. *Mária,* az első nő, aki Magyarországon érettségi bizonyítványt szerzett. Első férje *Benedek* Béla építész, második férje verebélyi *Verebély* Géza mérnök, műszaki főtanácsos.

3. B. *Titusz* építész, Amerikában él, felesége Eurana *Dinkey-Mock.*

B. Márton ágának leszármazása:

Márton, felesége *Schleifer* Zsófia, fiai: *Antal, János, Péter, József.*

1. *Péter* fia: *Péter,* felesége *Pohly* Ludmilla, gyermekeik: *Ferenc, Iván, László.*

2. *József* (1853—1894.), felesége *Maldzinsky* Berta, gyermekeik: a) *József,* b) *Mária,* c) *Margit,* d) *Károly.*

a) József (sz. 1881.), póstatakarékpénztári főtitkár, felesége *Zasztkó* Mária, gyermekeik: *Mária, Alice, Titusz.*

b) Mária, férje *Schmelzer* Antal, vállalati igazgató.

c) Margit, férje *Szolomayer* József, leánya *Margit Bodnár* Józsefné.

d) Károly (sz. 1888.), városi főjegyző, felesége *Glatz* Alice, gyermekeik *Hedvig, Miklós, Edit.*

BÓKAY, bókai.

A családnak általam ismert legrégebbi őse, *Bock* János-Tóbiás (sz. 1822. Igló, meghalt 1884. okt. 20. Budapest), aki jeles orvos hírében állt. Nevét 1861-ben változtatta meg *Bókai*-ra (Udv. Kanc. 11.999—61.). Fiai, *Árpád* és *János* szintén orvosok lettek. *Árpád* (sz. 1856. Budapest, megh. 1919.) előbb a kolozsvári, majd (1890.) a budapesti egyetemen volt a gyógyszertan rendes tanára és 1909—18. a Magyarországi Szimbolikus Nagypáholy nagymestere. Több orvostudományi munkát írt. Felesége *Herrich* Szidónia volt. Fia *Zoltán* (sz. 1885. szept. 9.) gyermekgyógyász, a debreceni egyetemen orvostanár. *János* (sz. 1858. Budapest) gyermekgyógyász, egyetemi tanár, aranydiplomás orvos, a M. Tud. Akadémia tagja. Az ő buzgalmának köszönhető a Stefánia gyermekkórház létesülése és ő volt a gyermekgyógyászat tulajdonképeni megalapítója Magyarországon. Irodalmi munkássága is a gyermek- és csecsemőgyógyászatra vonatkozik. Felesége *Tömöry* Adrienne (sz. 1870. dec. 17.) volt, aki utóbb nőül ment *Ábrányi* Kornél (1849—1913.) miniszteri tanácsoshoz. Fia *János* (sz. 1892.) író, kormányfőtanácsos, a már megszünt Budapesti Hirlap volt szerkesztője, jelenleg a Révai Irod. Társ. vezérigazgatója. — A család fenti előnévvel *Bókay* János dr. és *Bókay* Árpád dr. személyében 1896. ápr. 11. magyar nemességet is kapott. — Vö. *MNCs.* II/310.

BORÁROS.

A pesti Boráros-tér *Boráros* János (megh. 1834.) helyettes pesti polgármester (1803—1807.) után kapta nevét. Családjából *Ferenc* sebész 1769-ben kapott polgárjogot Pesten. Nemes család. Címereslevele 1725-ben kelt. A XVIII. század közepén Pozsony megyében éltek *Márton, Mihály, Ferenc, Pál* özvegye, *Jakab* és *Imre* és igazolták nemességüket. *Ferenc* és fiai, *János* és *Ferenc* 1862-ben Pozsony megye bizonyítványával Pest megyében hirdettették ki nemességüket.

Vö. *MNCs.* II/340.

BOZÓ, dinyeberkyi és ágodi.

Családi hagyomány szerint Burgundiából menekült s a vezérek korában a hadjáratok alatt Lombardiában a magyarokhoz csatlakozott család, amely Baranyában telepedve le, új lakóhelyét régi lakóhelyének emlékére Digneberque-nek nevezte el, amelyből a magyar kiejtés szerint a Dinyeberke, illetőleg Dinyeberki név alakult ki. „Dinnyeberki" ma is létező község, Ágod azonban Szigetvár ostroma alatt elpusztult. — I. Róbert Károly király 1305. megerősítette *Bozó* Vincét és fiát Pétert

Dinyeberki és Ágod községek s a szigeti jószágrészek birtokában. Nagy Lajos király ügyvédje, Wesser István visszafogla-

Bozo Antal (1782—1858.) és felesége Rumy Rozália (1795—1830.) 1815. évi aquarell után.

lást akart foganatosítani, aminek a *Bozó* és *Vitha* családbeli tulajdonosok ellenmondtak és bemutatták I. Lajos királynak 1367. kelt levelét, amely átírja I. Károly királynak 1305. és a pécsi káptalannak 1320. kelt kiváltságos levelét. Ezek alapján László nádor 1372. kelt oklevelében átírja az előbb említett okleveleket és *Bozó* Pétert birtokaiban megerősítette.

Bozó Manó 1848/49-iki honvéd-alezredes.

Királyi megerősítést nyert még a család Zsigmond és V. László királyok részéről is, majd pedig 1456. Dinyeberky Nagy Bozó Andrásnak Agatha és Ilona asszonyleányai részesültek fiúsításban. 1468-ban I. Mátyás király is állít ki a család részére adománylevelet.

A török hódoltság alatt és a reá következett időkben elszegényedett a család s kiforgatva ősi birtokaiból, a XVIII. század elején eredménytelenül pörösködött miattuk és jobbágysorba süllyedt. A XVIII. század elején nemességének elismeréséért pörösködött a család. Az ötven évig tartott per és ne-

mesi vizsgálatok után Baranya megye 1752. okt. 25. kiadott bizonyságlevelében igazolta a család nemességét, amelyet 1779. *Bozó* József és 1831. *Bozó* Antal részére átírt.

Tagjai közül *János* a XV. század végén Corvin János, később Brandenburgi György kincstárnoka; *Gergely* a mohácsi vész alkalmával esett el; *Antal* a Baranya megyei lovas nemesi felkelés főhadnagya; *Manó* több vármegye táblabírája, 1848—49-iki honvéd alezredes, később főszolgabíró; *Károly* gránátos főhadnagy, a pápai „Pro piis meritis" érdemrend tulajdonosa; *Pál* a világháborúban ezredparancsnok, tábornok, számos kitüntetést nyert; *Antal* őrnagy és *Andor* repülő hadnagy és levente főhadnagy, a világháború alatt estek el.

Címer: kék mezőben zöld halmon ágaskodó oroszlán jobbjában kardot tart, amelynek hegyére egy mórfej van szúrva; sisakdísz: 2 strucctoll között az oroszlán növekvőleg; takaró: (kék-arany, vörös-ezüst).

Leszármazás:

A család élő nemzedéke a XVII. század elején élt *János*-ig vezethető vissza. Három fia volt: *János, Márton* és *Péter,* de közülük csak *János* utódait ismerjük. A másik két testvér utódairól csak annyit tudunk, hogy Kecskemétre és Szegedre származtak el. Jánosnak egyik fia *Gergely,* akinek fia *György* (felesége *Bana* Mária), ezé *József,* ekinek fiai két ágon vezetik tovább a leszármazást. Az egyik *József,* fia *Lipót,* fia *József;* a másik *Antal,* akitől az élő nemzedék ekképpen sarjadzott le:

I. János

- János
  - György
  - Gergely
    - György Bana Mária
      - József
        1. Bozó Alma
        2. Vojnits Mária
        - Antal 1782—1858
          1. Rumy Rozália
          2. Jankovics Mária
          I. II. tábla
- Márton
  - Mátyás
- Péter
  - János
  - Mihály
  - Gergely
  - Jónás
  - István Szeged
  - Ferenc

II. Antal
1782—1858
1. Rumy Rozália
2. Jankovics Mária
l. I. tábla

Zsófia	Manó	Károly
1816—1895	1818—1892	1833—1861
Szubovics Jenő	1. Szabó Eszter	
	2. ns. Heldt Ludovika	
	3. csikmádéfalvi Istvánffy Paula	

1: Aladár	2: Mária	Géza	Róza	Pál	3: Ilona	Antal	Magda
1852—1911	Kun	*1861	1864—	*1865	Vendel	1876—	Ladányi
Berend Erzs.	Sándor	gyógy-	1929	táborn.	János	1917	Sándor
gőzhajózási		szerész	Reisz-	vitéz		vitéz,	
felügyelő		Seeger	ner	Cornides		őrnagy	
		Róza	Ferenc	Ida		Ferber	
						Berta	

Eszter	Ilona	Ákos	Aladár
Dömötör	Illés Ede	*1910 XI. 5	*1914 III. 11
László		Szabadka	Szabadka
		vitéz	

Andor	Levente	Sarolta	Ida	Aladár
1894—	1897—			
1917	1918			

Vö. *MNCs.* II/410—2., XI/266—8.; *Gerő* 78.

BRAUN, belatini.

A család a hagyomány szerint a németországi Mainz városából vándorolt be a volt alsóausztriai kerületben a morva határon fekvő Laa an der Thaya nevű városkába a XVII. század első felében. Neve ekkortájt *Prauner*-nek és *Brauner*-nek van írva és 1646. itt vette nőül Prauner *Mihály* a róm. kat. vallású *Bartel* Kunigundát, 1676-ban pedig Brauner *Sebestyén* a szintén róm. kat. *Hagmayer* Jusztinát. Ezek egyikétől született 1687. Brauner *János,* aki 1708-ban ugyanott *Maydl* Anna Borbálával (róm. kat.) lépett házasságra. Ettől kezdve szakadatlan a család leszármazása és az ízről-ízre ekképen igazolható. Nevezett Brauner Jánosnak *Maydl* Anna Borbálától született fia volt *Ferenc* (sz. 1709.), aki 1738-ban Retz d/Wienben veszi feleségül *Fürst* Anna Máriát (róm. kat.); fiuk *András* (sz. 1739. Retz), felesége *Faber* Teréz (róm. kat.), ezeké *Jakab-Károly* (sz. 1777. Retz), aki 1805-ben Bécsben nősül, nőül vevén *Schrattenbach* Annát. Fiuk, *József-Benő* (sz. 1824. Bécs), aki egészen házasságáig még *Brauner* néven fordul elő, de 1866-ban Budapesten *Wagner* Máriával (a zólyomi *Wagner* család tagjával) kötött házasságlevélben neve *Braun*-ra változott. Belatini Braun *József-Jenő* belatini előnévvel 1896. dec. 19-én magyar nemességet kapott. Gyermekei:

1. Braun *Artur* (sz. 1869. okt. 18., megh. 1937. dec. 10.)

a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara volt elnöke, felsőházi tag, pezsgőgyáros és bornagykereskedő, stb. Nevét nemességének épségben tartása mellett 1903. jan. 2. kelt legf. engedéllyel *Belatiny*-re változtatta. Felesége (esk. 1896.) *Müller* Valéria bárónő. Gyermekei:

A) Belatiny *Iván* (sz. 1898.), felesége leveleki *Molnár* Márta.

B) Belatiny *Colette* (sz. 1897.), férje *Szigethy Gyula* János.

2. Braun *Rudolf* (sz. 1871. jún. 9. Budapest), felesége *Hadzsy* Flóra. Gyermekei:

A) Braun *Rudolf* (sz. 1908. XI. 29. Amsterdam).

B) Braun *Olga* (sz. 1910. München).

3. Braun *Géza* (sz. 1872. szept. 29.), felesége (esk. 1899.) szentgyörgyi *Horváth* Margit. Leánya:

Braun *Marietta* (sz. 1900.), férje 1. *Gombár* Tivadar (elv.), 2. *Bárdossy* László.

4. Braun *Mária* (sz. 1874. jan. 11.), férje (esk. 1894.) berethei *Marthon* Ödön.

5. Braun *Zoltán* (sz. 1879. jún. 22.), felesége (esk. 1902.) *Rötzer* Mária. Gyermekeik:

A) Braun *Pál* (sz. 1903.),

B) Braun *László* (sz. 1907.).

Valamennyien belatini előnévvel.

A család kimutathatólag 1646-tól római katolikus vallású.

Vö. *MNCs.* II/430.

BRÜNEK.

Ugy látszik: kihalt család. Általam ismert legrégebbi őse *József,* aki a XVIII. század vége felé Marosportuson élt és akinek felesége *Rohl* Júlia volt. Tőlük származott ugyancsak *József* (sz. 1793. febr. 2. Marosportus, megh. 1864. dec. 27. Pest) 1814-től a gróf Károlyi István összes uradalmainak jószágkormányzója. Ebből az állásából 1842-ben nyugalomba vonult, Soroksárott telepedett le és Arad megye bizonyítványa alapján nemességét 1843-ban Pestmegyében hirdettette ki. A család nemességét előzőleg, ugyancsak 1843-ban Csongrád megye is kihirdette. A szabadságharc után pénzügyi tanácsossá nevezték ki, amely állásáról 1852-ben leköszönt és saját gazdasága ügyeinek szentelte tevékenységét. Soroksárott és a komárommegyei Czuzon volt birtoka. Felesége *Németh* Johanna volt, akit 1818. okt. 25-én Hódmezővásárhelyt vett nőül. Tőlük született *Eufémia* nevű leányuk (sz. 1819. nov. 29. Hódmezővásárhely, megh. 1861.), aki 1836. okt. 25-én ugyancsak Hódmezővásárhelyen báró *Babarczy* Antal (1813—1881.) feleségévé lett. — Vö. *MNCs.* II/448.

BUZÁSSY.

A Magyar nemes családok c. munkám II-ik kötetében (483. old.) már megemlékeztem arról, hogy a család II. Mátyástól 1613. márc. 10-én kapott címereslevelet. Az adományozottak *Buzássy* Tamás, felesége *Majthényi* Benigna és gyermekeik voltak. A család a Nyitra megyei Szomorfalu helységben bírt földesúri joggal és több tagja az 1754—55. évi orsz. nemesi összeíráskor is ebben a vármegyében igazolta nemességét. — *Címere:* kék mezőben zöld hármas halmon álló oroszlán felemelt jobbjában hegyeikkel lefelé fordított 3 nyilvesszőt, baljában törökfejet tart; sisakdísz: növekvő griff jobbjában 3 búzakalászt tart; takaró: vörös-arany, kék-arany. A családot 1613. előtt *Szentmártoni*-nak hívták.

CEBRIAN, gróf.

Spanyol eredetű család, amelyből VI. Károly császárral gróf *Cebrian* Paschalis ezredes jött be Magyarországba, a magyar honfiúsítást azonban csak unokája, *József* kérte 1807. márc. 10-én, amit azonban 1827-ben már csak *Antal* nevű fia kapott meg. A család fiágon az 1901. febr. 19. elhalt *István* nevű tagjával kihalt. Nővére, Cebrian *Róza* grófnő *Hubay* Jenő hírneves hegedűművészhez ment nőül, akiknek gyermekei: *Hubay* Andor és Tibor nevüket 1927-ben *Hubay-Cebrian*-ná változtaták át. — *Címer:* négyelt pajzs; az 1. és 4. arany mezőben 5 zöld fügefalevél 2+1+2 elrendezésben; a 2. és 3. kék mezőben zöld földön koronával fedett stilizált fügefát kétoldalt egy-egy koronás arany oroszlán tartanak; grófi korona; pajzstartó: kifelé tekintő 2 oroszlán. — *Paschalis* ezredes felesége „of" *Laspier* Franciska volt. Gyermekei közül Antóniára és Franciskára nincsenek további adataim. Fia *Gáspár* (megh. 1790.) ezredes volt; felesége, *Révay* Józéfa bárónőtől született fia *József,* ezé *Antal* vezérőrnagy, aki 1827-ben a magyar honfiúsítást nyerte. Felesége *Mesnil* Józéfa (1786—1883. ápr. 6. Bécs) volt. Gyermekei:

1. *Ferenc* (sz. 1810., megh. 1875. márc. 6. Bécs); felesége *Erggelet* Mária bárónő (1827—1883.).

2. *László* (sz. 1823. Fülek, megh. 1900. okt. 11.); kamarás, országgyűlési képviselő volt; felesége (esk. 1856. jún. 4.) *Révay* Róza bárónő (sz. 1830. aug. 2.). Gyermekei:

A) *Mária* (sz. 1865. jan. 30.); férje röjtöki *Bene* Ferenc ezredes.

B) *István* (sz. 1868. aug. 15., megh. 1901. febr. 19.), felesége (esk. 1895. jan. 17. Budapest) *Vécsey* Magda bárónő (sz. 1873. nov. 24. Budapest).

C) *Róza* (sz. 1870. júl. 6.); férje (esk. 1894. júl. 6.) szalatnai *Hubay* Jenő (1858—1937.) hegedűművész. Gyermekeik:

a) Hubay-Cebrian *Andor* (sz. 1898. dec. 11.) festőművész.

b) Hubay-Cebrian *Tibor* (sz. 1900. febr. 4.).

CICATRICIS, dezseri.

Címereslevelet III. Károlytól 1720. ápr. 20. kapott. Kihirdette Trencsén megye. A család teljes leszármazását a nemességet nyert Jánostól kezdődőleg közöltem a Magyar nemes családok c. munkám XI. kötete 276-ik oldalán. Ehhez a táblázathoz azonban a következő kiegészítéseket fűzöm hozzá. Az 1779-ben született Mihálynak még testvére volt *József*. Az 1827-ben született *Pál* felesége haraszti *Koromczay* Alojzia volt. *István*-nak *Rehák* Rózától született második gyermeke nem *Károly*, hanem *Karola* volt. *Lajos* dr. (sz. 1862. jan. 19. Szeged) ny. főispán, felsőházi tag; *Béla* ny. községi főjegyző. — Címerét a mellékelt rajz tünteti fel. — Vö. még *MNCs*. III/24., XI/275—7., 592.

CORCHUS.

Neve után ítélve török-eredetű család. Nevét régebben *Korchusz-nak* írta és csak újabban változott át *Corchus*-ra. Általam ismert legrégebbi tagja a XIX. század első felében élt *Ferenc*, akinek malmai voltak a rákosi réteken. Fiai voltak *Antal* és *Károly*. *Antal* (1823—1887.) felesége *Ecker* Teréz (1834—1902.) volt, akinek gyermekei:

1. *Gyula* (megh.), felesége *Török* Irén; fia:

Géza okl. gépészmérnök.

2. *Béla* (1859—1924.), haltenyésztő volt; felesége (esk. 1891. jún. 3.) *Rosth* Márta (1872—1932.); gyermekeik:

A) *Zoltán* haltenyésztő és virágkertész; felesége *Zimmer* Mária; leánya:

Emmy.

B) *Dezső*, haltenyésztő és virágkertész; nőtlen.

3. *Elemér* (1867—1887.).

4. *Ilona*.

CSERGŐ, gyergyóremetei.

A család történetét és leszármazását közöltem a Magyar nemes családok c. munkám XI-ik kötete 284—5. oldalain. E helyen a család címerének rajzát és leírását adom: kék mezőben a pajzs jobboldali széléből előnyúló, több lőréses várfal tetején rövid karóra szúrt levágott vérző fej, előtte a pajzs baloldalán ágyékával a pajzs aljából kiemelkedő, gazdag arany sujtásos, zöld dolmányos, arany öves, piros nadrágot, fején arany bojtban végződő vörös föveget (annak élén kék-fehér-fekete csík) viselő növekvő vitéz maga előtt görbe kardot tart; sisakdísz: növekvő oroszlán jobbjában kardot tart; takaró: kék-arany, kék-ezüst

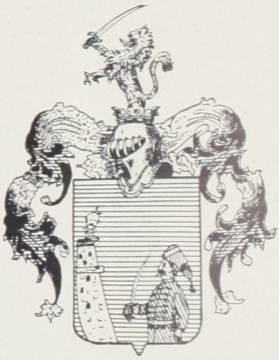

CSERTÁN.

Zalamegyei régi nemes család, amely nemességét 1796-ban legfelsőbb helyen igazolta. Őse *Mihály*, akinek fiai közül *Ferenc* vezeti tovább a családi leszármazást. Ez utóbbinak fia *László;* felesége *Csányi* Rozália, fiai pedig 1. *Gábor Lajos* (sz. 1766. aug. 9.) és 2. *Károly* (sz. 1768. júl. 5.) zalamegyei főszolgabíró. Tőle kezdve a család napjainkig így származik le:

Károly felesége (esk. 1793. okt. 2. Nemesapáti) balatonfüredi *Varga* Rozália. Gyermekeik:

1. *Rozália* (1796—1850.), *Séllyey* Elekné.
2. *Magdolna* (sz. 1797. jan. 10., megh. . . .).
3. *Krisztina* (sz. 1806.), férje volt bocsári *Svastits* János.
4. *Zsuzsánna* (sz. 1808., megh. . . .) *Glavina* Lajosné.
5. *Sándor* (sz. 1809. jan. 25., megh. 1864.) 1848—49-ben mint Zala megye kormánybiztosa működött és Zala megye megválasztott követe volt. A világosi fegyverletétel után előbb Komáromban, majd Pesten raboskodott az ú. n. Ujépületben. Kötéláltali halálra volt ítélve, de büntetését kegyelemből várfogságra változtatták át, amelyből 1854-ben szabadult ki állítólag Deák Ferenc közbenjárására. Elkobzott birtokait visszakapván, Gelsén gazdálkodott. — Felesége *Szladovics* Borbálától négy gyermeke származott, ú. m.:

A) *László* (1835—1905. ápr. 29.), nőtlen maradt.

B) *Apollónia* (1837—1903.) *Vizlendvay* Istvánhoz (Duzsnak) ment nőül.

C) *Emilia* (1839—1902.).

D) *Károly* (1845—1919.) Zala megyének hosszú éveken át alispánja volt; kétszer nősült; első felesége hottói *Nagy* Malvin, második lovászi és szentmargitai *Sümeghy* Magdolna volt. Gyermekei:

a) 1-ső feleségétől: *Ilona* (sz. 1876.); férje *Plihál* Viktor dr. (sz. 1865. máj. 13. Nagykanizsa) felsőházi tag, földbirtokos.

b) 2-ik feleségétől: *Ferenc* (sz. 1887. szept. 25.); felesége székudvari *Horváth* Berta. Fia: *Ferenc* (sz. 193...).

c) *Sándor* (1889—1921.).

d) *Elek* (1891—1937.); felesége pálfiszegi *Pálffy* Margit (sz. 1902. szept. 23. Pacsa); gyermekei:

Judit (sz. 1924.), — *Márta* (sz. 1927.), — *Magdolna* (sz. 1935.).

e) *Margis* (sz. 1893.), férje miskei és monostori *Thassy* Kristóf.

A fennebb említettek közül *Glavina* Lajos a belga király pallini uradalmának volt bonorum directora, majd Zala megye főispánja lett.

A család előnevet — tudtommal — nem használt. A mult század elejéig tagjai Nemesszer községben laktak; gelsei birtokát a mult század elején szerezte meg a család. — *Címere* (a zalaapáti konvent levéltárának egyik okmánya szerint): négyelt pajzs; az 1. és 4. (kék) mezőben stilizált ezüst liliom; a 2. és 3. (vörös) mezőben ágaskodó (arany) oroszlán; sisakdísz: magyar ruhás növekvő vitéz felemelt jobbjában kardot tart; takaró: (kék-arany, vörös-ezüst).

Vö. *MNCs.* III/114.

CZERVA, illetőleg GRANICHSTAEDTEN-CZERVA.

A család neve a multban többféle alakban fordul elő. Igy Cerva-nak, Cserva-nak, Czerva-nak van írva és előfordul Cerva másképen Mészáros néven is. — A címereslevelet III. Ferdinándtól 1654. szept. 22-én *Czerva* György kapta. Unokája, *Mihály* — melléknéven *Mészáros* — nemessége 1776. febr. 2-án legfelsőbb helyen igazoltatott. Ugyanígy *Sámuel* és *Mátyás* is (Szepes megye) 1789. jún. 19-én. *Dániel* késmárki prédikátor fia, ugyancsak *Dániel* előbb zólyomi polgár, majd Pozsonyban a városi árvaház gondnoka volt. Nemességét Pozsony megyének 1833-ban kelt bizonyítványa alapján Pest megyében hirdettette ki, míg fia, *József* nemességét 1841. jan. 12-én Zólyom megye tanusította. Nevezett *József* 1889. márc. 12-én örökbefogadván unokaöccsét, *Granichstaedten* Ottót, engedélyt nyert nevének a *Czerva* névvel való egyesítésére, fia, *Granichstaedten-Czerva* Rudolf osztrák bíró, jelenlg egyetemi tanár pedig 1918. nov. 8-án engedélyt kapott Ausztriában nemesi rangjának és címerének viselésére. — *Címer:* kék mezőben zöld hár-

mas halom középsőjén koronából kiemelkedő természetes színű szarvas mellső lábaiban 3 nyilvesszőt tart; sisakdísz: két 4—4 ágú agancs között lefelé irányított kifeszített íjj; takaró: kékarany. A címer tehát úgynevezett beszélő címer (Cervus a. m. szarvas). A család leszármazását az alábbi táblázat tünteti fel.

György
1654
Lányi Zsuzsánna

János előbb Szepes-, majd Nógrád-megyében lakott Balogh Anna	Márton Dániel késmárki prédikátor

Mihály másképen Mészáros ni. 1776	János Késmárk gyógyszerész	Dániel *1765 I. 10 Besztercebánya Zolyomi polgár, majd a pozsonyi városi árvaház gondnoka 1790 I. 10 Besztercebánya: fancsali Joób Helén (*1767 II. 2 Prószék)

János Dornsteiner Julianna	László zólyomi polgár 1805 1. Fuhrmann Elvira 2. Burghard Johanna (†1890)	József *1806 III. 14 †1890 XII. 16 cs. kir. számtanácsos 1832 II. 7 Joachimsthal: Richter Johanna örökbefogadta unokaöccsét Granichstaedten Ottót (*1841 V. 30 †1914 II. 15) 1881 V. 3 Bécs: Forst Erzsébet (*1855 VIII. 16 †1902 IX. 18 Igls)

Ottó *1882 V. 20 Bécs	Rudolf *1885 V. 2 Granichstaedten-Czerva egy. tanár 1911 X. 27 Bécs: Marbach Ernesztin (*1890 XI. 9 Bécs)	János-Hugó *1895 VI. 8

Gertrud *1912 X. 14 Bécs	Erzsébet *1916 V. 28 Bécs

Vö. *NI.* III/195.; *MNCs.* III/9., 115., 199.; *T.* XXX/132.; *Kősz.* 72.; *rcsk.*

CZOBORCZY.

A családot előbb *Babics*-nak hívták. Nevét — régi magyar nemességének érintetlenül hagyása mellett — 1936-ban *Babics* Kálmán György csendőrszázados és gyermekei változtatták át *Czoborczy*-ra. A család többi tagjai, akiknek egy része a fennebb nevezettel egyidejűleg igazolták régi magyar nemességüket, megtartották *Babics* nevüket. Nevezett Czoborczy *Kálmán* György 1936. máj. 24. vitézzé avattatott fel.

A *Babics* család Horvátországból származott a Dunántúlra. *Mátyás* — „ki is valóságos, igaz nemes funduson lakott czoborczi kuriális házában" — unokái közül *János* a vasmegyei Bögöte, majd Váthra, *Péter* pedig Veszprémbe költözött.

Mikor és kitől kapott a család nemességet? — nincs adatunk rá. A XVIII. század második felében a varasdmegyei Czoborczon volt kurialista. Nemességét azonban 1751. márc. 29-én Veszprém-, 1752. ápr. 30-án Zala-, 1764. jún. 18-án Vas-, 1765-ben Győr-, 1769-ben Fejér-, 1798-ban Baranya-, 1816-ban pedig Heves megye igazolta, illetőleg hirdette ki. A családnak azok a tagjai, akik nemességüket 1933-ban igazolták, a győrmegyei ágba tartoznak. Ennek az ágnak családi fészke Győrszemere volt és tagjai itteni közbirtokosságuk mellett egészen a rendiség megszüneséig megyei tisztségeket viseltek.

A győrmegyei ág után címerpecsét nem maradt fenn. A vasmegyei *János* 1746., 1747. és 1748. évi meszleni, boczföldi, besenyei, pesti és váthi aláírásai mellett elfekvő és J(oannes) B(abics) kezdőbetűs pecsétje szerint a *címer:* ovális alakú (kék) színű pajzsban két (zöld) halmon álló egyfarkú arany oroszlán egymással szembe fordulva mellső lábaival 3 (piros) rózsát tart; sisakdísz: növekvő páncélos vitéz jobbjában kivont görbe kardot tart; takaró: (kék-arany, vörös-ezüst).

A család részletes leszármazása a következő:

Mátyás fia *Ádám,* akinek két fia volt: 1. *Péter,* aki mint esküdt 1751-ben Veszprém megyében igazolta nemességét. Ennek fia volt *József,* a család további leszármazása azonban ismeretlen. 2. *János* 1754—55-ben Vas megyében igazolta nemességét. Az ő fiai voltak A) *János,* B) *György,* C) *Ferenc.* Györgyre és Ferencre további adataink nincsenek. *János* szemerei birtokos, győrmegyei esküdt volt, aki 1764-ben Vas megyétől kapott nemességéről bizonyítványt. Felesége, *Hunkár* Erzsébettől gyermekei: A) *Teréz,* akinek férje *Germanecz* Károly volt, B) *Rozália,* aki *Hunkár* Józsefhez ment nőül és C) *Antal* megyei esküdt, insurgens; felesége, 1. *Miskey* Anna, 2. *Gyapay* Teréz. Gyermekei voltak: A) *Erzsébet,* férje *Lehoczky* Mihály, B) *Anna,* férje *Kováts* Sándor, C) *Farkas* megyei esküdt, szemerei közbirtokos. Felesége (esk. 1830. dec. 6. Győrszemere) *Kováts* Anna. Fia:

Antal (sz. 1832. ápr. 15. Győrszemere) községi főjegyző és postamester, győrszemerei közbirtokos. Felesége (esk. 1862. jan. 21. Győr) *Kuncz* Erzsébet. Gyermekei:

1. *Antal* (sz. 1864. jan. 22. Győr) magántisztviselő, felesége *Takács* Ilona. Fia:

Antal (sz. 1909. aug. 14. New-York) műszaki alkalmazott; felesége alsóvályi *Kalas* Ilona. Fia:

Antal Barna (sz. 1938. febr. 4. Királyszentistván).

2. *Vilmos* (sz. 1872. máj. 15. Tét), felesége (esk. 1896. máj. 17. Várpalota) *Szabó* Erzsébet; igazgató-tanító. Gyermekei:

Babics Erzsébet Franciska (sz. 1905. nov. 21. Bodorfa), férje *Jámborfi* Ferenc.

Czoborczy Kálmán-György vitéz (sz. 1897. máj. 4. Pilis), csendőrszázados; felesége (esk. 1922. júl. 8. Őzd) iglói *Szontagh* Erzsébet. Gyermekei:

A) *György* (sz. 1925. okt. 4. Őzd).

B) *Ildikó* (sz. 1927. jún. 7. Veszprém).

C) *Erzsébet* (sz. 1939. jan. 9. Kaposvár).

3. *Kálmán* (sz. 1874. szept. 22. Mezőőrs), igazgató-tanító. Felesége (esk. 1898. febr. 15. Koroncó) *Törzsök* Gizella. Gyermekeik:

A) *Margit* (sz. 1901. márc. 14. Bakonybánk).

B) *Vilmos* (sz. 1904. júl. 4. u. o.), kántortanító; felesége *Bakonyvári* Etelka. Gyermekei:

a) *Etelka* (sz. 1933. máj. 5. Bakonybánk).

b) *Vilmos* (sz. 1934. aug. 11. u. o.).

C) *Emil* (sz. 1908. szept. 17. Bakonybánk).

D) *Gizella* (sz. 1911. febr. 10. u. o.).

E) *Antal* (sz. 1912. aug. 12. u. o.).

DÁNIEL, szamosujvárnémethii, báró.

Örmény eredetű család, amely *Dániel* Tódor, Jeremiás és Pál szamosujvári örmény kereskedők személyében 1725. júl. 3. kapott címeres nemeslevelet. Egyik ága 1896. nov. 5-én a magyar bárói rang adományozásában is részesült. A bárói ág leszármazását l. Magyar nemes családok III. kötete 239-ik oldalán. — *Címere:* vörös mezőben hármas zöld halomból kinövő és egymást keresztező két pálmaág között egyenlő szárú arany kereszt; sisakdísz nincs; takaró: vörös-arany, kék-ezüst.

DEGRÉ.

Francia eredetű család. Őse *Degré* Péter Magyarországon telepedett le, előbb katonaorvos, majd megyei „seborvos" volt Csanád-, utóbb Temes megyében. Felesége magyar nő, *Rácz* Anna volt. Fia volt *Alajos* (sz. 1819. jan. 6. Lippa, megh. 1896. nov. 2. Budapest) író. Egészen magyar nevelésben részesült. 1842-ben jurátusnak jött fel Pestre és 1843-ban a pozsonyi országgyűlésen mint királyi táblai jegyző az ifjúság körében vezető szerepet játszott. A szabadságharcot mint huszárfőhadnagy és kapitány küzdötte végig; a fegyverletétel után a békési pusztákon és a végvidékeken bújdosott, majd Aradon internálták és csak hosszabb idő multán jutott el megint a magyar fővárosba. 1870-ben a váci, utóbb a nagykátai kerület választotta képviselőjévé. Főművei: Itthon, Kék vér, A nap hőse, Visszaemlékezéseim, stb. Egy ideig szerkesztette az Ország-Világ-ot is. Fia Degré *Miklós* (sz. 1867. okt. 4. Vác), a budapesti tábla ny. elnöke, titkos tanácsos, mindvégig birói pályán működött, többek között a budapesti központi járásbiróság szervezését is végezte. Nagy érdemei vannak a büntető gyakorlat irányítása és fejlesztése körül. Igen sok büntetőjogi tárgyú munkát írt. A „Büntető Jog Tára" főszerkesztője. — *Alajos* fia Degré *Lajos* (sz. 1882. febr. 25. Budapest, megh. 1915. márc. 6.) a pozsonyi egyetemen volt a büntetőjog és eljárás tanára, de alig 7 hónapi működés után önként jelentkezett frontszolgálatra és 33 éves korában hősi halált halt Dvernik mellett. — *Miklós* fia Degré *Alajos* (sz. 1909. máj. 18. Zalaegerszeg) az igazságügyminisztériumba berendelt birósági titkár, jogtörténész. Több jogi könyv szerzője.

DEKKER, nemesmiliticsi.

A magyar nemességet 1916. okt. *Dekker* Gyula dr., a szabadkai kir. törvényszék elnöke kapta. Címerét a mellékelt rajz tünteti fel. Az adományozott felesége (esk. 1885. jún. 21. Nemesmilitics) *Ivánkovits* Anna. Gyermekei:

1. *Oszkár* (sz. 1886. júl. 24. Zombor, megh. 1914. júl. 28.); felesége (esk. 1913. ápr. 10.) *Falcione* Helén. Fia:

Gyula (sz. 1914. febr. 11. Zombor).

2. *Géza* (sz. 1887. aug. 20.).

3. *Andor* (sz. 1899. nov. 30.).

Vö. *MNCs.* XI/300.

DOLLINGER.

Egyike volt a közelmult évtizedek legismertebb sebészeinek *Dollinger* Gyula (sz. 1849. Budapest, megh. 1937. u. o.). Főleg az ortopédiai sebészet terén szerzett magának maradandó érdemeket, a világháború alatt pedig tevékeny részt vett a Magyar Vöröskereszt Egylet fejlesztésében. Felesége a kiváló építészcsaládból származó *Kauser* Irma (1851—1923.) volt, akitől fia, *Béla* (sz. 1880.) szintén ortopéd-sebész, egészségügyi főtanácsos, egyetemi rendkívüli tanár. Felesége *Girardi* Margit. Gyermekei:

1. *Alice,* férjhez ment *Battha* Pálhoz.
2. *Gyula.*

Néhai Dollinger *Gyula* másik gyermeke, *Alice* férje *Tömöry* Artúr (sz. 1880. okt. 29.) volt, akik azonban elváltak.

DREHER.

A családdal Magyarországon először *Dreher* Antal (sz. 1810. jún. 10. Bécs, megh. 1863. dec. 27.) személyében találkozunk 1862-ben, amikor is megvásárolta a Kőbányai Serház Társaság üzemét, a Budapest-Kőbányai sörgyárat. Atyja a Bécs melletti Schwechatban volt sörgyáros, amelyet 1836. ápr. 1-én vett át. Dreher *Antal* alig fogott hozzá üzemének fejlesztéséhez, már a következő évben meghalt és a kőbányai sörgyár továbbfejlesztésének feladata fiára, Dreher *Antal*-ra (sz. 1849. márc. 21., megh. 1921.) hárult. De nemcsak a sörgyártás terén vannak érdemei, hanem uradalmainak, mint mintagazdaságoknak is jelentékeny részük van az ország mezőgazdasági fellendülésében. A magyar sörkartel alapját is ő vetette meg. Fia, Dreher *Jenő* nagybirtokos (15.185 kat. hold). A családból Dreher *Annie* báró *Szalay-Berzeviczy* László (sz. 1904. szept. 3.) felesége. — Vö. *Bevilaqua-Borsody* Béla: A magyar serfőzés története (Bp. 1931.).

ECKERDT, gagybátori.

Az 1911. febr. 3. *Eckerdt* Elek kir. tanácsos, nyíregyházai pénzügyigazgató részére adományozott nemességről a Magyar nemes családok XI. kötete 310. oldalán már megemlékeztem. *Címere:* vörössel és kékkel vágott pajzs; a felső vörös mezőben a vágási vonalból kinövő arany oroszlán jobbjában zöld pálmaágat tart; a pajzsfőben kétoldalt egy-egy arany csillag lebeg; az alsó kék mezőben zöld dombon fehér márványlapra helyezett arany méhkas, körülötte 4 arany méh röpköd; sisakdísz: az oroszlán; takaró: kék-arany, vörös-ezüst. — A nemességszerző nagyatyja, *György* 1820. körül Mannheim-

ből költözött Magyarországba és erdésze volt Abauj megyében a herceg Bretzenheim családnak.

Vö. *MNCs.* XI/310.

EMICH, emőkei.

A Rajna melletti Andernach városkából származó család, ahol „ministeriális" rangban állt. Egyik tagja a XVII. század végén Sziléziába került, majd pedig az 1719-ben Boroszlóban született *Károly* mint rokkant gránátos kapitány Bécsben telepedett le. Fia, *Ferenc-Farkas* (sz. 1769.) 1809-ben Budára költözött, ahol a Tabánban nőül vette *Ziegelmeister* György budai polgár leányát. Apósa révén megszerezte a *Pascal*-féle pesti reáljogú péküzletet. Az üzlet átadása azonban nem ment egészen simán. *Pascal* (Paschgall) György vonakodott azt átadni, kifogásul hozván fel Emich ellen, hogy nem tanulta ki a pékmesterséget. Buda város tanácsa azonban 1810-ben megadta Emichnek a mesterjogot és így a kifogást ellene nem lehetett tovább érvényesíteni.

Nem tudom, hogy meddig folytatta *Emich* Ferenc-Farkas iparát, bizonyos azonban, hogy fia, *Gusztáv* (sz. 1814., megh. 1869.) félbeszakította egyetemi tanulmányait, több évi külföldi szakbeli működése után 1841-ben „Nemzeti könyvkereskedés" nyitására kért a helytartótanácstól engedélyt és a könyvkereskedést meg is nyitotta. Később könyvnyomdával és könyvkiadói működéssel bővítette és 22 évi kiadói működése alatt 850 kötetben 663 mű és 25 időszaki nyomtatvány (köztük 8 politikai napilap) jelent meg nála. Mint Petőfi költeményeinek, a báró Kemény Zsigmond szerkesztésében megjelent Pesti Naplónak, Jókai „A Hon" és „Üstökös" c. folyóiratainak kiadója nagy szolgálatot tett a magyar kultúrának és az akkori politikai életnek. Vállalata később beolvadt az Athenaeumba.

Érdemei elismeréséül 1867. jún. 20-án magyar nemességet nyert, 1868. jún. 12-én pedig az „emőkei" előnév adományozásában részesült.

Címer: kék mezőben zöld halmon mellső lábaiban egymásra fordított 2 fekete könyvnyomdász festéktörő tekét tartó arany griff; a pajzsot vízszintes vörös pólya vágja, amelyben 2 stilizált ezüst rózsa lebeg; sisakdísz: növekvő arany griff jobbjában égő fáklyát tart; takaró: kék-arany, vörös-ezüst; jelmondat: Cum Deo pro patria. — *Leszármazás:*

Gusztáv (sz. 1814. nov. 1. Pest, megh. 1869. ápr. 3. u. o.). Felesége (esk. 1842. márc. 24. u. o.) *Anderle* Józéfa (1822—1878.). Fia:

Gusztáv (sz. 1843. márc. 5. Pest, megh. 1911....); az Athenaeum elnökigazgatója, természettudományi író, osztrák

lovag. Felesége (esk. 1865. okt. 28. Pest) *Tormay* Ilona (sz. 1845. ápr. 13. Szekszárd). Gyermekei:

1. *Gusztáv* dr. (sz. 1866. nov. 3. Budapest, megh. 1927. júl.), ny. miniszter, volt berlini követ. Felesége (esk. 1895. okt. 28. Budapest) *Harisch* Nadesda (sz. 1875. márc. 31. Zimony). Gyermekei:

A) *Hedvig* (sz. 1896. aug. 24. Budapest),

B) *Gusztáv* (sz. 1897. aug. 3. u. o.).

2. *Márta* (sz. 1869. szept. 5. Budapest), férje (esk. 1889. okt. 28. Budapest) báró *Fries* Richárd.

EMMERLING.

Mint neve is mutatja, idegen származású család. Pesti őse *Leonhárd* (1760—1835.) a pesti kávésgilde első céhmestere volt. Fia, *Károly* (1800—1866.) a Magyar Korona, a Nádor, az István főherceg és a London városa című kávéházakat bírta. Az ő fia, ugyancsak *Károly* (1825—1904) már csak az István főherceghez és a London városához címzett kávéházaknak volt a tulajdonosa. A család polgári címert is használ: vörös mezőben kékkel és ezüsttel rutázott pajzslábból kinövő meztelen szűz jobbjában 3 fehér rózsát tart. Az első sorban említett *Leonhárd* kávés 1790-ben vétetett fel Pest város polgárai közé. 1825-ben már fia vezette üzleteit. — Vö. *Bevilaqua—Mazsáry:* Pest-Budai kávéházak (Budapest, 1935.) II/656., 1232.

ERNEY, nagyernyei.

A család előbbeni neve *Engeszer* volt. Engeszer *Mátyás* (sz. 1812. ápr. 17. Bonyhád, megh. 1885. ápr. 19.) mint kántor Kalocsán kezdte meg zenei pályafutását 1835-ben, de már a következő évben Pestre költözött, ahol a Rókus-kórház templomának orgonása. Tíz évre rá a belvárosi templom kántora és 1871-ben az itt alapított zenekar igazgatója lett. A Nemzeti Zenede tanárául választotta és emellett 1870-ben megalapította a Liszt-Egyletet. Mint zeneszerző is tekintélyes helyet foglal el a zeneszerzők soraiban. Szülei Engeszer *József* és *Keisch* Éva voltak. Mátyás fia *József* (sz. 1846. febr. 7. Budapest, megh. . . .) a Nemzeti Zenedében eleinte zongoratanító és orgonista volt, majd annak igazgatójává nevezték ki. Nevét 1867-ben változtatta át *Ernei*-re. Érdemei elismeréséül 1912. febr. 26-án magyar nemességet kapott nagyernyei előnévvel. Felesége *Kammermayer* Ilona volt (sz. 1846. ápr. 6.), akitől gyermekei:

1. Erney *Károly* (sz. 1874. febr. 13-án Budapesten) a Pesti Hazai Első Takarékpénztár alelnök-vezérigazgatója, fel-

sőházi tag, a Magyar Érdemkereszt I. osztályának tulajdonosa, stb. Felesége *Hausner* Lujza, gyermekei pedig:

A) *Károly* dr. (sz. 1909. ápr. 12. Budapest),

B) *Dénes,*

C) *Lujza,* férje (esk. 1940. máj. 4.) ómoravicai *Heinrich* Gábor, rt.-i igazgató.

2. Erney *Janka,* férje *Hollóssy* Béla.

3. Erney *Jenő* (sz. 1875. júl. 11. Budapest), százados; felesége *Kertész* Erzsébet; gyermekei:

A) *Erzsébet,*

B) *Ilona,*

C) *Sára,*

D) *József.*

4. Erney *Móric,* okl. gépészmérnök. Felesége szorkolai *Sági* Magda; gyermekei:

A) *Magda,*

B) *László,*

C) *Klára,*

D) *György.*

Vö. *MNCs.* XI/318.

ETHEY, erdőbényei.

Zemplénmegyei család. Címereslevele 1609-ben kelt; kihirdette Zemplén megye. A családból *Mihály* és *János* az 1754—55. évi orsz. nemesi összeíráskor ugyancsak Zemplén megyében igazolták nemességüket. — Valószínűleg ehhez a családhoz tartozik a XIX. század elején Gömör megyében élt hasonnevű család és az 1754—55. évi orsz. nemesi összeíráskor Szatmár megyében is igazolt *József* is. — Vö. *MNCs.* III/475-6.

FABINYI.

A XVIII. század közepén a szepesmegyei Malompatak községben élt család, amely később a gömörmegyei Jolsván telepedett le. Kiemelkedő tagja volt Fabinyi (Sámuel) *Rudolf* (sz. 1849. máj. 30. Jolsva, megh. 1920. márc. 8.) a kolozsvári egyetemen a vegyészet tanára, akinek fontos tudományos értékkel bír a molekulasúly újabb meghatározási módszeréről szóló tanulmánya. — A család első ismert őse *Pál,* aki 1712. körül született és 1760. dec. 2. Malompatakon húnyt el. Felesége (esk. 1744. nov. 22. u. o.) *Schmidt* Katalin volt, akiknek 6 gyermekük volt, de csak *János* leszármazóit ismerem. Nevezett *János* (sz. 1747. febr. 24. Malompatak, megh. 1819. u. o.) felesége volt (esk. 1776. nov. 20. Jolsva) *Kazár* Zsuzsánna. Fia, *János* (sz. 1780. szept. 20. Jolsva, megh. 1844. nov. 13. u. o.); felesége (esk. 1806. ápr. 16. u. o.) *Benyó* Mária, akitől *Sámuel* (sz. 1814. jún. 5. Jolsva) származott, akinek felesége

Markusovszky Hermina volt. Az ő fia volt a fennebb említett (Sámuel) *Rudolf,* aki kétszer nősült. Első felesége *Weber* Katalin volt, akitől fia *József,* második volt *Raymund* Paula, akitől gyermekei: 1. *Mária* (sz. 1894. Kolozsvár), férje nagybarcsai *Barcsay* László. — 2. *Katinka* (sz. 1896. ápr. 5., megh. . . .), maglódi *Wodianer* Rudolf (sz. 1893. jún. 3. Turnuseverin) első felesége, akitől azonban elvált. — 3. *Margit* (sz. 1897. Kolozsvár). — 4. *László* (sz. 1900. u. o.).

FÁBRY, bártfaújfalusi.

Az 1859-ben (1881. máj. 28-án) *Fábry* István, a magyar legf. ítélőszék elnökének adományozott *címer:* hasított pajzs; elől vörös mezőben hármas zöld halmon ágaskodó ezüst egyszarvú; a baloldali ezüst mező négy arany csillaggal megrakott jobbharánt kék pólyával vágva; sisakdísz: növekvőleg az egyszarvú; takaró: vörös-ezüst, kék-ezüst. — A további adatokat l. *MNCs.* IV/10.

FÁBRY, felsőalmási.

A magyar nemes családok c. munkám IV. kötetében (11. old.) részletesen ismertettem a család leszármazását. Az azóta beállott változásokat az alábbiakban tüntetem fel.

I. *Károly* (sz. 1851. jún. 2., megh. 1925. febr. 6. Békéscsabán). Gyermekei közül *Margit,* első férje dezséri *Rudnyánszky* Titusz (megh. 1930. febr. 20.), második férje szatmári *Érssek* Elek m. kir. gazdasági tanácsos. Első házasságából született *Rudnyánszky* Antal (sz. 1906. aug. 29.). *Károly* hősi halált halt az olasz harctéren 1917. okt. 26-án. *Magda* (sz. 1898. okt. 4-én) nőül ment (1937. jún. 9.) *Kiss* László dr.-hoz.

II. *Sándor* (sz. 1859. márc. 15., meghalt 1917. nov. 16. Arad). Felesége (esk. 1891. márc. 25. Budapest) udvardi *Cserna* Karolinától (sz. 1869. febr. 25. Székesfehérvár) született gyermekei:

1. *Nóra,* férje sédeni és sonnenthurmi gróf *Ambrózy-Migazzi* Lajos (megh. 1925. máj. 4.) volt.

2. *Sándor* miniszteri műszaki tanácsos.

3. *Karolin* férje (esk. 1918. nov. 14. Arad) vitéz dr. *Endre* László Pest megye alispánja. Gyermekei:

Endre Zsigmond (sz. 1919. szept. 12. Arad).

Endre Mária-Anna (sz. 1924. aug. 18. Bp.).

4. *Marianna,* férje (esk. 1924. okt. 27. Gödöllő) *Jakabffy* Lajos földbirtokos. Gyermekei:

Jakabffy Lajos (sz. 1925. júl. 21. Arad).

Jakabffy Tamás (sz. 1926. aug. 16. u. o.).

5. *Vince* (sz. 1900. nov. 2. Gyula).

FELLNER, feldeggi, báró.

Nürnbergi eredetű család, amely Csehországon át költözött be Magyarországba. A magyar nemességet *Fellner* András, felesége *Rapff* Erzsébet és gyermekei: *Ferenc, János, Mihály, Károly, József, András, Ignác, Teréz* és *Erzsébet* kapták 1792. júl. 26-án és ugyanők 1808. nov. 18-án bárói rangra emeltettek.

A család leszármazása nem áll rendelkezésemre. Egy Fellner *József* báró 1815—1830. a magyar helytartótanácsnál hivatalnokoskodott. Felesége zsadányi és törökszentmiklósi *Almásy* Mária (megh. 1856. máj. 23.), *Almásy* Antal és *Kempelen* Teréz (1771—1823.) leánya volt. Leánya, Fellner *Adél* (sz. 1817., megh. . . .) almási *Almay* Rudolfhoz (1812—1879.) ment nőül. (Más adatom szerint Fellner *József* felesége *Hannekarth* Teréz volt és *Adél* az ő leánya lett volna.)

Báró Fellner *András*-nak az 1800-as évek elején bizományi, szállítmányozási és vízszállitási üzlete volt Pesten.

Vö. *MNCs.* IV/97.

FELLNER.

Pesti patricius család, amelyből *Antal* kerékgyártó 1756-ban, *János* bognármester pedig 1770-ben szereztek polgárjogot Pesten. 1777-ben *András* ugyancsak bognármester fordul elő a város választó polgárai között, míg 1783-ban *József* nevével találkozunk a polgárkönyvekben. Az 1803. évi sematizmusban *Pál* van felemlítve a kerékgyártók között. Műhelye az Üllői-út 4. szám alatt volt. Egy évtizedre rá azonban már nem gyakorolta iparát a család, hanem 1813-ban már „kis órás" üzlete volt *József*-nek a Belvárosban. — Talán ehhez a családhoz tartozott az az „Andreas von Fellner", akinek a XVIII. század végén a Lipótvárosban selyemfestő üzlete volt és az a *Benedek* is, aki 1819—1827. mint Pest város polgármestere működött és 1824-ben magyar nemességet kapott.

FELSMANN.

Nagymányoki eredetű család. A családból *József* tabáni kath. községi jegyző volt 1780-ban. Ugyanő 1797-ben ugyanott iskolamester. A XIX-ik század harmincas éveiben aztán Nagymányokon találkozunk a családdal. Itt született 1835. okt. 14-én

József pedagógus, középiskolai tanár, a középiskolai tanárvizsgáló bizottság tagja (1875.); több német nyelvű tankönyv szerzője. Testvére volt *János* (sz. 1839. febr. 3., megh. 1891. jan. 15. Lugos) zenész, tanító (Lugos), akinek tagadhatatlan érdemei vannak a magyar daloskör-ügy fejlesztése körül. Szerkesztette a Dalárzsebkönyvet (Pest, 1865.). *István* (1869—1919.) MÁV főmérnök, felesége *Kauser* Clarisse volt; gyermekei pedig: 1. *István* építészmérnök, aki nevét vitézzé avatása előtt *Felszeghy*-re változtatta. Felesége *Felszeghy* Ediltrude (esk. 1931.); leánya *Mária* (sz. 1938. aug. 7.); 2. *József* a Vacuum Oil tisztviselője; 3. *László;* 4. *Tamás;* 5. *Eleonóra.* — *Albert* (sz. 1890.) gépészmérnök.

FLOCH-REYHERSBERG.

Birodalmi lovagi család. Őse „Edler Herr von Floch" udvari tanácsos volt, akit II. Ferenc császár 1797. aug. 24-én római szent birodalmi lovagi rangra emelt. A „von Reyhersberg" előnevet I. Ferenc József adományozta lovag Floch János-Henriknek és utódainak. Nevezett magyar királyi kincstári ügyészségi tanácsos és a III. oszt. Vaskorona-rend tulajdonosa volt. A római szent birodalmi lovagi cím használatát 1928-ban a m. kir. belügyminiszter is elismerte (4711—1928. B. M.). A család címerét a mellékelt rajz tünteti fel. — A család őse *Bernát,* akinek fia volt a fennebb említett *Henrik-János* (sz. 1824. dec. 24. Weitra, megh. 1904. máj. 13. Sződrákos). Felesége (esk. 1868. márc. 7.) volt *Schmitt* Jozefin-Franciska (sz. 1833. ápr. 20. ev. Frankfurt a/M.; megh. 1914. okt. 7. Sződrákos). Gyermekeik:

1. *Alfréd* (sz. 1871. júl. 30. Budapest) tb. főszolgabíró, törvényhatósági bizottsági tag, földbirtokos.

2. *Avine* (sz. 1873. aug. 1. Budapest); férje (esk. 1900. máj. 30. Budapest) báró Henriques de Ben *Wolsheimb* (sz. 1871. máj. 5. Lobzow, hősi halált halt mint cs. és kir. őrnagy a lembergi csatában 1914. szept. 14.). Gyermekei:

A) *Krisztina* bárónő (sz. 1901. aug. 29. Budapest) férje szenkviczi *Palkovics* Béla. Gyermekük

Palkovics *Erika* (sz. 1922. ápr. 6.).

B) *Magdolna* bárónő (sz. 1910. febr. 13. Győr); férje volt vitéz szaplonczai *Szaplonczay* Gábor (elv.).

FORSTER, szenterzsébeti.

A családnak a Magyar nemes családok c. munkám IV. kötete 173—75. oldalain közölt leszármazásához az alábbi pótlásokat kell hozzáfűznöm. Szenterzsébeti Forster *Lajos* (sz. 1801. aug. 13. Budapest) felesége *Ruttkay* Sarolta (sz. 1810., megh. 1875. máj. 29. Körmöcbánya) volt. Gyermekeik:

1. *Paula* (1830—1906.) férje *Podhorszky* György (1830—1887. máj. 16. Budapest) kir. tanácsos, Hont megye alispánja, volt országgyűlési képviselő volt.

2. *Frigyes,* Hont megye főjegyzője volt. Gyermekei:

A) *Mária* férje dr. *Herczegh* József.

B) *Ilona,* férje *Jablánczy* Sándor.

3. *Lujza,* férje bellusi *Baross* Lajos volt országgyűlési képviselő volt.

4. *Imre* (sz. 1846. ápr. 29., megh. 1923. Ebeck); gyógyszerész; felesége *Eszenyi* Anna (megh. 1898. dec. 16. Budapest); gyermekeik:

A) *Zsófia* (sz. 1875. júl. 7.), férje *Dessewffy* Árpád ny. táblabíró (Rimaszombat).

B) *Oszkár* (1870—1899).

C) *Károly* (1880—1903.).

D) *Dénes* (sz. 1884. jan. 16., megh. 1937. dec.), felesége, 1. *Svache* Júlia (megh.), 2. hadadi *Farkas* Elvira (Ebeck).

E) *Imre* (sz. 1890. márc. 6.), m. kir. erdőmérnök (Debrecen); felesége *Delhányi* Erzsébet. Gyermekeik:

a) *Miklós* (sz. 1923. szept. 21. Budapest).

b) *Judit* (sz. 1925. aug. 11. Debrecen).

FORSTINGER.

Kevéssel Pestnek a törököktől való felszabadítása után — már 1699-ben — Pesten találjuk a polgárok között *Forstinger* Péter halászmestert. Két évtizedre rá — 1721-ben — *András* szintén halászmester vétetett fel a város polgárai közé. Három évtizeddel később — 1752-ben — *József* halászmester szerezte meg a polgárjogot. Később, harminc évre rá, *Antal* asztalos, 1817-ben pedig egy *János,* ugyancsak asztalos nyert polgárjogot itt. Közben — 1803-ban — *Antal* halászmester fordul elő a régi címtárakban, aki a Molnár-utcában lakott. — Egy másik ily nevű család 1840-ben Felső-Ausztriából költözött be Pestre és szerezte meg a polgárjogot 1849-ben. Ennek fia, *Ede* néhány évvel ezelőtt még itt élt Pesten, hogy azonban a két család közös eredetű-e? — erre a kérdésre nem tudott feleletet adni.

GAÁL, huszti.

A címereslevelet II. Rákóczi Györgytől 1649. jún. 4-én „huszti" *Gaál* István kapta. Kihirdette 1651. jan. 30-án Máramaros megye. A család nemességét 1764-ben és 1774-ben Szatmár megye igazolta, 1927-ben pedig Gaál *Endre* dr. részére a m. kir. belügyminiszter is elismerte (20.429—1927. B. M.). — A család Máramaros megyéből a XVIII. század elején az ugocsamegyei Salánk nevű helységbe, majd pedig innen *András* (1717—1787.) személyében Tiszabecsre származott el, ahol Gaál *István* és *Paál* Katalin fia) volt országgyűlési képviselő és volt népjóléti és munkaügyi minisztériumi államtitkár, budapesti gyógyszertártulajdonos ma is birtokos. Felesége *Kunz* Józéfa, akitől egyetlen leánya, *Józsa* (sz. 1910. dec. 7. Budapest) 1939. aug. havában nőül ment *Szebelléry* László dr. egyetemi tanárhoz. — A család leszármazását közöltem a Magyar nemes családok c. munkám XI-ik kötete 329-ik oldalán. — *Címere:* kék mezőben zöld földön álló zöld ruhás vitéz felemelt jobbjában törökfejes kardot, baljában puskát tart; zárt sisak; sisakdísz: nincs; takaró: kék-arany, vörös-ezüst.

GAMPERL.

A család őse *József* pesti kereskedő, aki 1772-ben vétetett fel a város polgárai közé. *János-György,* akinek az 1800-as évek elején „A magyar gárdistához" címzett rőfösáru üzlete volt a Váci-utcában, 1783-ban a város választott polgára volt. A család egy másik tagja, *József,* 1803-ban mint fűszerkereskedő szerepelt Pesten. Üzlete „A zöld koszorúhoz" volt címezve és a Kígyó-utcában állt fenn. A XIX. század végén élt a családnak egy *András* nevű tagja is. — A családból kiemelkedett Gamperl *Alajos,* aki 1849-ben Pest város tanácsosa, 1867—68-ban a város polgármestere, később pedig helyettes főpolgármestere lett. 1871-ben nemességet is kapott, amikor nevét *Gyöngyössy*-re változtatta.

GEIST, csákói.

Családi hagyomány és a családban őrzött címer szerint ahhoz a Geist „von und zu Wildeck" családhoz tartozik, amely Hans Christoph *Gaist* személyében Rudolf császártól 1584. júl. 26-án kapott címereslevelet (ennek címerét a bécsi Oesterr. Bundeskanzleramt 1926. okt. 25-én 168.815—Abt. 4. szám alatt

igazolta. A család egyik ága Martius (meghalt 1774.) személyében (felesége bizonyos Borbála volt, aki már 1759-ben elhúnyt) a XVIII. század első felében Gyulán telepedett le. Tőle kezdve a család, a gyulai róm. kat. anyakönyvek szerint, ekképen sarjadzott le.

Nevezett *Márton* (Martius) fia volt *János-Gáspár* (sz. 1747. Gyula), aki ott 1773-ban vette nőül *Eisel*(in) Erzsébetet, amely házasságukból született 1782-ben *Gáspár*. Ennek felesége (esk. 1809.) *Papp* Borbála volt, akiknek fiuk *Gáspár*.

A most nevezett *Gáspár* (sz. 1817. szept. 21. Gyula, megh. 1872. dec. 2.) elemi iskolái elvégzése után kádármesterségre adta magát; 17 éves korában a híres Milly gyertyagyáros gyárába került, ahol eltanulta a gyertyakészítést és Pesten átvette a „Pannonia" gyertyagyár vezetését. De rokona, Geist *Ádám,* aki sertéshízlalással foglalkozott, reá bízván sertéseinek eladását, felhagyott a gyertyagyártással és sertésüzlethez fogott, amellyel kapcsolatban földeket is bérelt. Rövid időn belül saját birtoka volt, amelyek közül kitűnő berendezésével és felszerelésével különösen a csákói gazdaság vált ki. Érdemes megemlíteni, hogy gazdatisztje volt Petőfi Sándor öccse, Petőfi István, aki Geist Gáspár halála után az egész birtokot teljhatalmúlag kezelte. Kiváló hírnévnek örvendett Geist Gáspár birtokának ló-, főleg pedig juhtenyészete. Felesége (1845-től) *Molnár* Erzsébet volt, akitől alább felsorolt gyermekei születtek:

1. *Irma,* akinek férje *Dőry* József.
2. *Aranka.*
3. *Ilka,* férje *Szeniczey* Ödön.
4. *Antónia,* férje *Pfeiffer* Mátyás.
5. *Klarissza,* férje *Szerb* György.
6. *István.*
7. *Gyula* (1855—1903.); 1895. dec. 31-én csákói előnévvel magyar nemességet kapott (az adományozott címer az 1584. évi címereslevél címere motívumait tünteti fel). Felesége (esk. 1885.) *Jálics* Lujza; gyermekeik:

A) *Mária Lujza,* aki *Wekerle* Sándor (sz. 1878.) egy. tanár, ny pénzügyminiszter felesége.

B) *Gyula* (sz. 1887. júl. 19.) nagybirtokos, m. kir. gazdasági tanácsos.

8. *Gáspár* (1859—1913.); felesége *Kleiner* Helén; fia: *Gáspár* (sz. 1900.).

GIERGL.

Tiroli eredetű család. Első ismert magyarországi őse *Giergl* Márton Pesten volt szabómester (1724.). Utódai két nemzedéken át ugyanezt a mesterséget folytatták. A harmadik generáció egyik tagja, *Giergl* Alajos az ezüstműves pályán működött; fia, *Alajos,* aki a *Györgyi* nevet vette fel, jónevű portrait-festő volt. Fia, Györgyi *Kálmán* (1860—1930.), a magyar iparművészeti törekvések egyik lelkes bajnoka, az Orsz. Magyar Iparművészeti Társaságnak előbb titkára, majd igazgatója. Szerkesztette a Magyar Iparművészet c. folyóiratot, tanára volt az Iparművészeti iskolának és sok iparművészeti tanulmányt írt különböző lapokban. Fia, Györgyi *Dénes* (sz. 1886.) építész, az Iparművészeti Főiskola tanára, számos középület és templom tervezője. Műveit magyaros irány jellemzi. A másik ágon *Giergl* Kálmán (sz. 1863.) műépítész építette Korb Flórissal a budapesti Klotild-palotákat, a királyi bérpalotát, a Zeneakadémiát, stb. A családból Giergl *Andor* (sz. 1894.) uradalmi főintéző vitézzé avatása előtt nevét *Gelley*-re változtatta. A család tehát 3 néven él, és pedig *Giergl, Györgyi* és *Gelley* néven. — Részletes leszármazását az alábbi táblázatok tüntetik fel.

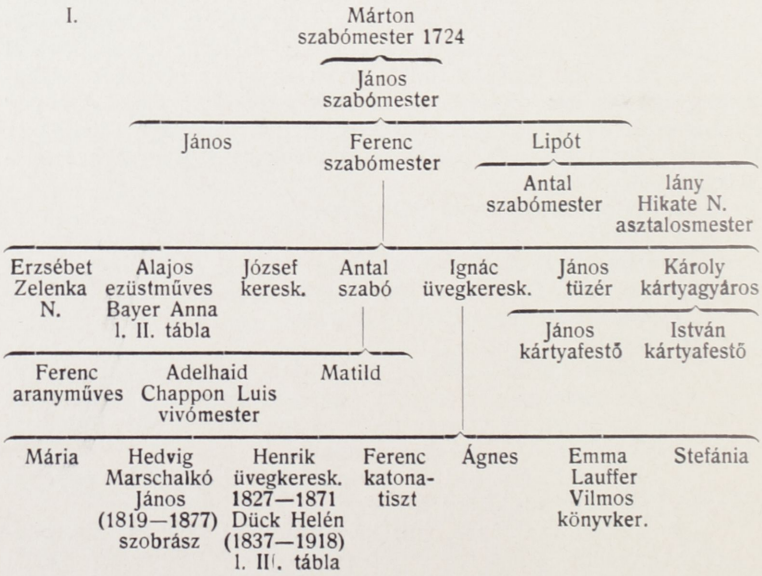

II.

Alajos
ezüstműves
l. I. tábla

- Teréz
  1. 1841 : Pillvax Károly
  2. br. Achenbach N.
- Mária
  Stolp Oszkár könyvkeresk.
- Jozefin
  N. N.
- Emma
  1. Sátori N.
  2. Pistóry Géza
- Lipót
  kártyafestő
  1. Musch Erzsébet
  2. Kaliczky Emma
- Viktor
  katonatiszt
- Alajos
  1821—1863
  festő
  nevét Györgyi-re változtatta
  - 1 : Géza
    építész
    - Dénes
      *1886
      építész
      Grofcsik Emilia
      - Zsolt *1920
    - Ernő
    - Melinda
    - Gida
    - Anna
    - Piroska
  - Emma
    Földessy L.
  - 2. : Sándor
    - Margit
      Lindner Ernő
    - Laura
    - Kálmán
      fő v. tisztv.
      1. Haas Marianna
      2. Weichardt Emma
      - 1. : Ildikó 2. : Zsuzsi
    - Géza
      orvos
      Zámor Margit
      - Géza
      - Ferenc
      - Magda
      - Erzsébet
- Amália
- Antónia
  Mauksch N.
- Sarolta
  Goszleth N.
- Kálmán
  1860—1930

III.

Henrik
1827—1871
Dück Helén
(1837—1918)
l. I. tábla

- Ernő
  üvegkereskedő
  1860—1899
  Rausch Vilma
- Imre
  tisztviselő
  1861—1894
  Fröhlich Irma
  (1867—1912)
  - Andor
    *1894
    vitéz
    nevét Gelley-re változtatta
    urad. főintéző
    Preysz Frida Mária
    - Pál
      1923—1924
    - Mária
      *1927
    - András
      *1929
    - Péter
      *1934
- Kálmán
  *1863
  műépít.
- Margit
  *1867

GLATZ.

Glatz Jakab (sz. 1776. nov. 17. Poprád, megh. 1831. szept. 24. Pozsony) ev. prédikátor, az osztrák örökös tartományokban való összes német protestáns gyülekezet élén álló főegyháztanács lelkészi tagja, korának egyik legtermékenyebb írója, számos neveléstani, ifjúsági és egyházszónoklati mű szerzője volt. Felesége, szül. *Laszgallner* Rozinától (1783—1849.) született gyermekeit az alábbi táblázat tünteti fel. Különös nevezetességre tett szert egyik leszármazottja, Glatz *Oszkár* (sz. 1872. okt. 13. Pest), a Képzőművészeti Főiskola tanára, a legjelesebb magyar festőművészek egyike, akinek tájképei világsikereket érnek el és mint grafikus nagyszerű portraitgyüjteményt rajzolt a magyar írói és művészvilág kitünőségeiről.

Leszármazás:

I. Jakab
*1776 XI. 17 Poprád
†1831 IX. 25 Pozsony
ev. prédikátor
1805 IV. 17 Igló:
Laszgallner Rozina
(*1783 VIII. 15 Igló †1849 XII. 25)

Friderika	Károly	Rozina	Tódor	Gyula	Jakab
*1808 I. 27 Bécs †1883 X. 21 Pozsony 1. 1830 I. 27: Kriebel Mátyás (*1796 I. 13 Pozsony 2. 1851: Lell Mihály könyv.-nyom. Pozsonyban	*1812 XI. 16 Bécs †1809 V. 31 Buda ujságíró 1838 VIII. 5 Biala: Köntzer Szidónia (1816-1892)	*1815 XI. 13 †1866 III. 18 1835 XI. 24: Asbóth János jószágig. (1809-1856)	*1818 XII. 15 Bécs rajztanár N. Szeben nőtlen	*1821 V. 18 †1873 VII. 9 nőtlen	*1823 IX. 19 †1856 V. 1 Mayer Mária gyermekt.

Ottilia	Henrik	György	Auguszta	Matild
*1842 X. 7 Pozsony 1865 II. 18 Pest: Immerdörfer Ágoston (*1836 V. 18 Laubach)	*1844 VI. 4 Pozsony †1905 VII. 9 Bp. 1871 V. 14: Fuchs Karolina (*1844 VII. 19 Pest I. II. tábla	*1846 III. 4 1879 I. 6: Fülöp Irén (*1861 VII. 5)	*1850 V. 1 Pest 1869 X. 31: Steinacker Ödön (*1839 VIII. 20 Debrecen) K. és Ip. K. titkár	*1855 XI. 9 Pest 1873 X. 15: Seelmayer Emil (*1874 Berlin)

János	Ede	Ernő
*1880 IX. 13 Sz. Németi	*1882 XI. 15 Sz. Németi	*1886 IX. 1 1911 XII. 19: Rubner M. (*1893 III. 31)

Olivér	Edit
*1912 XII. 2	*1916 II. 2

II. Henrik
1844—1905
Fuchs Karolina
l. I. tábla

Oszkár	Lily	Elsa	Kornél	Erich	Richard
*1872 X. 13	*1874 II. 2	*1876 V. 7	1879—1882	*1881 VII. 29	*1883 VII. 10
Pest festőműv. 1901 I. 23: Wildner Mária	Pest 1894 V. 27: Châtel Vilmos (*1865 III. 17)			ügyész vitéz Mátyásfalvy (Glatz)	

Pál	Farkas
*1902 I. 24	*1903 VII. 17

GLŐSZ, GLOS.

A család történetével és leszármazásával részletesen foglalkoztam a Magyar nemes családok c. munkám IV. kötete 322—23. és XI. kötete 340—41. és ugyanezen kötet 595. oldalain. — *Címere:* kék mezőben zöld földön álló daru felemelt jobbjában 3 fehér tollat tart; sisakdsíz: a daru; takaró: kék-arany, vörös-ezüst, — amint ezt a mellékelt rajz tünteti fel.

GYÖNGYÖSSY.

Előbb *Gamperl*-nek hívták. A további adatokat l. ott.

HAGGENMACHER.

Svájcból bevándorolt budapesti nagyiparos család. Nevéhez számos nagy ipartelep, gőzmalom és sörgyár alapítása és felvirágozása fűződik. Tagjairól csak a XIX. század elejéről vannak adataim. Elhalt tagjai *Henrik* (1827—1917.), *Géza* (1857—1891.), *Walter* (1859—1921.), *Sándor* (1861—1879.), *Róbert* (1863—1921.), *Ottó* (1864—1865.), *Géza* (1904—1906.), stb. Élő tagjai *Árpád* özvegye; *Henrik* özvegye; *Henrik* sörgyári igazgató, tb. belga konzul, akinek felesége rozsnyói *Pekár* Marianna; *Oszkár,* akinek felesége bethleni *Boytha* Jolán (1882—1917.) volt; *Ottó,* akinek felesége rozsnyói *Pekár* Emma; *Sándor,* akinek felesége rozsnyói *Pekár* Zsuzsánna; *Margit,* aki 1935. febr. havában nőül ment poroszlói *Graefl* Károlyhoz (sz. 1895. jún. 16.). — A családnak Budafokon és Kőbányán volt sörgyára. A mai „Dreher-Haggenmacher Első

Magyar Részvényserfőződe Rt." 1933-ban alakult a fuzionált Dreher Antal Serfőzdéi Rt., az Első Magyar Részvényserfőzde, a Haggenmacher Kőbányai és Budafoki Sörgyárak Rt. és a Dreher-Haggenmacher Textilművek Rt. egyesüléséből. Haggenmacher *Emma* férje *Saxlehner* Kálmán.

HANDTEL (HAVASI).

Eperjesi kereskedő család. Őse, Handtel *Sámuel-Imre* (sz. 1786. nov. 5. Kisszeben, megh. 1841. nov. 5. Eperjes) felesége *Malvieux* Lujza (sz. 1802. jan. 22. Rimabrezó, megh. 1879. szept. 25.) volt, akitől öt gyermeke származott: 1. *Lujza* (sz. 1823. nov. 10. Eperjes, megh. 1897. febr. 24.) *Mathäides* Gusztáv (1814—1884.) felesége. — 2. *Ede* (sz. 1826. márc. 23. u. o., megh. 1859. jún. 13.) cs. és kir. kapitány volt. — 3. *Vilmos* (l. alább). — 4. *Auguszta* (sz. 1831. jan. 7., megh. . . .) 1854. okt. 7-én *Kéler* Istvánhoz (1813—1888.) ment nőül. — 5. *Emma* (sz. 1835. jún. 18., megh. . . .) férje (esk. 1862. febr. 26.) *Gabona* Nándor (sz. 1820. okt. 21. Kassa, megh. 1896. júl. 12. Tüffer) alezredes volt. — A fentebb említett *Vilmos* (sz. 1828. ápr. 13. Eperjes, megh. . . .) első felesége (esk. 1858. febr. 1.) *Virtak* Amália (sz. 1837. nov. 25. Budapest, megh. 1858. nov. 13.), második *Laszgallner* Emilia (sz. 1838. aug. 22. Kassa, megh. 1894. febr. 8.) volt. Gyermekei, első feleségétől A) *Aurél* (sz. 1858., megh. 1859.), második házasságából B) *Vilma* (sz. 1862. ápr. 26. Debrecen, megh. 1885. máj. 23.), C) *Kálmán* (sz. 1864. máj. 24. Debrecen, megh. 1923.) nevét *Havasi*-ra változtatta; felesége *Schönhoffer* Franciska volt. Fia *Vilmos* (sz. 1906.), akinek felesége *Galánffy* Ilona.

HARTLEBEN, sarkházi.

Bécsben ma is létező régi könyvkereskedő- és könyvkiadó cég a Hartleben A. A céget 1803-ban Budapesten alapította *Hartleben* Konrád Adolf (szül. 1778. aug. 26. Mainz, megh. 1863. ápr. 5.). A német kiadóüzlet 1844-ben Bécsbe került, míg a bizományi üzlet 1863-ban, a magyar kiadóüzlet pedig 1866-ban Budapesten maradt. Az üzlet tulajdonosa Hartleben *Adolf* (sz. 1835. Uj-Gradiska) lett, aki 1870-ben Lipcsébe költözött és 1888. ápr. 17-én sarkházi előnévvel magyar nemességet nyert. — A családról azonban ennél régebbi adataink is vannak. Igy tudjuk, hogy *Antal* és *Károly* már 1805-ben könyvkereskedők voltak Pesten és ebben az évben, illetőleg 1819-ben szereztek polgárjogot. Pesten 1827-ben a Váci-utcában, a Walthierer-féle házban 416. szám alatt volt Hartleben *Konrád Adolf* könyvesboltja. Társa volt *Altenburger* Virgil Ferenc.

HAUSE.

Prágából a mult század huszas éveiben Pestre bevándorolt család, ahol (Prágában) Hause *Vencel* zenedeigazgató és neves nagybőgővirtuóz volt. *József* nevű fia költözött be Magyarországba; Pesten nőül vette *Schöber* Erzsébetet, akiknek leányuk, *Hause* Hermina (sz. 1838. jún. 29., megh. 1869. aug. 1.) *Altenburger* Adolf (1837—1870.) felesége lett.

HAYNAL, váradi.

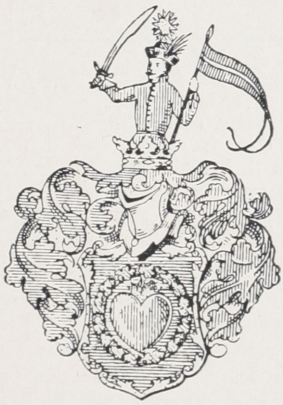

A család címereslevele 1621. dec. 2. kelt (Ered. a M. Nemzeti Múzeum levéltárában). Neve *Hajnal* alakban is előfordul. A magyar nemességet *István* kapta, akinek hasonnevű fiától származó két nokája, *Pál* és *András* terjesztették tovább a családot. *András* ágazata azonban unokáiban kihalt, míg az élő nemzedék őse *Pál,* akinek fia *Mihály,* ezé *József* (1785—1866.), akitől a család leszármazását az alábbi táblázat tünteti fel. A családból Haynal *Róza* (1815—1893.) a Török—Gálffy-féle összeesküvésben való részvétele miatt 12 évi várfogságra lett ítélve, de 3 évi raboskodás után kegyelmet kapott.

I. József
*1785 II. 2 †1866 V. 2
marosvásárhelyi főbiró
Fábián Erzsébet

- Anna-Teréz *1808 V. 7 †1847 VII. 30 — Topler Simon
  - Karolina-Erzsébet
- József *1813 III. 29 †1900 XII. 22 1848—49-iki honvéd százados 1. Farkas Lina (1826—1845) 2. edelényi Máday Anna, előbb Gillyén Jánosné (†1876 II. 23)
- Rozália *1815 XI. 20 †1893 III. 26
- László *1818 VIII. 10 †1855 1848—49 honv. tiszt, mint „török tiszt" elesett a Krim-i háborúban
- Imre *1820 XI. 16 †1880 I. 19 Binder Evelin l. II. tábla
- Lajos *1822 †1895 III. 28
- Eszter *1828 VIII. 27

II.

Imre
1820—1880
Binder Evelin
I. I. tábla

Árpád *1853 IV. 22 †1905 VI. 10 Botez Natália	Géza *1860 IX. 21 Botosan †1938 VIII. 4 1891 XII. 26 Bpest: zariecsi Zareczky Marianne	István *1863 III. 9 †... Csengery Olga (†)	Etelka *1864 XI. 12 1. br. Dombrowski Zsigmond (†) 2. hg. Ghyka István (†)
		Árpád *1895 IV. 30 Horty Márta	Olga *1896 VIII. 28 (†)
Imre *1892 XI. 12 Beszterce vitéz, orvos, egy. rk. tanár lázári Nagy Margit	Géza *1894 VII. 16 Beszterce vitéz	Elma *1895 VII. 25	Jenő *1899 XII. 15 Beszterce pénzint. tisztv. Nagy Anna Mária
András *1930 VIII. 13		Ágnes *1938 IV. 29	Géza *1939 VI. 12

V. ö. *MNCs.* IV/449., *Gf.* VI/149—150., *Gerő* 151.; *rcsk.*

HELBIG.

Osztrák nemesi család, amely nemességét I. Ferenc császártól *Helbig* Karlmann (sz. 1785. Bécs) ezredes, mint a Miklós cár nevét viselő ezred vértes-kapitánya személyében 1832. május 23-án kapta. Nevezettnek felesége nemes *Giuliani* Josefine volt, gyermekei pedig Magdolna, Lujza, Henrik voltak. *Henrik* (sz. 1825. Bécs) ugyanezen ezredben szintén vértes-kapitány. Felesége, született fajszi és vámosi *Ányos* Idától származott fia *Viktor* (sz. 1861. Esztergár) ny. testőrezredes; felesége nemes *Balogh* Irma; gyermekei: 1. *Marietta* (Sacré Coeur-apáca); 2. *Henrik* dr., a Magyar Nemzeti Bank tisztviselője; 3. *Antal* dr. vegyészmérnök, felesége *Vass* Terézia; 4. *René* építészmérnök; 5. *Viktor* (sz. 1903. Győr) gyári képviselő. Ez utóbbinak felesége *Tóth* Lenke-Magdolna; fia *Viktor-Árpád* (sz. 1938. Budapest). 1937-ben id. Helbig *Viktor* ezredes és fiai közül *Henrik*

Helbig Karlmann vértes kapitány.

és *Antal* felvették az anyja, illetőleg nagyanyjuk *Ányos* nevét.

A család címerét a mellékelt rajz tünteti fel; leírása a következő: balharánt vágott pajzs; lenn háromszor vágott és ötször hasított mezőben arany-feketével váltakozó, összesen 14 (6+5+3) kocka; fenn a vágási vonalból kiemelkedő szárnyas oroszlán felemelt jobbjában 3 — 2 arany között 1 fekete — strucctollat tart; sisakdísz: koronából kiemelkedő pajzsbeli szárnyas oroszlán; takaró: kék-arany, fekete-arany. Nemességüket a m. kir. belügyminiszter 53.304—35. sz. a. ismerte el. — Vö. *Gerő* 154.; *rcsk.*

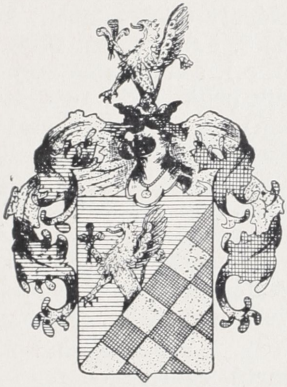

HELDT.

A család részére 1715. febr. 11-én adományozott címeres-levélről már megemlékeztem a Magyar nemes családok c. munkám V-ik kötete 19-ik oldalán. A nemességet nyert *Joachim* felesége (esk. 1714. júl. 8. Selmec) *Mitis* Anna Katalin volt, akitől három fia származott, ú. m. *János-Gottfried, Balthazár* és *Jakab.* E két utóbbira adataink nincsenek. *János-Gottfried*nak (sz. 1715. máj. 1. Selmec) két felesége volt, *Keyling* Mária és *Kvassay* Mária. Gyermekeik: 1. *Mátyás-Ignác* (sz. 1749. szept. 12. Selmec) és 2. *Ferenc* (sz. 1752. dec. 10.). Ez utóbbira sincsenek további adataim. *Mátyás-Ignác* első felesége *Blaskovich* Judit, második *Funke* Juliánna volt. Első feleségétől születtek *József* (sz. 1781. Dalmad) és *Ignác* (sz. 1789. u. o.). József fia *Ignác,* felesége *Ottmayer* Leopoldina, akiknek gyermekeik: *Mária, Tóth* Lajosné; *Ilona, Rovara* Frigyesné és *Berta, Negro* Adolfné. *Ignác* felesége (esk. 1820. Csuz) *Molnár* Katalin; leánya, *Ludovika* (1825—1866.) *Bozó* Emánuelhez (esk. 1856.) ment nőül.

HENSZLMANN.

A kiváló magyar archeológus és művészettörténeti író, *Henszlmann* Imre (sz. 1813. okt. 13. Kassán, megh. 1888.) atyja, Henszlmann *Imre* (sz. 1770. júl. 25. Bártfa, megh. 1817. júl. 12. Kassa) Kassán volt vas- és vegyeskereskedő. Üzlete a Fő-utca és Deák Ferenc-utca sarkán volt. A ház a Szirmay családtól került birtokába. Felesége *Laszgallner* Rozina (sz. 1777. ápr. 8. Kassa, megh. 1838. febr. u. o.) volt, akitől gyer-

mekei: 1. *Wilhelmina* (sz. 1804. júl. 3. Kassa, megh. 1860. febr. 11. u. o.), akinek férje (esk. 1824. máj. 25. Kassa) *Fiedler* Károly (1797—1864.) kassai kereskedő volt, 2. *Imre* (l. alább) és 3. *Sarolta* (sz. 1798. márc. 22. Kassa, megh. 1882. ápr. 13. u. o.), akinek első férje *Megay* József (Gyulafehérvár), második pedig (esk. 1833. dec. 18. Pest) *Doby* Lipót (megh. 1866. máj. 16. Kassa) kassai kereskedő volt. — A fennebb említett Henszlmann *Imre* a szabadságharc után huzamosabb ideig külföldön élt; első munkája is Párisban francia nyelven jelent meg. Igen sok művészettörténeti munkát írt, de a kassai dómról tervezett részletes monográfiája befejezetlen maradt. Végrendeletében szülővárosának ajándékozta nagybecsű műgyűjteményét. Felesége *Rosenthal* Mária (megh. 1888. febr. 14.) volt. gyermekei azonban nem voltak.

A Henszlmann bolti címer a „Vasemberhez" egy vasbotot tartó, rúdra akasztott koszorúba foglalt férfi képe a kassai Múzeumban.

HIERONYMI.

Bécsből előbb Győrbe, majd Budára származott család. Őse, *Ferenc* (sz. 1767., megh. 1829. jan. 23. Győr) rajztanár volt Győrött, ahová 1818. aug. 25-én a m. kir. helytartótanács nevezte ki. Felesége *Mansvet* Vincenzia volt, akit 1796. febr. 7-én Bécsben vett nőül. Fia *Ferenc* 1803. febr. 19-én Győrben született, kiváló mérnök volt; ő tervezte és építette az első magyar vasutat, amely mint lóvonatú vasút 1844—47-ig Pozsonytól Nagyszombatig közlekedett és innen Szeredig épült ki. A vasút nyomjelzése már tekintettel volt annak gőzmozdonyú vasúttá való építésére, ami 1872-ben meg is történt. A szabadságharc alatt mint hadi mérnök Görgey hadtestében szolgált, amiért az Ujépületben vizsgálati fogságban volt és kevéssel szabadulása után meghalt (1850. ápr.). Felesége (esk. 1831. jan. 8. Buda) *Fischer* Teréz volt, akitől fia *Károly* (sz. 1836. okt. 3. Buda, megh. 1911.) szintén mérnök, 1861-ben Máramaros vármegye főmérnöke, majd a Közmunka- és Közlekedésügyi Minisztériumba berendeltetvén, ott helyettes államtitkári rangig emelkedett. 1882-ben az Osztrák-Magyar Vasúttársaság magyarországi igazgatója, 1892-ben a legfőbb állami számszék elnöke, majd belügy-, utóbb (1903.) pedig kereskedelmi miniszter lett. Több technikai tárgyú munkát is írt. Felesége *Várady* Gabriella (megh.) volt. Fia *Pál* (sz. 1879. okt. 1., megh. . . .) szintén mérnök, miniszteri tanácsos, özvegye született *Beér* Mária (esk. 1919. febr.), akiknek két gyermekük van, ú. m. 1. *Éva* (sz. 1921.) és 2. *Gábor* (sz. 1924.). Hieronymi *Károly* másik gyermeke, *Mária* nőül ment *Bálint* Rezső dr. (1874—1929.) budapesti orvostanárhoz. — Hieronymi

Blanka (mh. 1911.) *Harkányi* Béla báró (1869—1932.) csillagász felesége (1908.) volt.

HUBAY, szalatnyai.

A családot korábban *Huber*-nek hívták. *Mátyás* tanító volt az aradmegyei Varjason. Az ő fia *Károly* (sz. 1828. júl. 2. Varjas, megh. 1885. Budapest), hegedűvirtuóz, zeneköltő, tanár és karnagy. 1844-ben a Nemzeti Színház első hegedűse volt, ahonnét 1851-ben a bécsi udvari operához hangversenymesterré szerződtették. Egy évre rá a Nemzeti Színház karnagya és a Nemzeti Zenedében a hegedűtanszak tanára lett. Irt operákat, férfinégyeseket, hegedű-ábrándokat, hegedűiskolákat, stb. Felesége *Szevera* Lujza (sz. 1836. máj. 12., megh. 1871. júl. 9.) volt. Nevüket fiai, *Huber* Károly (l. alább) 1880-ban (16.758—1880. B. M.) és *Huber* Jenő (l. alább) 1890-ben (77.298—1890. B. M.) változtatták meg *Hubai*-ra. *Huber* Károly (1828—1885. dec. 20.) és *Szevera* Lujza gyermekei voltak:

1. *Hubai* Károly (1853—1896. máj. 29.) a zenei pálya helyett az ügyvédi hivatást vállalta azonban az ő nevéhez fűződik a Harmonia részvénytársaság megalakulása. Felesége *Langsfeld* Emma volt, akitől fiai:

A) *Jenő*. — B) *Zoltán* (Amerika).

2. *Hubai* Paula (sz. 1855. febr. 15., megh. 1855 júl. 28.).

3. *Hubay* Jenő (sz. 1858. szept. 15., megh. 1937. márc. 12.) a legnagyobb magyar hegedűművész és nagy zeneköltő, a Zeneművészeti Főiskola igazgatója, az I. osztályú Magyar Érdemrend tulajdonosa, stb. Mint zenepedagógus is világhírnévnek örvendett. Felesége (esk. 1894. júl. 6.) *Cebrian* Róza grófnő (sz. 1870. júl. 6.). Érdemei elismeréseül 1907. máj. 29. szalatnyai előnévvel magyar nemességet kapott a következő címerrel: hasított pajzs; jobbról ezüst mezőben term. rózsaág, balról kék mezőben lant; sisakdísz: 2 barna színű zárt szárny; takaró: kék-ezüst, kék-arany. Gyermekei:

A) *László* (gyermekkorában elhalt 1895-ben).

B) *Hubay-Cebrian* Andor (sz. 1898. dec. 11.); festőművész.

C) *Hubay-Cebrian* Tibor (sz. 1900. febr. 4.).

4. *Huber* Lujza (sz. 1865., megh. 1867.).

Hubay-Cebrian Andor és Tibor 1927-ben engedélyt kaptak a kettős név használatára.

HUSZÁR, dercsikai.

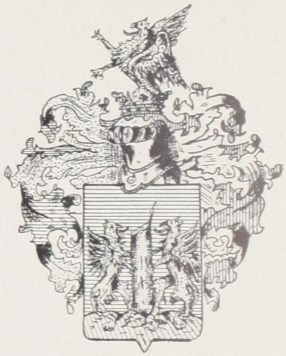

Címereslevele 1569. ápr. 6. kelt. Kihirdette Pozsony megye. A család nemessége Fejér- és Veszprém megyében is kihirdettetett. Belőle származik Huszár *Dezső* (sz. 1864.) országgyűlési képviselő, akinek atyja Fejér megye alispánja volt. 1926. óta a porosz Johannita-rend lovagja. — *Címer:* kék mezőben hármas zöld halom középsőjéből kiemelkedő csonka fatörzs két oldalán egymással szembefordult 2 arany griff; sisakdísz: növekvő griff; takaró: kék-arany, vörös-ezüst. — V. ö. *MNCs.* V/147—8.

IBRÁNYI, vajai és ibrányi.

A család multját és leszármazását részletesen ismertettem a Magyar nemes családok c. munkám V. kötete 157—58. oldalain. Közöltem ott címerének leírását is: balharánt ezüst pólyával vágott pajzs alsó vörös mezejében nyakán nyillal átlőtt ugró szarvas, felette arany csillag és ezüst félhold; a jobboldali kék mezőben a pólyára merőlegesen álló arany liliom; sisakdísz: zárt fekete szárnypár; takaró: kék-arany, vörös-ezüst.

INKEY, pallini, nemes és báró.

Közös eredetű család a *Lóránth* családdal. Birtokadományt 1721. okt. 3-án nyert Pallinra, minek folytán *János* zalamegyei szolgabíró 1724. dec. 1-én a pallini előnév adományozásában részesült. A családból aztán 1875. aug. 17-én Inkey *Nándor,* 1895. nov. 17-én pedig Inkey *József* bárói rangra emeltettek. Volt a családnak egy osztrák bárói tagja is: Inkey *Ede* (sz. 1803.) tábornok, aki 1856. aug. 10-én osztrák bárói rangot nyert, ez az ág azonban vele 1877-ben kihalt. A család leszármazási adatait röviden az alábbiakban ismertetem.

Ferenc felesége *Horváth* Dorottya volt, akinek fia volt a fennebb említett *János* zalai szolgabíró (megh. 1747.). Ez utóbbinak felesége *Szegedy* Mária volt, akitől *Gáspár* és *Boldizsár* származtak, akik két ágon vezették tovább a családot.

I. Gáspár ágazata.

Gáspár (megh. 1776.) tábornok felesége *Rappold* Mária volt, akitől gyermekei: 1. *Károly* (l. alább), 2. *Innocencia* (férje báró *Greven* N.), 3. *Mária* (férje báró *Sennyey* Pál), 4. *Józéfa* (férje báró *Majthényi* József).

1. *Károly* somogyi alispán volt, akinek felesége, *Jeszenovszky* Annától született fiai *János* (megh. 1808.), felesége *Hodicz* Janka grófnő, és

Antal (sz. 1776. jún. 20. Pozsony, megh. 1830.) felesége (esk. 1808. máj. 23. Szent Lóránt) tarródházi *Kiss* Teréz (sz. 1791. dec. 23.), akiknek gyermekeik: A) *József* és B) *Zsigmond*.

A) *József* (1813—1900.) országgyűlési képviselő volt és 1895-ben magyar *bárói* rangot kapott. Felesége *Batthyány* Gabriella grófnőtől (sz. 1819.) fia:

István (1842—1905.), felesége (esk. 1870. júl. 19.) *Eötvös* Jolánta bárónő (sz. 1847. júl. 14.). Gyermekei:

a) *József* báró (sz. 1871. máj. 15. Bpest), felesége (esk. 1908. nov. 18.) *Apponyi* Teréz grófnő (1874—1929.). Fiai:

aa) *Lajos* báró (sz. 1909. okt. 27. Bpest), felesége *Éber* Amália,

bb) *Péter* báró (sz. 1911.),

cc) *Béla* báró (megh.).

b) *Ágnes* bárónő (sz. 1872. okt. 2.) férje (esk. 1899. máj. 3. Pozsony) gróf *Hoyos* Miksa (sz. 1874. nov. 20. Pozsony).

c) *Pál* báró (sz. 1876. jún. 23. Iharosberény), felesége (esk. 1908. jún. 9.) sztankováni *Sztankovánszky* Ágnes. Gyermekeik:

aa) *István* báró (sz. 1909. márc. 10.),

bb) *Mária* bárónő (sz. 1910. ápr. 20. Iharosberény), férje (esk. 1930. aug. 16.) ifj. gróf *Teleki* József (sz. 1900. máj. 10.),

cc) *Klára* bárónő (sz. 1911. júl. 9. Iharosberény) férje (esk. 1932. nov. 9.) gróf *Pejácsevich* Péter (sz. 1908. jan. 3.),

dd) *Thekla* bárónő (sz. 1919.).

B) *Zsigmond* (sz. 1819. jan. 22., megh. 1886.), felesége (esk. 1846. febr. 24.) *Batthyány* Antónia grófnő (sz. 1827. szept. 23., megh. 1902. jan. 21.). Gyermekeik:

a) *Béla* (megh. 1921.),

b) *Antal* (megh. 1923.),

c) *Gabriella,* férje malomvizi *Kendeffy* Árpád (megh. 1917.),

d) *László* (sz. 1861. okt. 28.), első felesége (esk. 1887. jan. 20.) *Zichy* Irén grófnő (sz. 1862. júl. 30.), megh. 1891. máj. 2.). Gyermekeik:

aa) *Zsigmond* (sz. 1888. jan. 4.), felesége (esk. 1914. dec. 9.) zsadányi és törökszentmiklósi *Almásy* Mária grófnő (sz. 1894.), gyermekeik:

Ella (sz. 1916.), férje vitéz ricsói *Uhlarik* Béla,

Mária Antónia (sz. 1919.),
Irén (sz. 1921.),
Dénes (sz. 1922.),
Ilona (sz. 1924.).

László (l. fennebb d) alatt) második felesége (esk. 1911.) *Jeszenszky* Tilda bárónő (sz. 1886.). Gyermekük:

Erzsébet (sz. 1912.), férje (esk. 1936. okt. 1.) gróf *Béldi* Ferenc (sz. 1899. szept. 9.).

bb) *Lasdislaya* (sz. 1889.), férje (esk. 1913.) miskei és monostori *Thassy* Jenő (megh. 1920.).

II. Boldizsár ágazata.

Boldizsár (1726—1792.) zalai alispán. Felesége, 1. *Nagy* Júlia, 2. *Ürményi* Kata, 3. *Keltz* Eleonóra, 4. *Hojen* Magdolna. Gyermekeik:

1. *Imre* (1784—1848.), zólyomi főispán. Felesége nemeskéri *Kiss* Józéfa. Fia:

Ferdinánd (sz. 1829. jún. 11., megh. 1890. nov. 22.), felesége (esk. 1858. máj. 1.) *Deym* Ludmilla grófnő (sz. 1842. jan. 9.). 1875-ben báró. Gyermekei:

A) *Ferdinánda* bárónő (sz. 1859. ápr. 13.), csillagkereszteshölgy. Férje (esk. 1884. máj. 29.) gróf *Rüdt-Collenberg* Weyprecht (megh. 1896. jún. 3.).

B) *Gabriella* bárónő (sz. 1861. jan. 4.),

C) *Ludmilla* bárónő (sz. 1865. nov. 19.),

D) *Imre* báró (sz. 1870. jan. 20., megh. . . .), kamarás.

2. *Mária,* férje tóti *Lengyel* Antal.

3. *Zsófia,* férje *Somssich* Antal.

4. (3-tól) *Ferenc* (1775—1845.), felesége *Rajki* Mária. Gyermekei:

A) *Ottilia,* férje báró *Brettschneider* Frigyes.

B) *Gáspár* (1800—1854.), felesége *Gludovácz* Mária. Gyermekei:

a) *László,* — b) *Ádám,* — c) *Kálmán.*

6. *János,* felesége *Majthényi* Erzsébet bárónő. Gyermekeik:

A) *Ede* (sz. 1803.), tábornok, 1856. osztrák báró.

B) *Sándor,* felesége *Csúzy* Antónia, leánya *Melánia,* férje báró *Duka* György.

C) *Ödön,* felesége *Keglevich* Gizella grófnő, gyermekei: e) *Margit,* — b) *Jenő.*

D) *Kázmér,* felesége *Berchtold* Eleonóra grófnő.

E) *János.*

F) *Szidónia,* férje *Csányi* Elek.

G) *Amália,* férje *Sényi* Gábor.

Vö. Magyar nemes családok V/190—1.; Magyar főrangú családok 117—8.; Békés m. tört. III/182.; Somogy m. monogr. 618.; Turul II/136.; *Gerő* 163.

IZSÁK, izeri.

A család, amint ezt a Magyar nemes családok c. munkám XI. kötetében (370. és 597. old.) már közöltem, 1633. dec. 10. nyert címereslevelet. Az adományozottak Izsák *János* és felesége, *Tanító* Helénától született fia, *István*. Adta pedig II. Ferdinánd. — *Címer:* (l. mellékelt rajz) alulról felnyúló homorú ékkel hasított és pajzsfővel ellátott pajzs; a vörös mezejű ékben felfelé állított arany színű ágyúcső, mellette egy-egy fekete ágyúgolyó; kétoldalt fekete mezőben egy-egy, befelé fordult, az ék oldalain felfelé lépdelő arany griff, amelyek közül a jobboldali ezüst sarlót, a baloldali pedig vesszőkötegbe tűzött bárdot tart; az arany színű pajzsfőben 3 vörös csillag között 2 stilizált kék színű liliom; sisakdísz: növekvő griff felemelt jobbjában 3 búzakalászt, baljában fekete ágyúgolyót tart; takaró: fekete-arany, vörös-arany. — A család Erdélyből, Kolozs megyéből származott Nyitra megyébe, ahol őse, *Pál* Negyeden telepedett le. Felesége *Kovács* Lidia volt, akitől 3 fia született, ú. m. 1. *István*, 2. *József*, 3. *Pál*. Közülük *Pál* (1825—1851.) utódok nélkül halt el. *József* (1819—1887.) utódait felsoroltam idézett munkámban. *István* (sz. 1815. nov. 12. Negyed, megh. 1885. máj. 27. u. o.) felesége (esk. 1840. márc. 12. Negyed) *Tóth* Eszter (sz. 1825.) volt. Gyermekei: 1. *Károly* (sz. 1842. dec. 16.), 2. *Lajos* (sz. 1844. aug. 17. Negyed, megh. 1848. nov. 18.), 3. *Vilma* (sz. 1850. jan. 16. Negyed), 4. *Emilia* (sz. 1856. márc. 12. Negyed, megh. 1918. dec. 4. Budapest), férje (esk. 1878. febr. 20. Negyed) *Balogh* Elemér volt. *Károly* (sz. 1842. dec. 16. Negyed, megh. 1924. febr. 6. Pozsony) felesége (esk. 1881. ápr. 18. Benkepatonya) somorjai *Lelkes* Mária (sz. 1862. jún. 20.) volt. Gyermekkorában elhalt (1883.) egy fiúgyermekükön kívül csak két leányuk van: 1. *Ilona* (sz. 1884. febr. 21.), férje (esk. 1901. jan. 6. Negyed) *Hochreiter* Alfréd. — 2. *Mária* (sz. 1886. jan. 20.) férje (esk. 1903. szept. 16.) *Décsi* Kálmán dr. — *József* ágán (l. i. m. 370. és 597. old.) *Gyula* (sz. 1855., megh. . . .) jogászi pályafutását az igazságügyminisztériumban kezdte meg, ahonnét a birósághoz került, ahol kúriai bírói állásig emelkedett. Tevékeny részt vett a polgári perrendtartás előkészítési munkálataiban. Fia, *Gyula* (sz. 1884.) a felsőház főterembiztosa; a budapesti Kelenföldi ref. egyház gondnoka; a Balatoni Társaság ü. v. elnöke. Leánya, *Márta* 1936. okt. 24. Budapesten nőül ment *Macsotay* Sándorhoz.

JAKÓ, szalárdi és félegyházi.

A biharmegyei eredetű, majd Szatmár megyébe is elszármazott család történetével és leszármazásával részletesen foglalkoztam a Magyar nemes családok c. munkám V. kötete 222-ik és XI. kötete 371—75. oldalain. Közöltem ott címerének leírását is. E helyen az eredeti címereslevél alapján annak rajzát mutatom be. Leírása: kék mezőben zöld földön a pajzs baloldalából kinyúló könyöklő vörös ruhás kar markában 3 arany gabonakalászt tart; zárt sisak; takaró: kékarany, vörös-ezüst. — A család több tagja 1932-ben és 1934-ben igazolta nemességét. — Vö. *Gerő*, 171.

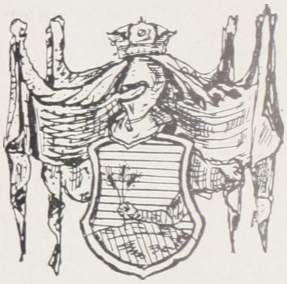

JÁLICS.

A hagyomány szerint Csáktornyáról származott előbb Budára, majd pedig Pestre. Első ismert őse *Mátyás* 1720-ban Budán vette nőül özv. *Mayer* Jánosnét. Foglalkozására nézve mészárosmester volt és apja mesterségét folytatta az 1729-ben született fia, *Kristóf* (megh. 1804.) is, aki 1768-ban Budának külső tanácsosa volt. Ebbeli foglalkozása mellett még kápolnai gondviselő (1760.), majd pedig német „szószóló" (1768.) volt. Felesége *Sohnleitner* Teréz. Amikor a helytartótanács nemességre felterjesztette, felterjesztésében különösen hangsúlyozta, hogy az árvák vagyonát jól adminisztrálta. A magyar nemességet aztán 1795-ben meg is kapta. Fiai közül *Mátyás* és *Ignác* vezetik tovább a családfát. Közülük *Ignác* (1772—1830.) ágazata az 1836-ban született *Dénes* (felesége *Boda* Ilona) unokájában kihalt. Az élő nemzedék őse *Mátyás* (1761—1808.), akinek *Pichler* Borbálától született *Ferenc* (1795—1874.) fia 1822-ben megalapította a „Jálics A. Ferenc és Társai" pesti céget. A cég kezdetben gyarmatárukereskedést folytatott, később a borkereskedésre tért át. Tekintélyes közéleti működést fejtett ki és 1846—50. választmányi tagja volt a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnek és résztvett a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank alapításában is, amelynek később elnöke lett. Többed magával ő alapította Magyarországon az első cukorgyárat, amely azonban nem tudott boldogulni és rövid fennállása után megszünt. Felesége *Schopper* Karolina volt, akitől 7 gyermeke származott, kik közül *Kálmán*-nak (1834—1897.) és *Ignácnak* (1843—1890.) maradtak utódai. A világháborúban a család két tagja esett el: *Ferenc* (sz. 1898.)

tartalékos huszárhadnagy olasz fogságban húnyt el (1919.); Ignácnak *Aebly* Szidóniától született egyetlen fia, *Andor* (sz. 1875. szept. 6.) mint a 11. dragonyos ezred kapitánya Usziecskónál halt hősi halált 1916-ban. A cégnek Budafokon volt nagy borpincészete, időközben azonban megszünt. Egy ideig Kertay György rt. cég alatt működött. — Az 1893. dec. 30. született Jálics *Kálmán* 1925-ben vette nőül sövényházi *Fricke* Izabellát (sz. 1902. okt. 22.); gyermekeik: 1. *Izabella* (sz. 1926. aug. 17.), 2. *Ferenc* (sz. 1927. nov. 16.), 3. *György* (sz. 1929. nov. 21.), 4. *Vilma* (sz. 1932. szept. 5.), 5. *Zsófia* (sz. 1934. máj. 12.), 6. *Mária* (sz. 1936. jún. 6.), 7. *József* (sz. 1937. dec. 12.). — A. család részletesebb leszármazását l. *MNCs.* V/226.; *Gerő* 171—2.

JANKÓ.

A „Jankó" név, mint családnév, eddigi kutatások szerint 1252-ben fordul elő először, mint egy gömöri várjobbágy neve (*Kovács* Nándor: „Betűrendes névmutató" *Wenzel* Gusztáv: „Árpádkori új okmánytár"-ához: 317. oldalon, VII. 340-re utalás), 1366-ban pedig a vasvármegyei Ilmiczen van egy Jankónak ügye (*Házy:* Sopron vm. oklevéltára). Pozsony vármegyében 1424-ből való a legrégebbi Jankó-adat. Azóta megszakítás nélkül folytatólagosan találjuk időrendben földrajzilag is azonos helyen a Jankó nevet. Igy 1430-ban „Jankó Horwath Castellanus de Rakus", vagyis rákosi várnagy. Egy Jankó 1442-ben Ragusa vajdája volt. Horvátországban 1467-ben „Myketynczi", 1506-ban „Prybychi", majd „Krapinai", „Horehovitzai" előnévvel fordulnak elő Jankók. Az 1598. elhalt Horehovitzai Dudich András püspök elődei Jankók voltak. Pálmay az Uzoni Jankókról 1678. után nem ismer adatot és kihaltnak könyveli el, holott említés van még 1763-ban is Bihar vármegye levéltárában (Tom. XVII. Pag. 665. Fasc. I.) olyan „Jankó de Uzon"-ról, aki leszármazottja annak a Jankó Balthazárnak, aki 1647. III. 29. Gyulafehérvárott II. Rákóczi Györgytől kapott armalist.

Az Orsz. Levéltár pecsétmutatójában 1479-ből „Jancko von Muliad" neve szerepel. A Máramarosban 1425. óta ismert Jankók semmi kapcsolatba sem hozhatók más Jankó familiával. Pest vármegyében is többféle nemes Jankó család élt. Igy már 1477-ben homo regius volt egy „Keszi Jankó Miklós". Se elődei, se utódairól nincs adatunk. Sőt még a XVIII. századi pestvármegyei Jankókat is nehéz különválogatni. Igy *Siebmacher* II. kötetében 1784-ből közöl Pest vármegye levéltárából egy címert, mely Jankó Mihályé volt: nyelével keresztbe tett két leveles ág, fölötte szív, rajta csőrében galyat tartó galamb. Sajnos, ma már nem lehet kinyomozni, hogy ki használta ezt a címert, amely azonos a biharvármegyei mezőtelegdi Miskolczy-család címerével.

A Temesközben Thotholoson egy Jankó György nemesnek van pere a Bethlenekkel, 1472. körül. Arnoldus de Keeped unokái: Valentinus de Themeskewz 1445-ben pozsonyi várnagy, Joannes de Themeskewz és Anna, ki ekkor már nem él, férje pedig Georgius Jankó de Thatolos, alias de Themeskewz volt (Gr. *Károlyi* család oklevéltára: II. 246—248. *Ortvay:* Pozsony város története: III. 188.). Ennél nem sokkal régibb az első pozsonyvármegyei Jankó-adat, amelyet a Garamszentbenedeki Konvent Elenchusa IV. kötete nyujt Jankó Miklós, János, László és Imréről 1424-ből.

A közélet terén nagy szerepet vittek a XVI—XVII. századokban az erdélyi Jankók szűkebb hazájukban. A mult századokban pedig épen úgy, mint napjainkig, az a pozsonyvármegyei nemes Jankó család tünik ki a közélet terén, amely armalist II. Ferdinándtól 1626. június 20-án nyert. Bár ezt a címereslevelet ugyanezen évben Győr megye hirdette ki, mégis Jankó Ambrus és fia: Balázs (és nem Péter, mint Borovszky: Torontál vm. kötetében tévesen közli) már maga is és utódai is Pozsony vármegyében voltak birtokosok. E Jankó nemzetség legtöbb tagja ma is a „magyarbéli és jánosházi" előnevet használja. Az armalist szerző Ambrus dédunokái szakadtak el más vármegyékbe is.

Dániel 1718-ban a győrvármegyei Ásványra ment Vajkán keresztelt fiaival: János Vámosra, István Zámolyra szakadt. János fia volt az a Mihály, aki 1792. szeptember 6-án a pozsonvármegyei Egyházgelle mellett fekvő Enyed pusztára donációt és az „enyedi" előnevet nyerte. *Illéssy—Pettkó* Királyi Könyvükben tévesen közlik, mintha „Mihály és fia: József" kapták volna a donatiot és az előnevet. Ugyancsak tévedés az erdélyi Jankó családra gondolni az „enyedi" előnév miatt.

Enyedi Jankó Mihály 1809-ben, halála évében végrendeletileg nagy tanulmányi alapot létesített családbélijei és nemes ifjak számára. József unokája: Mihály az alapítványt képező birtokot jogtalanul eladta. Nevezett 1829. X. 21-én Nyéki Németh Franciskával a budapesti belvárosi plébánián esküdött, ekkor még Pozsony vármegye aljegyzője, majd alispán, végül helytartósági tanácsos lett. 1870. XI. hó 10-én vele kihalt az „enyedi Jankók" ága. Az 1792. évi donatiós levél és maga az eredeti, kihirdetéses feljegyzésű armalis is az előbb említett Dániel másik fia: *István,* a zámolyi ág megalapítójának leszármazottai kezében (most Reichenbergben élő Jankó Pál, a Credit-Anstalt ottani fiókja igazgatójánál) van. Ez az ág ez alapon használja mai napig is az „enyedi" előnevet.

Az említett zámolyi lakos István unokája: *János,* Győr vármegye főpraeceptora volt és gróf Sigray Zsófiát Győrött vette nőül 1815. I. 22. Fiai közül *Vincze* és *Mihály* Győr és

Komárom vármegyék történetében nagy szerepet játszottak a 48-as időkben (lásd *Szávay:* 470—478., 481., *Borovszky:* 388—395., *Gracza* György: V. 669—671.). *Mihály* egyideig győri polgármester, Klapka hadsegéde, Győr vármegye és város kormánybiztosa, a békés években pedig Tatán vitt nagy szerepet. Előbb a győri püspök jószágkormányzója volt, majd mint a tatai uradalmak jószágkormányzója 1885. XII. 16. „királyi tanácsosi" címet kap (Lib. Reg. LXVIII/640.). Testvére *Vincze* szintén kormánybiztos volt (*Szávay:* 190—192., 268., 347., 352., 368., 399., 439., 478.). Mihály fiai: *Miklós* mint ny. főkonzul 1932. jan. 7-én halt meg *Bécsben.* Az 1913-as párisi „Balkán pénzügyi konferencián" Magyarország szakértője volt. *Pál* a Jankó-féle zongora klaviatura feltalálója volt, amelynek egy példánya a müncheni Deutsches Museumban van, hol még magyar származását is el akarják vitatni. Mint török dohányjövedéki főtisztviselő 1919-ben Konstantinápolyban halt meg. *Miksa,* harmadik testvérük, doktor juris, Győrben él, Győrzámoly történetét írta meg. Mihály leánya: *Irma, Bezerédj* Dénesné lett. Csak Miklós hagyott utódokot: két leánya Bécsben él, fia: *Pál* Reichenbergben él (l. fentebb). Két fia van: *Miklós* és *Pál.*

Valamennyi többi ág tagjai földbirtokosok, vármegyei tisztviselők voltak. Az armalist szerző Ambrus másik dédunokája: Dániel testvére: *Péter,* a pozsonyvármegyei Tárnokon volt birtokos, fiai: *János* és *Ferenc* a veszprémvármegyei Kisjenőre (ma Somlójenő) kerültek. *János* jurassor volt, *Ferenc* 1720-ban a tolnavármegyei Pincehelyre költözött. Ferenc fiai már Tolnában Udvariban lakosok, 1754—55-ben *Mihály* és *Péter* nemességét igazolják. Ebből az ágból *István* (szül. 1805.) a győri püspök jószágkormányzója lett. Győr város közéletében vitt nagy szerepet, hatalmas vagyont szerzett. Leszármazottai közül unokája: *László* győri tanítónőképző int. c. igazgató, archeológus, pedagógus. Fia: *Péter* doktor juris utriusque, joggyakornok. *László* testvérének: Istvánnak fia: *István* kir. szőll. borászati felügyelő Tapolczán. E tolnavármegyei ág egyik leszármazottja: *Imre* (az előbb említett 1805. sz. István testvérének: Györgynek fia) Udvariból Dunaföldvárra ment (nem tévesztendő össze más dunaföldvári Jankókkal), fia: *Gyula* 1896-tól Zsákán (Bihar vm.) gyógyszerész. Sokat tett a község kulturális fejlesztése érdekében. Fia, ugyancsak *Gyula,* szintén Zsákán gyógyszerész, kizárólag levéltári, könyvtári kutatásainak él és tizenharmadik éve dolgozik valamennyi Jankó nemzetség történetén. Fia *Ambrus* (sz. 1933. ápr. 29. Bpesten), leánya *Katalin* (sz. 1936. máj. 7. Bp.). Gyula testvérei: *Jankó* Margit dr. orvos, férje *Szénásy* István, *Melánia* férjétől: *Padala* Aladártól elvált; *Zoltán* és *Gizella* elhaltak.

Az armalist szerző Ambrusnak unokája: *Márton* külön

ágat képezett. Ennek unokája, János 1736-ban Csongrád vármegye főpraeceptora.

A tolnavármegyei ágból az egyik ág Arad vármegyébe szakadt. Ebből *Gyula* ny. ipari szakisk. igazgató, mérnök, fia *Gyula* szintén építészmérnök Budapesten.

Pozsony vármegyéből az egyik ág Komárom- s abból egy ág Fehér vármegyébe ment. Ebből dr. *Jankó* Károly ny. tábornokorvos (megh. 1940. márc. 3. Bp.), valamint *Dezső,* gyógyszerész, a Novita antituberculin feltalálója, most Érsekujváron él. A pestvármegyei Bugyin idősbb és ifjabb *Jankó* Alajos földbirtokosok laknak.

Egy ág a gömöri Krasznahorkaváraljára származott el. Györgynek fia: *András*-tól 1759. X. 17. Krasznahorkaváralján született *András,* aki pap lett. Tévesen írja *Forgon,* mintha Gömör vármegyétől kért volna bizonyságlevelet 1767-ben. Ugyanis András utólagos nemesség-igazolásra Pozsony vármegyétől kért és kapott is bizonyságlevelet. Bár Györgynek apja és nagyapja is István volt, alig hisszük, hogy 1658-ban Gömörben az öregebbik István adott volna el szöllőt Devény Péternek (Egri kápt. prot. elench. IV. 442.).

A család tagjai közül legtöbben Pozsony vármegyében élnek ma is ősi birtokukon. Igy *István* ma is Magyarbélen birtokos. Innen származnak a következőknek elődei is: *Ágoston,* aki hosszú ideig Torontál vármegye alispánja, majd csaknem tíz évig Tolna vármegye főispánja volt. 40 éves vármegyei szolgálata alatt a közérdek terén kifejtett tevékenysége elismeréséül a Kormányzó 1928. augusztusában a II. oszt. érdemkeresztet adományozta neki. Testvérét: *Zoltánt* Pozsony város tanácsnoki állásából Batthyány miniszter 1918. őszén főispáni kormánybiztosnak nevezte ki. *Béla* dr., a vitézi rend tagja, ny. vezértörzsorvos. *Andor* főhadnagy, akinek apja: *György* ny. katonatiszt, ny. körjegyző, ugyancsak szombathelyi lakosok. Ez ágból való *Béla* ny. fővárosi tanácsjegyző, akinek fia: *Béla* Pécsett a Nemzeti Bank tisztviselője. Ebből az ágból való gróf Strachwitzné Oedenburgban. Egyik ág Lengyelországban telepedett meg. Henrik őse *János,* mint katonaorvos a napoleoni harcok idején került oda, ahol nőül vette Sierakowska grófnőt. Ellenben bizonyítékokra szorul még, vajjon e családból való-e több zalavármegyei *Jankó*-család. Igy Kelemen Krizosztom pannonhalmi fő-

apát anyja Jankó-leány, valamint a már említett Kisjenőről Zalába került Zakariás két fia: *Viktor* és *József*. Józsaf fia *Sándor* a selmeczbányai erdészeti főiskola tanára volt, majd annak Sopronban dékánja, végül rektora lett.

Az 1626-os *címer:* kék mezőben hármas zöld halmon ágaskodó oroszlán jobbjában három piros rózsát tart; sisakdísz: növekvő oroszlán jobbjában függőlegesen egyenes kardot tart; takaró: kék-arany, vörös-ezüst.

JANTSITS, karpfensteini.

A címereslevelet 1665. júl. 6-án *Jeansich* István kapta. A család neve többféleképen fordul elő. Igy a Ludwig Wilhelm badeni nagyherceg részéről 1684. jan. 2-án kiállított iraton Christoph *Jantchitch,* egy 1686-ban kelt katonai útlevélen szintén ugyanígy, 1688-ban kelt kétrendbeli útlevélen Stephan von *Karpfenstein,* Wayda, az 1725. évi iratokban csak *Karpfenstein,* az 1756. évi nemesi összeírásban pedig *Jeanschicz* néven van írva. Végül is a belügyminiszter *Jantsits* Endre és gyermekei részére régi magyar nemességük és karpfensteini előnevük igazolása mellett a család nevének a kimutatott gyakorlat alapján *Jantsits* alakban való használatát engedélyezte (23.546—18. B. M.).

A fennebb említett *Kristóf* 1688-ban Pest város bírája volt (l. Karpfenstein alatt is). Emellett a császári hadseregben kapitányi rangot is viselt. Fia volt az az *István,* aki 1665-ben a magyar nemességet kapta. Ez utóbbinak felesége *Mészáros* Erzsébet volt, akitől *Ferenc* névre keresztelt fiuk született, aki 1711. febr. 16-án Pesten vette nőül *Kostyán* Klárát. Az ő fiuk volt az 1733. jan. 22-én Pesten született *Pál* (megh. 1789. jan. 24.), aki 1763. júl. 12-én vette feleségül *Smitsek Zbiskó* Erzsébetet. Fiuk volt *József* (sz. 1771. márc 4., megh. 1831. nov. 23. Galgahévíz), akinek felesége született *Somogyi* Teréztől (esk. 1799. jún. 12.) született *Antal* (sz. 1801. márc. 28., megh. 1875. júl. 17. Galgahévíz), aki *Lukács* Klárát vette feleségül. Fiuk *Endre* (sz. 1855. nov. 7.) kir. kincstári tanácsos, ny. O. K. H. igazgató; felesége (esk. 1890. máj. 17. Kecskemét) *Szappanos* Janka, gyermekei pedig:

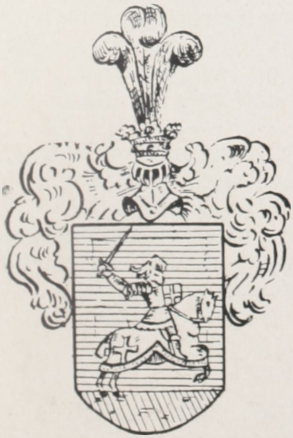

1. *Tibor* (sz. 1891. máj. 2.), okl. középiskolai tanár, miniszteri osztálytanácsos. Felesége (esk. 1918. júl. 15.) *Emericzy* Gabriella. Gyermekeik:

A) *Tibor* (sz. 1919. máj. 23.),

B) *Gabriella* (sz. 1922. jan. 4.).

2. *Jolán* (sz. 1892. okt. 6.); férje (esk. 1915. júl. 29.) dr. *Biró* Lajos leánygimnáziumi igazgató.

3. *Endre* (sz. 1893. okt. 1.), okl. mezőgazda, urad. főintéző (Keszthely), emléklapos c. tüzérfőhadnagy.

A család címerét a túloldali rajz tünteti fel.

Vö. *Gerő* 172.

KARÁCSONDY, karácsondi.

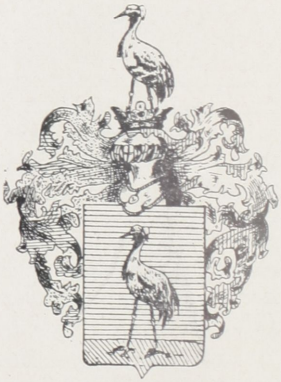

A család nemességi és leszármazási adatait l. a Magyar nemes családok c. munkám V. kötete 357-ik és a XI. kötet 391-ik oldalán. Megírtam ott, hogy a család többféle, legalább is kétféle címerpecsétet használt. Az általánosabban és ma használt *címer* pedig: kék mezőben zöld földön álló daru; sisakdísz: a daru; takaró: (kék-arany, vörös-ezüst).

KARPFENSTEIN.

A család tulajdonképeni neve *Jeanchich* volt. A Karpfenstein előneve volt a családnak. A magyar nemességet karpfensteini előnévvel 1665. júl. 6-án *Jeanchich* István kapta (l. ott). A családból *Kristóf* 1688-ban Pest város tanácsosa, illetőleg bírája volt. Foglalkozására nézve „katonatiszt", aki kinevezés útján jutott bírói tisztéhez.

Ily nevű családból ismeretes egy Karpfenstein *Ferenc,* aki 1715-ben, egy *Mátyás,* aki 1775-ben vétettek fel Pest város polgárai közé.

Pesten a VIII-ik kerületben ma is van egy Karpfenstein nevű utca, amelyet 1817-ben még Pontykő-utcának neveztek, ami szolgai fordítása a Karpfenstein szónak.

Vö. *Jantsits,* karpfensteini.

KAUSER.

A család Elsassból, a Rajna túlsó oldalán fekvő Andolsheim környékéről került Pestre, a városnak a török uralom alól felszabadítása utáni éveiben, mint kőfaragó nemzetség. Egyik őse már a strassburgi dómon dolgozott, Colmar környé-

kén pedig ma is élnek ily nevű családtagok, akik még tudnak arról, hogy a család egyik ága Magyarországra szakadt. — A pesti polgárkönyvekben 1741-ben egy Kauser Egyed nevével találkozunk, aki a csendes szűcsmesterséget űzte és vétetett fel Pest város polgárai közé. Egy évtizedre rá egy Kauser József szerepel mint aranyműves a polgárok között, aki a fennebb nevezett Egyed testvére lehetett. — Egyed fia, Pál szintén szűcsmester. Az u. n. copf-korszakban él és a XIX. század huszas évei körül halt el. Felesége *Kurz* Erzsébet volt. Gyermekei voltak az Ybbsbe költözött Károly, aki ott szabómesterséget folytatott; Katalin, akit egy *Ebenhoch* vett feleségül; Alojzia, akinek férje bizonyos *Frick* volt és József (1787—1841.). Ez utóbbi építész és kőfaragómester volt, akinek vésőjéről még 1846-ban is dícsérőleg emlékeznek meg a források. A napoleoni időkben munkakönyvvel kezében gyalogszerrel útnak indul és vándoréveit Pozsonyon, Bécsen és Augsburgon át Meiningenben, Zürichben, Schaffhausenben, Strassburgban (1811.) és Párisban tölti, ahol mindenütt szorgalmasan dolgozik. Párisban a Rue de Montre No. 12. alatt lakott és 1813-ban Vallet és Ninaudnál segédkezett. 1815. jún. 17-én megszerezte a pesti polgárjogot és 1824-ben a pesti Lövölde alapkőletételénél szerepel. Felesége *Tonner* Katalin (1790—1859.), Tonner Dominikus és *Richter* Katharina gyermeke volt, amely házasságából 5 fiú és 3 leánygyermeke származott, ú. m. 1. János, 2. Lipót, 3. Ágoston, 4. István és 5. Jakab, illetőleg 6. Józéfa, 7. Mária és 8. Karolina. Józéfa *Bócz* Károly nyergesmesterhez ment nőül; Mária (megh. 1915.) *Gerster* Károly építész felesége lett, Karolinát pedig *Rakita* Alajos dr. orvos vette el.

1. *János* (1817—71.) építész, kőfaragómester és akadémiai festő volt. Húsz éves korában megszerezte a vándorkönyvet, Bécsbe, innen Ybbsbe, majd Linzbe megy, azután Bécsben a császári királyi Képzőművészeti Akadémián mint Amerling és Kuppelwieser jeles tanítványa dolgozik. Hazatérve atyja mellett dolgozott és 1839-ben megszerezvén a felszabaduló levelet, Münchenbe, majd Regensburgba kerül, ahol a hercegi kriptaépítéseknél működik közre (1840—41.). Atyja korai elhalálozása után azonban kénytelen ecsetjét a kemény vésővel felcserélni és átvenni atyja telepét. A kőfejtőtelep Kőbányán volt és itt volt a családi szöllő és villa is, amely a világháború alatt a pincével együtt (Jakobiner-Hütte) a szomszédos Polgári Serfőző tulajdonába ment át. A munkatelep a mai Tormay Cecil (előbb Kőfaragó) utcában volt, amely innen is kapta nevét. A Stáhly-utcában, továbbá a Gyöngytyúk (ma Gyulai Pál) utca 5. és a Vas-utca 6. sz. egymásmelletti telkek is erre a célra szolgáltak. Amikor 1858-ban Szerbiába utazott, hogy ott köveket rendeljen, a megrakott dunai uszályt gonosz kezek megfúrták és az egész hajórakomány elsüllyedt. A Rókus-

kórház előtti Madonna-szobor (1866.) talapzatához a köveket szintén a Kauser család ajánlotta fel. Felesége *Kölber* Lujza (1820—1902.) volt (a Kölber családra vonatkozó adatokat l. ez alatt a cím alatt). A családnak ez az ága ugyancsak 5 fiút és 3 leányt hagyott hátra.

2. *Lipót* (1818—77.), József második fia, szintén építész és építőmester volt. A hatvanas évek romantikus és renaissance stílusában dolgozott és János unokaöccsével több nevezetes épületet (köztük a Hungaria szállót és Frey építésszel együtt az Első Magyar Általános Biztosító Társulat Vigadóteri házát) épített. Első felesége *Eigl* Leopoldina, második *Kölber* Sarolta (sz. 1851., megh. 1926.), később *Kauser* Jánosné volt. Gyermekeik azonban nem voltak.

3. *Ágoston* (megh. 1865.), József harmadik fia, műlakatos, majd a „Török császárhoz" címzett Rózsa-téri kávéház tulajdonosa volt.

4. *István* (1830—1905.), szintén József fia, építész, mérnök és vállalkozó, a párisi Ecole des Beaux Arts 1857-ben végzett növendéke, Ágoston és Jakab testvéreivel résztvett az 1848-iki szabadságharcban, ahol hadnagyi rangot ért el, míg testvérei altisztek maradtak. Később Türr István generálissal és társaival az olasz Garibaldista légióhoz csatlakozott és mint tüzérkapitány vett részt a harcokban. Utána Amerikába hajózott, ahol megnősült; innen visszatérve Gerster Bélával az isthmosi csatorna, Türr Istvánnal és Gerster Lajossal pedig a Ferenc-csatorna munkálataiba fog bele; ő építette amerikai rendszer szerint a Keleti pályaudvar közelében az ú. n. Százházat, a budai helyőrségi kórházat. Közben Türr István útján az Egyesült Államok pesti ügyvivője lett, néger inast (Ismael Stokes; a Rókus-kórházban halt meg) tart, majd újból Amerikába megy, ahol az őserdőkön át vasutakat épít és az Erie-tavon gabonaraktárakat tervez, végül 1905-ben Pensacelában (Florida) elhúnyt.

Második felesége *Gerster* Berta. Leánya, *Alice* a newyorki Broadwayn színházi és szerzői jogi ügynökséget alapít; a világháború alatt és az azt követő években tevékeny részt vett Hoover-rel, az U. S. A. későbbi elnökével, majd gróf Széchenyi Lászlóné Vanderbilt Gladys társaságában a Vörös-Kereszt és a „Children a Fund"-mozgalom magyarországi segítőakció irányításában. Testvérei közül Georg gépészmérnök autóbaleset áldozata lett; ez utóbbinak két leánya amerikaiakhoz mentek nőül. István második fia, Benjamin Párisban született és a mozi-szakmában működik.

5. *Jakab* (1833—1893.), a kőfaragómester József ötödik fia, szintén kőfaragó volt. Telepe a mai Rákóci-téri (akkoriban Borjú-tér) vásárcsarnok helyén állt. Felesége *Frohna* Antóniától (megh. 1900.), az első budapesti népkonyha megalapí-

Kauser Pál
(mh. 1819.)

Kauser Pálné
Kurz Erzsébet (1829.)

id. Kauser József
(1787—1841.)

A KAUSER CSALÁD ŐSEI.

id. Kauser Józsefné
Tonner Katalin (1790—1859.)

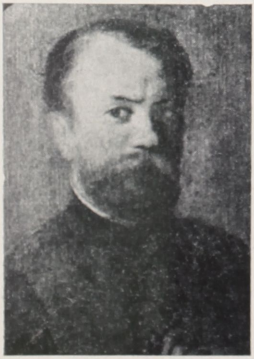

id. Kauser János
(1817—1871.)

id. Kauser Jánosné
Kölber Lujza (1820—1902.).

tójától gyermekei: 1. *István* (1867—1911.), kőfaragómester; 2. *Róbert* (sz. 1869.) a városi főpénztár aligazgatója, akinek felesége *Weisinger* Mária, gyermekei pedig: A) *Tibor* (sz. 1899.) gépészmérnök a székesfőváros gázműveinél és B) *Andrea* (sz. 1901.) *Páll* Gábor dr. egyetemi magántanár felesége; 3. *Béla* (1873—1910.), építészmérnök, aki New-Yorkban telepedett le, 1900—1903. körül a Barnum and Bailey cirkusz építési tanácsadójaként beutazta az egész művelt világot, az 1906. évi san-franciskói földrengés alkalmával számos emberéletet mentett meg, ahol nemsokára rá meg is halt. Földi maradványait elhamvasztották és az ottani krematóriumban őrzik. 4. *Fülöp-Jakab* (1878—1925.) gépészmérnök, a Székesfőváros Elektromos Művei volt műszaki igazgatója, aki az 1900-as párisi Olimpiászon mint rúdugróbajnok szerzett dicsőséget Magyarországnak. 5. *Árpád* (sz. 1880.) kormányfőtanácsos, a világháborúban százados átvette felesége, szül. *Geller* Vilma atyjának régi híres könyvkötő üzemét. Gyermekei: A) *István* (sz. 1907.) korcsolyabajnok (Davos), az Ibusz iagzgatója; felesége *Fedák* Ágota dr. — B) *Árpád* (sz. 1908.) gépészmérnök; felesége *Holczer* Sári. — C) *Jutka* (sz. 1918.), *Benes* Lászlóné.

Jakab leányai: A) *Ilona* (1858—1908.). — B) *Katalin* (sz. 1859.) *Brunner* Ferenc építési vállalkozó felesége. — C) *Melánia* székesfővárosi polgári iskolai tanárnő. — D) *Irén* (sz. 1868.) *Haás* Tivadar fővárosi tisztviselő neje.

Az 1. alatti *János* (1817—71.) és *Klöber* Lujza (1820—1902.) gyermekei: 5 fiú és 3 leány, ú. m.: A) János, B) József, C) Imre, D) Sarolta, E) Gyula, F) Auguszta, G) Dezső, H) Jenő voltak.

A) *János* (1847—1925.) építész szakképesítését New-Yorkban szerezte meg. Onnét hazajövet többek között ő építette fel Steindl tanár tervei szerint a régi Műegyetem Múzeumkörúti palotáját. Felesége *Kölber* Sarolta (1851—1926.), *Kauser* Lipót (1818—1877.) özvegye volt. Gyermekeik: a) *Mária* (sz. 1895., megh. . . .) *Hörcher* Miklósné és b) *János* (sz. 1897.), gépészmérnök, állami ipariskolai igazgató; felesége *Vigh* Katalin; gyermekeik: *János* (sz. 1928.), *Dénes* (sz. 1929.), *Alajos* (sz. 1933.), *Mártha* (sz. 1935.).

B) *József* (1848—1919.), kir. udvari tanácsos, építőművész, több érdemrend tulajdonosa, a francia Akadémia tisztje, stb., több mint félszázra menő építészeti alkotásával tűnt ki. A pesti és zürichi egyetemeken történt tanulmányai után mint a párisi École des Beuax Arts végzett növendéke (1876.) tért vissza. A magyar művészettörténelemben főleg a budapesti lipótvárosi (ma Szent István-város) Szent István bazilika belső kiképzésével és befejezésével iktatta be nevét, amely templomnak Ybl Miklós halála után 1891-től kezdve belső felszerelésével együtt 16 éven át teljesen önálló tervezője és művezetője

Kauser Józsefné,
ulsóviszokai Gerlóczy Ida (1860—1929.)

Kauser József építőművész
(1848—1919.)

Id. Kauser József (1787—1841.) gyermekei: Jakab (megh. 1893.), Lipót (megh. 1877.), János (megh. 1871.), Ágoston (megh. 1865.), István (megh. 1905.), Mária (Gerster Károlyné), Jozéfa (Bócz Károlyné), Karolina (Rakita Alajosné).

volt. A magyar művészet fénykorának pantheonja ez a templom: Than, Lotz, Benczur kartonjai után a velencei Salviati által készült mozaikok, Vastagh, Deák-Ébner, Feszty, Stettka festőművészek és Stróbl, Fadrusz, Sennyei, stb. szobrászművészek alkotásai díszítik. Jeles alkotása még a József-utcai Jézus Szent Szíve temploma és rendháza, stb., stb. Felesége *Gerlóczy* Ida (1860—1929.), akivel 1878-ban kötött házasságot a Terézvárosi plébánia-templomban. Gyermekei:

a) *Vilma* (sz. 1879.).

b) *József* (sz. 1881.), építészmérnök; a budapesti Műegyetemen nyerte kiképeztetését, gyakorlatait pedig Párisban és Londonban folytatta. Innen hazatérve atyja irodájában dolgozott. Több pályadíjat nyert kitüntetett terveivel (Erzsébet királyné emlékműve, Nemzeti Színház, VII. ker. ref. templom, stb.).

c) *Ida* (sz. 1882., megh. 1935.), *Koiss* Géza gépészmérnök, miniszteri tanácsos, ipari főfelügyelő, az állami munkaközvetítőhivatal volt igazgatójának felesége.

d) *Clarisse* (sz. 1885.), aki *Felsmann* István (megh. 1929.) MÁV főmérnöknek volt neje.

e) *Albert* (sz. 1890.) gépészmérnök, az Elektromos művek tisztviselője.

Kauser János és Kölber Lujza további gyermekei:

C) *Irma* (1851—1923.) festőművésznő és *Dollinger* Gyula (megh. 1937.) hírneves sebésztanárnak volt a felesége.

D) *Sarolta* (1853—1926.) férje *Seenger* Béla cs. és kir. udvari kőfaragómester volt.

E) *Gyula* (1855—1920.) építőmester, kereskedelmi tanácsos, számos épület tervezője és kivitelezője (az Irgalmasrend budapesti és egri rendháza és kórháza, stb., stb.). Felesége pákai *Kölber* Alojziától (1860—1906.) született gyermekei:

a) *Lipót* (sz. 1882.) ügyvéd; felesége *Seenger* Ilona; leánya *Zuzsánna* (sz. 1912.), aki *Szigeth* László gépészmérnökhöz, a péti Nitrogéngyár főmérnökéhez ment nőül.

b) *Andor* (sz. 1884.) építészmérnök, ipariskolai tanár.

c) *Sári* (sz. 1886.), férje *Ranzenberger* János volt.

Az E) alatti Kauser *Gyula* második felesége Florence *Jenkins* (Duneddinből, New-Zeeland), *Guilleaume* Árpád tábornok feleségének, Milicentnek és *Ágotai* Lajos volt iparrajziskolai igazgató feleségének, Violetnek nővére.

F) *Auguszta* (1858—1938.), pákai *Kölber* Alajos kormányfőtanácsos, kocsigyáros felesége volt.

G) *Dezső* (1861—1908.) és H) *Jenő* (1863—1924.) utódok hátrahagyása nélkül húnytak el.

A külön mellékleteken látható fényképreprodukciók négy nemzedékre visszamenőleg tüntetik fel a családból József (1848—1919.) gyermekeinek őseit és József (1787—1841.) gyermekeit.

KAYSER.

Ily nevű családból Kayser *Sebestyén* császári sóhivatali inspektor tette emlékezetessé nevét Pest város történetében. Ugyanis 1723-ban a belvárosi plébánia templom részére egy 8 métermázsás harangot adományozott azzal a kikötéssel, hogy azt minden nap hajnali 3 órakor és ebéd után is három-háromszor meg kell szólaltatni, hogy a hívőket 3 Miatyánk és 3 Üdvözlégy elmondására buzdítsa. A pesti hajnali harangszót tehát Kayser Sebestyénnek köszönhetjük.

KEREKESS, abaújszántói.

A család őse 1580. körül született. Csak annyit tudunk róla, hogy előnyös házasságot kötött nemes *Egry* Mátyás királyi harmincados nővérével. Feleségének anyai nagyszülei krompachi *Holló* Mátyás kamarai tanácsos és *Klobusiczky* Eszter voltak. Ezek vagyonát örökölte a Kerekes—Egry házasság gyermeke: Kerekes Márton, aki 1649-ben Egry Mátyással nemesség-megújítást is nyert III. Ferdinándtól. Fia, András I. Lipót alatt cs. kir. kamarai titkár, 1673-ban Sáros vármegye főjegyzője, 1681-ben eperjesi harmincados. Kassán megmérgezték. Özvegye, magyarraszlavici *Raszlaviczy* Anna utóbb *Hidvéghy*-né, majd kisfaludi *Lipthay* István neje lett. Vagyonát unokái, a *Berzeviczy*-ek és *Draveczky*-ek örökölték. András testvérei közül Márton mint cs. kir. alezredes esett el a törökök elleni harcokban. Erzsébet korotnoki *Korothnoky* Pál, Bártfa város főbírájának felesége lett. János II. Rákóczi Ferenc zempléni hadjárata idején commissárius és megyei jurassor volt. Fiai az 1754—55. évi országos nemesi összeíráskor Zemplén megyében vétettek fel az igazolt nemesek közé. Tőlük származnak a család különböző ágai.

I. Ferenc ága kihalt.

II. *János* utódait 1817-ben Szepes megye igazolta. Ennek az ágnak legnevezetesebb tagja Kerekes *Pál* dr. (K. Alajos és szemerei *Szemere* Klára fia), aki mint Zemplén megye tisztiorvosa kezdte meg pályafutását, majd belügyminiszteri miniszteri tanácsos, egészségi főfelügyelő, népjóléti államtitkár volt. Meghalt 1926. júl. 11-én. Felesége inámi *Bolgár* Amália (sz. 1855. máj. 2.) volt.

III. *József* mint huszár, Nagy Frigyes alatt porosz katonai szolgálatban állt, résztvett a frankensteini csatában (1741.). Amikor unokafivére, Koroknoky Kristóf porosz hu-

szárkapitány, az „óriás gránátosok" szervezője halálos sebe következtében végrendelkezett, vagyonát reá hagyta, mint „frater et optimus amicus"-ára, ami később pör tárgyát képezte.

IV. György (l. alább).

V. *Mihály* kir. kamarai tisztviselő fia, ifj. *Mihály* (sz. 1741.) az apai házból Lengyelországba ment, ott Ljubomirszki herceg és a konföderáció szolgálatában harcolt a lengyel szabadságért, majd Nagy Katalin szolgálatába lépett és 23 évig küzdött a Gruzsinszki, majd a Moskewski dragonyos- és Wengerszki ezredekben, közben 7 évig résztvett az ázsiai krimi háborúban. 1788-ban haza szökött Sztropkóra. A hatóságok eljárását igazolták.

VI. András ágából, amely 1793-ban Kerekes Mihály, a Nádasdy regementben Franciaországban harcolt huszár személyében legfelsőbb helyen is igazolta nemességét és leszármazását, ma cserneki és tarkeői *Dessewffy* Imréné sz. Kerekes Katalin (1834—75.) leszármazóiban, a *Hencz* és báró *Exterde* családok élnek.

A fennebbi Györgytől származik a ma élő főág. Nevezettet 1698. ápr. 14-én keresztelték meg; keresztszülői *Röhrer* Günther, a szász ezred adjutánsa és *Pethő* Ilona grófnő, gróf *Keglevich* Ádám generális neje. Sokat perlekedik a Pethőkkel a sztropkói Holló-kúriákért és birtokokért. 1755-ben halt meg. Feleségétől, *Vass* Annától született fia *János* (1721—1779.), akinek két feleségétől 16 gyermeke született. Második felesége, *Gondoly* Annától született Breznyice-Sztropkón 1771. aug. 23-án fia *György,* aki testvére, Jánossal résztvett az 1797. évi zempléni nemesi insurrekcióban a franciák ellen. Utóbb azonban saját költségén zsoldost állított ki és hazament Szropkóra. Felesége *Flyssar* Mária volt. 1841-ben igazolta nemességét fiaival Józseffel, Györggyel, valamint rokonaival: Kerekes Istvánnal és Lászlóval Zemplén megye előtt. *László* a zemplénmegyei Kistárkányban volt birtokos. Felesége *Barcsay* Johanna volt. „Kereki" előnévvel fordul elő.

1. A fiúk közül *József* ága a közeli Varannóra került. Fiágon Kerekes *Pál* penészlaki (Szabolcs m.) nagybirtokossal halt ki 1923. nov. 8-án. Nevezetesebb tagja még ennek az ágnak Kerekes *Pál* ifj. (sz. 1879. jan. 23. Varannó), sárosmegyei főszolgabíró, akinek több költeménye jelent meg.

2. *György* (sz. Sztropkó, 1816. júl. 17.) felesége *Keresztessy* József leánya, Teréz volt. Felesége korai halála után bacsinai *Batsinszky* Amáliát vette nőül, akitől azonban csak egy leánya, Mária származott. Kerekes Györgynek egyébként 10 testvére volt, akik közül Mária *Therna* Ambrus nejévé lett, a többiek nagyrészt kiskorukban haltak el. *Keresztessy* Teréziától születtek *György Imre, Juliánna,* előbb *Mihályi* Sándor

szobrász és festő, utóbb *Gajdos* János felesége Amerikában és *Jusztin,* lasztóci *Delly* Klára férje. Ennek fia *József* mint h. zászlós esett el Bukovinában.

György-Imre (sz. 1840. ápr. 2.) atyja halála után örökölte a varannó-szedliszkei birtokot. A kath. egyházi életben tevékeny szerepet vitt. Felesége lengyel emigráns család tagja: *Paszkiewicz* Anasztázia. Gyermekeik:

A) *Ferenc Károly* borsodmegyei földbirtokos. Felesége, pelsőci *Polgáry* Margittól 2 leánya van.

B) *György* dr. több történettudományi munkát írt.

C) *Mária* meghalt.

D) *Mária* férje *Rhéman* Bálint Antal m. kir. pénzügyőri felügyelő, aki a homoródszentpáli *Szent-Pály* családból való. Testvérei ezt a nevet is viselik. Leánya, *Rhéman* Erzsébet, férje dr. sipeki *Balás* Béla.

E) *Ilona-Anna* nemes *Bem* Lajos felesége.

F) *István Viktor* dr. kúriai bíró, többször volt országgyűlési képviselő. Felesége *Gál* Erzsébet.

G) *József Lajos* a bécsi vezérkari iskola elvégzése után a Ludovika Akadémián lett a taktika tanára. Mint hadoszt. vezérkari főnök résztvett Szerbia, Montenegró és Albánia és a Szandzsák elfoglalásában. 33 éves korában vezérkari alezredes, számos ütközetben vett részt és érdemei elismeréseül több mint tíz hadi kitüntetésben részesült. 1924ben nyugállományba ment. Felesége, abalehotai *Árpássy* Janka-Máriától egy fia van: *József* dr. *(Kerekesházy),* tvszéki aljegyző, akinek több érdemes történeti dolgozata jelent meg könyvalakban. — Régi nemességét és „abaújszántói" előnevét még 1913-ban igazolta I. Ferenc József, amit 1917-ben Kerekess *Endre* huszárezredes részére történt hasonló elismerés követett.

H) *Pál György* dr. ügyvéd, Szabolcs- és Ung m. tb. főügyésze; felesége bocsári *Svastits* Gabriella. Fiai László és Pál.

I) *László* dr. egészségügyi főtanácsos, több kitüntetés tulajdonosa.

J) *Erzsébet* apáca az Angol Kisasszonyok rendjében.

K) *Krisztina Jolán,* férje *Straky* Henrik János katonatiszt.

A Kerekes családnak bárói ága is van, Márton leszármazói pedig Borsod-, Szatmár-, Bereg-, Szepes-, Ung-, Sárso-, Alsó-Fehér- és Zemplén megyében igazolták nemességüket, ahol utódaik ma is élnek.

Az 1933. év dec. 9-én Kerekess József belügyminiszteri engedélyt nyert arra, hogy a báró Kerekes család kerekesházi előnevét *Kerekesházy* alakban családi nevéül felvehesse.

Vö. még *MNCs.* XI/398—410.

KERTÉSZ.

A *Kertész* Tódor nórinbergi, díszmű- és játékáru kereskedés Budapesten a Szervita-téren néhány évvel ezelőtt még a főváros legnagyobb ilyfajta üzlete volt. A gazdasági nyomasztó helyzet azonban őt sem kimélte meg, minek folytán kénytelen volt szerényebb keretekkel megelégedni. Kertész *Tódor* nagyapja Bajorországból (Freiberg) költözött be Győrbe, ahol órás mesterséget folytatott. Természetesen nem is *Kertész*-nek, hanem *Gärtner*-nek hívták. Fia, *Károly* Kassára került, kereskedő lett, de szorult helyzetére való tekintettel arra kérte a kereskedelmi társulatot, hogy a felvételre megállapított taksának felét fizessék neki vissza. A kereskedelmi társulat „félreértések elkerülése végett" mint segítséget 100 forintot utalványozott (1841.) neki. Már korábban (1828.) a Laszgallner-féle fűszer- és vegyeskereskedést vette meg és raktárosa volt az iglói cs. kir. priv. kőedénygyárnak. Fia, *Tódor* Pesten telepedett le (1857.), ahol kezdetben a régi Oszvald cégnél nyert alkalmazást, 1861-ben pedig megnyitotta üzletét a Vörösmarty- (akkor Gizella-) tér és Dorottya-utca sarkán. Innen 1892-ben ment át a Szervita-térre, a gróf Teleki-palotába. A sportcikkek forgalombahozatala terén úttörő munkát végzett. A mai fővárosi Vigadó helyén állt régi német színház udvarán kerékpáriskolát nyitott, de kerékpárraktára csakhamar lomtárba került, mert az akkori felfogás szerint a kerékpározás ártalmas az egészségre. Így az e sport iránti érdeklődés csakhamar megcsappant, majd egészen el is maradt. A 70-es évek vége felé ő hozta be hazánkba Angliából az első lawn-tennisz cikkeket, az első angol footballokat, golf-, póló-ütőket, atheletikai cikkeket, stb. Meghalt 1901-ben. Három fia volt. *Nándor* és *János*-*Tódor* és egy harmadik, aki miniszteri műszaki tanácsos volt, míg a két első atyjuk cégében foglalatoskodott. Nevüket 1861-ben *Tivadar* és *Károly* még kassai lakosok változtatták meg *Kertész*-re.

KINTZIG, nyéki.

A XVIII. század vége felé az aradmegyei Ujszentannán megtelepedett *Kintzig* (helyesen Künzig) család bádeni eredetű. Magyarországi őse *Sebestyén,* aki 1759. jan. 16-án Schweinbergben született és 1835-ben Ujszentannán halt el.

A család leszármazása visszavezethető a XVII. század közepén élt addig a Valentin „von Hardheimig", akinek fia, *Bernát* 1704. máj. 6-án Schweinbergben vette nőül *Göbes* Anna Máriát. Fiuk, *Simon* 1716. okt. 28-án született és neje (1745. jan. 12.) *Munch* Anna Mária volt. Tőlük született 1759. jan. 16-án Schweinbergben a fentebb nevezett Künzig *Sebestyén.* Már Ujszentannán vette nőül *Scherer* Évát, aki ekkor 17 éves volt. Fiuk *János* 1797. okt. 12. Ujszentannán született és fele-

sége, született *Illán* Annától származott fia volt *János* (sz. 1829. júl. 3. Ujszentanna), akiknek *Zeitlinger* Lujzától született fia *János* (sz. 1870. szept. 7. Tövisegyházán, megh. 1939. júl.) Arad szab. kir. város főispánja 1905. máj. 2-án „nyéki" előnévvel magyar nemességet kapott. Felesége (esk. 1900. jún. 9.) *Beliczey* Erzsébet, gyermekei pedig: 1. *Georgette* (sz. 1901. szept. 3.), férje (esk. 1920. jún. 28.) gróf *Woracziczky* Károly volt osztrák-magyar konzul volt, akitől elvált; második férje dohonyi *Jakobovics* Jenő volt huszárkapitány és 2. *János* (sz. 1903. dec. 22.) székesfővárosi tanácsjegyző.

A Kintzig, Kintzieh, Kintzick családnév rajnatartománybeli ősrégi családnév, amelynek az okmányokban már a X-ik században nyoma van. A nemzetség több tagja résztvett a keresztesháborúkban, amelynek emlékéül régi időtől fogva viseli címerében a keresztet. Kristóf Bouillon Gottfrieddal Palesztinába ment és résztvett Jeruzsálem visszahódításában. Hugó (Kintziger) Barbarossa Frigyes keresztes-háborújában serénykedett Frigyes herceg sváb seregében. A család előfordul a fuldai tornakönyvekben is és tagjai tornaképesek voltak. 1519-ben patriciátust és polgárjogot nyert Speyerben, amikor azonban a várost a franciák 1689-ben feldúlták, a család minden vagyonát elvesztette.

A Nürnbergben 1655-ben megjelent „Das erneuerte und vermehrte Teutsche Wappenbuch . . ." a család következő címerét közli: vörös mezőben az egész pajzsmezőt kitöltő kereszt; sisakdísz: két elefántormány; takaró.

Vö. *Kempelen:* Magyar nemes családok, XI/403.; *Spener:* Insignia theoria Operis heraldici §. 702. fol. 171.; *Zedler:* Univ. Lex. XV/690.; *Siebmacher:* Grosses Wappenbuch II. R. 108.; eredeti hiteles anyakönyvi kivonatok.

KLEINER.

Németországi eredetű család, amelynek egyik tagja, *Hermann* csak azért érdemel e helyen megemlítést, mert ő volt az első budapesti gázgyár megalapítója és igazgatója. Származására nézve: a Hohenzollern-Sigmaringen-i Krauchenwiesből jött Magyarországba. A család ott már 1599-ben szerepel, címere pedig 3 fél-malomkő. Egyetlen leányát, Helénát *Geist* Gáspár (1859—1913.) vette nőül.

KOZMA, leveldi.

Címeres nemes család. A címereslevelet I. Ferdinándtól 1535. ápr. 18-án „leveldi" Kozma *Gergely,* felesége *Kalmár* Helén s testvérei: Kozma *Pál* és *Gergely* kapták; kihirdette ugyanazon év júl. 18-án Veszprém megye. A család tagjai a Dunántúl egyes vármegyéiben éltek és részben nemességvitató pör útján igazolták (1798.) nemességüket. A családból aztán Kozma *Ferenc* méneskari százados, utóbb tábornok 1899. aug. 18-án örökbefogadta *Lázár* László és *Nyiri* Erzsébet fiait, kiskorú *Lázár* Miklóst, *Lázár* Dénest és *Lázár* Györgyöt, akikre királyi engedéllyel átruháztatott örökbefogadó atyjuk nemessége, előneve és címere.

A család számos kiváló egyéniséget adott a magyar közéletnek. Kozma *Sándor* (sz. 1825. szept. 2. Kőröshegy, megh. 1897. aug. 5. Budapest) kir. főügyész volt. Főügyészi működése össze van forrva a magyar igazságszolgáltatás történetének egyik legfényesebb korszakával. A kötelességteljesítés és a büntetőjogi judikatura magasabb céljai átérzésének egyik fénylő példája volt. Modern gondolkodásával, nagy jogászi felkészültségével a régi idők tiszta és tősgyökeres magyar embere volt. A jogi irodalmon kívül a szépirodalom terén is működött. Felesége nagylucsei *Dóczy* Regina, a család utolsó tagja volt. Testvére volt Kozma *Ferenc* (1826—1892.), a magyar lótenyésztés ügyének újjászervezője. A földmívelésügyi minisztériumban miniszteri tanácsosi ranggal a lótenyésztési ügyosztály főnöke volt. Az ő érdeme, hogy a magyar lóállomány és lótenyésztés világhírnévre emelkedett. Páratlan lelkiismeretű hivatalnok, puritán jellem volt. Nevére alapította a Magyar Lovaregylet a „Kozma Ferenc emlékverseny"-t. Felesége *Domokos* Judith volt, akitől egyetlen egy leánya, *Flóra* bonyhádi *Perczel* Ferenc nejévé lett.

Előbb nevezett *Kozma* Sándor fiai közül Kozma *Ferenc* és Kozma *Andor* emelkedtek országos jelentőségre. Kozma *Ferenc* (1857—1937.) a katonai pályán működött és tábornoki rangig emelkedett. De emellett költő volt, aki azonban „Bárd Miklós" álnéven adta ki költeménykötetei. „Hol volt még egy olyan nagysikerű lírikus — mondta a nagykőrösi Arany János-társaság 1937. évi dec. 12-iki ünnepségén Csathó Kálmán, a Kisfaludy-társaság másodelnöke —, aki végig rejtve maradt álneve mögött és mint ember mitsem kért abból a dicsőségből, amit költészetével aratott." „A konzervatív magyar nemes, a vidéki földbirtokos és katona gondolatvilágának mesteri lantosa." Családi boldogság, hazafias búsongás, szemlélődés lírájának témái. Testvére Kozma *Andor* (1861—1933.) szintén költő, a Magyar Tud. Akadémia és a Kisfaludy-Társaság tagja, volt képviselő. Költészetében Arany János formanyelvén mo-

solygó optimizmus nyilatkozik meg. Több verskötete: A honfoglalás és Turán c. hazafias époszai és fordításai a magyar politikai költészet legnagyobb sikerű képviselőjévé avatták. Koboz álnév alatt is sok költeménye jelent meg.

Fennebb nevezett Kozma Ferenc tábornok örökbefogadott fiai közül Kozma *Miklós* (sz. 1884. szept. 5. Nagyvárad), vitéz, m. kir. titkos tanácsos, volt belügyminiszter, a Magyar Távirati Iroda elnök-igazgatója. A Ludovika Akadémia elvégzése mellett jogot is végzett. Mint csapattiszt tevékeny részt vett Szegeden az ellenforradalmi mozgalmakban, majd pedig Siófokon teljesített szolgálatot Horthy Miklós kormányzó, akkori fővezér oldala mellett. A nemzeti hadsereg bevonulása után a fővezér katonai irodájának katonapolitikai előadója volt. 1920-ban került a Magyar Távirati Iroda élére és azt nagyszabású hírszolgálati intézménnyé fejlesztette. 1934-ben a második Gömbös-féle kormányban belügyminiszteri tárcát vállalt, amelyet 1937. febr. 1-éig viselt. Állásáról ekkor lemondott és visszament a Magyar Távirati Irodához, ahol jelenleg is mint annak elnök-vezérigazgatója működik. Miniszteri működése alatt élénk szociális gondolkodásának adta tanujelét és sokat fáradozott ily irányú intézményeink fejlesztésén. Testvére *György* (sz. 1889. ápr. 24.) előbb főszolgabíró, majd Csanád vármegye főispánja volt.

A család részletesebb leszármazási adatait l. Magyar nemes családok XI-ik kötete 430—31. oldalain; vö. még *Gerő* 209.

KÖLBER, pákai.

A család Kázmér személyében Würzburgból költözött Magyarországba. Ugy látszik, hogy együtt jött a *Kauser* család ősével, akik mindketten Pesten telepedtek meg. Mesterségére nézve bognár volt; Pesten történt megtelepedése után *Fellner* bognármesternél dolgozott, akinek leányát aztán nőül is vette. A Hatvani kapunál alapított elsőben nyerges műhelyt, amiből később a világhírű kocsigyár alakult ki. Három fia és egy leánya volt: *Jakab, József,* szintén kocsigyárosok, *János* és leánya, aki *Walser* híres harangöntő felesége lett. Walserék gyára a mai Dohány-utca és Kazinczy- (előbb Kereszt-) utca sarkán volt. József fiának, Istvánnak szintén kocsigyára volt a Múzeum-körúton; leánya, Betty *Csipek* Tisza Kálmán-téri gyógyszerészhez ment nőül. Fiágon csak *Jakab* ága maradt fenn.

Jakab (megh. 1842.) Bécsben tanult az udvari nyerges műhelyben, ahol meg is kapta a mesteri címet, amiért 3 gyönyörű nyerget kellett elkészítenie. Amikor *Kauser* Józseffel együtt besorozták a Napoleon elleni háborúba, egy vasárnap délután ünneplő ruhába öltözködtek fel és mintha mulatni

mennének, sikerült kiosonniok a kapun. Amikor hazatért, nem az atyja műhelyébe ment, hanem *Müller* Fülöp kocsigyártóhoz állt be alkalmazásba. Az ő leányát, *Müller* Karolinát is vette feleségül. A régi gyár a Hatvani kapunál, a mai Kossuth Lajos- és Magyar-utca sarkán (a mai Astória helyén) állt. Maga Kölber *Jakab* szerény, dolgos ember volt, felesége azonban szerette a társaságot és nyilt házat vitt. Egy alkalommal megtörtént, hogy hosszabban csengetett valaki a lakásba vezető ajtón. Amikor a szobaleány ajtót nyitott, csaknem elájult a

Kölber Jakab
kocsigyáros
(megh. 1842.)

Kölber Jakabné,
szül. Müller Karolin
(1795—1883.)

rémülettől, meglátva az ajtónál egy hatalmas lovat. Ijedtében ajtót is nyitott és belovagolt a szobába Sándor Móric gróf, a híres úrlovas. Körüllovagolta a szobát, aztán leszállt róla. A grófot a család megkínálta feketekávéval, ámde a lóval meggyűlt a bajuk. A csigalépcsőn sehogysem akart lemenni. Végül is négy markos legény megragadta és lecipelték az udvarra. — *Jakab* és *Müller* Karolina gyermekei voltak: 1. Fülöp, 2. Károly, 3. Alojzia, 4. Karolina, 5. Ágoston, 6. Mária, 7. János, 8. Ferenc. Közülük Alojzia (1820—1902.) *Kauser* Jánoshoz, Karolina *Schlick* Ignáchoz, Mária kiskéri *Tóth* Jánoshoz ment nőül.

I. *Fülöp* (sz. 1816. okt. 8., megh. 1902. máj. 16.) kocsigyáros felesége *Bauer* Alojzia (1826—1889.) volt. Tíz gyermekük volt: 5 fiú és 5 leány: Fülöp, Alajos, Ferenc, Lajos, Elemér, Ilona, Sarolta, Aranka, Alojzia és Marianna.

1. *Fülöp* (sz. 1845. aug. 28., megh. 1906. dec. 19.) kocsigyáros; felesége (esk. 1869. szept. 18.) *Szepessy* Antónia. Fia:

Jenő (sz. 1870. júl. 12.); felesége *Grundt* Helén. Fia:

Jenő (sz. 1898.); felesége *Fiedler* bárónő.

2. *Alajos* (sz. 1846. nov. 11., megh. 1928. dec. 10.), felesége *Kaczvinszky* Amália (megh. . . .); második felesége (esk. 1885. febr. 2.) *Kauser* Auguszta (1858—1937.). Gyermekei:

A) *Anna* (sz. 1886. febr. 4., megh. 1936. okt. 25.), férje keveházi *Kováts* Gyula dr. volt.

B) *Fülöp* (sz. 1888. szept. 3.).

C) *Pál* (sz. 1889. nov. 19.).

3. *Ilona* (1850—1888.), férje *Benárd* Ágost.

4. *Sarolta* (sz. 1851. máj. 29., megh. 1926. márc.) férje 1. *Kauser* Lipót, 2. *Kauser* József.

5. *Aranka* (sz. 1854. jún. 23., megh. . . .) első férje *Linzbauer* István, második *Thuróczy* Kálmán (megh. 1897.) volt.

6. *Ferenc* (sz. 1855. nov. 29., megh. . . .) felesége *Nováki* Katalin (1860—1889.), második *Novelly* Adél (sz. 1856., megh. . . .) volt. Gyermekeik:

A) *Piroska* (sz. 1888. febr. 4.),

B) *András* (sz. 1889. márc. 1.),

C) *Zoltán* (sz. 1891. júl. 2.).

7. *Lajos* (sz. 1857. máj. 23., megh. . . .), felesége *Porst* Anna; gyermekei:

A) *József* (sz. 1891.).

B) *Stefánia* (sz. 1894.), férje volt inaktelki *Antal* Lajos (elv.).

8) *Alojzia* (1860—1900.), férje *Kauser* Gyula.

9. *Elemér* (sz. 1863. jún. 9.); felesége borsódi *Latinovits* Hermina; gyermekei:

A) *Hermina* (sz. 1891. febr. 17.) banktisztviselőnő.

B) *Elemér* (megh.).

10. *Marianna* (sz. 1866. jan. 15.); férje alszászi *Walther* Gedeon (sz. 1852. dec. 20.).

Kölber Jakab és *Müller* Karolina gyermekei voltak még:

II. *Károly;* felesége *Fessl* Borbála. Gyermekei: 3 fiú, ú. m.:

1. *Károly;* felesége *Ehrlich* Alexandrine. Fiuk:

Károly elesett 1914. aug. 20-án az orosz fronton. Szüleinek egyetlen gyermeke volt. (Kölber Jakab kocsigyárát halála (1842.) után első két fia: Fülöp és Károly vezették tovább, majd Károlynak 1880-ban a cégből való kiválása után Fülöp két fia: Alajos és Fülöp, valamint ennek fia Jenő lettek a gyár vezetői annak megszüneséig. Párisban és Londonban tanulták ki szakmájukat.)

2. *János* műszaki főtanácsos; felesége *Fuchs* Gizella; gyermekei:

A) *János,* — B) *Tamás.*

3. *Gyula* textilmérnök; felesége *Bayer* Alma. Fia:

Károly (Varjasi).

III. *Alojzia* (1820—1902.), férje *Kauser* János (1817—1871.).

IV. *Karolina,* férje *Schlick* Ignác, a híres Schlick-gyár alapítója.

V. *Ágoston;* felesége *Halbauer* Lujza. Gyermekei:

1. *László;* gyermekei: A) *Vilmos,* — B) *László.*

2. *Janka;* férje *Hollós* József.

3. *Lujza* (megh.).

VI. *Mária;* férje kiskéri *Tóth* János; gyermekei: 1. *Tóth* Antónia, *Vidats* Elemérné (megh.). — 2. *Tóth* István.

VII. *János;* felesége *Fillinger* Irma. Gyermekei:

1. *Margit;* férje *Sigmund* Károly.

2. *Jakab,* felesége *Scheibel* Ilona.

3. *Dezső,* festőművész, iparrajziskolai tanár; felesége *Langheinrich* Gizella.

4. *Aladár* (megh.) elöljárósági tisztv. volt.

5. *Ernő* (megh. 1929.), Máv. főmérnök.

6. *Vilmos;* felesége *Fillinger* Magda.

VIII. *Ferenc,* a szabadságharc idején tűzmester volt; utána az osztrákok sorozták be, de 500 aranyért kiváltották; később terménykereskedő lett; felesége *Szerelemhegyi* Emilia volt; egyetlen lánya, *Mária* meghalt 1939. febr. 1-én.

A Kölber család egyik ága Kölber Fülöp kocsigyáros, cs. és kir. udvari szállító (l. fennebb) maga és gyermekei személyében pákai előnévvel 1887. júl. 8-án magyar nemességet is kapott.

KÖRMENDY.

Veszprém megyéből (Adásztevel) Somogy megyébe költözött család, amely *Sámuel* ref. lelkész személyében 1830-ban az utóbb említett vármegyében hirdettette ki nemességét. Nevezett Sámuel Somogy megye táblabírója is volt. Felesége, nászályi *Szász* Esztertől született fia, *Sándor* ref. lelkész, püspökhelyettes, főjegyző, 1848—49-iki honvédfőhadnagy, országgyűlési képviselő volt. Felesége nemeskisfaludi *Madarász* Erzsébettől (megh.) két fia és két leánya született. Fiai: 1. *Lajos* (l. alább), 2. *Sándor* (l. alább).

1. *Lajos* (sz. 1868. Hedrehely, megh. 1936.), a Mezőgazdasági Ipar Rt. mezőhegyesi cukorgyárának volt kereskedelmi igazgatója. Felesége *Spalt* Flóra. Gyermekei:

A) *Elemér;* felesége *Erdélyi* Ottilia.

B) *Margit,* okl. tanítónő; férje dr. *Schnaiker* Imre bányaorvos (Barcika).

C) *Erzsébet* (1899—1921.).

D) *Lajos,* a Mezőgazdasági Ipar Rt. cukorgyárának kaposvári keresk. tisztviselője.

E) *Ilona,* okl. tanítónő; férje *Enders* Jenő mérnök.

F) *Sándor* katonatiszt.

2. *Sándor* (sz. 1870. Hedrehely), előbb Hódmezővásárhelyen, jelenleg Budakeszin gyógyszertártulajdonos. Felesége *Ott* Lujza; gyermekei:

A) *Erzsébet,* férje *Wach* József katonatiszt.

B) *Gizella,* férje *Szekeres* Gábor hivatalnok.

A család a „komáromi" előnevet és a következő címert használja: (kék) mezőben zöld halomra helyezett koronán álló röpülésre kész galamb csőrében zöld ágat tart; sisakdísz: a pajzsbeli galamb; takaró: (kék-arany, vörös-ezüst).

KÖRMENDY-ÉKES.

A család nemességi adatait és leszármazását ismertettem a Magyar nemes családok c. munkám VI. kötetében (246—7. old.). Közöltem ott a család címerének leírását is: kék mezőben koronás hármas zöld halmon a koronán álló fehér galamb csőrében zöld ágat tart, a pajzsfőben egy-egy arany csillag; sisakdísz: a pajzsbeli galamb; takaró: kék-arany, vörös-ezüst. Az ottani adatokat a következő adatokkal kell kiegészítenem. *József* felesége *Léber* Anna volt. *Ede* Szöllősgyörökön született (1838. szept. 7.). Körmendy Ékes *Károly* huszáralezredes (megh. 1936.). Körmendy Ékes *Lajos* kassai tanácsnoki állásából a csehek elmozdítván, 1920-ban a csehszlovákiai első választások alkalmával keresztényszocialista programmal a csehszlovák nemzetgyűlésbe választatott be és a felvidéki ellenzéki pártok szövetségének politikai elnöke lett. Amikor 1925-ben megfosztották állampolgárságától, búcsút vett szűkebb hazájától, Kassától és 1926-ban Veszprém vármegye főispánjává neveztetett ki. Megalapítója és elnöke a Veszprémvármegyei Villamossági Szövetkezetnek, amely a vármegye egységes villamosítását megvalósította. 1931. óta a Mátyásföld fejlesztésére alakult egyesület elnöke és 1933. óta Mátyásföld község díszpolgára. — Vö. *Gerő* 210.

KRAY, krajovai és topolyai, báró.

Sárosmegyei eredetű család. Legelső ismert őse, *Pál* (1624—1677.) Bártfán volt ev. lelkész. Felesége *Klősz* Erzsébet; fia *Jakab* (1661—1709.), felesége *Roxer* Mária; fia, *Jakab* (1686—1755.) Késmárkon volt senátor; felesége, szül. *Unterbaum* Évától született gyermekei: I. *Jakab,* II. *Katalin,* III. *Pál,*

IV. *Sándor*. Közülük *Pál* (1735—1804.) táborszernagy volt, aki 1792. aug. 9. bárói rangot nyert. (Vö. Hauptmann Dr. Just: Briefe des Feldzeugmeisters Paul Freiherrn Kray de Krajova et Topolya an seinen Bruder Alexander von Kray. Sonder-Ausdruck aus den „Mitteilungen des k. und k. Kriegsarchivs". Dritte Folge, VI. Band.) Ágazata azonban az 1852-ben elhalt *János* (sz. 1804.) nevű utolsó tagjával (felesége *Wenckheim* Mária bárónő volt) kihalt. Leánya, *Irma* (1830—1913.) gróf *Zichy* Nep. Jánoshoz ment nőül. Nevezett János testvérei voltak még *Franciska,* aki *Marich* István, *Borbála,* aki *Festetics* Leó gróf, *Mária,* aki *Zichy* Miklós gróf felesége lett.

Az I. alatti *Jakab* (1733—1774.) felesége *Vitális* Anna; gyermekei:

1. *János* (1762—1833.), felesége *Lerch* Mária; gyermekei:

A) *Pál* (1799—1838.),

B) *Sándor* (1802—1822.),

C) *Miksa* (1814—1807.), felesége márkus- és batizfalvi *Máriássy* Ottilia. Gyermekei:

a) *Mária,*

b) *Gábor* (1844—1871.),

c) *Ottilia,* férje berzevicei és kakaslomnici *Berzeviczy* Béla,

d) *István* (sz. 1850. aug. 3., megh. 1932. aug. 29.) táblai elnök 1918. ápr. 19-én *bárói* rangot nyert. Felesége mérki *Piller* Margit; gyermekei:

aa) *István* báró (sz. 1887.), volt országgy. képviselő; felesége *Matavovszky* Mária; gyermekei:

Marianna (sz. 1914.), férje dr. *Rege* Károly; — *Erzsébet* (sz. 1915.); — *István* (sz. 1917.); — *Annuntiata* (sz. 1918.).

bb) *Mária* (sz. 1889.) férje dr. *Lovasy* Ernő.

cc) *Margit* (sz. 1890.), férje *Szinyei Merse* Kristóf.

dd) *Pál* báró (sz. 1894.) tb. kanonok, balassagyarmati plébános.

2. *Caritas,* férje *Fejérváry* Miklós.

Vö. *MNCs.* VI/272.; *Közl. Szepesm. multjából* V/234.

KUNZ.

A család a morvaországi Rohle nevű helységből származik, ahol családfája 1660-ig vezethető vissza. Ősei mint kisgazdák szerepelnek az egyházi anyakönyvekben, emellett azonban bizonyára ápolták a háziipart is, amely a család tagjainál végül is szövő- és kézműiparrá fejlődött ki. Az 1755-ben született Kunz *József* már mint vászongyártó fordul elő az anyakönyvi bejegyzésekben. A kis község azonban nem nyujtott elegendő piacot a család készítményeinek elhelyezésére. Igy látogattak el Magyarországra is, főleg Sáros- és Szepes me-

gyébe, amely eldorádója lett ipari készítményeik értékesítésének. Vasút hiányában ponyvás kocsikon járták be Felső-Magyarországot Nagyszombattól kezdve egészen az északkeleti országhatárig. Az első, aki így útrakelt, József testvére, *Ferenc* volt, aki vásárról-vásárra kóborolva két évtizeden át látogatta Buda városát, úgy látszik, hogy kedvező eredménnyel, mert 1802. márc. 18-án engedélyt kért arra, hogy letelepedhessen Budán, amely kérelmét a budai tanács ugyanazon hó 20-án teljesítette is. Három és félévre rá már házat is szerzett a Vizivárosban (649. szám alatt), amelynek alapján Buda városa 1806. jún. 20-án polgárai közé iktatta be.

A Budán megtelepedett cég azonban továbbra is látogatta a pesti vásárokat is és amint a kereskedelmi élet egyre jobban terelődött át Budáról Pestre, igyekezett a család is cégét Pestre áthelyezni.

Ez a törekvése azonban a pesti versenytársak élénk ellenkezésével találkozott. Az itt régebb idő óta megtelepedett családok, mint a *Wagner*-ék és *Hönig*-ék féltették üzleti érdekeiket a Kunz-ék versenyétől. Csak 1826-ban kínálkozott rá alkalom, hogy Pestre tudjanak átjönni. Ugyanis *Pulyevits* Athanász vászonkereskedő, akinek a mai Deák-tér 1. számú házban volt vászonkereskedése, fizetési zavarokba került. Ezt az alkalmat megragadta a cég, hogy maga mellé vegye Kunz Ferenc hasonnevű fiát társul. De a konkurrencia tovább dolgozott azon, hogy megakadályozza a Kunz családnak Pesten való megtelepedését. A szerződést 1830. jún. 30-án végül mégis csak aláírták, csakhogy Ferenc ekkor már nem élt és így öccse, az 1805-ben született Jánost vették fel 1831. jan. 20-án a pesti polgári kereskedelmi testületbe.

A családnak morvaországi tagjai időközben Rohleból Morva-Neustadtba költöztek, ahol a vászongyártó ipart az 1791-ben született *József* folytatta és állandó üzleti összeköttetést tartott fenn a pesti kereskedőházzal. Fia, az 1823-ban született *József* előbb Debrecenbe kerülvén, legelső dolga volt, hogy megtanult magyarul, majd Pestre költözött, de csakhamar visszament Morvaországba, ahol Sternberg városban családi tűzhelyet alapított.

Az 1838. évi nagy pesti árvíz után bekövetkezett bizonytalan üzleti viszonyok aztán arra kényszerítették a családot, hogy sógorukkal, *Mössmer* Józseffel társas viszonyba lépjenek (1845.). A cég tagjai ekkor id. Kunz Ján. Józs., Mössmer József és ifj. Kunz József lettek. A munkamegosztás pedig a következő volt: Kunz Ján. Józs. a sternbergi piacot ápolta; a pesti üzletet Mössmer József és ifj. Kunz József vezették. 1852-ben Mössmer József kilépett a társascégből, id. Kunz József 1864. végén elhalálozott, Kunz Ján. Józs. pedig 1870-ben vált ki az üzletből és kevéssel rá meg is halt. A cég ekkor (1871.)

Kunz József és Társa cég alatt folytatta tovább üzleti tevékenységét.

Kunz Józsefnek 7 fia és 4 leánya volt. Az üzletet az 1878. jan. 1-eje után *Károly, József* és *Ferenc* folytatták tovább. A családtagok között az üzleti tevékenység ekkor így oszlott meg: *Károly* a nagyváradi üzlet vezetését vette át; *József* képviselte a cég érdekeit Debrecenben; atyja mellett *Ferenc* Budapesten tevékenykedett és a Kereskedelmi Csarnok megválasztott alelnöke volt. Később *Gusztáv* váltotta fel Károlyt Nagyváradon és *József* is visszatért Budapestre. *Henrik* és *Frigyes* pedig a cég bécsi üzlete élére kerültek.

A Deák Ferenc-utca és az Erzsébet-tér sarkán 77 évig bírt üzlet azonban már nem felelvén meg a kor követelményeinek, a cég azt 1908-ban a Deák Ferenc-utca 10. és a Bécsi-utca 6. szám alá helyezte át. Később a család újonnan felnevelkedett tagjai is beléptek a cégbe, ú. m. Kunz *Román, Arisztid* és ifj. *Gusztáv*. A világháború áldozatokat követelt a Kunz családtól is. Hősi halált haltak Kunz *Titus* (József fia), Kunz *József* és Kunz *Ferenc*.

A „Kunz R. és Társa" vászon- és fehérnemű cég mai telepe a Petőfi Sándor-u. 10. szám alatt van.

LENHOSSÉK.

Pozsonymegyei eredetű család. Őse *Mihály* (sz. 1773. máj. 11. Pozsony, megh. 1840. febr. 12. Buda), már 26 éves korában Esztergom megye főorvosa, kilenc évvel később pedig (1808. szept. 25.) magyar nemességet is kapott. 32 éves korában Pesten az anatómia és élettan tanára lett; 1819-ben Bécsbe került, ahol öt évig működött az ottani egyetemen, mint az élettan rendes tanára. 1825-ben visszatért Pestre, mint Magyarország főorvosa és mint az egyetem orvosi fakultásának örökös igazgatója. Felesége *Nizsnyánszky* Lujza. Gyermekei:

1. *József* (sz. 1818. márc. 20. Buda, megh. 1888. dec. 2. Pest); előbb Kolozsvárott, majd Pesten volt a bonctan nyilvános rendes tanára. Magyarországon a tájboncolástan tanításának megalapítója. Ő vetette meg a budapesti egyetem bonctani múzeumának alapját. Felesége *Bossányi* Emma. Gyermekei:

A) *Mihály* (sz. 1863. aug. 28., megh. 1937. jan. 26.), európai hírű természettudós; a neurontan megalapítója (a modern ideggyógyászat alapját képező tan). Már 25 éves korában baseli egyetemi tanár, három évvel utóbb Würzburgban, majd Tübingenben az anatómia tanára. 1900. óta a budapesti egyetem nyilvános rendes tanára. A M. Tud. Akadémia másodelnöke, a felsőház tagja, az egyetem rektora és dékánja, szá-

mos érdemrend tulajdonosa. Felesége *Droppa* Ilona. Gyermeke: *Sarolta.*

B) *Jenny,* dr. *Axmann* Béláné.

C) *Jozefin,* nagyrápolti *Szent-Györgyi* Miklósné. Gyermekeik:

a) *Szent-Györgyi* Pál;

b) *Szent-Györgyi* Albert (sz. 1893.) egyetemi tanár. Nobel-díjas orvostudós.

c) *Szent-Györgyi* László.

2. *György* (sz. 1819., megh. 1865.), kir. közjegyző. Felesége károlypattyi *Károlyi* Szidónia. Három gyermekük közül az egyik *Huszár* Kálmánné, a másik *Pauler* Gyuláné, a harmadik pedig *Kleiner* Hermanné.

3. *Stefánia,* férje *Krászonyi* József.

5. *Lujza,* férje *Kárffy* Titus.

6. *Adolf* (1829—1900.), miniszteri főmérnök volt.

LIPPÓCZY.

Ily nevű család III. Ferdinándtól *Lippóczy* Miklós, általa testvérei: Mátyás, Balázs, István, nővérei Helén és Dorottya, továbbá *Cigangi* János, ennek fiai: András és János, valamint leányai Erzsébet, Dorottya és Katalin személyében 1654. szept. 22-én kapott címereslevelet (eredetije Lippóczy Béla min. tanácsos birtokában Gödöllőn). Kihirdette 1654. nov. 16-án Szepes-, 1655. szept. 15-én Sáros megye. — *Címer:* kék mezőben lebegő korona közepéből hegyével felfelé álló kard emelkedik ki, amelynek keresztvasát kétoldalt a koronán álló egy-egy daru tartja; sisakdísz: 2 darutoll között hegyével felfelé szegzett kard; takaró: kék-arany, vörös-ezüst. — A család levéltárának nagy része az 1865. évi podolini tűzvész alkalmával megsemmisült, kivéve azokat a darabokat, amelyek akkor Tállyán voltak.

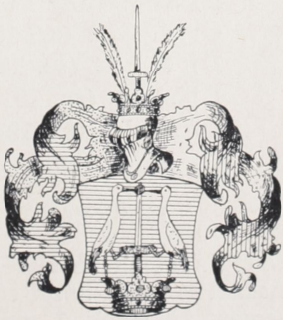

Ebből a családból származtatja magát a ma élő *Lippóczy* család. Okiratilag igazolható első őse József (1787—1839), aki Podolinban és Lublón volt birtokos, Tállyán pedig szőlőbirtokos s bor- és terménykereskedő. Feleségétől, *Barwulszky* Teréztől gyermekei: 1. *Amália* 1833. jan. 16-án Podolinban ment nőül podolini *Fáykiss* Józsefhez (sz. 1801. febr. 22. u. o.); 2. *Mária,* aki dr. *Tarsóczki* kisszebeni orvos neje lett; 3. *Fe-*

renc (1812—1891.) évtizedeken át podolini polgármester, birtokos, egyben borkereskedő is volt. Két felesége volt; 1. *Jozeffi* Zsuzsánna (megh. 1861.), 2. *Dékány* Emilia. Csak első házasságából származtak gyermekek, akik közül *Mária* (1843—1876.) *Matavovszky* Gusztáv városi főjegyzőhöz ment nőül; *Kálmán* (1846—1917.) felesége *Pollák* Ilona (sz. 1856.); *Miksa* (1850—1891.) Győrben volt gyógyszertártulajdonos, felesége *Fessler* Irén, gyermekeik:

1. *Mária,* férjezett *Magyar* Balázsné.

2. *Irén,* férjezett *Denk* Tivadar táblai tanácselnök.

3. *Béla* miniszteri tanácsos, erdőigazgató (Gödöllő), felesége *Szentiványi-Szmrecsányi Baán* Margit. Gyermekei:

A) *Ákos,* felesége (esk. 1936. júl. 18.) *Szepessy* Judit.

B) *Judit,* férjezett *Lehrner* Lórántné.

C) *Margit,* — D) *Béla.*

5. *István,* felesége *Bottka* Blanka; gyermekei:

A) *Mária,* — B) *István,* — C) *Attila,* — D) *Ágnes.*

Norbert (sz. 1857., megh. 1932. júl. 13.), felesége 1. (1884. jún. 14.) *Mezey* Piroska (elv.), 2. zeleméri *Kovácsy* Anna (sz. 1877. márc. 27.). Gyermekei 2-ik házasságából:

A) *Norbert* (sz. 1902. márc. 11.) szőlőbirtokos Tállyán; felesége (esk. 1933. febr. 28.) *Wajna* Kornália dr. (sz. 1904. szept. 23.). Fia:

Péter (sz. 1935. jún. 9.).

B) *Magda* (sz. 1904.); férje *Megay* László.

C) *Aranka* (sz. 1905., megh. 1916.).

D) *Margit* (sz. 1909.); férje *Kaller* Janusz.

E) *Anna* (sz. 1910.); férje lovag *Scholtz* Albin.

F) *Miklós* (sz. 1913.).

G) *Edith* (1919—1935.).

LISZNYAY-DAMÓ, lisznyai.

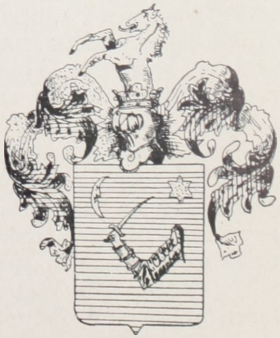

A család nemességi és leszármazási adatait közöltem a Magyar nemes családok c. munkám III-ik (231. old.) és XI-ik (446—7. old.) kötetében. Ezúttal közlöm címerének rajzát, amelynek leírása a következő: kék mezőben könyöklő páncélos kar kardot tart, a pajzsfőben jobbról félhold, balról csillag; sisakdísz: növekvő fehér ló; takaró: kék-arany, vörös-ezüst.

LUCZENBACHER, szobi.

Belga-eredetű család, amelynek őse a XVII. század végén telepedett le Magyarországon. A XVIII. század második felében Szobon (Hont m.) él és itt született 1796. szept. 16-án Luczenbacher *János* (megh. 1871. máj. 9.) és Luczenbacher *Pál* (sz. 1818.). A családból *János* pesti háztulajdonos, tüzifakereskedő a Lipótvárosban (ma Szent István-város), 1826-ban szerezte meg Pesten a polgárjogot. *Pál* szobi fanagykereskedő 1878. febr. 21-én szobi előnévvel magyar nemességet is nyert. Főrendiházi tag, az ország egyik legelső vasuti vállalkozója, számos gyár, bánya, malom, stb. tulajdonosa volt. Atyja hajótulajdonos is volt s halála után Luczenbacher Pál *János* testvérével együtt átvette a vállalat vezetését. Ők készítették elő a Győr-szőnyi vasút földmunkálatait, a Szeged-szőregi vasút töltéseit, a Püspökladány-nagyváradi vonal földmunkálatait, a Siófok-nagykanizsai vonal földmunkálatait, stb. Jelentős vállalatuk volt gőzhajózási üzemük is.

A fent említett *János* (1796—1871) nevét 1848-ban *Érdy*-re változtatta, és pedig a fehérmegyei Érd község határában általa felfedezett régiségek emlékére. A hazai régészet úttörői közé tartozott, akit tudományos működése elismeréseül a M. Tud. Akadémia is rendes tagjai közé választott (1832.). József nádor megbizásából hosszabb tanulmányutat tett Németországban, ahonnét visszatérve a Magyar Nemzeti Múzeum régiségtárának rendezésével bízták meg. Gazdag történelmi és régészettudományi irodalmi munkásságot is fejtett ki.

Tagjai közül Luczenbacher *Pál* felesége malomszegi *Elek* Lili (sz. 1893.), *Rita* a Kath. Nőszövetség Faluszervező Irodájának vezetője; *Mária* (sz. 1884. febr. 3. Szob) nőül ment (1908. nov. 10. Szob) gróf *Teleki* Józsefhez (sz. 1884. dec. 21. Nagysomkút).

MACHULA, ábrahámfalvi.

Turócmegyei eredetű család, amely címereslevelét I. Lipóttól 1688. ápr. 22-én kapta. A család ősi fészke a túrócmegyei Ábrahámfalva, ahol az 1754—55. évi orsz. nemesi összeíráskor 2 György, András, Gáspár, János és Sándor vétettek fel az igazolt nemesek közé. De ugyanekkor Trencsén megyében is élt a család Gáspár személyében. A családból *György* nemességét 1786-ban Heves megye hirdette ki, amely egyébként Nógrád megyében is ki lett hirdetve. Napjainkban a család több tagjának nemességét, előnevét és címerét a m. kir. belügyminiszter is igazolta. *Béla* és gyermekei: *Dénes* és *Éva* nevüket *Dencsy*-re változtatták. — Ujabb leszármazás:

Anal; felesége *Szilágyi* Juliánna. Gyermekei:

1. *Károly* (sz. 1870. dec. 18. Orosháza), bányamérnök; felesége *Trozonyi* Mária; fia:

Zoltán (sz. 1900. szept. 2. Krasznahorkaváralja) min. főmérnök a székesfővárosi Közmunkák Tanácsánál.

2. *Juliánna* (sz. 1873. jan. 22. Orosháza).

3. *Antal* (sz. 1879. aug. 7. u. o.).

4. *Vilma* (sz. 1883. szept. 23. u. o.).

5. *Béla* (sz. 1887. dec. 18. u. o.) polgári iskolai tanár (Szentendre) nevét *Dencsy*-re változtatta; a vitézi rend tagja. Felesége *Geruska* Aranka; gyermekei:

A) *Dénes* (sz. 1920. máj. 19. Szentendre), nevét *Dencsy*-re változtatta.

B) *Éva* (sz. 1924. jan. 26. u. o.); nevét *Dencsy*-re változtatta.

6. *Róza* (sz. 1890. jan. 22. Orosháza).

7. *Gyula* (sz. 1894. ápr. 7. u. o.).

Vö. *MNCs.* VII/1—2.; *Gerő:* 230.

MADARASSY, mezőmadarasi.

A család neve eredetileg *Magyar* volt. A XVI. sz. közepén Mezőmadarason volt birtokos. A század végén elhagyja a családból Pál és fia, János Erdélyt és Felsőmagyarországon, a szintén Erdélyből menekült *Andrássi* Péter volt székely főember gömörmegyei birtokai körül telepedtek le. Régi magyar nemességét II. Rudolf király erősítette meg 1578. ápr. 12-én. Az eredeti armális vagy elveszett vagy ismeretlen helyen lappang, de 1725-ben még az eredeti címereslevél felmutatásával igazolták nemességüket a gömörmegyei Szkároson lakó Madarassy György és László. Az eredeti nemesi diplomát azonban már ekkorra nagyon megviselhette az idő, mert a nemesi vizsgálati jegyzőkönyvben fel van jegyezve, hogy rajta a kihirdetési záradék alig olvasható. Közben János fia, Miklós 1636. körül Kassán telepedett meg. Fiai közül János mint tolcsvai ref. lelkész működött és magtalanul húnyt el. Másik fia, György Kassán lakott, de Tállyán vásárolt szőlőket. Első felesége *Kecskeméthy* Zsuzsánna *(Kecskeméthy Szücs* János és borosjenei *Tury* Borbála leánya) volt. Leánya, Katalin férje boldogházi *Kiss* Péter, utána *Miklovicz* István volt. István fia a gömörmegyei Szkároson élt és ő veszi fel a *Magyar* név helyébe a *Madarassy* családnevet. Tőle kezdve a család leszármazását közöltem a Magyar nemes családok c.

munkám VIIéik kötete 6—8. oldalain. Az ott közölt genealógiát a következő adatokkal egészítem ki: Madarassy *Tibor* és bonyhádi *Perczel* Alice fia *Miklós* (sz. 1922. júl. 26. Budapest); Madarassy *István* és *Nyers* Emilia fia *Pál* (sz. 1893. jún. 21. Székesfehérvár); Madarassy *Gyula* és *Décsey* Ilona fia *Tibor* (sz. 1893. okt. 30. Pátyod); nemességük és előnevük belügyminiszteri elismerésben részesült 1915-ben (555.519.) és 1938-ban (27.226.) a zárjelben feltüntetett miniszteri szám alatt. A család címerét a mellékelt rajz tünteti fel. Eszerint: (kék) mezőben lebegő koronán könyöklő páncélos kar görbe kardot tart, a pajzsfőben jobbról félhold, balról csillag; sisakdísz: két nyitott szárny; takaró: (kék-arany, vörös-ezüst). — Vö. *Madarassy* Lászlónak a családról írt két füzetkéjét és *Gerő* 231.

MÁDY (NAGY-MÁDY).

A címereslevelet III. Ferdinándtól 1654. júl. 8-án *Nagy-Mády* János, Pál, Lukács, Mihály, Ferenc és István kapták. Kihirdette a következő év aug. 19-én Borsod megye. — *Címer:* kék mezőben zöld földön álló griff jobbjában kardot tart; sisakdísz: a griff növekvőleg; takaró: kék-arany, vörös-ezüst. — A család nemességét 1804-ben nemességvitató pör útján Zemplén megyében igazolta. — Leszármazás:

Ferenc (1750—1815.), felesége *Szentpéteri* Erzsébet. Fia

Ferenc (1794—...), felesége *Bartha* Zsuzsánna. Gyermekei:

1. *József,*
2. *Sándor,*
3. *Sámuel,*
4. *Ferenc* (1834—1919.), felesége altorjai *Kiss* Ilona. Gyermekei:

A) *Gyula* dr. (sz. 1863.), orvos, egészségügyi tanácsos (Fülöpszállás), felesége (esk. 1893. ápr. 19.) *Szánthó* Rózsa, gyermekeik:

a) *Ilona* (sz. 1894. ápr. 3.), férje (esk. 1922. szept. 2.) *Szabó* György alezredes. Gyermekei:

aa) *Szabó* Ilona (sz. 1923. máj. 18.),

bb) *Szabó* György (sz. 1928. júl. 21.).

b) *Jolán* (sz. 1897. márc. 5.).

c) *Rózsa* (sz. 1899. dec. 30.), férje (esk. 1932. aug. 6.) *Kováts Szabó* János dr., orvos (Fülöpszállás). Gyermekei:

aa) *Kováts Szabó* Ildikó (sz. 1933. ápr. 28.),
bb) *Kováts Szabó* Veronika (sz. 1936. febr. 8.).
d) *Erzsébet* (sz. 1903. máj. 24.), férje (esk. 1926. júl 17.) dr. *Vrabély* Armand tüzérszázados (Budapest). Gyermekei:
aa) *Vrabély* Armand (sz. 1927. szept. 21.),
bb) *Vrabély* Attila (sz. 1930. dec. 23.).
B) *László* (1870—1927.), alezredes, felesége (esk. 1917. nov. 6.) *Besse* Mária. Gyermekei:
a) *György* (sz. 1919. dec. 12.),
b) *László* (sz. 1919. dec. 12.),
c) *Ferenc* (sz. 1921. jan. 28.).

MAKAY.

A család részére 1632. ápr. 24-én adományozott címereslevél (l. Magyar nemes családok, VII. kötet 42. old.) eredetije dr. *Makay* Miklós kamarai fogalmazó birtokában, Budapesten. — *Címer:* kék mezőben zöld halmon vörös ruhás, sárga csizmás vitéz jobbjában buzogányt, baljában kalpagot tart; sisakdísz: öt, középen és a két szélen fehér, köztük jobbról kék, balról vörös strucctoll; takaró: vörös-arany, vörös-ezüst.

MÁRKY, sarkadi.

A magyar nemességet 1913. aug. 27-én Márky *János* dr., gyulai királyi közjegyző kapta. — *Címere:* vágott pajzs; lenn kék mezőben 2 ezüst csillag között stilizált liliom; fenn ezüst mezőben a pajzs felső széléből kiinduló függőleges vörös színű négy cölöp; sisakdísz: növekvő oroszlán jobbjában kardot, baljában vörös keresztes fehér zászlót tart; takaró: vörös-ezüst, kék-ezüst. — A család leszármazására vonatkozó kiegészítő adatok a következők: *Márky* Barnabás alispán született 1884. okt. 4. Orosházán. Első feleségétől *(Kraft* Emma) *Tamás* fia született 1912. jan. 25. Gyula; második feleségétől *(Borsothy* Ibolyka) fia *Géza* 1923. aug. 19-én, leánya, *Zsófia* 1927. okt. 5-én Gyulán születtek. — A to-

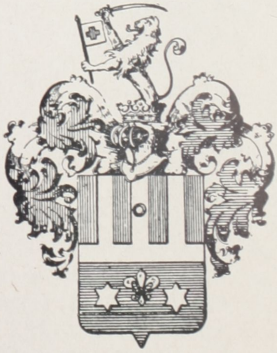

vábbi adatokat l. Magyar nemes családok XI. kötete 458-ik oldalán. — Vö. még *Gerő* 237—8.

MARX, csákányi.

A csákányi előnévvel 1898. jún. 27-én magyar nemességet nyert Marx *János,* valóságos belső titkos tanácsos, a MÁV volt elnökigazgatója, régi németországi családból származott. A család ősi fészke Rothenburg (Lausitz) bajorországi városka, amelynek évkönyvei már 1526-ból megemlékeznek bizonyos Marx-ról, aki kertet vásárolt a városban. Ugyancsak van tudomásunk az 1600-as évek körüli időkből egy ítéletről, amelyen az egyik esküdt szintén Marx volt, 1735-ben pedig Christian Marxról emlékeznek meg az írások, aki atyjától 50 Márkáért megveszi annak a Pribuser-utca 88. szám alatt fekvő házát. *János Christian* Marx tanácstag, polgár Rothenburgban és az ev. vallást követi. Született 1709-ben, meghalt 1778-ban. Felesége *Eichler* Anna volt, akitől fia *János Christóf* (1748—1809.) városbíró Rothenburgban. Felesége *Voigdt* Anna Rozina (1754—1832.) volt, amely házasságukból 5 gyermek származott, ú. m. 1. *Károly Christian* (1776—1830.), 2. *Anna Rozina* (1779—1820.), 3. *Sámuel Gotthelf* (1783—1865.), 4. *János Traugott* (1788—1839.) és 5. *Johanna Krisztina* (1793— . . .).

A család magyarországi ága *Károly Christián*-tól származik le, aki Károly főherceg uradalmi tisztviselője volt Seelowitzban (Morvaország), katholizált és kétszer nősült. Első felesége *Kutschera* Márta Terézia, második *Müller* Viktória (megh. 1860.) volt. Második feleségétől született 1809. jún. 16-án *János* (megh. 1876. nov. 22.), később csákányi (utóbb Nagycsákány) földbirtokos, akinek második felesége *Milhoffer* Magdolnától (1833—1901.) született fia volt *János* (sz. 1850. aug. 29. Nagycsákány, megh. 1924. ápr. 10.), belső titkos tanácsos, a MÁV elnök-igazgatója, számos magyar és külföldi magas kitüntetés tulajdonosa, stb. Özvegye *Goehlert* Ida (sz. 1864. máj. 7.), gyermekeik pedig:

1. *Ida* (sz. 1885. máj. 19.), férje kálnoki *Bedő* Béla (sz. 1874. nov. 4.).

2. *Géza* dr. (sz. 1890. jan. 11.).

3. *János* dr. (sz. 1892. máj. 4.).

4. *Ilona* (sz. 1894. febr. 9.), férje *Póka-Pivny* Béla dr. (sz. 1880. dec. 10.).

5. *Gábor* dr. (sz. 1906. márc. 6.).

A család többi ágai a maguk meglehetősen kiterjedt elágazásaival külföldön élnek. Ezek közül Károly Christián fia *Vilmos,* aki a bécsi rendőrigazgatóság elnöke volt, Marxenburgi előnévvel osztrák bárói rangot kapott.

Vö. R. *Matheus:* Heimatbuch der Stadt Rothenburg (Lausitz) I. és II. kötetei (Rothenburg, 1931. és 1932.); Gustav *Dalman:* Gedenkbuch der Familie Julius Marx (Leipzig, 1897.) és Familie Johann Christian Marx aus Rothenburg O.-L. Nachtrag zu Eben-Ezer, Gedenkbuch der Familie Julius Marx (Herrnhut, 1929.), Gothaisches Genealogisches Taschenbuch der Freiherrlichen Häuser (1909., 514. old.), *Kempelen* B.: Magyar nemes családok VII/102.

MÉHES, nyéki.

Ennek a régmultú pozsonymegyei családnak nemességi és leszármazási adatait részletesen ismertettem a Magyar nemes családok c. munkám VII. kötete 144. és XI. kötete 463—4. oldalain. Azóta megjelent nyéki Méhes *Mózes* legfőbb áll. számvevőszéki tanácsos — jelenleg ny. tanácselnöke — tollából „A nyéki Méhes család és a rokon családok" c. családi monográfia (Budapest, 1933. 104. old.). Ugyancsak közöltem idézett munkámban a család címerének leírását is, amelyet rajzban a mellékelt kivitel tüntet fel.

MÉHES, váradi.

A címereslevelet Báthory Gábortól 1610. jún. 22-én Méhes *István* kapta. — *Címer:* (l. mellékelt rajz) kék mezőben zöld földön lovon ülő páncélos és páncélsisakos vitéz felemelt jobbjában szablyát tart, amelynek hegyére török fej van szúrva; zárt sisak; sisakdísz: nincs; takaró: (kék-arany, vörös-ezüst). — A nemeslevelet 1610. szept. 21-én Bihar megye hirdette ki. — Vö. *MNCs.* XI/456.

MESKÓ, felsőkubini.

Egyike legrégebbi felvidéki családjainknak. „Történeti emlékei"-vel és régebbi leszármazásával önálló monográfia (*Meskó* Márton: A felsőkubini Meskó család leszármazása és történeti emlékei) foglalkozik. E helyen róla csak annyit említek meg, hogy az 1754—55. évi orsz. nemesi összeíráskor

Árva megyében a család számos tagja vétetett fel az igazolt nemesek közé és ugyanekkor Nógrád megyében is élt a család két tagja: *Sámuel* és *András* és hogy a család egyik tagja: *József* ezredes 1804-ben bárói rangot is kapott, de a bárói ág benne 1815-en kihalt. Az alábbi leszármazás a családnak Árvából Pestre költözött ága nemzedékrendjét tünteti fel. Ennek az ágnak őse *Ferenc,* aki 1747-ben Pesten telepedett le, de már fia, ugyancsak *Ferenc* gyermekkorában Abaúj megyébe került, ahonnét aztán utódaik elszármaztak más vidékekre is. — *Leszármazás:*

I.

Ferenc
1747 Árvából Pestre költözik

Ferenc
Abaujba kerül
Papp Mária

- Ferenc *1768 †1836 I. 13 Kassa Turczer Anna
  - Ferenc *1813 Szolarcsik Teréz
    - Borbála *1839 VII. 7
    - Amália *1841 VII. 11
    - Karola *1845 VII. 12
  - Lidia *1815 Kiss Márton
  - Sándor *1816 †1885 XII. 19 Kassa ügyvéd ref. főgondnok
  - Teréz *1821 Kuszka Mihály Kassa
  - Borbála *1825 Munkácsy Károly
  - és még 9 gyermek, akik kiskorukban haltak el
- József 1. Nagy Sára 2. Sarkadi Mária
- Pál †1832 I. 25 selyebi birtokos 1. Kardos Borbála 2. Bártfai Judit
  - Zsuzsa *1821 II. 3
  - Mária * 1825 I. 22
  - Erzsébet *1827 IX. 30
- Péter 1784—1859
- Sámuel Maurer Viktória
- György †1832 VII. 5 Bakta 1. Fazekas Erzsébet 2. Lehoczky Anna
  - Pál *1815 I. 24 Bakta †1878 VIII. 18 1. Juhász Julia 2. N. N. l. II. tábla
  - Erzsébet *1817 X. 25 Selyeb †1860 III. 19 Bakta 1. Oláh József 2. Balázs János
  - László *1820 V. 6 Bakta †1891 V. 10 Baja l. III. tábla
  - és még 5 gyermek; kiskorukban elhaltak

II.

Pál
1815—1878
1. Juhász Júlia
.2 N. N:
1. I. tábla

- Pál *1838 II. 18 †1874 IX. 15 Fazekas Borbála
  - Pál *1864 XII. 30 †1922 Juhász Zsuzsánna
    - Erzsébet *1891 V. 5 Bakta Hegymeg Kovács Bálint
    - Mária *1895 X. 9 Szlábi József Gödöllő
    - Piroska Kárpáti Lajos Kaposvár
    - József *1904 Debrecen N. N.
      - 2 gyermek
  - Sándor *1866 X. 17 Bakta ny. baktai körjegyző Budaházy Etelka
    - Sándor *1896 VII. 15 vitéz gibárti körjegyző Szijj Lenke
      - Lenke *1920 X. 9
      - Klára *1921
    - Margit *1902 II. 2 Miskolc
    - László *1904 VII. 26 aljegyző Forró Paluf Irén
      - Sándor *1931 I. 10
      - Irén *1933 III.
    - Etelka *1906 IV. 7 tanítónő Gégény Varga Miklós
    - György-Endre *1908 malom-főellenőr Nyiregyháza Zellmann Mária
      - Gabriella *1935
    - Árpád *1910 IV. 10 fog.-gyakorn. Mkövesd
    - Borbála *1911 XI. 2 Miskolc
- János *1843 V. 10 Szántó Teréz
  - Júlia *1872 VIII. 31 Hajdú József
  - István *1875 VIII. 30
  - Ferenc *1877 XII. 5
  - Sándor *1881 XII. 14
- 2 gyermek elhalt gyermekkorában

III.

László
1820—1891
I. I. tábla
1849 IV. 28 Baja:
Saranics Johanna
(*1834 V. 17 Baja)
róm. kath., utódaik is mind róm. kath.

- Gizella, *1851 III. 28, †
- Gyula-Péter, *1852 IV. 27, †1860 V. 13
- László, *1854 II. 8 Baja, †1916 XI. 18 u. o., ny. városi tanácsnok, Debnárik Etelka (1845—1909)
  - Sándor, *1876 X. 20, ny. m. kir. vámellenőrz. felügyelő, 1. Kostyó Jolán (elvált), 2. Dudás Mária (*1898)
    - 1: László, *1905, 1. Kanka Angéla, 2. N. N.
      - László, *1932
    - Sándor, *1908, Seifert Irén
      - Éva, *1937
    - Ida, *1911, Misefay Tibor dr.
    - Illés, *1913, 1939 VII. 15: Tóth Ida
    - 2: István, *1924 IV. 7
    - Ilona, *1926 IV. 26
  - Ida, *1878 X. 30 †1880 VI. 25
  - Illés, *1881 V. 8 Baja
  - Zoltán, *1883 III. 12, orszgy. képviselő, Drescher Margit (*1886 Baja), I. IV. tábla
    - Géza, *1914, banktisztv.
    - Pál, *1917, postatisztv.
  - Ottó, *1885 V. 18 Baja, Kolosváry Leona

IV.

Zoltán
*1883 III. 12
Drescher Margit
I. III. tábla

- Margit, †1912
- Zoltán, *1909 III. 13, szfőv. tisztv., Mészáros Anna-Mária (*1912 Szabadka)
  - Csaba, *1936 I. 7 Bp.
- Lajos, *1911 IV. 23, piarista tanár
- Tibor, *1913 IX. 20, honvéd hadnagy hhh., 1938 X. 5 Rimaszécs
- Béla, *1917 VII. 23
- Imre, *1918 IX. 30

Címereslevelet 1718. márc. 20. M. *István* nyert. Az 1754—55. évi orsz. nemesi összeíráskor Miskovics néven Gömör megyében ugyancsak *István* vétetett fel az igazolt nemesek közé. Ebből a családból származtatja magát a barsmegyei Kisherestény községben ma is élő ily nevű család, amely a következő *címert* használja: kék mezőben vízből kiemelkedő szirén jobbjában 3 piros rózsát, baljában pedig virágcsokrot tart; sisakdísz: holló csőrében tollat tart; takaró: vörösezüst, kék-arany. — Ennek az ágnak leszármazása a következő:

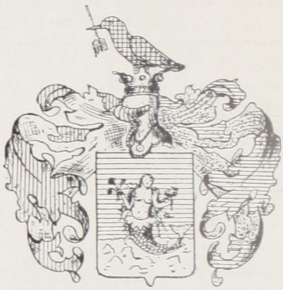

Ferenc (sz. 1795., megh. 1841. aug. 13. Kisherestény). Felesége, 1. (esk. 1825. nov. 21. Kisherestény) *Csánky* Mária (szül. 1805. Kishind), 2. (esk. 1835. máj. 4.) *Kossik* Eleonóra. Gyermekei:

1. 1-től: *Ferenc* (sz. 1826. ápr. 2. Tornóc, megh. 1858. márc. 8.). Felesége, 1. (esk. 1845. nov. 16.) *Paulisz* Franciska (megh. 1855. jún. 10.), 2. (esk. 1856.) *Bosánszky* Andrásné *Reitmann* Kata (megh. 1906.). Gyermekei:

A) (első feleségétől) *Ferenc* (sz. 1852. ápr. 18., megh. 1877. okt. 11.). Felesége (esk. 1872. nov. 4.) *Lichtner* Mária (1856—1922.). Gyermekei:

a) *Ferenc* (1873—1880.).

b) *János* (sz. 1875. aug. 24.). Felesége (esk. 1899. jan. 28.) *Paulaczki* Mária (sz. 1868. júl. 2.). Gyermekei:

aa) *Irma* (sz. 1900. jan. 31.), férje, 1. (esk. 1920. nov. 16.) *Paiger* Gyula (elv.), 2. (esk. 1925. febr. 27.) *Kraszna* Ferenc (Pozsony).

bb) *Rezső* (sz. 1902. ápr. 15.), vm. számvizsgáló (Léva). Felesége (esk. 1929. jan. 2.) *Szabella Etel* (sz. 1907. jún. 12.).

cc) *Albin* (sz. 1907. nov. 29.).

c) *József* (sz. 1877. okt. 15., megh. 1907. Aranyosmarót), felesége *Ivánovics* Mária. Gyermekei:

aa) *Kálmán* (1902—1918), — bb) *Jenő* (sz. 1907.).

B) (második feleségétől) *Petronella* (sz. 1857. máj. 23.). Férje *Lichtner* Károly (mh.).

2. *István* (sz. 1838. febr. 18., mh. 1900. ápr. 13.), felesége (esk. 1870. körül) *Madurkai* Teréz. Leánya:

Vilhelmina (sz. 1873. máj. 22.).

Ebből a családból származik *András,* 1848—49-es honvédőrnagy; felesége *Ivánka* Róza (megh. 1934. febr. 17. Nagyszombat).

MÖSSMER.

A bajorországi Eitrang nevű községből származó család, amely a XVIII. század harmincas éveiben vándorolt be Ausztriába, Retzbe. Tagjai itt borkereskedéssel foglalkoztak. *József* egyben Retz város polgármestere is volt. Fia, *József* Magyarországba költözött és mint *Kunz* János József sógora, társként működött a Kunz József és Társa cégben. 1852-ben azonban kilépett a cégből és önálló vászon- és fehérnemű kereskedést alapított a Koronaherceg- (ma Petőfi Sándor-) utcában. A „Menyasszonyhoz" címzett üzlet cégtáblája egészen a legújabb időkig a ház sarkán állt (Barabás Miklós festménye). 1862-ben újra társult a két család, megalapítván a „Kunz és Mössmer" céget, amely „A szép juhásznőhöz" volt címezve. A cég alapító fia, ismét József, Ernő öccsével együtt vezette a két üzletet, amelyeknek ekkor már országos hírük volt. Mössmer *Ernő* 1901-ben, Mössmer *József* pedig 1910-ben elhalván, az üzlet ez utóbbinak két fiára: dr. *Mössmer* Pálra és *Mössmer* Józsefre szállt, akik azt, miután 1911-ben a Kunz családdal a társasviszonyt megszüntették, *Mössmer* József (Koronaherceg-utca 12.) és Mössmer József Fiai (Koronaherceg-utca 2.) cég alatt vezették tovább. Napjainkban már csak ez utóbbi cég áll fenn a Váci-utca 1. szám alatt. — A cég a vászon és sifon-neműek mellett főképen menyasszonyi kelengyék készítésével foglalkozik, amely szakmában országos jó hírnévnek örvend. — Leszármazás:

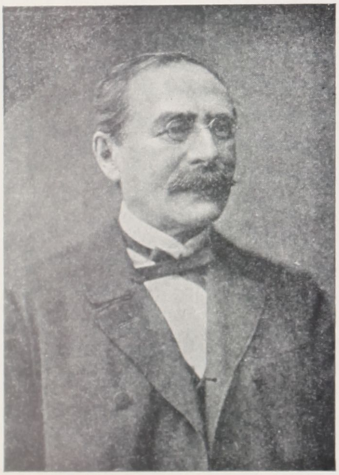

Mössmer József a cég alapítója (1819—1891.)

József, Retz város polgármestere. Fia:

József (sz. 1819., megh. 1891.); felesége (esk. 1852.) *Gallasch* Mária (megh. 1922.). Gyermekei:

1. *József* (sz. 1853., megh. 1910.), felesége (esk. 1882.) *Horn* Melánia (sz. 1862., megh. 1921.). Gyermekei:

A) *Pál* dr. (sz. 1882.); felesége (esk. 1912.) *Gallovich* Emma (sz. 1891.); fia:

József (sz. 1922.).

B) *József* (sz. 1889.); felesége (esk. 1920.) *Jablonszky* Mária (sz. 1898.). Fia:

Antal (sz. 1922.).

2. *Ernő* (sz. 1857. jan. 12., megh. 1901. ápr. 14.); felesége (esk. 1884. jún. 17.) *Oetl* Anna (sz. 1865.).

MUTSCHENBACHER.

A család első ismert őse Bernát, aki az 1760-as években Szekszárdon telepedett le, úgy látszik, feleségestől, *Jobb* Borbálával (megh. 1769. dec. 10. Szekszárd). Házasságukból Szekszárdon született (1769. dec. 3.) Zsuzsánna leányuk, aki azonban csecsemő korában elhúnyt. Mutschenbacher Bernát kevéssel rá, hogy felesége elhúnyt, másodszor nősült meg, nőül vevén 1770. jan. 7. Szekszárdon *Walter* Annát. Ebből a házasságból származtak János, József, Bernát, Pál, Antal és Borbála. Közülük *János*-ra (sz. 1771. febr. 8. Szekszárd) és *Borbálá*-ra (sz. 1781. jan. 11.) további adataim nincsenk. *Bernát* és *Pál* ágazatai unokáikban, illetőleg fiaiban kihaltak, ellenben *József* (sz. 1773. jún. 1.) és *Antal* a család egy-egy élő ágazatát alapították meg.

I. *József ágazata.*

József (sz. 1773. jún. 1. Szekszárd) ugyanott vette nőül (1795. febr. 9.) *Kaiser* Erzsébetet, akitől gyermekei:

1. *József* (sz. 1796. márc. 15.) áldozó pap volt.

2. *János* (sz. 1802. szept. 10.); gyermekei:

A) *Mária,* férje *Szilvek* Ferenc.

B) *Alajos,* akinek fiai:

a) *Károly;* — b) *Gyula,* áldozópap, tanár.

3. *Borbála* (sz. 1804. dec. 5.).

4. *Erzsébet* (sz. 1809. szept. 29.); férje sternthali *Himmel* N.

5. *Alajos* (sz. 1812. szept. 2., megh. 1868. szept. 25.) egyetemi tanár volt; felesége szentkirályszabadjai *Tuba* Erzsébet; gyermekei:

A) *Viktor* (sz. 1841—1925.), jogakadémiai igazgató volt; felesége, 1. csukátosi *Gergely* Júlia, 2. turchányi *Turchányi* Irén. Gyermekei:

a) *Edwin* (sz. 1870. máj. 26. Pécs), törvényszéki tanácselnök (Nagykanizsa); felesége *Zsolnay* Margit (sz. 1876.); gyermekei:

aa) *Imre* postaigazgatósági fogalmazó; — bb) *Edwin* bankhivatalnok; — cc) *Viktor* járásbirósági joggyakornok.

B) *Béla* (1848—1926.), orvos, m. kir. egészségügyi főtanácsos volt. Felesége gombosfalvi *Gombos* Anna (1858—1926.); gyermekei:

a) *Emil* (sz. 1879.), m. kir. gazdasági és kereskedelmi főtanácsos, az OMGE igazgatója, felsőházi tag.

b) *Tivadar* dr. (sz. 1881.) orvos, m. kir. egészségügyi főtanácsos, egyetemi rk. tanár, kórházi igazgató-főorvos; felesége nemes *Tömöry* Gabriella (sz. 1885.); gyermekei:

aa) *Lily* (1908—1911.); — bb) *Gábor* (sz. 1910.); — cc) *Pál* (sz. 1913.).

c) *Béla* (1886—1888.).

d) *Erzsébet* (sz. 1892.), férje volt nagyszegedi *Thury* Gyula kormányfőtanácsos, festőművész (megh.).

C) *Alajos* (1852—1891.) fővárosi mérnök volt.

II. *Antal ágazata.*

1. *Ferenc,* akinek 16 gyermeke közül

A) *Ödön* gyermekei:

a) *Ödön (Miklósi-Mutschenbacher)* festőművész (sz. 1881. Szekszárd) Pesten a Képzőművészeti Főiskolát végezte; képzőművészeti író; költő; szobrász (Szekszárd).

b) *Mária* (sz. 1885.).

c) *Jenő* (sz. 1886.); kőfaragó- és műkő ipartelep tulajd.

B) *József.* — C) *Károly.* — D) *Antal.* — E) *Ferenc.* Gyermekei:

a) *Alajos.* — b) *Anna.* — c) *Ferenc* dr. ügyvéd.

F) *Fanny.* — G) *Anna,* férje *Lauschmann* Ferenc.

MÜLLER, szentgyörgyi, báró.

A család őse Heppenheimből, a hesseni nagyhercegségből bevándorolt Müller *Fülöp.* Letelepedett Budán, ahol kocsigyárat alapított. Gyára a Krisztinavárosban, a mai testőrlaktanya helyén állt. A ház mögötti kert egészen a várfalig az övé volt, neki is meghagyván a nádor, mint a többi háztulajdonosoknak, hogy azt mint kertet kell fenntartania, minthogy ezek a területek a török idők óta nagyon el voltak hanyagolva. Müller Fülöp ezen a helyen függőkertet létesített és a várfal mellé fügét ültetett. Annyi ágyúgolyót szedett össze ebben a kertben, hogy piramisba rakhatta. Buda leggazdagabb polgára és nádori udvari szállító lett. Hat leánya és egy fia volt. Egyik leányát, Karolinát *Kölber* Jakab nyerges vette nőül. A budaiaknak azonban sehogysem tetszett, hogy Buda leggazdagabb polgára leányát pesti ember veszi feleségül, reá is írták boszszúból a házak utcai falaira: „Die schene Müller Karolin heirat a Sattler gsölln". Fülöp második leányát *Semmelweis* Fülöp vette feleségül, aki a világhírű orvosprofesszornak, *Semmelweis* Ignácnak, „az anyák megmentőjének" volt az édes atyja. A harmadik leányt *Koller* bécsi kocsigyáros vette nőül. A negyedik *Trittenwein* felesége lett; az ötödik egy *Hackenberghez,* a hatodik leány *Frum* István gyógyszerészhez ment hozzá. *Frum* István hasonnevű fiának annak idején az első magyar szikvízgyára volt Budán a Margit- és Bem-utca sarkán. Nőt-

lenül húnyt el és összes vagyonát (1 millió arany korona) a fővárosra hagyta.

Müller Fülöp fia, *Bernát* dr.-nak a Síp-utca és Rákóczi-út sarkán volt a „Megváltóhoz" címzett gyógyszertára. Ebben a házban lakott utoljára Petőfi Sándor. A házat 1936—37-ben lebontották és új épület (a Holitscher palota) került helyére. Müller Bernát felesége *Hauschke* Henriette, tábornok leánya volt. Házasságukból 3 gyermek származott: Kálmán, László és Olga. Ez utóbbi kisfaludi *Lipthay* Sándorhoz (1847—1905.), a kir. József Műegyetem út- és vasútépítéstani tanárához és rektorhoz ment férjhez. Müller *Kálmán* (1849—1927.) orvosprofesszor, a budapesti közkórházak igazgatója volt. Müller *László* az osztrák-magyar monarchia külügyminisztériumának osztályfőnöke, cs. és kir. tokiói követe volt. Szentgyörgyvölgyi előnévvel magyar bárói rangot is kaptak.

Müller *Kálmán* báró felesége ómoravicai *Heinrich* Hermina volt. Leánya, Valéria *Belatini Braun* Arthurhoz (1869—1937.), a pesti Kereskedelmi és Iparkamara elnökéhez ment nőül.

NAGY, szőkefalvi.

A család történeti és leszármazási adatait részletesen közöltem a Magyar nemes családok c. munkám XI-ik kötetének 480—82. oldalain. *Címerének* rajzát csatoltan mutatom be, amelynek leírása a következő: kék mezőben könyöklő vörös ruhás kar markában szablyát tart, amelynek hegyére törökfej van szúrva; sisakdísz: nincs; takaró: kék-arany, vörös-ezüst.

NAGY-GYŐRY (NAGYGYŐRY).

A címereslevelet, amint erről a Magyar nemes családok c. munkám VII-ik kötetében (406. old.) megemlékeztem, 1654. júl. 26-án Nagy-Győry *Márton* nyerte. Az eredeti diploma Nagy-Győry Béla tulajdonában van; másolata feltalálható Szabolcs- és Zemplén vármegye levéltárában. *Címer:* kék mezőben zöld földön álló farkas jobbjában kardot tart; sisakdísz: növekvőleg a farkas; takaró: kék-arany, vörös-ezüst. — A családból az I. alatti ág nevét Nagygyőry-nek írja. — A nemességszerző ősnek 3 fia volt, de közülök kettőnek, Péternek és Györgynek ágazata unokáiban kihaltak. A család élő tagjainak őse a harmadik fiú: *András,* akinek *János* nevű fia Szatmár város jegyzője és II. Rákóczi Ferenc ezredese volt. Az ő fiá

volt *András* (felesége *Csorba* Ilona), ezé *István* (1727—91.) káptalani tiszt Bogácson, akinek felesége cseri *Csery* Mária (1741—1791.). Leányuk, *Mária* férjhez ment *Tallián* Ádámhoz (Miskolc), fiai — *Ignác* és *Károly* — pedig két ágon vezetik tovább a család leszármazását. *Ignác* ága — úgy látszik — a XIX. század második felében fiágon kihalt. Unokái voltak: 1. *Mária, Kőműves* Lajosné (Bogács); 2. *Tamás,* felesége *Balázs* Anna (u. o.); 3. *Bertalan* (Buj); 4. *Karola,* férje *Remenyik* Endre (Pétervásár); 5. *Terézia, Kardenánd* Istvánné (Nagybátony); 6. *Margit, Szarvas* Kálmánné (Bogács). *Károly* (1780. Bogács — 1931. Jászberény) felesége (esk. 1802. Jászberény) *Bartsik* Klára (Bartsik Márton jász-kun alkapitány leánya) volt; fiaiktól, Istvántól és Bertalantól napjainkig eképpen sarjadzott le a család.

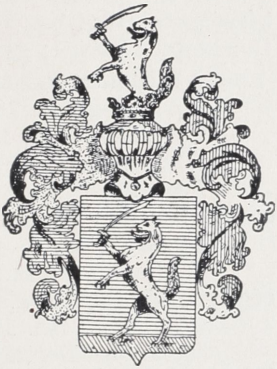

I. *István ágazata.*

István; felesége *Grosz* Mária (Jászberény); gyermekeik:

1. *István* (sz. 1830. Szomolya, megh. 1900. Pestszenterzsébet); felesége, 1. *Cserna* Teréz, 2. *Bossányi* Anna. Fia:

István (sz. 1870. Jászberény) helyettes polgármester Pestszenterzsébeten; felesége *Szimits* Melánia; gyermekei:

A) *Kata, Mészáros* Iván csendőrezredes neje. — B) *Melánia, Andriska* Viktor egyetemi tanár felesége.

II. *Bertalan ágazata.*

Bertalan (sz. 1819. Jászberény, megh. 1865. Sirok), káptalani mérnök (Kisréde); felesége (esk. 1845. Sajógalgóc) pápai *Balogh* Apolló (sz. 1827. Sajógalgóc, megh. 1906. Budapest). Gyermekei:

1. *Béla* (sz. 1845. Nyék, megh. 1921. Nagybánya); felesége (esk. 1879. Pásztó) felsőiregi *Szabó* Anna. Gyermekei:

A) *Béla* (sz. 1879. Budapest), pénzügyi segédtitkár; felesége (esk. 1906. Milota) *Tarpay* Paula. Gyermekei:

a) *Béla* (sz. 1909. Aranyosmarót), urad. segédtiszt (Selyp).

b) *Magda* (sz. 1911. u. o.), férje tamáshidai *Vargha* István (Budapest).

c) *Hedvig* (sz. 1913. Aranyosmarót); férje *Bydeskuthy* Károly (Nyíregyháza).

B) *Jolán* (1881—1936.).

C) *Blanka* (sz. 1895.) óvónő (Pestszenterzsébet).

D) *Adél* (sz. 1896. Nagykároly).

E) *Anna* (1898—1905.).

F) *Natália* (sz. 1900.); férje tápiószentmártoni *Dömök* István (esk. 1923. Budapest).

2. *Barna* (sz. 1861. Sirok, megh. 1930. Rákosszentmihály), pénzügyőri főbiztos (Pápa); felesége (esk. 1891. Ujkécske) *Urbanovits* Elvira; gyermekei:

A) *Elvira* (sz. 1892.), *Vágvölgyi* Lajosné.

B) *Barna* (sz. 1894.).

C) *Aladár* (sz. 1896., megh. 1939.).

D) *Aranka* (1897—1923.), *Göröncsér* Ernőné.

E) *Elemér* (sz. 1900. Nagykáta), gyógyszerész (Nagycenk), felesége (esk. 1928.) *Ősapai* Gabriella. Gyermekei:

a) *Erzsébet*. — b) *Katalin*.

F) *Bertalan* (sz. 1904.), pénzügyőri biztoshelyettes, felesége (1935. Barcs) *Kummer* Ilona.

G) *Árpád* (sz. 1915. Csurgó).

István és Bertalan nővére volt még *Róza*, aki *Kaluzsa* Károly építészhez (Pásztó) ment nőül.

NÉMETHY, ujfalusi.

A magyar nemességet 1896. júl. 5. *Némethy* Lajos (sz. 1826. márc. 15. Debrecen, megh. 1902. márc. 5. u. o.) előbb berettyóújfalusi, majd debreceni ref. lelkész, tanácsbíró, 1848-as nemzetőr és egyházi író kapta. Felesége *Fésüs* Emma (sz. 1834. Debrecen, megh. 1931. Budapest) volt, akitől gyermekei:

1. *Károly* (sz. 1862. aug. 2. Berettyóújfalu) belső titkos tanácsos, ny. belügyi államtitkár, felsőházi tag, a budapesti ref. egyház főgondnoka, a Dunamelléki ref. egyházkerület tanácsbírája, az egyetemes ref. zsinat tagja, közigazgatási író, főszerkesztő, stb., stb. Felesége (esk. 1869. dec. 7. Budapest) *Osterlamm* Ilma (sz. 1865. Budapest).

A) *Károly* (sz. 1890. szept. 1. Budapest) székesfővárosi tanácsnok, aranysarkantyús vitéz, kormányfőtanácsos, közigazgatási és kultúrpolitikai író. Felesége *Csák* Ilona (sz. 1891. Nagyvárad). Leánya:

Lívia (sz. 1907. Nagyvárad), férje *Jancsó* Vilmos.

B) *Imre* (sz. 1898. aug. 1. Törökbálint), kir. ítélőtáblai bíró, közigazgatási író. Felesége bölöni *Mikó* Mária (sz. 1912. Damazér). Fia:

György (sz. 1934. okt. 11. Budapest).

2. *Ilona* (sz. 1879. Debrecen, megh. 1934. Budapest).

Címere: jobbharánt hasított pajzs; a felső kék mezőben 3 (2+1) arany csillag; az alsó ezüst mezőben haránt fektetett csukott imakönyvön zöld babérág nyugszik; sisakdísz: a koronából egyenesen felnyúló kar kezében égő fáklyát tart; takaró: kék-ezüst.

NOSEDA.

Olasz eredetű család. A XVII. század derekán költözött Magyarországba. Őse *Gyula* (1829—1905.) résztvett a szabadságharcban; Pest vármegye levéltárnoka; a Szervita-, majd az Egyetemi templomok regens-chorija, énektanár volt. Első felesége *Krauss* Róza, második *Stumpf* Sarolta volt; első házasságából születtek Tivadar és Károly, második házasságából származnak Margit, Kálmán és Viktor.

1. *Tivadar* (1856—1927.) a Kilian-féle egyetemi könyvkereskedésnek volt tulajdonosa; kereskedelmi tanácsos volt. Felesége, *Hilscher* Ilonától született leánya, *Erzsébet* 1913-ban nőül ment fenyéri *Zádor* Elemér Béla dr. (sz. 1881.) miniszteri osztálytanácsoshoz.

2. *Károly* (sz. 1863. Pest) 1913. óta a Nemzeti Zenede tanára, 1927-ben az intézet ü. v. igazgatója, 1939-ben annak főigazgatója lett. 1926-ban kormányfőtanácsosi címet kapott. Művei műdalok, férfikarok, egyházi szerzemények; 44 német költeményre írt dala 1902-ben jelent meg Leipzigben. Az Orsz. Zeneakadémián Erkel Ferenc, Ábrányi Kornél, Nikolits Sándor és Koessler János voltak tanárai. Az általános zenei élet terén is kiváló érdemeket szerzett. Felesége *Bodor* Karola tagja volt a m. kir. Operaháznak, mint annak énekesnője. Fia:

Tibor, székesfővárosi segédfogalmazó; felesége, 1. *Bender* N., 2. *Dudás* Ilona.

3. *Margit,* férje *Dulcz* Géza, a Moktár igazgatója. Gyermekei: A) *Dulcz* Sarolta, — B) *Dulcz* Éva.

4. *Kálmán* (sz. 1890.), vegyészmérnök, kereskedelmi tanácsos, a Titán Vegyipari Művek Rt. alapítója és alelnök-vezérigazgatója; több háborús kitüntetés tulajdonosa. Felesége rákosi *Nászay* Gabriella. Gyermekei:

A) *Erika,* — B) *Hortenzia,* — C) *Kálmán.*

5. *Viktor* (sz. 1893.) vegyész, a Titán Vegyiművek ügyvezető igazgatója, több háborús kitüntetés birtokosa. Felesége *Wimmer* Irma. Gyermekei: A) *Noemi,* — B) *Denise.*

OLCHVÁRY, olcsvári.

Ennek a régi családnak leszármazását néhány ágon közöltem a Magyar nemes családok c. munkám VIII-ik kötete 57—8. oldalain. Ellenben hiányzik ott a család ungmegyei ágának leszármazása. Ennek az ágazatnak őse *László* (róm. kath.), aki Nagygejőcön (Ung m.) lakott és akinek felesége *Homoky* Borbála volt. Az ő fiuk volt *József* (sz. 1770. febr. 17. Nagygejőc); felesége volt *Dézsi* Franciska. Gyermekeik: 1. *László* (sz. 1799. szept. 1.), 2. *József* (sz. 1803. febr. 13.), 3. *László* (sz. 1805. aug. 3.), 4. *János* (sz. 1810. ápr 8. Nagygejőc, megh. 1872. júl. 21. Sárosrőcse, Ung m.). A családot ez utóbb neve-

zett János folytatta tovább. Felesége volt *Olchváry* Apollónia (sz. 1821., megh. 1883. aug. 5. Sárosrőcse); fiuk: Mihály (sz. 1838. okt. 1. Nagygejőc, megh. 1890. ápr. 20.); felesége (esk. 1865. febr. 20. Alsókörtvélyes, Zemplén m.) nemes *Bika* Anna (sz. 1844. Kucsin, Zemplén m.). Gyermekei közül *Anna* nőül ment *Fekésházy* Józsefhez (Ungmogyorós), *József* (sz. 1866. júl. 15. Kucsin, megh. 1934. ápr. 4. Pálóc, Ung m.) 1894. aug. 14-én Nagyszeretván nőül vette nemes *Bartóffy* Júliát (sz. 1877. okt. 26. Nagyszeretva, ref.), akitől gyermekei:

1. *Erzsébet* (sz. 1895., megh. 1896. Pálóc).
2. *Jenő* (sz. 1897. Pálóc, megh. 1924. Budapest).
3. *István* (sz. 1899. Pálóc, megh. 1924. Budapest).
4. *Jolán* (sz. 1902. dec. 5. Pálóc, ref.); férje: 1. (esk. 1925. jún. 5. Bajánháza) *Herczegh* Károly birósági tanácsos (sz. 1885. szept. 17. Nagyszeretva, ref., megh. 1930. szept. 15. Munkács), 2. (esk. 1933. ápr. 12. Budapest) *Tóth* László dr. (sz. 1895. jún. 4. Tápiószele, róm. kath.) egyetemi ny. r. tanár (Pécs).

Vö. *Haraszy* Károly: Az ungi ref. egyházmegye (Nagykapos, 1931.) 180—90., 284—90. old.

OSZTERHUBER, l. TARÁNYI és OSZTERHUBER.

PAÁL.

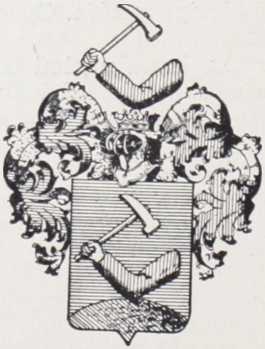

A címereslevelet I. Lipóttól 1689. jan. 22. Paál *István* kapta. Kihirdette ugyanazon év júl. 5. Szatmár megye. A család nemességét 1690—1780. Szatmár megye előtt igazolta, 1927-ben pedig (24.361/27. III. sz. a.) a m. kir. belügyminiszter is elismerte. — *Címere:* kék mezőben zöld halmon könyöklő vörös ruhás kar markában csákányt tart; sisakdísz: a pajzsbeli kar; takaró: kékarany, vörös-ezüst. — A családra vonatkozó további részletes adatokat l. *MNCs.* XI. kötet 501. old.

PFEFFER (PÉTERI).

A család őse *Pfeffer* Bernát Vince, aki Untermoldau nevű csehországi (Szudetaföld) községben takácsmester volt. Az ő fia, id. *Ignác* (sz. 1778. júl. 30. Untermoldau, róm. kath.) 1810-ben Magyarországra utazott, egy barátjával, szekéren, menekülve a Napoleon-i háborúk elől és Pesten termény- és vegyeskereskedést alapított. A Napoleon-i háborúk nyomán beállt

pénzromlás miatt azonban üzletét csakhamar likvidálnia kellett. Ezután a későbbi Diana-fürdő telkének egy részét szerezte meg és ott fürdővállalatot létesített 1836. körül. A Diana-fürdő a mai Ferenc József-tér és a Gróf Tisza István-utca sarkán állt, amely után régebben a mai Gróf Tisza István-utcát is Fürdő-utcának hívták. A fürdő legelőkelőbb fürdője volt az akkori Pestnek. Utódai az ingatlant 1905-ben eladták, amikor a fürdőépületet lebontották és részben ennek helyébe került a

Diana-fürdő.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank hatalmas székháza. A fürdő épületéhez egyébként történelmi emlék is fűződik. Ugyanis 1827—1832-ig benne lakott gróf Széchenyi István, hogy annak ablakaiból szemlélhesse nagy alkotása, a Lánchíd építési előmunkálatait. Ezt a tényt a fürdőépület falán emléktábla is megörökítette, amely a bank új épülete falán körülbelül ugyanazon a helyen nyert új elhelyezést, ahol gróf Széchenyi István lakása állt. A fürdőt aztán id. Pfeffer Ignác hasonnevű fia emelte fel az akkori felfogás szerint a kor színvonalára. Meghalt 1892-ben. Felesége a szepesmegyei nemes *Melczer* családból származott *Melczer* Tekla (sz. 1848. márc. 13.) volt, akitől három fia született, akik nevüket *Péteri*-re változtatták, u. m. *Ödön* államtitkár, a m. kir. Nemzeti és Szabadkikötő elnöke; *Ferenc* ügyvéd, kormányfőtanácsos és *Ignác* egyetemi magántanár, egészségügyi főtanácsos, gyermekorvos.

POZDER.

A horvátországi Turopolje-ről (Turómező) származó határőrkatona-család, amelynek eddig kideríthető legrégebbi őse *Mátyás* (1758—1821.), aki a 6. varasdi határőrezredben százados volt. Fiai közül *Miklós* (1791—1840.) vezette tovább a családot. Elvégezvén a Wiener-Neustadt-i Akadémiát, mint zászlós vonult be a varsói nagyhercegségben hadakozó „Prinz Wied-Runkel" 34. gyalogezredhez; több ízben megsebesült és mint őrnagy ment nyugalomba (1839.). Felesége *Bolizza* Nicolaus cs. kir. könnyű dalmata-lovas lövészkapitány leánya, *Bolizza* Katalin volt. Fia, *Ferenc* (1818—1894.) előbb osztrák tiszt volt, résztvett az olasz hadjáratban, majd kilépett a hadsereg kötelékéből és Tolna megyében megyei közigazgatási szolgálatba lépett. Később Fiumében telepedett le, ahol haláláig mint a tengerészeti hatóság igazgatója működött. Utódait az alábbi leszármazási táblázat tünteti fel. — A család újabb férfitagjai is mind a katonai pályán működnek. Közülük *Károly* (sz. 1895.) a vitézi rend tagja, m. kir. alezredes nevét anyai nagyanyja neve után *Petrovay*-ra változtatta.

Leszármazás:

I. Mátyás
*1758 Weliki-Troistwo
†1821 IX. 22 uo.
százados

Mátyás	András	János	Miklós
*1782 †	*1784 főhadnagy †	*1786 százados †	1791—1840 őrnagy Venezia: Bolizza Cattarina

Ferenc
*1818 IV. 17 Venezia
†1894 V. 19 Fiume
a fimei tengeri hatóság igazgatója
1. 1855 I. 23
Högyész:
Tomassik Emilia
(*1832 Pécs
†1863 VI. 2 Högyész)
2. Bassaglia Róza
(†1867. VIII. 30 Venezia)
3. 1872 VIII. 31
Venezia:
Dimetto Contancia
özv. Giacichné
(*Volosca)
I. II. tábla

II. Ferenc
1818—1849
1. Tomassik Emilia
2. Bassaglia Róza
3. Dimetto Constancia
l. I. tábla

1.: Károly
*1855 X. 22 Högyész
†1897 XII. 23 Bártfa
gimn. igazgató; nyelvész
1. Gutman Ilona
2. 1890 V. 8 Budapest:
Kempelen Szeréna
(*1869 IV 11)

1. Mária
*1880 III. 13
Losonc
1905 VIII. 14
Budapest:
Kempelen
Andor
(1880—1924)
honv. őrnagy

Genovéva †

Jenő †

2.: Gábor
*1891 III. 27
m. k. alezr.
1922 V. 28
Esztesgom:
Rajner Margit
(*1898 IX. 5
Nyitrapereszlény)

Róza
*1893 IX. 2
Budapest
Kurutz Endre
ny. főjegyző

Károly
*1895 II. 13
Budapest
vitéz
nevét
Petrovay-ra
változtatta
m. k. alezr.
1. 1916:
Kiss Irén (elv.)
2. sállyi és
szinyeváraljai
Balla Irén

Gyula
*1897 I. 30
Bártfa
m. k. őrnagy
tanár
Pécs
1920 VI. 5
Eger:
Breznay
Olga
(*1897 V. 8
Eger)

1.: Károly
hadnagy

Irén

György
*1921 III. 8
Eger
katona növ.

Pál
katona növ.

Miklós

PRIHODA.

Nyitramegyei eredetű család. A címereslevelet II. Ferdinándtól 1635. jan. 15-én *Prihoda* Sebestyén és *Schormann* András nyitranováki nagyprépost kapták. Kihirdette Nyitra megye. A családból *József* Nyitra megyéből Tolna megyében telepedett le; fia, *János* Jászó szab. kir. város főbírája, később Kassa város decimatora és perceptora (1763.) valt. Utódai Sáros-, majd Zemplén megyében terjedtek el. A családból *László* dr., közkórházi igazgató-főorvos ás öccse, *József* Sátoraljaújhely polgármestere 1935-ben 5740—35. sz.

belügyminiszteri engedéllyel nevük elé felvették az *Azary* nevet, míg *László* dr. gyermekei, valamint *Lajos* és gyermekei nevüket *Azary*-ra változtatták. A család a podolai előnevet használta és használja a nyitramegyei Podola nevű helység után. Van adatunk aztán arra is, hogy egy Prihoda *János* Liptó megye Prihod nevű várában székelt Mátyás király idejében, fia pedig, ugyancsak *János*, a király fegyverhordozója volt. — *Címer:* kék mezőben zöld halmon fészkében ülő pelikán fiait vérével táplálja; sisakdísz: fehér ingujjú könyöklő kar markában feszületet tart; takaró: kék-arany, vörös-ezüst. — Leszármazás:

József-Sándor, felesége duppaui *Zedtwitz* N. Fia:

János, Jászó szab. kir. város főbírája, Kassa város decimatora (1772—78.), utóbb perceptora (1779—83.) volt. Felesége nemes *Fábry* Katalin volt. Fia:

Fülöp (sz. 1786. máj. 2. Jászó, megh. 1830. aug. 3. Kecerpeklén) kamarai tisztviselő, kincstári birtokok igazgatója. Felesége (esk. 1828. jan. 22. Kecerpeklén) nekcsei és lipóci *Keczer* Johanna. Fiai:

I. *Lajos* (sz. 1829. jan. 12. Kecerpeklén, megh. 1907. márc. 13. Sátoraljaújhely), 1848-as honvéd-tiszt, ügyvéd, jószágigazgató, földbirtokos. Felesége 1. (esk. 1850. Magyarizsép) fajkürti *Juhász* Rozália, 2. (esk. 1879. Nagyazar) *Brinzár* Mária. Gyermekei:

1-től 1. *Éva* (sz. 1851.), férje uglyai *Nyegre* Béla gyógyszerész.

2. *Jolán* (1853—1906.), férje *Balogh* Pál gazdasági akadémiai tanár.

3. *Etele* (sz. 1858. Nagyazar, megh. 1907.), Zemplén vármegye II-od aljegyzője. Felesége zolnai és nagyszalatnyai *Matolay* Etelka.

4. *Gyula* (sz. 1860. Nagyazar, megh. 1905.) orvos. Gyermekei:

A) *István* (sz. 1891.) festő- és rézkarcművész (Bpest).

B) *Irén* (Budapest).

C) *János* szobrászművész (Páris).

5. *Béla* (sz. 1866. Nagyazar), Máv. főfelügyelő.

2-től 6. *Kálmán* (sz. 1880. Hernádnémeti), Amerikában lakik.

7. *Lajos* (sz. 1884.), államrendőrségi tisztviselő. Felesége *Bartsch* Gizella.

8. *Mária* (sz. 1885.), férje dersi *Mohai Szabó* Kálmán pénzügyi főtanácsos.

9. *László* (sz. 1887.) Zemplén vármegye közkórházának igazgató-főorvosa (Sátoraljaújhely). Felesége (esk. 1923.) kisrákói és bisztricskai *Lehóczky* Klára. Gyermekei:

A) *Klára* (sz. 1924. Sátoraljaújhely),

B) *Sarolta* (sz. 1926. ugyanott).

10. *József* (sz. 1889.), Sátoraljaújhely megyei város főjegyzője, helyettes polgármester. Felesége sárospataki *Pataky* Ella.

11. *Pál* (sz. 1894.), városi tisztviselő.

II. *Vilmos* (sz. Kecerpeklén, megh. Eperjes) volt főcsendbiztos. Felesége bertóti *Bertóthy* Gizella (esk. Raszlavicza, Sáros m.) volt. Gyermekei:

1. *Kálmán,* — 2. *Gizella,* férje péchújfalusi *Péchy* Ádám földbirtokos (Raszlavica).

PURGLY, jószási.

A nemességet 1820. okt. 27-én *Purgly* János, felesége *Falb* Róza-Teréz, fia János, továbbá testvére György s első felesége *Steltzer* Máriától született leánya Katalin s második felesége, *Skarkai* Erzsébettől született Demeter-Sámuel és Róza kapták. — *Címer:* négyelt pajzs; az 1. kék mezőben zöld földön arany oroszlán felemelt jobbjában kardot tart; a 2. vörös mezőben lebegő arany gabonakéve; a 3. vörös mezőt 3 hullámos pólya vágja; a 4. kék mezőben zöld földön kék ruhás, kucsmás lovas vitéz növekvőleg jobbjában karddal, baljában pálmaággal; takaró: kék-arany, vörös-ezüst. — Vö. *MNCs.* VIII/448.

PUSKÁS.

A család nemességi és leszármazási adatait közöltem a Magyar nemes családok c. munkám VIII-ik kötete 448—49. oldalain (Puskár címszó alatt) és a XI-ik kötet 541-ik lapján. A család címerének rajzát mellékelten mutatom be, amelynek leírása: 16 ezüst és vörös kockás pajzsfővel ellátott pajzs kék mezejében hármas zöld halmon álló leopárd felemelt jobbjában kardot tart; sisakdísz: vörös ruhás kar markában rózsaágat tart; takaró: kék-arany, vörös-ezüst.

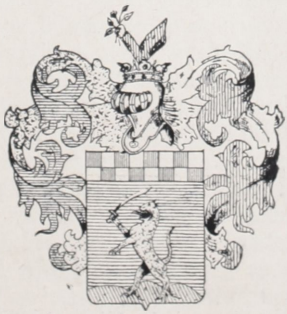

REVICZKY, revisnyei.

A család régi történeti multját és leszármazását részletesen ismertettem a Magyar nemes családok c. munkám IX-ik kötete 96—109. oldalain. Közöltem címerének leírását is, amely szerint a család címere: kék mezőben zöld földön vágtató lovon ülő páncélos és páncélsisakos vitéz felemelt jobbjában kardot tart, a pajzsfőben jobbról arany csillag, balról ezüst félhold lebeg; sisakdísz: zöld ágon 3 piros rózsa; takaró: kék-ezüst. A grófi címer ettől csak annyiban tér el, hogy a sisak a pajzsra helyezett kilencágú koronán nyugszik s a pajzsot 2 arany oroszlán tartja.

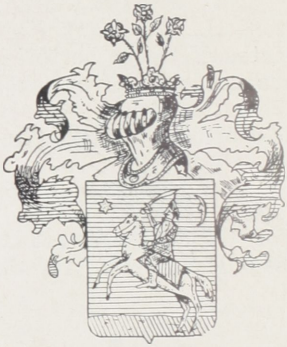

SAXLEHNER.

A családra vonatkozó legrégebbi adatom 1600-ból való, amikor is Saxlehner *György* Wandorffban (Bánfalván) megnősült. Ez a helység Sopron megyében, ma Burgenlandban fekszik. Saxlehner *György* valószínűleg Thüringiából származott oda, de az is lehetséges, hogy nem ő volt az első, aki a családból Magyarországba bevándorolt, hanem már ő előtte is több nemzedéken át élt hazánkban a család.

Az 1600-ik évtől egészen 1688-ig nincsenek további adataink a családra. Ebben az évben, febr. 24-án veszi nőül Balfon Saxlehner Tamás *Müllner* Zsuzsánnát. Házasságukból négy gyermek született. Közülük Saxlehner Mihály János 1727. jan. 27-én *Schütz* Erzsébetet vette feleségül, akivel Sopronban élt. Fiuk, Mihály János 1766. jan. 8-án nősült, nőül vévén *Fleck* Zsuzsannát, akiknek hat gyermekük volt, köztük Saxlehner *András* (sz. 1774.), aki második házasságában 1806-ban elvette *Beyer* Juditot. Az ő gyermekük volt Saxlehner *András* (sz. 1815. febr. 19.), a világhírű Hunyadi János keserűvíz vállalat megalapítója. Saxlehner András első felesége halála után második házasságában nőül vette *Pelikán* Emiliát, amely házasságukból kilenc gyermek származott, akik közül hatan az emberi kor magasabb határait érték el. Ma még életben vannak Saxlehner *Kálmán* (felesége *Haggenmacher* Emma) és Saxlehner *Jolán,* özv. Hors Edler von *Querfurt*-né. Fivérük, Saxlehner *Ödön* (sz. 1870., megh. 1936. dec. 10.); ugyancsak elhalt (1938.) Saxlehner *Emma* (sz. 1850.), özv. *Cerri* Gyuláné, a m. kir. Operaház ny. tagja, egykor annak egyik oszlopos tagja, utóbb jeles énektanárnő; *Artur* (1811—1849), akinek

felesége *Schindler* Erzsébet (1826—1849.) volt; *Árpád* (1860-1910.), felesége N. Flóra (1871—1898.); *Tibor* (1895—1930.). Rajtuk kívül a családnak még számos tagja és házastársuk nyugszik a Kerepesi-úti temetőben levő régi családi sírboltban. *Emma* bethleni *Boytha* József (1850—1938.) ny. rendőrorvos, egészségügyi főtanácsos felesége, gyermekeik pedig: 1. *Boytha* Jolán (sz. 1882., megh. 1927.) *Haggenmacher* Oszkár felesége volt, 2. *Boytha* Emilia (sz. 1883.), 3. *Boytha* András (sz. 1884.), felesége *Beniczky* Anna. A családból napjainkban elhalt (1940. jan. 30.) *Saxlehner* Andor (sz. 1857.) volt belga kir. főkonzul, a Vaskorona-rend és a belga Lipót-rend lovagja.

A család tagjainak foglalkozása a legrégebbi idők óta mindig a posztókészítés és posztófestés volt. A fennebb említett második Mihály János Kőszegen telepedett le, de az 1840-es években elköltözött a család innen. Mint céhbeli iparosok a posztógyártást itteni rokonaik *(Purt, Michaelis, Clementis, Hammer)* házaiban gyakorolták. A család férfitagjai is mindig posztókészítők leányait vették feleségül el, úgyhogy még házasságaik is mindenkor a céhbeli szervezeten belül maradtak.

Saxlehner *András,* miután körülbelül 16 éves korában elhagyta Kőszeget, megkezdte önálló tevékenységét. Először Sopronba ment, hogy iskoláit folytassa. Innen Bécsben állást vállalt egy nagy posztóüzletben, de emellett tovább járt iskolába. Végre a negyvenes évek legelején Pestre jött és önállósította magát. A Saxlehner cég körülbelül 1842. óta áll fenn. Az üzlet kezdetben a Vámház-téren volt, később a Váci-utcában nyílt meg az általánosan ismert „Fekete kutyához" címzett posztókereskedés.

Az üzlet kedvenc bevásárló helye volt a Budát környező falvak németajkú sváb lakosságának, mert a cég azt a kékposztó-fajtát tartotta, amelyet a svábok előszeretettel viselnek. Így történt, hogy egy napon — 1862-ben — egy Bayer nevű budaörsi kisgazda jött be az üzletbe posztót vásárolni, miközben elmondta, hogy neki Budaörsön van egy kis szőlőtelke, amelyen kutatás közben igen keserű ízű vizet találtak. Felkérte Saxlehnert, hogy menne ki Budaörsre és nézné meg, hogy az miféle víz, mert ha ásványvíz, azzal mint kereskedőember kezdhet valamit. Saxlehner András ki is ment Budaörsre, a vízből mintát vett, azt vegyelemeztette és minthogy a vegyvizsgálat azt állapította meg, hogy a víz ritka nagy sótartalommal bír, amely párját ritkítja, busás áron megvásárolta a telket. A vízből nagyobb mennyiséget küldött az egyik pesti kórháznak, hogy az orvosok próbálják ki hatását, amikor pedig ők azt kiváló gyógyhatásának jelentették ki, hozzáfogott a víz értékesítéséhez. Néhány évre rá a forgalom már felülmúlta az 1 millió palackot. Saxlehner Andrásnak 1889-ben bekövetkezett halála idején már évente 6 millió palack Hunyadi

keserűvíz ment szét a világ minden részébe. Ez a fogyasztás utódai alatt 10 millió palack fölé emelkedett és ha nem jön közbe a szerencsétlen világháború, ma mindenesetre ez a menynyiség is jóval magasabb lenne.

A külföldön élő Saxlehnerek is mind Magyarországból kerültek el jelenlegi lakóhelyükre. Igy Porosz-Sziléziában és Bécsben is él a család néhány tagja, akik mind hazánkból származtak oda. Végül nem hagyhatom megemlítés nélkül, hogy Saxlehner *András* felesége, *Pelikán* Emilia apai részről Szenicéről, anyai részről pedig a pozsonyi *Heim*-családból származott, amely utóbbi család az 1700-as évek közepén Stuttgartból költözött be Magyarországba.

SCHLAGETTER, sáponyai.

A mai felső Badenből, Waldshut vidékéről származó család, amely állítólag 1743-ban a bácsmegyei Futakon telepedett meg. A család előnevét adó Sáponya puszta Zombor és Csanoplya között fekszik. — A magyar nemességet, amint ezt a Magyar nemes családok c. munkám IX-ik és XI. kötetében (275., ill. 551. old.) közöltem, 1902. máj. 2. Schlagetter *Gyula* ny. vármegyei árvaszéki elnök kapta. Címerének leírását is megadtam idézett munkámban, minélfogva e helyen annak csak rajzát mutatom be.

SEENGER.

A családból Seenger *Béla* kőfaragómester felesége az építész-családból származó *Kauser* Sarolta (1853—1926.) volt. Gyermekeik: *Viktor, Béla, Ervin, Elemér, Gyula, Ida, Margit, Katalin* és *Ilona*.

1. *Viktor* (1875—1934.) építőmester; felesége *Császár* Jolán; fia:

Pál székesfővárosi mérnök; felesége *Weininger* Edit. Fiai: A) *Viktor*. — B) *Pál*.

2. *Béla* (sz. 1876.), a „Seenger Béla Márvány és Kőipari Rt." családi részvénytársaság részvénytöbbségese Ervin fivérével együtt.

3. *Ervin* (sz. 1882.); felesége *Balázs* Vilma; fia:

Ervin műtörténész.

4. *Elemér* gazdász.

5. *Gyula* dr., orvos; felesége *Uzonyi* Magda; gyermekei:

A) *Gyula,* — B) *Béla.*

6. *Ida,* férje volt *Andreetti* Géza (megh. 1938.) kőfaragómester.

7. *Margit,* férje dr. *Schmidt* József kormányfőtanácsos, malomigazgató.

8. *Katalin,* férje *Parlay* Gyula gépészmérnök.

9. *Ilona,* férje dr. *Kauser* Lipót (sz. 1882.) ügyvéd.

SEENGER.

Egy ugyanilyen nevű, az előbbenivel talán rokon családból *Lajos* (sz. 1835. aug. 24. Krasina, Morvaország) felesége (esk. 1878. márc. 2. Budapest) *Karafiáth* Paula (1854—1887.) volt. Badinban (Erdőbádony, Zólyom megye) élt és ott születtek leányai, *Sylvia* és *Mártha.* Közülük *Sylvia* (sz. 1881. jan. 7., megh. 1901. dec. 1. Nagybitse) férje (esk. 1901. jan. 14.) *Hyna* Ottó (sz. 1868. okt. 12. Kolozsvár), *Mártha* (sz. 1882. aug. 2.) férje (esk. 1900. nov. 12.) frieliebeni *Fritz* Rudolf (sz. 1873. aug. 31.). — Ismeretesek még *Katalin* (sz. 1826. szept. 29., megh. 1865. szept. 5. Diósjenő), aki 1847. nov. 11. Budapesten *Karafiáth* Gusztávhoz (1819—1897.) ment nőül; *Anna* (sz. 1841. szept. 25., megh. 1895. okt. 19. Budapest) ugyancsak egy *Karafiáth*-nak, Frigyesnek (1826—1895.) lett a felesége (1877. márc. 16.); *Vilma* (sz. 1862. szept. 4. Budapest) 1898. márc. 10. Budapesten *Karafiáth* Tódor (1851—1902.) neje lett.

'SIGRAY, bátori.

A családnak történetét és leszármazását részletesen ismertettem a Magyar nemes családok c. munkám IX. kötetének 341—48. oldalain. Közöltem ott címerének leírását is, amelyet mellékelten rajzban is bemutatok. Leírása: kék mezőben hármas zöld halmon ágaskodó egyszarvú; sisakdísz: a pajzsbeli egyszarvú növekvőleg; takaró: kék-arany, vörös-ezüst.

SIMAY-MOLNÁR.

Örmény eredetű család. *Simai* Tódor, Márton, Izsák és Salamon Szamosujvárott voltak kereskedők. Atyjuk *Simai* Gergely, anyjuk szül. *Frankut* Katalin volt. Amikor — 1760. máj. 26-án — a fennebb nevezett Tódor, Márton, Izsák és Gergely nemességet kaptak, szüleik közül már csak anyjuk élt.

Nemességét 1909-ben 131.875. sz. a. a Belügyminiszter igazolta.

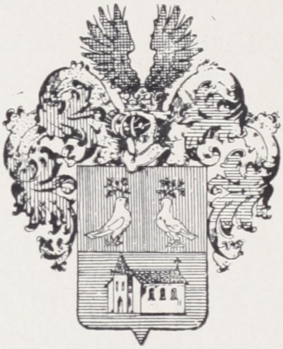

A családból Simai *Gyula* táblabíró nemessége és címere *1910.* aug. 26-án átruháztatott *Molnár* Aladárra, aki egyben engedélyt kapott a *Simay-Molnár* kettős családnév használatára. Simay-Molnár *Gyula* később táblai elnök felesége *Fáy* Szeréna (1865—1933.) színművésznő volt. Egyik fia, *Gyula* dr. székesfővárosi kerületi tisztiorvos 1937. dec. 10-én halt el. Özvegye *Sitkey* Irén. — *Címer:* vágott pajzs; lenn kék mezőben templom; fenn vörös mezőben egymással szembefordult két galamb csőrükben zöld ágat tartanak; sisakdísz: két fekete szárny; takaró: kék-arany, vörös-ezüst. — Vö. *MNCs.* IX/356.

SOLYMOSY, loósi és egervári, báró.

A családot előbb *Falk*-nak hívták. Összes tagjai régi időtől fogva a protestáns vallást követik és a XVIII. század elején valószínűleg Hessenből költöztek be Magyarországba. A loósi és egervári *Solymosy* család megalapítója *László* (sz. 1832. nov. 6., megh. 1904. márc. 13.) nagybirtokos, országgyűlési képviselő, a főrendiház örökös tagja. Felesége (esk. 1860. jún. 6.) nemes *Horváth* Teréz (sz. 1844. jan. 27.) volt. — *Leszármazás:*

I.

László
*1832 XI. 6 Győr
†1904 III. 13
1860 VI. 6:
nemes Horváth Teréz
(*1844 I. 27)

László *1861 IX. 11 †1918 v. főrendiházi tag 1894 III. 29: Nemes Janka grófnő (1869—1917)	Lajos *1865 I. 18 †1928 v. főrendiházi tag ev. egyház egyetemleges felügyelője Bohus Ilona bárónő (*1870 V. 24) (házasságuk felbontatott) l. II. tábla	Ödön *1866 VI. 13 Johannita-lovag v. főrendiházi tag 1904 VII. 16: Zichy Angela grófnő (*1877 XII. 4) l. III. tábla	Irma *1872 III. 31 1893 VII. 15: gr. Gyürky Viktor (*1870 IX. 11)	Jenő *1873 I. 12 †1937 X. 20 v. főrendiház tag
Ilona *1895 hg. Montenuovo Nándor				

II. Lajos
186[illegible]—1928
Bohus Ilona bárónő
I. I. tábla

Tibor	Gábor	Márta	Iris	Árpád
*1890 IX. 5 v. főrendiházi tag	*1891 VIII. 22 hhh. 1914	*1892 1912 IX. 24: örgr. Pallavicini János	*1895 IV. 8 gr. Büdingen Miksa (Házasság felbontatott 1927	*1896 V. 9

III. Ödön
*1866 VI. 13
Zichy Angela grófnő
I. I. tábla

Zsigmond	László	Hanna
*1906 II. 9 1932 XI. 8: Lindelof Gabriella bárónő (*1913 V. 3)	*1907 Bolla Gizella	*1914 X. 10 1935 VI. 5: gr. Nemes Vince
Ödön *1937 IX. 3	Gizella *1937 VII. 15	László *1939

Ödön-nek volt még két gyermeke, (Margit és Károly), továbbá Irma bárónőnek még négy testvére (János, Zoltán, Irén és Kálmán), akik azonban kiskorukban elhúnytak.

A családból *László* (1832—1904.) kapta 1871. dec. 21-én a magyar nemességet, 1895. jún. 25-én pedig a bárói rang adományozásában részesült.

SPETT.

A család a XVIII. század közepén, Mária Terézia uralkodása alatt költözött be Württembergből (valószínűleg Siegenfeld vidékéről) *János* nevű tagja személyében az aradmegyei Szent-Anna községbe. Fia, *Fülöp* katonai sebészorvos volt az aradmegyei nemesi felkelőknek Edelspacher ezredes vezénylete alatt álló ezredében. Fia, *Ferenc* gazdálkodó, felesége kovasóci *Kovasóczy* Johanna volt. Fiai:

1. *Jenő* gazdálkodó,
2. *Ferenc,* Máv. főtisztviselő,
3. *Vince* (1843—1906.) ügyvéd, neves magánjogász volt Pesten és birtokos Nógrád megyében (Felsőpetény). Felesége, marcalszigeti és sárkányszigeti *Szigethy* Gizellától született fiai:

A) *Ferenc* (1873—1937.) budapesti ügyvéd, kormányfőtanácsos volt. Fiai:

a) *Ferenc,* — b) *Béla.*

B) *Elek,* budapesti ügyvéd, a m. kir. Kúria ügyvédi tanácsának tagja, kormányfőtanácsos; felesége *Szarvassy* Erzsébet. Fiai:

a) *Elek,* — b) *Elemér.*

4. *Dezső,* gyógyszerész; felesége csókakői és aranyosmedgyesi *Somogyi* Mária. Fia:

Ernő, mezőtúri polgármester.

5. *Gyula* (sz. 1851. júl 3.), nagyváradi nagyprépost, egyházi író.

6. *Vilma,* férje *Ambrus* József, fia:

Ambrus Zoltán (1861—1932.) kiváló író s a Nemzeti Színház volt igazgatója.

STETTNER, makkoshetyei és szenttamási.

Címereslevelet I. Lipóttól 1697. ápr. 28-án *Stettner* Pál és *Schweiger* Erzsébettől született gyermekei nyertek (OL: 1322—1897. és Zádor E. Béla dr. budapesti lakos birtokában). — *Címer:* kék mezőben zöld földön álló koronás griff mellső lábaiban koronát tart; sisakdísz: növekvőleg a pajzsbeli griff; takaró: kék-arany, fekete-arany. — Az 1754—55. évi orsz. nemesi összeíráskor Vas megyében *Zsigmond, Ferenc* özv. és *György* vétettek fel az igazolt nemesek közé, 1763-ban pedig *Ferenc, Zsigmond, Pál* és *György* Vas megyéből legf. helyen is nemeseknek ismertettek el. A makkoshetyei előnév adományozásában 1824. nov. 18-án Stettner *Máté* kir. jogügyi igazgató részesült. Ugyanő és *Ignác* testvére kapták 1840. márc. 26-án a szenttamási előnevet (LR. LXIV—1028. és LXVI—865.). A család egyes tagjai 1825. aug. 16-án Vas megyétől kaptak nemesi bizonyítványt. A családból *György* és unokaöccse, *Lajos* 1848-ban nevüket *Zádor*-ra változtatták, amit az 1888. jún. 1-én kelt legf. kézirat nemességük épségben tartása Kristóf), 3. Ferenc (felesége *(Szeremley* Mária), 4. Anna-Mária *(Mecséri* Istvánné), 5. Rozália *(Kehrling* Andrásné), mellett utólag jóváhagyott, amikor a „fenyéri" előnév adományozásában részesültek. Az adományozott Pál gyermekei voltak: 1. Erzsébet *(Ebenspanger*-né), 2. Borbála (férje *Gráf* 6. Zsigmond (felesége *Somogyi* Erzsébet), 7. Pál (felesége *Schwertner* Éva), 8. György (1. felesége *Kranaj* Krisztina, 2. *Komáromi* Anna), 9. Katalin *(Strobel* Jánosné), 10. Mihály (felesége *Somogyi* Judit). A fennebbiek közül csak *Ferenc* (felesége *Szeremley* Mária) utódait ismerjük. Két gyermeke volt: 1. *Erzsébet* (férje *Mikos* Károly-József) és 2. *Gábor,* akinek felesége *Nemes* Krisztina volt. Fiuk *György* (megh. 1805.); felesége *Soós* Zsófia. Házasságukból 6 gyermek származott, ú. m. 1. *Gábor-György* (sz. 1785. Duka), 2. *István-Lajos* (sz.

1876. Duka), felesége *Oswald* Mária), 3. *József-Imre* (sz. 1789. Duka); 4. *József* (sz. 1790. Duka), felesége *Hajas* Zsuzsa; 5. *Zsigmond-György* (1799—1866.), felesége szécsiszigeti *Thaly* Julianna; 6. *Zsófia,* aki 1810-ben koltai *Vidos* Jánoshoz ment nőül. Közülük *Zsigmond-György* (1799—1866.) ágazatával, mint aki nevét *Zádor*-ra változtatta, *Zádor* címszó alatt foglalkozom. *István-Lajos* és *József* ágazatai napjainkig ekképpen származnak le.

I. *István-Lajos ágazata.*

István-Lajos (sz. 1786. Duka), felesége *Oswald* Mária. Gyermekei:

1. *Ignác,* felesége *Keserű* Zsófia.

2. *Lajos,* felesége *Velcz* Karolina; gyermekei:

A) *Irén,* férje *Pallisch* Lajos.

B) *Ida,* férje *Rakovszky* Lajos.

C) *Berta,* férje *Demény* László.

D) *Sarolta,* férje *Stettner* Tamás.

E) *Lenke,* férje *Molnár* István.

F) *Ákos.*

G) *Géza,* felesége *Gyöngyösy* Elma.

H) *Lajos,* aki nagybátyja, György-gyel együtt nevét *Zádor*-ra változtatta; felesége *Szabó* Vilma; gyermekei:

a) *Vilma,* férje *Nedeczky* Ferenc. — b) *Ervin* (megh.). — c) *Irén* (megh.). — d) *Ilona, Szent-Iványi*-né.

3. *Pál,* felesége *Bereczky* Ágnes. Fia:

Pál, felesége *Bereczky* Ágnes. Gyermekei:

A) *Géza;* gyermekei:

a) *Miklós;* gyermekei: *Klára* és *Miklós.*

B) *Jolán,* férje *Stettner-Zádor* Géza.

4. *Erzsébet.*

5. *Tamás;* felesége *Veszeli* Janka, 2. *Stettner* Sarolta. Gyermekei:

A) *Jolán,* — B) *Róza,* férje *Ujvári* Lajos, — C) *György,* — D) *Sarolta,* — E) *Béla,* — F) *Andor,* — G) *Aranka* (sz. 1878. márc. 9. Budapest), *Hettyey* néven ismert színművésznő, a Nemzeti Színház örökös tagja; férje *Nadányi* Emil dr. — H) *Tamás,* felesége *Radványi* Mária.

II. *József ágazata.*

József (sz. 1790. Duka), felesége *Hajas Zuzsánna.* Fia: *Károly;* gyermekei:

1. *Géza* (Stettner-Zádor), felesége *Stettner* Jolán; gyermekei:

A) *Géza;* gyermekei: a) *Géza,* — b) *Béla.*

B) *Aladár.*

C) *Lajos.*

2. *Irén.*
3. *Benjamin.*
4. *Szerén.*
5. *Lajos* (1862—1914.); felesége *Schmelovszky* Mária. Gyermekei:

A) *József* (sz. 1881. Budapest), felesége *Dévay* Mária. Gyermekei:

a) *Rudolf,* — b) *Rózsi,* — c) *Zoltán,* — d) *Olga,* — e) *Mária.*

Zsigmond-György-öt (1799—1866.), akinek felesége szécsiszigeti *Thaly* Juliánna volt és utódait l. *Zádor,* fenyéri alatt.

SVASTITS, bocsári.

Dunántúli régi család, amelynek leszármazása a XVIII. század elejéig vezethető vissza. Őse János, akinek felesége polányi és táplánfalvi *Polányi* Erzsébet volt, akinek gyermekei közül csak Zsigmond, Rákóczi óbestere folytatta családját. Részletes leszármazását az alábbi táblázatok tüntetik fel. A családból Antal Somogy megyébe költözött és fiai: Antal táblabíró, István somogyi tábla- és szolgabíró, valamint Pál somogyi táblabíró és adószedő 1830. nov. 1. kaptak nemességükről bizonyítványt Vas megyétől, amelyet ugyanazon év és hó 24. Tolna megye hirdetett ki. Nemessége 1832. okt. 10. Somogy-, 1844. máj. 18. pedig Zala megyében is kihirdettetett. János (felesége *Csertán* Krisztina) nagy muzsikus volt, akitől számtalan zeneszerzemény maradt fenn. Mint Eötvös Károly írja: egy alkalommal Vörösmartynak is muzsikált Deák Ferenc házánál Kehidán.

A család a bocsári előnevet használja. Béla katonai növendék nemességét 1907-ben a m. kir. Belügyminiszter igazolta.

Címere: kék mezőben a pajzs baloldali széléből előnyúló faágon ülő melles galamb csőrében zöld ágat tart; a pajzsfőben jobbról félhold, balról csillag; sisakdísz: a koronán könyöklő páncélos kar markában törökfejen átszúrt szablyát tart; takaró: kék-arany, vörös-ezüst.

A család egyes tagjai nevüket Svastics-nak is írják.

Leszármazás:

I. János
polányi és táplánfalvi
Polányi Erzsébet

- Zsigmond, 1706, Rákóczy óbestere, ns. Vranchich Krisztina
- Erzsébet, kisfaludi Kisfaludy László †1739
- János, 1733
  - János
- Júlia, 2.: Niczky István (1694—1755) septemvir, követ, Vas m. főisp.

- Antal, *1770, Somogyba költ. vizeki Tallián Magdolna
  - Jozéfa, *1780 IV. 30 várbogyai Bogyay Ignác (1778—1825)
    - 1.: Lajos, 1826 táblabiró főszolgabiró, 1. Sixty Erzsébet, 2. gyulai Gaál Erzs.
    - 2.: Károly, keszthelyi apát
    - János, †1873 zeneszerző szentandrási Csertán Krisztina (*1806), l. II. tábla
  - Antal, 1810—1832 táblabiró, 1. gyulai Gaál Matild, 2. jobaházi Dőry Jozéfa
  - István, 1828—1867 táblabiró igali főszb. ns. Répássy Mária, l. IV. tábla
  - Mária, 1790 daruvári Kacskovics Mihály
  - Pál, Somogy m. főadószedő nedecei és felsőruszkai Nedeczky Róza, l. V. tábla
  - Teréz, 1. széplaki és szántói Bottka József, 2. várbogyai Bogyay Sándor
- Ferenc
- Anna, szentgyörgyi Horváth József
- Borbála, rábabogyoszlói Vajda Zsigmond
- Teréz, lukafalvi és zarkaházi Zarka György

- 1.: László, *1824 táblabiró Svastits Eugénia
  - Róza, 1857, 1879 IV. 29: chernelházi Chernel József (*1843 XII. 29)
- Gábor, 1832—1866 országy. képv. dévaványai Halassy Róza
  - Ella, vizeki Tallián Andor
  - Aladár, saárdi Somssich Ilona
- Sándor, 1848—49 főhadn.
- János, 1832
  - Lajos
  - Rózsika
  - Gyula, Tőreky Elvira
    - Gyula
    - Elvira
- Gyula, †... országy. képv. ns. Hegedüs Iza
- Károly
  - Tasziló

II.

János
szentandrási
Csertán Krisztina
I. I. tábla

- Ilona, b.-füredi és szt.lászlói Vargha Imre h. ezredes
- Károly, *1832 III 31, főszolgabíró, várbogyai Bogyay Paula (*1841 VIII.31), I. III. tábla
  - Benő, *1867, Gastner Georgina (elv.)
    - Georgina, *1899 VI. 4
    - Erzsébet, *1900 VII. 22
    - Pálma, *1901 XI. 4
    - Éva, *1903 VII. 31
  - Pál, *1868
  - László, 1869—1896
  - Eugénia, *1871
  - Róza, *1872
- Jenő, 1833, főispán, bocsári Svastits Paula
- Róza, ns. Spur János kormány. biztos
- Hugó, 1838, ns. Vizlendvay Viktória
  - Irén, ns. Sipos Károly
  - János, sarlai Sarlay Stefánia
    - Mihály, *1874, N. N. min. eln. tisztv.
    - Gyula, *1876, ns. Sipos Mária
      - Mária, *1900 XI. 23
  - Ödön
  - László
- Emilia, ns. Juhász Kálmán
  - Imre
  - Jenő, *1880

III.

Károly
*1832
várbogyai Bogyay Paula
I. II. tábla

- Zoltán, *1861 Gelse szentkirály-szabadjai Baditz Imrike
  - Zoltán, *1901, Exner Erzsébet
  - Gizella, *1903, 1. vitéz Táborszyk László, 2. dr. Bursák László
  - Róza, *1905, Szigethy Sándor
- Géza, *1862 VIII. 3 kir. tábl. eln †1932, 1891 IX. 12 Gelse: b.-füredi és szentlászlói Vargha Magdolna (†1917)
  - Gabriella, *1893, abaujszántói Kerekess Pál dr. ügyvéd
  - Géza, *1896 X. 2 Enying, okl. építészmérnök, Vendel Ilona
    - Géza, *1924, Szombathely
    - Ilona, *1926, Keszthely
- Margit, *1864 †1884
- Árpádin, *1866, sarlai Sarlay János
- Ida, *1868
- Janka, *1873, 1. Papp Miklós, 2. Svastits Elemér

IV. István
1828—1867
ns. Répássy Mária
l. I. tábla

- Amália, 1818—1884, nedecei és felsőruttkai Nedeczky Mária
- Franciska, †...., ns. Siklóssy Lajos (*1814)
- József, †1908 V. 23, 1. bocsári Svastits Judith (1822—1856), 2. ns. Petőcz Atala (1824—1868)
  - 1.: Vilmos, ns. Siklóssy Thekla
  - Atala
  - Elemér, bocsári Svastits Janka

V. Pál
Somogym. főadószedő
Nedeczky Róza
l. I. tábla

- Judit, 1822—1856, bocsári Svastits József (†1903)
- Elek-Pál, 1826—1893, 1864 Osztopán: széplaki és szántói Bottka Lujza (*1836 Osztopán)
- Imre, †1894, Jank Terézia, l. VI. tábla
- Eugénia, 1834—1913, bocsári Svastits László táblabiró
- Paula, *1838, bocsári Svastits Benő főispán

- Pál, *1867, Lesencetomaj, 1895: velikei és bessenyői Skublics Gizella
  - Béla, *1897 VI. 11, Osztopán, 1924: Stromszky Magda
    - Judit, *1925 Ják
    - Dániel, *1927 Ják
  - Alice, *1898 VII. 28
  - Sarolta, *1900 XII. 12, Osztopán, 1922 Bánokszentgyörgy: Székely Gyula
  - Pál, *1902 II. 12, Osztopán, 1933 Pécs: Szabó Ibolyka
    - Pál, *1935, Pécs
    - Aladár, *1937, Pécs
  - Andor, *1906 I. 29, 1939 Zalabér: Kozáry Kató
- Elemér, *1869, Lesencetomaj, 1. gyulakeszi Forster Mária, 2. ns. Csanády Vilma, 3. Skublics Giz.
- Elek, *1970, Folly Irén (*1900 Kaposvár
  - Irén, *1902, 1925 Kaposvár: peremartoni Virágh László
  - Virginia, *1904, 1929 Kaposvár: dr. Villax N.
- Anna, *1872, 1898 Kaposvár: várbogyai Bogyay Emil (*1863 V. 26)
- Laura, *1873, bir. ns. Scheidl Károly ezredes (*1870 VI. 6)

VI. Imre
†1894
Jank Terézia
l. V. tábla

Szilárdka *1871 várbogyai Bogyay Ferenc (*1870 IV. 18)	Sándor *1872 főispán ns. Kapotsffy Margit	Teréz *1873 Gerhardt Gaszton	Klementin *1876 ns. Papházy János (elv.)	Imre *1879 ezredes Plaimer Etelka
Edit *1899 III. 8	Klára *1901 IV. 4	Egon *1904 III. 12 daruvári Kacskovics N.		

SZAJBELY (SZÁJBELY).

A „Magyar nemes családok" c. munkámban (X/51.) közölt ismertetésbe néhány téves adat és értelemzavaró sajtóhiba fordulván elő, alább újból felveszem a családra vonatkozó adataimat. Ezek szerint a család olaszeredetű, amelynek egyik tagja a XVII. század első felében telepedett le Erdélyben, ahonnét utódai Magyarországra költöztek. Leszármazása ízről-ízre a XVIII. században élt *András* lovaskapitányig vezethető vissza, akinek fia *Mihály* kincstári igazgató volt. Az ő nevéhez fűződik a ruszkabányai vasércnek 1770. történt felfedezése. Ő róla nevezték el a Szajbelyt nevű ásványt. Címerpecsét Pest megye levéltárában. — *Címer:* jobbharánt pólyával vágott pajzs, amelynek alsó mezeje zöld, a felső pedig vörös; az ezüst pólyában balra fordult könyöklő páncélos kar kardot tart; sisakdísz: jobbra fordult könyöklő páncélos kar karddal. — *Leszármazás:*

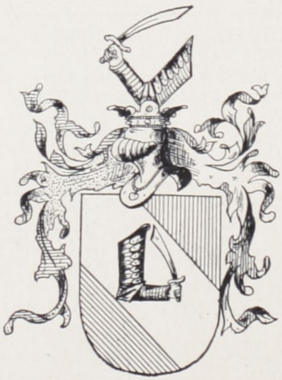

I. András
1725—1798

Mihály 1755—1830 kincst. igazg. l. II. tábla	Albert 1775—1845 városi főjegyző
	Henrik 1804—1886 vovadriai püspök

II. Mihály
1755—1830
l. I. tábla

István 1777—1855 bányafőkémikus

Ferenc 1787—1860 kincst. geometr.

Alajos 1820—1858 kincst. ispán

Kálmán 1848—1932 udv. tan. Máv. igazg. a Szt. István rend stb. tulajdonosa

Károly 1789—1814 hadnagy

József 1813—1881 bányatan.

Gyula 1845—1933 udv. tan.

Frigyes 1810—1856 ügyvéd

Norbert 1822—1904 1848—49 honv. huszárhadnagy

Árpád 1850—1927

Dénes 1852—1924 cs. és kir. kap.

Vö. *NI.* X/453., *Siebm.* 612., *Kősz.* 358., *rcsk.*

SZILÁGYI, ákosfalvi.

Ennek az ősi székely primor családnak — mely a XIV. században szereplő sándorházi *Sándorházy* törzscsaládból származó menyői és désházi *Tholway* családnak egyik ága, — multját és részletes leszármazását közöltem a Magyar nemes családok c. munkám X-ik kötete 168—174. és 319—323. oldalain. Menyői és désházi *Tholway* János a XVII. század első felében Marosszékben, Ákosfalván és ennek környékén székely örökség birtokosa lett, a Szilágyságból oda telepedett, a *Szilágyi* családnevet és az ákosfalvi előnevet kezdte használni s székely primori (főnemesi) ranggal lett felvéve a Marosvásárhelyen 1635. november 27-én kelt és I. Rákóczi György erdélyi fejedelem által aláírt marosszéki székely rendi jegyzőkönyvbe. A családnak a XIV. századból való fiúági leszármazásáról, székely primori rangjáról, ákosfalvi előnevéről és címeréről a m. kir. belügyminiszter 58.818—1937. B. M. szám alatt bizonyságlevelet állított ki.

Címerét a mellékelt rajzban mutatom be, amelynek leírása a következő: álló, tojásdad alakú ezüst pajzs alján zöld pázsiton jobbról: aranyzsinóros kék ruhát, barna csizmát, vörösnyelves barna kucsmát viselő, félbalra fordult vitéz

áll, jobbját csípőjére támasztja, s felemelt baljában egyenes kardot tart, balról: fehérprémes és aranyzsinóros vörös ruhát, barna csizmát, vörösnyelves barna kucsmát viselő, féljobbra fordult vitéz jobb térdén térdel, felemelt jobbjában törökfejes görbe kardot tart s balját csípőjére támasztja; sisakdísz: fehér prémmel díszített vörösruhás kar markában görbe kardot tart, amelyre törökfej van szúrva; takaró: kék-arany, vörös-ezüst.

A család újabb leszármazása a következő:

1. *György* és nemes *Gáspár* Erzsébet gyermekei:

A) *Sándor* (sz. 1896. júl. 7. Csomafája, megh. 1930. ápr. 27. Nagyderzsida). Felesége (esk. 1920. okt. 10. Kecsed) belényesi *Várady Ilona* (sz. 1894. ápr. 12. Kecsed).

B) *Irma* (sz. 1899. nov. 3. Csomafája, megh. 1932. jún. 23. Szilágysomlyó). Férje (esk. 1918. febr. 9. Dés) *Lázár* Zoltán (sz. 1890. jan. 5., megh. 1937.).

C) *Jenő* (sz. 1904. márc. 20. Csomafája). Felesége (esk. 1928. szept. 22. Sopron) *Lukács* Mária (sz. 1910. márc. 24. Ötura). Fiuk:

Jenő (sz. 1929. jún. 6. Sopron).

D) *József* (sz. 1906. júl. 13. Csomafája). Felesége (esk. 1937. aug. 21. Rákospalota) nemes *Urbán* Hermina (sz. 1905. máj. 5. Budapest).

2. *Lajos* és ölyvedi *Szabó* Margit gyermekei:

A) *László* (sz. 1897. jún. 1. Nagybecskerek), vitéz, a Johannita Lovagrend t. lovagja, m. kir. belügyminiszteri titkár, Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye tb. főjegyzője, tart. főhadnagy, a Pesti Református Egyházmegye világi főjegyzője és tanácsbírája, a Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság igazgató-választmányának tagja, történetíró. Felesége (esk. 1932. nov. 5. Budapest) homoki *Szabó* Piroska (sz. 1901. dec. 14. Csepel). Fiuk:

Péter (sz. 1935. szept. 3. Budapest).

B) *Zoltán* (sz. 1899. okt. 17. Nagybecskerek), a Johannita Lovagrend t. lovagja, m. kir. kincstári ügyész, tart. tüzérhadnagy.

C) *Lajos* (sz. 1902. szept. 12. Zenta), a Johannita Lovagrend t. lovagja, m. kir. huszárszázados. Felesége (esk. 1930. szept. 27. Budapest) sztranyavai *Sztranyavszky* Ilona (sz. 1910. ápr. 30. Balassagyarmat). Gyermekeik:

a) *Lajos* (sz. 1931. júl. 13. Budapest, megh. 1932. júl. 12. Budapest).

b) *Sándor* (sz. 1934. márc. 22. Budapest).

c) *Erzsébet* (sz. 1936. aug. 27. Budapest).

D) *Margit* (sz. 1904. júl. 21. Zenta). Férje (esk. 1925. szept. 21. Budapest) vitéz nagykürthi és kis-jókai *Takách* Gyula (sz. 1891. szept. 3. Bátorkeszi) kerületi m. kir. gazdasági főfelügyelő, tart. tüzérszázados, gazdaságtudományi író.

3. *Sándor* és nemes *Elek* Etelka gyermekei:

A) *Sándor* (sz. 1899. okt. 20. Egyházasbást), vitéz, ügyvéd, Heves vármegye tb. tiszti ügyésze.

B) *Etelka* (sz. 1902. febr. 27. Miskolc).

C) *Lenke* (sz. 1907. febr. 12. Egyházasbást), 1913. óta örökbefogadási szerződés alapján a *Csernai* családnevet viseli. Férje (esk. 1923. ápr. 22. Rimaszombat) vitéz szentlélekfalvi *Ponghó* Mihály (sz. 1897. máj. 8. Runya), okl. vegyészmérnök, tart. főhadnagy.

4. *Kálmán* és kis-geörgényi és csikfalvi *Incze* Mária fiai:

A) *István* (sz. 1913. aug. 28. Meggyesfalva). Felesége (esk. 1938. szept. 26. Budapest) *Mátyás* Erzsébet (sz. 1910. szept. 21. Zákány).

B) *Mihály* (sz. 1915. máj. 23. Meggyesfalva).

C) *László* (sz. 1917. nov. 9. Meggyesfalva, megh. 1939. ápr. 16. Retteg).

SZÖLLŐSY, felsőszöllősi.

Ennek a régi családnak történetét ismertettem a Magyar nemes családok c. munkám X-ik kötete 224—25. oldalain. A belügyminiszter által 1910-ben megállapított *címer* leírása a következő: álló tojásdad pajzs színjelzés nélküli mezejében jobbra fordult griff ágaskodik, két első lába karmai közt buzogányt tartva. A pajzsra helyezett szemben álló koronás nyilt sisak dísze: a pajzsbeli griff növekvőleg; takaró. A mellékelt címerrajzon a mező és takaró színei a heraldika általános elveinek megfelelően lettek feltüntetve.

SZTANKAY, sztankovói és sztankahermányi.

Sárosmegyei eredetű család. Őse, Ztanechich János de Sztankovo horvát nemes. Fia *Miklós* Sáros megyébe költözött és felvette a Sztankay nevet, 1569. máj. 26-án Báthory Zsigmondtól címereslevelet, 1603. márc. 24-én pedig testvéreivel

együtt Rudolf királytól nemességmegerősítést, címerlevelet, nagy birtokokat, míg 1615-ben II. Mátyástól ismét címermegerősítést nyert. A család nemessége 1606. máj. 31-én Sáros-, 1615. jún. 1-én Zemplén-, ugyanezen évben Szepes-, míg 1762. okt. 4-én Borsod megyében hirdettetett ki. Az 1754—55. évi orsz. nemesi összeíráskor Sáros megyében *Antal, Dénes* és *Miklós* igazolták nemességüket. Tagjai a vármegyei életben mindenkor előkelő szerepet játszottak. — *Címer:* kék mezőben hármas zöld halmon ágaskodó kettős farkú oroszlán jobbjában kardot (címermegerősítés után pálmaágat), baljában pedig stilizált ezüst liliomot tart; sisakdísz: a pajzsbeli oroszlán növekvőleg; takaró: vörös-ezüst, kék-arany.

Leszármazás:

Első ismert őse Ztanechich János, aki Báthori István erdélyi fejedelem titkára volt 1564-ben, majd a lengyel király titkos tanácsosa lett 1571-ben. Fiai: *János-Gáspár* zágrábi püspök, Horvátország bánja 1587-ben. *György* váralkapitány Szigetvárnál esett el 1566-ban és *Miklós* szepesi kamarai tanácsos, aki 1569-ben és 1603-ban a címeresleveleket kapta. Miklós fiai közül *István* ága kihalt; *András* Sáros megye alispánja 1660-ban és *Zsigmond* unokái vezetik tovább a család leszármazását napjainkig.

I. *András ágazata.* Andrásnak három fia volt:

1. *Ádám* (1689— . . .), Torna vm. alispánja.
2. *Ferenc.*
3. *Miklós.*

Ferenc fiai:

A) *Antal,*

B) *András* alispán,

C) *Dénes,* felesége *Raszlaviczay* Zsófia; fiuk:

József, akinek utódai:

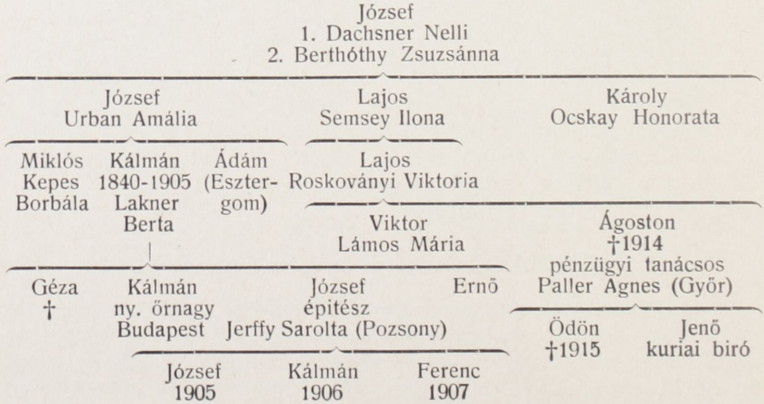

2. *Miklós* (1708—1754.) felesége *Dessewffy* Mária; utódaik a következők:

Miklós
Dessewffy Mária

- Ferec, Komlóssy Mária, 1752
  - Antal, Bornemisza Katalin
- Imre, 1759 Eperjes, 1762 Miskolc: Kiss Éva
  - Antal-János, Orosz Erzsébet (Miskolc)
    - Antal
    - János
  - Antal-András, 1. Kiss Anna, 2. Hermann Teréz
    - Ferenc
    - Mátyás, 1812—1854, Tóth Anna
      - Ignác
      - István
      - Lajos, Arad, Véren Teréz
        - Lajos, ipariskolai igazgató szakfelügyelő, Zsiros Júlianna (Kecskemét)
          - Lajos, 1907 zenetanár
          - Géza †1913
      - Ferenc
      - Ferdinánd
      - Antal
    - András
    - József
    - Imre
    - József

II. *Zsigmond ágazata.*

Zsigmond felesége *Raszlaviczy* Nóra; fia:

László, vármegyei szolgabíró, felesége *Szentpétery* Erzsébet; fia:

Sámuel, felesége szentimrei *Károlyi* Mária (1742.); fia:

Pál, felesége *Berthóthy* Anna (1766.), akiknek leszármazottai:

I.

Pál
Berthóthy Anna
(1766)

- Sándor, Kovanovics Katalin, 1820
  - László, Jámborszky Klára
    - László, telekkönyvvezető, Eperjes, Sztankay Irma, I. II. tábla
- György, 1. Podhorányi Mária, 2. Tahy Franciska

II. László
telekkönyvvezető
Eperjes
Sztankay Irma
l. I. tábla

Béla	Géza	Oszkár
1869—1915	honv. min.-i	kamarás
Eperjes	ny. államtitkár	ezredes
kamarás, huszár-kapitány		

Jegyzet. A családnak több olyan élő tagja van, akik a családfába nem illeszthetők be, így: Sztankay F. *Béla* ny. iparisk. igazgató-mérnök (felesége *Weidinger* Anna), fiával, *Zoltán*-nal (konzul amerikában), a zemplénmegyei (komlóskeresztesi ág) Sztankay *Jenő* (megh. 1918., postatitkár volt Kassán), kiskorú fia, *Szilárd*-dal és a családnak külföldön élő még több tagja, akiknek a fennebb ismertetett *Sztankay* családból való származásuk kétségtelen.

Vö. *MNCs.* X/228—29.

TARÁNYI és OSZTERHUEBER.

Az a sajátságos kapocs, amely a fent említett zalamegyei két nemes család között fennáll, megokolttá teszi, hogy együttesen foglalkozzunk velük. A Tarányiak valószínűleg a nyitramegyei Ürmény melletti Taranyról vették nevüket. Szirmay Antal Zemplén vármegye nemesei sorában is említ egy Tarányi nevű családot. Nyitrából Győrbe, onnét 1658. ápr. 6-án Sümegre, Zala megyébe származott át a család, ahol ma is él. A Tarányi család könyvtárában megtalált codex adatai szerint, amely Tarányi I. Ferenc feljegyzéseit tartalmazza, Tarányi Ádám Győrben halt meg 1646. ápr. 7-én, míg felesége, *Fried* Johanna ugyanezen év ápr. 2-án halt el. Mindketten az akkor pusztított döghalálnak estek áldozatul. Fiuk, Ferenc meghalt 1702. febr. 23-án Győrben s feleségével együtt a Szent Katalinhoz címzett plebánia-templomban van eltemetve. Fiai voltak: 1. az 1679. febr. 8-án született Pál, 2. az 1686. ápr. 27-én született II. Ferenc és 3. az 1680. jan. 10-én született, de már 1688. febr. 18-án elhalt János.

I. Ferenc tehát 1658. ápr. 6-án került Sümegre, valószínűleg az akkori veszprémi püspök kiséretében. II. Ferenc mint sümegi illetőségű, Győrben a jezsuitáknál végezte tanulmányait, az eredeti bejegyzés szerint 1698-t!l 1702-ig. Utána Sopronban tanult tovább 1704. okt. 23-ig. 1705-től 1707-ig, a Rákóczi-felkelés idején Bécsben tartózkodott. — 1713. máj. 17-én tűnt fel, mint Zala megye alszolgabírája és az aláírása mellett használt címerben egy fiait vérével tápláló pelikán van, a si-

sakdísz pedig kivont kardot tartó kar. — 1716. ápr. 16-án ujitotta meg Károly király nemességét is. Az új címereslevélben — amely hivatkozik arra, hogy nemes szülőktől származott és hogy nemeslevele az elmult mostoha időkben elveszett — László fiával együtt a következő címert kapta: kék mezőben zöld halmon koronán álló, kiterjesztett szárnyú egyfejű sas, felette jobbról arany Nap ragyog; sisakdísz: két fekete sasszárny között növekvő ezüst egyszarvú. Ez az újonnan nyert címer tehát egészen más, mint az, amelyet 1713-ban Ferenc használ. 1724-ben táblabíró, 1731-ben generális perceptor, 1741-ben mint Zala megye alispánja és követe jelent meg a híres pozsonyi országgyűlésen és 1749. febr. 22-én is mint ilyen szerepel. A zalamegyei Gyömörő községben lakott, ahol egykori háza ma is áll. Felesége gyömörei és teölvári *Gyömörey* Krisztina volt. Gyermekeik az armálisban előforduló 1. László, akiről további említés nincs, 2. Katalin, 1748. febr. 20-án *Sidó* Boldizsár, ennek halála után pedig *Koller* Antal felesége, 3. Anna (1729—1788.), akit *Oszterhueber* György vett feleségül és így ősanyja lett az Oszterhueber-Tarányi családnak. — 1762. júl. 25-én megvették Sidó Boldizsárné Tarányi Katalintól Nyirlakot és arra nádori donációt kaptak. 4. Teréz, férje *Sándorffy* Sándor, leányuk, Anna, *Kisfaludy* Mihály felesége és a két költőtestvér, Sándornak és Károlynak anyja. 5. Rozália, szalapataki *Nagy* Péter felesége, leányai: Katalin *(Kákocsy* Lászlóné) és Anna *(Oszterhueber* Ferencné), miáltal az Oszterhueber család másik ága is vérszerinti rokonságba jutott a Tarányiakkal. Ugyancsak ezidőtájt élt a családnak még egy férfitagja, Tarányi Lajos, aki Zala megye aljegyzője, valószínűleg Pál leszármazottja, aki 1749. ápr. 28-án vette nőül bezerédj *Bezerédj* Klárát.

A Tarányi család fiágon kihalván, beleolvadt a leányágon kétszeresen rokon Oszterhueber családba.

Az *Oszterhueber* család, — amelynek egyik ága ősanyja emlékezetére 1868. aug. 10 óta nevének elhagyásával a Tarányi nevet vette fel, mint Oszterhueber Györgyné Tarányi Anna vérszerinti leszármazói és ezzel a régi, kihalt Tarányi család egyenes leszármazóiban ismét felújult — nemességét Mária Teréziától 1741. okt. 28-án Oszterhueber János légrádi alkapitány, felesége *Zarka* Éva s György, József, Antal, Ferenc, János és Mária gyermekeik személyében kapta a következő címerrel: kék mezőben zöld földön oroszlán felemelt jobbjában arany kürtöt tart; a pajzs közepén, az oroszlán derekán, vörös pólya vonul keresztül, amelyben 3 fehér levél látható; sisakdísz: növekvő oroszlán jobbjában görbe kardot tart; takaró: kékarany, vörös-ezüst. Kihirdette Zala megye 1742. febr. 1-én. — János (sz. 1686., megh. 1763. jan. 25. Légrád) fia volt Mátyás

nagykanizsai tanácsosnak. Tíz gyermeke közül nem mind alapított családot, a nemzetség mégis szétágazott. János nagy vagyonnal rendelkezett. Még 1762. febr. 20-án a zalavári konvent előtt teljhatalmú képviselőt vallott. Gyermekei közül a legidősebb György (sz. Légrád, 1718. ápr. 24.) csáktornyai várkapitány s az Althan grófi család jurium et bonorum directora volt, majd odahagyva az ősi fészket, nőül vette Tarányi Annát, a fent említett Tarányi Ferenc és Gyömörey Krisztina leányát. Ezzel a házasságával megalapította a család idősebb belső zalai ágát, míg Ferenc nevű testvérétől az ifjabb muraközi ág származik. 1748-ban Zala megye főszolgabírája. Hat gyermeke volt:

1. *Ferenc* (sz. 1751. febr. 19. Légrád) előbb megyei aljegyző, majd a tapolcai járás főszolgabírája, 1810—1815. másod-alispán. Felesége, első barkóci *Rosthy* Anna, második tengelici *Gindly* Juliánna. Fiági leszármazói nem maradtak; egy leánya, Mária *Scotti* Bertalan cs. és kir. dzsidásőrnagy felesége volt.

2. *György* hadnagy volt és a délvidéki török háborúkban esett el 1788—89-ben.

3. *Antal* táblabírónak első felesége *Jagasich* András leánya, Zsófia, második hertelendi és vindornyalaki *Hertelendy* Judit volt. Gyermekei 1-től A) Imre, a felkelősereg főhadnagya, felesége gyömörei és teölvári *Gyömörey* Mária, gyermekei: a) Kristóf szolgabíró, b) Gusztáv, Radeczky-huszárezredbeli kapitány. Mindketten magtalanul haltak el. B) György (1790—1868.) csabrendeki földbirtokos, táblabíró, Széchenyi István gróf jószágigazgatója. Felesége hertelendi és vindornyalaki *Hertelendy* Klára. Gyermekei: a) Miklós (1819—1827.), b) Péter (1821—1900.) előbb cs. és kir. főhadnagy, 1848-ban honvédkapitány, Komárom vára helyőrségének legvitézebb tisztje. c) Endre (1824—1843.). d) Lajos (1828—1908.), 1848-ban honvéd, felesége várbogyai *Bogyay* Gizella. e) Klára (1830—1901.), makkoshetyei *Hettyey* Károlyné.

4. *Mihály* (1766—1807.), felesége forintosházi *Forintos* Magdolna, akitől gyermekei:

A) *József* (1792—1869.), felesége *Deák* Klára (1793—1859.), Deák Ferenc, a Haza bölcsének nővére. 1830-ban táblabíró, 1848-ban pedig Zala megye alispánja. Ő alapította meg a Zalavármegyei Gazdasági Egyletet, amelynek, valamint a Nemesi alapítványi választmánynak haláláig elnöke volt. Deák Ferenc, miután kehidai birtokát eladta, ezeknél a legkedvesebb rokonainál időzött hónapokon át és a pusztaszentlászlói házban folytak az elnyomatás éveiben a legfontosabb politikai tanácskozások. Itt talált menedéket báró Wesselényi Miklós is, amikor Stájerországba menekült és innen hívták Deákot Bécsbe

a königrätzi csata után. Józsefnek kérelmére engedélyezte I. Ferenc József 1868. aug. 10-én, hogy testvérei, leszármazói, nemkülönben unokatestvére, György, harmadik nagyanyjuk, *Oszterhueber* Györgyné Tarányi Anna megszakadt családja iránti hálától és kegyelettől vezérelve, régi címerük megtartásával a Tarányi nevet a nyirlaki előnévvel használhassák. Minthogy József magtalanul halt el, a „nyirlaki" Tarányi család csupán Mihály leszármazottaiban él tovább.

B) *Mihály* (1794—1876.) 1809-ben mint a nemesi felkelő sereg hadnagya a győri csatában vitézségével tüntette ki magát. Felesége várbogyai *Bogyay* Amália (1810—1893.) volt. Gyermekük Ferenc (sz. 1837. dec. 17., megh. 1927. jún. 21.) vétel útján a részben leányágra szakadt Nyirlakot egyesítette és miután magtalanul elhalt nagybátyjától, Józseftől a Deák-féle söjtöri birtokot is örökölte, Deák Ferenc iránti kegyeletből, nehogy annak birtoka és szülőháza idegen kezekre kerülhessenek, ebből s a régi családi birtokokból királyi jóváhagyással 1895. nov. 20-án hitbizományt alapított. A hitbizományi birtok Deák Ferenc nevét viselő Oszterhueber Tarányi családi hitbizomány néven van engedélyezve. 1914. aug. havában a C) alatti Ferenc leszármazóinál leányágra is kiterjesztetett azzal a kötelezettséggel, hogy a hitbizomány mindenkori birtokosa családi neve mellett a Tarányi nevet is köteles használni. Ezzel a régi Tarányi család két évszázad alatt másodízben maradt fenn leányágon. Felesége *Riefel* Mária bárónő (sz. 1857. máj. 25. Belezna, megh. 1928. okt. 27.). Gyermekeik:

a) *Amália* (sz. 1876. jún. 5.), férje bezerédi *Bezerédj* László (megh. 1902.).

b) *Mária* (sz. 1877. szept. 18., megh. 1931. nov. 12.), férje nádasi *Sárközy* Imre (megh. 1937. júl.).

c) *Ferenc* (sz. 1878. okt. 16.), államtudományi doktor, npf. huszárkapitány, a világháborúban a przemysli helyőrség tagja, a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület és Zala vármegye nemesi választmányának elnöke, Vas- és Zala vármegye ny. főispánja, a magyar felsőházi tagja. Felesége kölcsei *Kende* Gabriella bárónő (sz. 1887. jan. 27.). Gyermekeik:

aa) *Heléna* (sz. 1907. júl. 5.), férje erdődi gróf *Pálffy* József. Gyermekeik:

Pálffy Sándor Ferenc gróf (sz. 1926. dec. 22.),

Pálffy Johanna grófnő (sz. 1928. márc. 29.).

bb) *Mária* (sz. 1909. ápr. 14.), férje *Szemere* László de genere Huba.

cc) *Erzsébet* (sz. 1912. okt. 5.),

dd) *Margit* (sz. 1914. júl. 6.).

d) *Margit* (sz. 1884. júl. 16.), férje felsőőri *Nagy* Pál.

C) *Magdolna* (1797—1883.), férje vindornyalaki és hertelendi *Hertelendy* Imre.

D) *Ferenc* (1803—1887.) veszprémi székeskáptalani nagyprépost.

E) *Anna,* hajadon.

5. *Anna,* szentgyörgyi *Horváth* Ferencné.

6. *Juliánna,* misefai *Veörös* N. felesége.

Az ú. n. muraközi ág az 1912-ben elhalt *Oszterhueber* László kir. ítélőtáblabíróval kihalt.

TICHLER, tichlowitzi.

Az ausztriai Tichlowitz helységből származó, utóbb Budán megtelepedett nemes család. Őse *Ferdinánd* az osztrák hadseregben kapitány (1742.) a linzi csatában vérzett el. Hasonnevű fia résztvett az osztrák örökösödési- és hétéves háborúkban, többször kitüntette magát és 1774. febr. 15-én fenti előnévvel osztrák nemességet nyert. Később Bécsben telepedett le, feleségül vette schwartzbergi *Preizling* Agathát és folytatta ősei foglalkozását, a molnárságot. Budán (Ujlakon) fia *Mihály* (1733—1793.) telepedett meg, ahol feleségül vette a budai patricius családból származó *Guttmann* Juliannát (1764.). 1784-ben vétetett fel a budai polgárok közé. Közben a Bécsben özvegyen maradt apa, *Ferdinánd* is eljött

Tichler János
(sz. 1866.)
gyáros.

Tichler Jánosné
Wohlstreich Viktória
(1860—1940.)

Tichler Mihályné
Speiser Mária-Anna
(1829—1893.)

Tichler Mihály
(1822—1872.)
1848-ban katona korában.

Budára, ahol másodszor megnősült, majd pedig 3200 osztrák forintért megvette a mai Margit-körúton a 23-as számú házat (1783.). Ezzel ő is budai polgár lett. Mihály fia *Mátyás* szintén a molnárságban nőtt fel, gazdagon megházasodott és 1803-ban ő is házat vásárolt a mai Margit-körúton. Első felesége *Koller* Katalin elhalálozása után nőül vette (1806.) perscheni *Perschmann* Anna Máriát. A *Perschmann* család 1686. óta szintén Budán folytatta a molnár-mesterséget s Tichler Mátyás és apósa *Perschmann* Pál együtt jártak a Dunán lévő vizimalmaikhoz. Tekintélyre tettek szert, olyannyira, hogy ők kapták meg a kincstári búzaőrlést is. Tichler Mátyás tevékeny részt vett a budai katolikus egyházi életben, 1830-ban pedig a budai molnár-céh főmestere lett. Fiai: *Károly, János* és *Mihály* apjuk, Mátyás mellé kerültek és tanulták a molnárságot.

A fiúk közül *Károly* (1814—1879.) nőül vette nemeskai és kosztolányi *Nemeskay* Juliannát (1841.), akinek édesatyja tekintélyes szűcsmester volt Pesten, amely házassága révén Pesten, a Józsefvárosban telepedett le. Három leánya és két fai volt: *Mihály* és *Károly*. Mihály gyermektelenül halt el 1911-ben, Károly fővárosi tisztviselő feleségül vette unokatestvérét

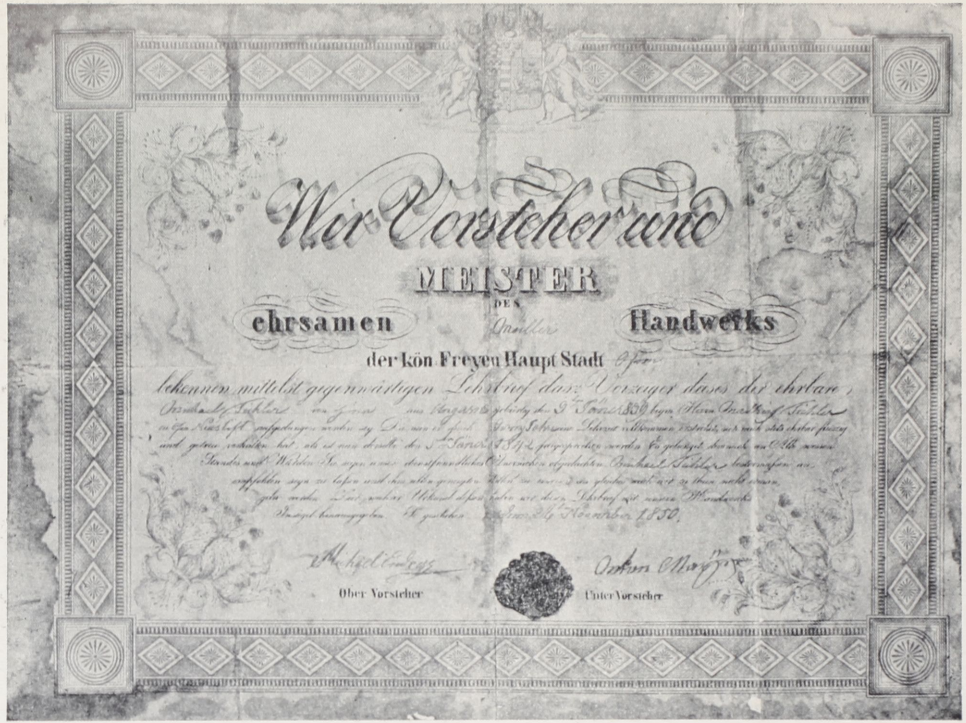

Wir Vorsteher und

MEISTER

DES

ehrsamen Müller Handwerks

der kön. Freyen Haupt Stadt Ofen

bekennen mittelst gegenwärtigen Lehrbrief dass der Vorzeiger dieses der ehrbare

Ober Vorsteher

Unter Vorsteher

Tichler Mihály szabaduló levele 1850-ből.

Tichler Borbálát. Gyermekei közül *Imre* New-Yorkban gyermektelenül húnyt el; *Károly* fővárosi főszámtanácsos; *Ödön* fővárosi adóhivatali főtanácsos. Mátyás másik fia, Mihály ágán *János* (sz. 1866.) gyáros, felesége a Pozsonyból evangélikus papi családból származó meanbergi *Wohlstreich* Viktória (1860—1940.). Fiai: *János* fővárosi könyvtáros, *Viktor* és *Lajos* gyárosok.

Érdekes kortörténeti okmány a budai molnár-céhnek 1850-ben *Tichler Mihály* (1822—1872.) részére kiállított szabaduló-levél. Hű reprodukcióját külön oldalon adom közre. Szövege a következő:

Tichler Mihály szabaduló levele 1850-ből:

„Wir Vorsteher und Meister der ehrsamen Müller Handwerks der kön. Freyen Haupt Stadt Ofen bekennen mittelst gegenwärtigen Lehrbrief dasz Vorzeiger dieses der ehrbare Michael TICHLER von hier aus Ungarn gebürtig den 5-ten Jäner 839. beym Herrn Mathias TICHLER zu Ofen Neustift aufgedungen worden sey. Da nun er durch drey Jahre seine Lehrzeit vollkommen erstreket, sich auch stets ehrbar fleiszig und getreu verhalten hat, als ist nun derselbe den 5-ten Jäner 1842. freigesprochen werden. Es gelanget demnach an Alle wessen Standes und Würden Sie seyen unser dienstfreundliches Anersuchen obgedachten Michael TICHLER bestermassen anempfehlen sey zu lassen und ihm allen geneigten Willen zu erweisen ein gleiches auch wir zu thun nicht ermangeln werden. Zur wahrer Urkund dessen haben wir diesen Lehrbrief mit unsern Handwerks-Insiegel hinausgegeben. So geschehen dem 26-ten November 1850. Michael Endresz, Ober Vorsteher, Anton May, Unter Vorsteher. (P. H.)

A család *címere:* hasított, jobb felében vágott pajzs; elől az alsó arany mezőben balra fordult lebegő fekete sas; a felső, ugyancsak arany mezőben zöld tölgyfalevél; a baloldali zöld mezőben élével balfelé fordított lebegő kard; sisakdísz: nincs; takaró-kék-ezüst.

Leszármazás:

I.

Ferdinánd
*Tichlowitz
elesett Linznél 1742

Ferdinánd
*1710 Kühberg a/W.
†1792 I. 1. Buda
nemességet kap 1774 II. 15
schwartzbergi
Preizling Ágotha

Mihály
*1733 Bécs †1793 III. 13 Buda
1764 V. 24 Buda:
ns. Guttmann Juliánna
(*1726 III. 2 Buda †1786 XI. 29 Buda)

Mátyás
*1777 II. 16 Buda †1848 XII. 24 Buda
1. 1803 VI. 21 Buda:
Koller Katalin
(*1782 V. 14 Buda †1806 II. 20 Buda)
2. 1806 VI. 24 Buda:
perscheni Perschmann Anna Mária
(*1785 VI. 5 Buda †1849 III. 4 Buda)

Károly
*1814 III. 8 Buda
†1879 VIII 17 Budapest
1841 X. 7 Budapest:
nemeskai
Nemeskay Juliánna
(*1817 III. 2 Pest
†1876 III. 3 Budapest)

Károly
*1852 VI. 28 Pest
†1909 X. 24 Budapest
fővárosi tisztviselő
1884 V. 8 Pest:
tichlowitzi
Tichler Borbála
(*1864 I. 22 Pest)

Imre
*1885 II. 22 Budapest
†1935 III. 25 New-York
Keller Mária

János
*1816 V. 11 Buda
†1849 Isaszeg

Mihály
*1822 III. 13 Buda
†1872 I. 3 Pest
1854 IV. 24 Buda:
mauterheimi
Speiser Mária
(1829 V. 17 †1893 XII. 17
Budapest
l. II. tábla

Károly
*1890 V. 5 Budapest
szfv. főszámtanácsos
1919 III. 6 Budapest:
Andrejka Aranka
(1889 XII. 2 Budapest)

Ödön
*1895 IX. 8 Budapest
szfv. adóhiv. főtanácsos
1925 VIII. 4 Budapest:
Hofhauser Mária
(1894 IX. 8 Budapest)

Hildegard
*1927 VIII. 27 Bpest

Antal
1932 V. 30 Bpest

II. Mihály
1822—1872
Speiser Mária
I. I. tábla

János *1866 III. 29 Pest gyáros 1892 V. 5 Ujpest: meanbergi Wohlstreich Viktória (*1860 XII. 12 Pest) †1940 I. 23 Bpest			Károly-Antal *1867 X. 7 Pest nagykereskedő 1896 VI. 19 Bpest: Seidl Krisztina (*1873 XII. 31 Pest) †1936 X. 7 Budakeszi
			József-István *1897 VIII. 20 Bpest †1914 IV. 24 u. o.
János *1900 VIII. 17 Budapest fő v. könyvtáros 1924 VII. 27 Ujpest: borosjenői Kádár Abigail (*1903 III. 2 Berettyóujfalu elv. 1935)	Viktor *1902 IV. 3 Bp. gyáros 1925 V. 10 Ujpest: várbogyai Bogyay Magdolna (*1903 V. 17 Ujpest)	Lajos *1902 IV. 3 Budapest gyáros	
	Magdolna *1926 IV. 14 Budapest	Viktor *1930 VII. 18 Bp †1930 XII. 20 Ujpest	

TOMCSÁNYI, tomcsányi.

Egyike legrégebbi nemes családainknak. Történeti multját és leszármazását részletesen ismertettem a Magyar nemes családok c. munkám X-ik kötete 373—80. oldalain. A 380-ik oldalon közölt leszármazás azonban néhány újabb adattal kiegészítést igényel. A legfelsőbb ízen álló Imre (1840—1891.) őse, János aranyosmedgyesi lakos volt és 1712. szept. 26. Turóc megyétől kapott nemességéről bizonyítványt. Fia volt Ádám, aki Nyitraperjésen született 1755. dec. 4-én és 1831. júl. 24-én húnyt el. Egyetemi orvostanár volt. Fia János lázárii lakos, akinek fia volt János (sz. 1811. okt. 11. Szatmár), akinek kállói *Kállay* Juliannától született fia volt az első helyen említett Imre (megh. 1891. máj. 11. Trencsén). Második felesége, *Hesz* Paula (sz. 1840., megh. 1916. nov. 20.). Gyermekei közül Irma (sz. 1865. febr. 17. Budapest) férje csekei *Varju* Sándor volt. Ida 1898. nov. 26-án ment nőül Trencsénben németprónai *Wolff*

Károlyhoz, a főudvarnagyi biróság volt elnökéhez. Ernő 1908. jan. 14-én Iglón nősült. — A család címerét a mellékelt rajz tünteti fel.

TOMKA.

A Lőcséről Kőszegre került ily nevű családnak a tomkaházi, folkusfalvi és bisztricskai *Thomka* (Tomka) családdal való kapcsolatát nem ismerem. Minthogy azonban az alábbi család ősei a lőcsei anyakönyvekben nemeseknek vannak írva, de egyébként is a család több tagja köztisztviselői állást tölt be, leszármazásának közlése már ebből a szempontból is érdekkel bírhat. A család Tomka *János* cipészmester személyében telepedett le Kőszegen a XVIII. század derekán. Felesége *Birstock* Zsuzsánna volt, akiknek fiuk, ugyancsak *János* (megh. 1827. okt. 5.) folytatta atyja mesterségét és 1806. máj. 27. Kőszegen vette feleségül *Wallner* Katalint (sz. 1777. okt. 5.). Gyermekeik voltak: 1. *János* (sz. 1808. júl. 15.); utódairól nincsenek adataim; 2. *József* (l. alább); 3. *Gottlieb* (sz. 1815., megh. 1872.) szintén cipészmester Kőszegen; felesége (esk. 1852. máj. 18.) *Loher* Erzsébet; gyermekei: a) *Sámuel* (sz. 1854. ápr. 9.), b) *Amália* (sz. 1857. szept. 10.); 4. *Erzsébet* (sz. 1818. okt. 13.).

A 2. alatti *József* (sz. 1811. Kőszeg, megh. 1886.) ev. lelkész volt Vasdobrán. Felesége (esk. 1835.) *Clement* Zsuzsánnától (sz. 1817., megh. 1859.) gyermekei: A) *Zsuzsánna,* férje *Koltay* N. volt. B) *Amália,* férje volt *Müller* Ferenc tanító (Vasdobra). C) *Hermina,* férjezett *Gruber* N.-né (Sopron). D) *Johanna,* férjezett *Schneider* Vilmosné, ev. lelkész neje (Körtvélyes). E) *Károly* (l. alább). F) *Adolf* póstatiszt. G) *Gusztáv-Hermann* (megh. 1915.), ev. lelkész-esperes (Györkönyv), felesége *Hoffmann* Mária (Paks).

Károly (l. fennebb E. alatt) ev. lelkész Körtvélyesen; felesége 1. *Bergmann* Karolina (Sopron), 2. *Mösszel* Karolina. Fia:

Jenő, m. kir. erdőtanácsos (Körmend). Gyermekei:

a) *Margit,* tanárnő (Cinkota), — b) *László,* mérnök (Nyiradony).

A G) alatti *Gusztáv-Hermann* gyermekei:

a) *Gizella* (sz. 1886.); férje *Baldauf* Gusztáv ev. lelkész (Pécs).

b) *Mária* (1888—1904.).

c) *Ilonka* (sz. 1890.); férje *Mayer* József ev. tanító (Cegléd).

d) *Gusztáv* (sz. 1892.), ev. vallástanár (Bonyhád); felesége *Gyalog* Karolina. Gyermekei:

Márta, — *Gusztáv.*

e) *Margit* (sz. 1893.), férje *Schmidt* János (sz. 1889.), ev. lelkész (Györköny).

f) *József* (sz. 1896.); községi jegyző (Dunaföldvár); felesége *Kiss* Gabriella.

Schmidt János ev. lelkész úr szíves közlése.

TORDAY, tordai.

A családról már megemlékeztem a Magyar nemes családok c. munkám X-ik kötetében (385. old.). A család címeres-levelét (1580. febr. 20.) 1581-ben Zemplén megye hirdette ki. *Gábor* Léken volt ref. lelkész; fia, *Ferenc* egyetemi magántanár, jeles gyermekorvos volt. Fiai közül *Ferenc* (sz. 1871.) egyetemi rk. tanár, gyermekorvos, a Budapesti állami gyermekmenhely főorvosa; *Árpád* (sz. 1874.) ugyancsak egyetemi rk. tanár, belgyógyász; *Gábor* (megh.) ügyvéd volt, *Géza* szintén ügyvéd, *József* rendőrfogalmazó pedig hősi halált halt a világháborúban a Sanmelletti ütközetben. — A fennebb említett *Ferenc* egészségügyi főtanácsos felesége *Szilágyi* Szilárdka; fiuk, *György* elhalt; *Árpád* szintén egészségügyi főtanácsos, felesége *Csathó* Margit; gyermekei pedig 1. *Irén,* 2. *Árpád,* 3. *Ferenc. Géza* felesége *Kutas* Margit. — A család *címerét* a mellékelt rajz tüteti fel.

TÓTHFALUDY (PYNKÓCZY-TÓTH).

A család eredeti neve *Tóth,* alias *Pynkóczy* volt. Okiratilag kimutatható első őse a XVI. század végén született Thomas Thóth de Pynkoch, akinek hagyatéka felett az osztályos atyafiak a leleszi convent előtt 1561-ben megosztozkodtak. Nevezett *Tamás* unokái: *Máté* ungmegyei szolgabiró és *István* pinkóci birtokos II. Rudolftól 1592. ápr. 3. régi nemességük épségbentartása mellett címeres-levelet kaptak. (Eredetije a család birtokában.) — *Címer:* kék mezőben hármas zöld halom középsőjén jobbrafordult páncélos kar könyököl, kezében aranymarkolatú egyenes kardot tartva; a kar alsó része alulról

felfelé arany nyilvesszővel van átütve, amelynek hegyébe a kar felső részére csavarodó arany kígyó harap; sisakdísz: három vörös-fehér-vörös színű strucctoll; takaró: mindkét oldalon kékarany. (12.667—926. II. Bm. sz.) — A család az armális szerzése idején birtokos volt Pinkócon, Budaházán, Fekésházán és Darmán. E családból nemes *Pynkóczy-Tóth* Aladár (Bp. 1878.) kir. közjegyző 1925-ben vitézzé avattatott. Később ugyanő a sárszentmihályi birtokához tartozó vitézi telkéről: „Tóthfalud"-ról, úgy a maga nevét, mint *Pekáry* Máriával (Bp. 1922-ben) kötött házasságából (Bp. 1923.) született *Aladár* fia és (Bp. 1929-ben született) *Judit* leánya nevét 1934. március 7-én kelt kormányzói elhatározással — nemességük érintetlenül hagyása mellett — *„Tóthfaludy"*-ra változtatta. — A család többi tagjaira nézve, akik a régi nevet használják, lásd szerző: „Magyar nemes családok" című munkája X. kötetének 404. lapját „Tóth alias Pinkóczy" címszó alatt.

URBÁN, monyorói, báró.

Pesti polgár eredetű család, amely 1828-ban magyar nemességet, 1914-ben pedig magyar bárói rangot is nyert. Őse *József*, pesti polgár, aki 1808-ban vétetett fel a város polgárai közé. 1818-ban Pest város alkapitánya volt. Az ő fia volt ugyancsak *József* (1793—1839.), akinek *Keller* Karolinától született fia, *Gyula* (1815—...) vezeti tovább a család leszármazását. Fia, *Iván* (1846—1915.), Arad megye és Arad szab. kir. város főispánja 1914-ben bárói rangot kapott. Nevezett Gyulától a család ekképen sarjadzott le napjainkig:

Gyula (1815—...), felesége (1843.) törökbecsei *Sissányi* Konstancia (1825—1883.) gyermekei:

1. *András* (1844—1904.).
2. *Sarolta* (1845—1925.).
3. *Iván* (1846—1915.) Arad vármegye és Arad sz. kir. város főispánja. Felesége (1869.) jószási *Purgly* Mária (1848—1920.). Gyermekeik:

A) *Péter* báró (sz. 1870. jún. 29.) országgyűlési képviselő, földbirtokos. Felesége (1894.) jószási *Purgly* Ilona (sz. 1873. aug. 12.). Gyermekei:

a) *Iván* báró (1895—1924.), felesége (1919.) kiszombori *Rónay* Magdolna (sz. 1897. dec. 18.). Gyermekei:

aa) *Péter* báró (sz. 1920. jún. 10.);
bb) *Maritta* bárónő (sz. 1921. szept. 9.).
b) *Gáspár* báró (sz. 1897. jan. 6.), felesége (1922.) szécsényi *Baghy* Ilona (sz. 1901. aug. 18.). Gyermekeik:
aa) *Hanna* bárónő (sz. 1923. jún. 11.).
bb) *Ádám* báró (sz. 1924. dec. 24.).
c) *Pál* báró (sz. 1898. nov. 25.).
B) *Mária* (sz. 1871. szept. 1.), férje, 1. abafalvi és felsőlehotai *Abaffy* Emil (megh.), 2. (1905.) budaméri *Ujházy* László.
C) *Erzsébet* (sz. 1880. febr. 10.), férje ebeczki *Blaskovits* Erneszt (sz. 1871. okt. 27.).
4. *Ilona* (1847—...), férje almási *Almay* József.
5. *Szilárdka* (1848—1926.).
A család többi ágazatai kihaltak.

Címere leírása: kék mezőben zöld földön szembefordult páncélos és páncélsisakos vitéz, oldalán földig érő kardhüvelyével, jobbjában földre szegzett pallost tart; bárói korona; 3 sisak; sisakdíszek; középsőé: jobbfelé könyöklő páncélos kar markában pallost tart; a jobboldalié: befelé fordult galamb csőrében zöld ágat tart; a baloldalié: befelé fordult galamb csőrében arany keresztet tart; takaró: kék-ezüst, kék-ezüst, vörös-arany; pajzstartók: két páncélos vitéz, a jobboldali jobbjában égő fáklyát, a baloldali jobbjában zöld pálmaágat tart; jelmondat arany szalagon vörös betűkkel: Pietate et perseverantia (l. a túloldali rajzot).

Vö.: *MNCs.* XI/454—56.

VASVÁRY.

A családot előbb *Traiber*-nek hívták. A címereslevelet is 1688. máj. 22-én *Traiber* György kapta. Egyik utóda, ugyancsak *György* pécsi vasnagykereskedő és gyermekei 1882. nov. 29. kelt legf. engedéllyel nevüket *Vasváry*-ra magyarosították. *Címerét* a mellékelt rajz tünteti fel, leírása pedig ez: kék mezőben zöld földön álló kétfarkú arany oroszlán felemelt jobbjában 3 piros rózsát tart; zárt sisak; sisakdísz: kiterjesztett szárnyú galamb csőrében zöld ágat tart; takaró: kék-arany, vörös-ezüst. — A család történetét és leszármazását l. Magyar nemes családok XI. kötet 583—86. oldalain.

VECSEY, vecsei, böröllői és izsákfai; nemes és báró.

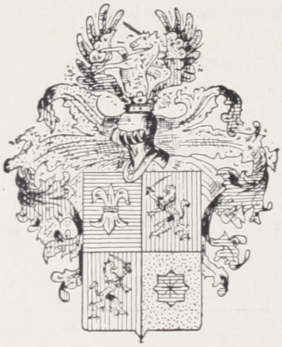

Régi család. Történeti adatait és részletes leszármazását közöltem a Magyar nemes családok c. munkám XI. kötete 59—63. oldalain. *Címerét* a mellékelt rajz tünteti fel, amelynek leírása a következő: négyelt pajzs; az 1. kék mezőben stilizált ezüst liliom; a 2. és 3. vörös mezőben ágaskodó arany oroszlán felemelt jobbjában kivont kardot tart; a 4. arany mezőben nyolcágú kék csillag; sisakdísz: ezüst-kékkel és arany-vörössel vágott 2 sasszárny között jobbra néző ezüst egyszarvú; takaró: vörös-arany, kék-ezüst.

VÉKEY, vékei.

Ennek az igen régi családnak történetét és leszármazását ismertettem a Magyar nemes családok c. munkám XI. kötete 72—73. oldalain. Közöltem címerének leírását is, amelyet mellékelten rajzban is bemutatok. Leírása: kék mezőben lebegő koronán álló arany griff jobbjában kardot, baljában pedig levágott törökfejet tart; sisakdísz: páncélos és páncélsisakos növekvő vitéz jobbjában karddal; takaró: kék-arany, vörös-ezüst.

VEREBÉLY, verebélyi.

A család történeti adatait és leszármazását közöltem a Magyar nemes családok c. munkám XI. kötete 79—82. lapjain. *Címerét* rajzban mellékelten mutatom be. Leírása ez: kék mezőben zöld földön ugró szarvas lábai előtt fehér tinófej fekszik; sisakdísz: növekvőleg a szarvas; takaró: kék-arany, vörös-ezüst. — A család nemességét 1929-ben a m. kir. Belügyminiszter is igazolta (21.127—1929. B. M. sz.) — Vö. még *Gerő* 389.

VEZSENYI. Eredetileg WESZTERMAYER.

A családra vonatkozó történeti adatokat l. Magyar nemes családok XI. kötete 96—7. oldalain. — A család által használt *címer:* vágott, felső részében hasított pajzs; az alsó mező ezüsttel és kékkel vágva, benne a pajzs baloldali széléből kinyúló elefánt nyak; a felső jobboldali ezüst mezőben kék ruhás növekvő férfi jobbját felemelve tartja; a jobboldali arany mezőben növekvő fekete medve, nyakán ezüst lánccal; korona; sisakdísz nincs; takaró.

VIRÁNYI, vencsellői.

A magyar nemességet 1918. máj. 23-án Virányi Ferenc (sz. 1868. jan. 8.) ezredes kapta. Jelenleg ny. altábornagy. Felesége nagyenyedi *Enyedy* Irén; fia *Ferenc,* akinek felesége *Benedicty* Margit. — *Címer:* kékkel és ezüsttel balharánt vágott pajzsban zöld földön fehér lovon vágtató magyar huszár jobbjában kardot tart, a jobboldali pajzsfőben arany csillag lebeg; sisakdísz: koronás növekvő oroszlán jobbjában karddal; takaró: (kék-ezüst). — Vö. *MNCs.* XI/118., *Gerő* 391.

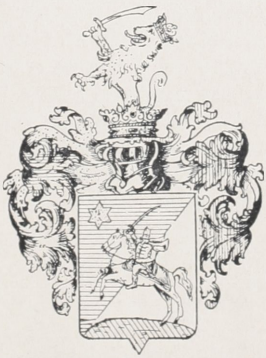

YBL.

Első ismert tagjai *Ybl* György, István és Simon testvérek, akik Ferdinánd ausztriai főhercegtől Innsbruckban 1586. április 13-án címereslevelet kaptak (Staatsarchiv, Wien: Tiroler Wappenbuch VII. 403.). A család, melynek neve régen Übl és Übel alakban is előfordul, Klosterneuburgban lakott, innen Domokos 1735-ben Székesfehérvárra, Jenő-Vilmos pedig 1743-ban Pestre telepedett. I. Ferenc-József ausztriai császár Wienben 1882. június 29-én kelt oklevelével Ybl *Lajos* nyug. m. kir. kereskedelmi és váltótörvényszéki elnöknek, majd Wienben 1883. január 13-án kelt oklevelével Ybl *Miklós* építőművésznek lovagi rangot adományozott. A m. kir. belügyminiszter 291.701—1928. és 48.887—1932. szám alatt elismerte, hogy a család a lovagi címet használhatja.

Címer: I. (1586. ápr. 13.): hasított pajzs jobboldali arany mezejében a hasító vonalon felébe hasított fekete sas, baloldali ezüst mezejében vörös pólya; sisakdísz: jobbról arany-feketével, balról ezüst-vörössel vágott nyitott sasszárny; takaró: fekete-arany, vörös-ezüst.

II. (1882. jún. 29. Lajos ága): négy mezejű pajzs, felette jobbharánt két arany csillaggal rakott kék pólya, — az 1. és 4. mező arany, — a 2. és 3. vörös mezőben lebegő, befelé fordult, vörös nyelvét kiöltő, arany oroszlán ágaskodik és felemelt első lábaival kék zsineggel összekötött és fejszével ellátott liktor-nyalábot tart; két sisakdísz: a jobboldali elől arany és hátul kék zárt sasszárny, felette jobbharánt két arany csillaggal rakott kék pólya, — a baloldali kék zsineggel összekötött és fejszével ellátott cölöpös liktornyaláb, jobbról vörös-ezüsttel s balról ezüst-vörössel vágott két bivalyszarv között; takaró: kék-arany, vörös-ezüst.

III. (1883. jan. 13. Miklós ága): vörös mezőben lebegő, kék nyelvét kiöltő, kék karmú, arany oroszlán jobb vállán ezüst korinthusi oszlopot tart, — a jobboldali felső sarokban arany telken kék csillag; két sisakdísz: a jobboldali növekvő, arany nyelvét kiöltő, arany karmú, vörös oroszlán hat pávatollat tartó arany fésűvel, — a baloldali kékfedelű kerek torony, arany gombján arany szélkakassal, kék kapuval, három kék ablakkal és három kékfedelű erkélytoronnyal; takaró: vörös-arany, kék-ezüst.

A család leszármazása a következő:

Jenő-Vilmos (sz. Klosterneuburg), 1743-ban pesti lakos. Felesége ..... Terézia. Fiuk:

Miklós-Márton (sz. 1746. nov. 12. Pest, megh. 1825. márc. 11. Székesfehérvár), 1770-ben pesti, majd 1774-ben székesfehérvári lakos. Felesége (esk. 1771. febr. 5. Székesfehérvár) *Braun* Mária-Terézia (sz. 1747. okt. 14. Székesfehérvár, megh. 1806. febr. 1. Székesfehérvár). Fiaik:

I. *József* (sz. 1779. jan. 31. Székesfehérvár, megh. 1838. okt. 10. Pest). Felesége (esk. 1803. júl. 10. Pest) *Fischer* Katalin (sz. 1786. ápr. 25. Pest, megh. 1862. okt. 29. Pest). Fiuk:

1. *Lajos* (sz. 1808. aug. 23. Pest, megh. 1882. júl 20. Irsa), a m. kir. kereskedelmi és váltótörvényszék nyug. elnöke, 1882. jún. 29-én ausztriai lovag. Felesége (esk. 1854. szept. 16. Pest) solymosi *Fábián* Magdolna (sz. 1822. jan. 10. Bátya, megh. 1893. ápr. 19. Irsa). Fiaik:

A) *Lajos* (sz. 1855. szept. 25. Pest, megh. 1934. jan. 24. Budapest), műépítész, nyug. budai várkapitány. Felesége (esk. 1881. nov. 22. Szeged) *Mayer* Ilona (sz. 1861. márc. 10. Szeged, megh. 1936. máj. 5. Budapest). Fiuk:

a) *Ervin* (sz. 1890. jan. 14. Budapest), egyetemi m. tanár, m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteri tanácsos, műtörténetíró.

B) *János* (sz. 1857. jan. 18. Pest, megh. 1860. febr. 6. Pest).

C) *Béla* (sz. 1858. aug. 11. Irsa, megh. 1858. aug. 11. Irsa).

D) *János* (sz. 1860. márc. 16. Pest, megh. 1864. Irsa).

E) *Miklós* (sz. 1862. máj. 11. Pest, megh. 1931. júl. 20. Budapest), m. kir. nyugállományú tábornok, 1919-től 1921-ig a szerbeknél politikai fogoly. Első felesége (esk. 1893. jún. 22. Eperjes) nemes *Uhlarik* Gabriella (sz. 1870. szept. 18. Eperjes, megh. 1907. márc. 5. Kassa). Második felesége (esk. 1910. febr. 21. Szabadka, elváltak) *Szkenderovits* Etelka (sz. Szabadka). Gyermekei első feleségétől:

a) *Miklós* (sz. 1895. ápr. 10. Kassa, megh. 1928. aug. 29. Budapest), műépítész, tart. tüzérhadnagy. Felesége (esk. 1922. febr. 25. Csepel) homoki *Szabó* Piroska (sz. 1901. dec. 14. Csepel). Gyermekeik:

aa) *Mária* (sz. 1923. okt. 5. Debrecen).

bb) *Magdolna* (sz. 1925. aug. 30. Budapest).

cc) *Miklós* (sz. 1927. dec. 31. Pesthidegkút).

b) *Mária* (sz. 1896. okt. 3. Kassa). Első férje (esk. 1921. jún. 25. Budapest) vitéz nemes *Toperczer* Ödön (sz. 1889. jún. 25. Szepesváralja, megh. 1933. márc. 30. Budapest), tart. tüzérfőhadnagy. Második férje (esk. 1939. jan. 14. Budapest) dr. nemes *Ladányi* Dezső (sz. 1886. jan. 30. Rimaszombat), m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszteri osztályfőnök.

II. *Miklós* (megh. 1861. nov. 29. Székesfehérvár). Felesége *Eiman* Anna (megh. 1833. jan. 13. Székesfehérvár). Fiuk:

1. *Miklós* (sz. 1814. ápr. 6. Székesfehérvár, megh. 1891. jan. 22. Budapest), építőművész, a magyar főrendiház tagja, a Magyar Mérnök- és Építészegylet elnöke, a Fővárosi Közmunkák Tanácsának tagja, 1883. jan. 13-án ausztriai lovag; budapesti szobrát 1896. szept. 8-án leplezték le. Felesége *Lafite* Ida (megh. 1891. jún. 10. Budapest). Fiuk:

A) *Bódog (Félix),* (sz. 1864. jan. 15. Pest, megh. 1922. okt. 20. Budapest), a Hangya Szövetkezet osztályfőnöke. Felesége (esk. 1888. szept. 17. Budapest) *Frölich* Ilona (sz. 1867. szept. 17. Temesfűzkút). Gyermekeik:

a) *Ida* (sz. 1889. dec. 5. Budapest). Első férje (esk. 1910. febr. Fiume, elváltak) *Steinacker* Andor (sz. 1878. ápr. 15. Budapest). Második férje dr. *Wendel* Ervin.

b) *Márta* (sz. 1891. jan. 26. Budapest). Férje (esk. 1911. dec. 7. Fiume) *Jespersen* Tivadar (sz. 1880. aug. 16. Oslo).

c) *László* (sz. 1892. márc. 13. Budapest, megh. 1896. máj. 11. Csesztve).

Vö. *Gerő* 399.

ZÁDOR, fenyéri.

A családot előbb *Stettner*-nek hívták. (A nemes *Stettner*-családra vonatkozó adatokat l. *Stettner* címszó alatt.) A családból Stettner *György* és unokaöccse, Stettner *Lajos* 1848-ban változtatták át nevüket *Zádor*-ra. Nevezett *Stettner* — utóbb *Zádor* — György (sz. 1799. júl. 3. Duka, megh. 1866. aug. 17. Pest), jogtudós, a legfelsőbb ítélőszék bírája (septemvir) volt. A jogtudományok mellett irodalommal is foglalkozott Fenyéri Gyula álnév alatt. Irói életére jellemzők Vörösmartyval váltott levelei. Schedel (Toldi) Ferenccel együtt írta az első német nyelvű magyar irodalomtörténetet Handbuch der ungarischen Poesie c. alatt. Rendes tagja volt a Magyar Tudományos Akadémiának. Felesége, született szécsiszigeti *Thaly* Juliánnától két gyermeke származott, ú. m.:

1. *Gyula* (sz. 1835. Pápa, megh. 1892. Nagyvárad) min. tanácsos volt. Felesége koltai *Vidos* Elvirától fia:

Zádor György
septemvir.

Zádor Györgyné
Thaly Julianna.

Elemér-Béla (sz. 1881. Budapest) ny. miniszteri osztálytanácsos; felesége (esk. 1913.) *Noseda* Erzsébet. Fia:

Béla (sz. 1914. Budapest).

2. *Lilla;* férje *Rudnyánszky* Béla dr. (sz. 1826. aug. 11.) táblabíró.

Ennek az ágnak nemességét 1938-ban 20.764—38. B. M. sz. alatt a Belügyminiszter is elismerte.

Vö.: *MNCs.* XI/155.; *Gerő* 400.

ZOBEL, nagyszentmihályi.

A magyar nemességet, amint ezt a Magyar nemes családok c. munkám XI-ik kötetében (186—87. old.) már közöltem, 1916. jan. 9. Zobel Lajos műszaki főtanácsos kapta. Ugyanott közöltem címerének leírását is, ismétlések elkerülése végett e helyen tehát annak csak rajzát mutatom be. A címer az ú. n. „beszélő címerek" közé tartozik: Zobel (német) annyi, mint coboly, a címerben is az ormokon coboly lépdel. — *Leszármazás:*

Lajos (sz. 1854. máj. 31. Németszentmihály, megh. 1926. szept. 27. Budapest), okl. műépítész, miniszteri tanácsos. Felesége (esk. 1887. júl. 26. Budapest) volt *Scheich* Anna (sz. 1859. júl. 20. Budapest, megh. 1920. aug. 5. u. o.). Gyermekei:

1. *Lajos* (sz. 1888. máj. 27. Budapest) pénzügyminiszteriumi miniszteri tanácsos. Felesége (esk. 1913. okt. 4. Budapest) *Hackel* Márta (sz. 1891. máj. 13. Budapest). Gyermekei:

A) *Lajos* (sz. 1914. aug. 28.),

B) *Andor* (sz. 1916. febr. 28.),

C) *Kató* (sz. 1917. jún. 29.), férje (esk. 1938. dec. 27.) kőszegi *Reményi* Jenő.

2. *Margit* (sz. 1889. nov. 1. Budapest), férje (esk. 1910. szept. 8. Budapest) dr. *Brenner* Károly orvos.

3. *Anna* (sz. 1893. aug. 20. Budakeszi, megh. 1920. márc. 9. Budapest).

A nemességet nyert Zobel *Lajos* szülei Zobel *Lajos Károly* (sz. 1818. okt. 4. Sopron, megh. 1902. márc. 21. Budapest) és *Poszvék* Amália (sz. 1830. Sopron, esk. 1851. máj. 6. u. o., megh. 1915. épr. 5. Zsáka) voltak.

ZSEMBERY, derzsenyei és zsemberi.

A hontmegyei eredetű régi nemesi család történeti adatainak rövid ismertetését megtalálja az olvasó a Magyar nemes családok c. munkám XI. kötetének 208. oldalán. Közöltem ott címerének leírását is, amely szerint a családnak 1900. szept. 28-án adományozott *címere* a következő: vörös mezőben hármas zöld halom felett kék zsinóron függő lebegő arany vadászkürt; sisakdísz: növekvő egyszarvú mellső lábaiban 3 ezüst nyilvesszőt tart; takaró: vörös-ezüst (l. a mellékelt rajzot). Nemességét 1901-ben 8206., 1935-ben pedig 75.785. sz. a. a m. kir. Belügyminiszter igazolta. — Vö. még *Gerő* 405.

ZSITVAY, zsitvateői.

A család e néven ismert legrégibb tagja: N. *de Sythwa,* aki a XV. században birtokán, a somogymegyei Zsitva (akkor Sythwa, legújabban Felsőzsitfa) községben kápolnát emelt és nemes családja nevét az alapkőbe bevésette. A család a török megszállás elől (1550.) a közeli Keszthelyre menekült. Ősi birtokát a felszabadulás után nem sikerült visszakapnia, bár sok véráldozatot is hozott. A felszabadító háborúk során összes felnőtt férfitagjai elestek *Joannes de Sythwa* kivételével, aki Budavára megvívása után (1686.) dicsérettel és súlyos sebekkel vonult vissza Keszthelyre és lett mint „unicus familiae superstes" a mai család ősatyja. Unokája: *Ferenc,* mint hatvani postamester (1740.) pestisben halt el és ekkor a család még meglévő iratait is elégették. A család változatlanul a nemesi jogok birtokában volt, nemes hivatalokat töltött be, nemesi felkelésekben vett részt, nemesi birtokokat bírt. A fennebb említett Ferencnek ugyancsak Ferenc nevű fia dorogi postamester folyamodására, aki mindezeket a körülményeket igazolta, 1801. jan. 23-án a család új címeres levelet kapott, amint ezt a Magyar nemes családok c. munkámban (XI. k. 211. és köv. old.) már közöltem.

Címer: Álló, csücsköstalpú, hasított pajzs; az arannyal és kékkel vágott jobboldali rész felső arany mezejében kiterjesztett szárnyú és szétterpesztett lábú lebegő sas csőrében arany markolatú, görbe kardot tart; az alsó kék mező közepén hullámos ezüst pólya van; a pajzs baloldali ezüst mezejében zöld pázsiton, amelyre kerekes, talpas, aranycsövű ágyú van

helyezve, aranykantáros, aranyszegélyű, kéktakarós, vágtató, sötét pej lovon aranysujtásos kék öltözetben, vállára vetett lengő s ugyancsak aranysujtásos kék mentével, fekete sarut és fekete-sárga tollakkal díszített, aranysujtásos, fekete süveget viselő magyar vitéz jobbjában görbe kardot tart; sisakdísz: a csőrében görbe kardot tartó pajzsbeli sas; takaró: fekete-arany, kék-ezüst.

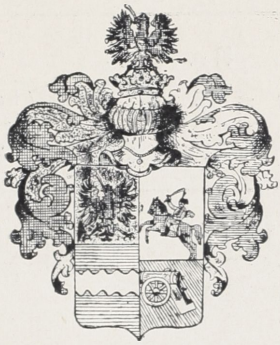

A kardos sas a család ősi jelvénye. A család a zsitvateői előnevet használja. Régebben előfordult a zsitvateoi, zsitvatooi és zsitvai előnév használata is. A keszthelyi anyakönyvekben (a XVIII. század legelején) a család neve Sytvay és Sitvay alakban szerepel.

A család részletes leszármazási tábláját, amelyet id. munkámban (XI. k. 211. és köv. lap) közöltem, a következőkkel egészítem ki:

I. Joannes de Sythva *1649 körül, 1686 Budavárnál megsebesül, 1687 Keszthelyre megy

- Sytvay Ferenc *1675 Keszthely ns. Gyber Erzsébet l. II. tábla
- Erzsébet 1679—1749 IX. 12 Keszthely
- Katalin *1681 Keszthely nemestóthi Szabó István
  - Pál *1702 II 27 Keszthely nagylucsei Dóczy Katalin
  - János *1716 hertelendi Hertelendy Anna
- István *1683 Keszthely 1. ns. Farkas Anna 2. ns. Sziládv Juliánna
  - 1. Katalin *1709 VIII. 25 Keszthely
  - 2. Judit *1710 XI. 7 Keszthely
  - László *1714 V. 4 Keszthely
  - Mihály *1716 X. 6 Keszthely
- Borbála *1690 Keszthely ns. Raposa (alias Kiss) Mihály

II. Sytvay Ferenc
*1675 Keszthely
ns. Gyber Erzsébet
l. I. tábla

Ádám *1701 II. 23 Keszthely

Éva *1703 III. 31 Keszthely

Ferenc
*1706 V. 25
Keszthely
1727 hatvani postamester
†1740 IV. 7 Hatvan
ns. Verseghy Ágnes

Margit *1708 VII. 22 Keszthely

Julianna *1712 XII. 2 Keszthely

Katalin *1715 Keszthely

Auna *1732 X. 25 Hatvan

Veronika *1734 VII. 25 Hatvan

Ferenc
*1736 VII. 14 Hatvan
1760-6 hatvani,
1766-1803 dorogi postam.
†1803 VIII. 30 Dorog
1767 I. 31 : szlavinczai
Sándor Terézia
(†1805 XI. 20 Dorog)

Éva *1738 XI. 7 Hatvan

Rebeka *1740 X. 9 Hatvan

(Folyt. l. Kempelen id. munka, XI. kötet, 212. old.)

Az id. korábbi műből nyomdatechnikai hibából kimaradt Zsitvay *Tibor* 3. gyermeke: *Margit* (sz. Budapest, 1917. III. 8.) férjezett dr. *Szentgyörgyi* Lóránté (1937.). Tibor első leánya: *Katalin* férjének neve pedig ekként helyesbítendő: dr. *Bugár-Mészáros* Károly (l. Kempelen id. munka II. köt. 463.).

A család tagjai közül külön felemlítendők: Zsitvay *Leó* (1841—1915.) kúriai tanácselnök, valamint fiai: Zsitvay *Géza* (1873—1939.) kúriai tanácselnök, a kiváló hiteljogász és Zsitvay *Tibor* (sz. 1884.) m. kir. titkos tanácsos, úgyszintén Zsitvay *Antal* (1769—1845.) és Zsitvay *József* (1872—1939.) tábornokok. Zsivay *Leó* anyja: Zsitvay *József* (1797—1862.) szerémi alispán és követ, kir. tanácsos. [Zsitvay *Ferenc* (1768—1820.) kir. udvarnok, ugyancsak szerémi alispán fia, az új címert szerző *Ferenc* unokája.] 1848-ban mint polgári adlatus működött Hrabovszky altábornagy, a horvát lázadás ellen kiküldött királyi biztos mellett és a szabadságharc után vagyonát vesztette és fogságot szenvedett. Fia: *Leó* pesti ügyvéd, Moson vármegye t. főügyé-

Zsitvay József
(1797—1862.)

sze (1867.), vezető kir. ügyész Pozsonyban (1875.), a szombathelyi törvényszék elnöke (1886.), a budapesti törvényszék büntető osztályának vezetője (1891.), majd az önállósított bpesti kir. büntető törvényszék első elnöke (1896.), végül kúriai tanácselnök (1909—1913.), egyike volt a legkiválóbb magyar büntetőjogászoknak. Mint főtárgyalási, különösen esküdtbirósági elnöknek példátlan tekintélye volt. Tudásáról és szellemes

Zsitvay Tibor
(sz. 1884.)

Zsitvay Leó
(1841—1915.)

megjegyzéseiről számos anekdóta forog közszájon. *Tibor* fia ügyvéd (1909.), Máv. vezető ügyész, kecskeméti kormánybiztos-főispán (1919—1920.), majd képviselő (1922—1939.). A nemzetgyűlés alelnöke, később elnöke (1924—1927.). A képviselőház elnöke (1927—1929.). Igazságügyminiszter (1929—1932.).

Vö. még *Gerő* 405—6.

ZSIVKOVICS, torontálszigeti.

A magyar nemességet 1891. júl. 27-én Zsivkovics Jenő, 7-ik honvédgyalogezredbeli százados és általa felesége, született *Andreics* Máriától származó Illés, Sándor és Dusán nevű fiai és Olga nevű leánya kapták. — A család címerének leírását közöltem a Magyar nemes családok c. munkám XI-ik kötete 212—13. oldalain. — *Leszármazás:*

Jenő (sz. 1831., megh. 1893.) mint honvédőrnagy ment nyugalomba. Felesége glogoni *Andreich* Mária (sz. 1850.); gyermekei:

1. *Illés* (sz. 1870.); cs. és kir. őrnagy volt.

2. *Sándor* (sz. 1871., megh. 1909.); cs. és kir. százados volt.

3. *Dusán* (sz. 1878., megh. 1915.); elesett 1915-ben.

4. *Olga* (sz. 1873.); férje *Rothmund* Gusztáv (sz. 1866.); cs. és kir. alezredes volt. Egyetlen gyermekük:

Rothmund Lea (sz. 1903.).

ZSOMBOLYAY, zsombolyai.

Előbb *Krausz*-nak hívták. Nemes család. Nevüket *Krausz* Sándor, Béla és Valéria testvérek változtatták át *Zsombolyay*-ra. Nemességüket és előnevüket 196.338/1930. szám alatt a m. kir. belügyminiszter ismerte el. *Leszármazás:*

Sándor; felesége *Balásfy* Margit. Gyermekei:

1. Sándor (sz. 1890. máj. 19., Budapest); m. kir. honvédhadbiztos.

2. *Béla* (sz. 1893. jún. 12., Budapest), vezérkari őrnagy.

3 *Valéria* (sz. 1895. febr. 4., Budapest), székesfővárosi gyak. isk. tanítónő.

V. ö. *Gerő* 212.

NÉVMUTATÓ.

Abaffy 18, 157
Ábrahám 11
Ábrán 11
Ábrányi 11, 37
Achenbach 61
Ádám 12
Aebly 14, 74
Agorasztó 14
Ágoston 34
Ágotai 86
Ágotai 86
Akacs 14, 30
Albach 24
Alberti de Enno 15
Alberti de Poja 15
Álgyay 15, 16
Álgyay-Hubert 16
Almásy, gróf 71
Almásy 16, 55
Almay 17, 55, 157
Altai 18, 19
Altenburger 18, 64, 65
Altmühl 27
Ambrózy-Migazzi, gróf 54
Ambrus 132
Anderle 51
Anders 33
Andrássi 104
Andreetti 129
Andreics 167, 168
Andrejka 152
Andrényi, báró 19
Andriska 117
Antal 95
Ányos 66, 67
Appiano 19
Apponyi, gróf 71
Árpássy 89
Asbóth 62
Astuto-Lucchesi, hg. 20
Aszányi 31
Axmann 101
Azary 124
Baán 102
Babarczy, báró 41
Babics 20. 47, 48
Babocsay 28
Baditz 136
Baghy 157
Bajthay 30
Bajza 20
Bakonyvári 48
Bakos 25
Balásfy 168
Balázs 109, 117, 128
Baldauf 154
Bálint 68
Balla 22, 24, 25, 123
Ballagó 24
Balassa 22
Ballay 26
Balogh 16, 23, 46, 66, 73, 117, 124
Bálványossy 27
Bana 39
Bangha 13
Barchetti 27
Barcsay 54, 88
Barcza 26
Bárdossy 41
Barényi 29, 30
Barina 29
Barinyay 30
Baross 57
Bartel 40
Bártfai 109
Bartha 12, 105
Bartsch 124
Bartsik 117
Bartóffy 120
Barwulszky 101
Bassaglia 122, 123
Battha 50
Batthyány, gróf 71
Bauer 94
Bayer 60, 95
Becze 24
Bedő 107
Beér 68
Belatiny-Braun 41, 116
Béldi, gróf 72
Beliczey 91
Bélik 34
Bellosics 32
Bem 89
Benárd 95
Benczur 33
Bender 119
Bene 42
Benedek 36
Benedicty 159
Benes 84
Beniczky 20, 22, 127
Benyó 53
Berchtold, gróf 72
Bereczky 133
Berend 40
Bergmann 154
Berington 27
Berko 34
Bertóthy 125, 142, 143
Berzeviczy 87, 98
Besse 106
Beyer 126
Bezerédj, Bezerédy 15, 77, 145, 147
Bielek 34
Bika 120
Binder 65, 66
Biró 80
Birstock 154
Blaskovich 67, 157
Bobics 35
Bobula 35
Bock 36
Bócz 81, 85
Boda 74
Bódi 25
Bodnár 36
Bodor 119
Bogyay 135, 136, 137, 138, 146, 147, 153
Bohus, báró 130, 131
Bókay 37

Boldizsár 23
Bolgár 87
Bolizza 122
Bolla 131
Boráros 37
Bornemisza 21, 143
Borsos 27
Borsothy 106
Bortnyák 28
Bosánszky 112
Bossányi 100, 117
Botez 66
Botka, Bottka 26, 102, 137
Boytha 63, 127
Brand 32
Breintheimpt 31
Braun 40, 160
Brauner 40
Brenner 163
Brettschneider, báró 72
Breznay 28, 123
Brinzár 124
Brunhuber 14
Brunner 84
Brünek 41
Budaházy 110
Bugár-Mészáros 116
Bugát 18
Burghardt 46
Bursák 136
Buzássy 42
Büdingen, gróf 131
Bydeskuthy 117
Cebrian, gróf 42, 69
Cerri 126
Chappon 60
Châtel 63
Chernel 135
Cicatricis 43
Cigangi 101
Clement 154
Clementis 127
Corchus 43
Cornides 40
Csajághy 21
Csák 118
Csanády 137
Csánky 112
Csány 44, 72
Császár 128
Csathó 155
Csengery 66
Csergő 44
Cserna 54, 117
Csernai 141
Csertán 44, 134, 135, 136
Cservenyák 34
Csery 117
Csipek 93
Csorba 117
Csuzy 72
Czerva 45
Czoborczy 20, 47
Czuczy 31
Dániel, báró 48
Dachsner 142
Deák 146
Debnarik 111
Déchy 13
Décsey 105
Décsi 73
Degré 49
Dékány 102
Dekker 49
Delhányi 57
dell' Adami 15
Delly 89
Demény 133
Denk 102
Dencsy 103, 104
Dérczy 15
Dessewffy 57, 88, 143
Dévay 134
Deym, gróf 72
Dezséry 35
Dézsi 119
Dimetto 122, 123
Dinkey-Mock 36
Doby 68
Dóczy 92, 165
Dollinger 50, 86
Dombrowski 66
Domokos 92
Dornsteiner 46
Dömök 118
Dömötör 40
Döry 56, 135
Dráveczky 87
Dreher 50
Drescher 111
Drevenyák 11
Droppa 101
Dudás 111
Duka, báró 72
Dulcz 119
Dunkel 12
Dück 60, 61
Ebenhoch 81
Ebenspanger 132
Éber 71
Ecker 43
Eckerdt 50
Éder 33
Egry 87
Ehrlich 95
Eichler 107
Eigl 82
Eimann 161
Eisel 59
Elek 103, 140
Emericzey 33
Emericzy 80
Emich 51
Emmerling 52
Enders 96
Endre 54
Endrédi 24
Endrey 28
Engeszer 52
Enyedy 159
Eördögh 11, 12
Eötvös, báró 71
Érdeki 26
Erdélyi 96
Erdős 28
Érdy 103
Erggelet, báró 42
Erney 52
Érssek 54
Eszenyi 57
Ethey 53
Exner 136
Exterde, báró 88
Faber 40
Fabián 160
Fabianics 26
Fabinyi 53
Fábry 54, 124
Falb 125
Falcione 49
Falk 130
Farkas 28, 32, 57, 65, 165
Fái, Fáy 130
Fáykiss 101
Fazekas 109, 110
Fedák 84
Fehér 21
Feichtinger 20
Feiner 27
Fejérváry 98
Fekésházy 120
Fellner, báró 18, 55
Fellner 55, 93
Felsmann 55. 86
Felszeghy 56
Ferber 40
Fessl 95
Fessler 102
Festetics, gróf 98
Fésüs 118
Fiedler, báró 94

Fiedler 68
Fillinger 96
Fischer 68, 160
Fleck 126
Floch-Reyhersberg 56
Flyssar 88
Folly 137
Forintos 26, 146
Forster 57, 137
Forstinger 57
Földessy 61
Fraydt 17
Frick 81
Fricke 74
Fried 144
Fries, báró 52
Fritz 129
Frohna 82
Fröhlich 61, 161
Frum 115
Fuchs 62, 63, 95
Fuhrmann 46
Funke 67
Füleky 23
Fülöpp 62
Fürst 40
Gaál, Gál 58, 89, 135
Gabona 64
Gajdos 89
Galánffy 64
Galgóczy 21
Gallasch 113
Galovich 113
Gálos 27
Galvácsy 12
Gamperl 58, 63
Gáspár 140
Gastner 136
Gazsó 24
Gärtner 90
Geist 58, 91
Geller 84
Gelley 60, 61
Geramb 13
Gerhard, Gerhardt 20. 21, 138
Gerlóczy 85, 86
Germanecz 47
Gerster 81, 82, 85
Geruska 104
Ghyka, hg. 66
Giacich 122
Giergl 60
Gillyén 65
Gindly 146
Girardi 50
Giuliani 66
Glatz 36, 62
Glavina 44
Glos, Glosz 63
Gludovácz 72
Goehlert 107
Gombár 41
Gombos 114
Gondoly 88
Goszleth 61
Gózony 22
Göbes 90
Göröncsér 118
Graefl 63
Graf 132
Granichstaedten-Czerva 45
Gregersen 34
Greven, báró 71
Grofcsik 61
Grosz 117
Gröhling 13
Gruber 27, 154
Grundt 94
Gulden 26
Guilleaume 86
Gutay 26
Gutman, Guttmann 123, 148, 151, 152
Gyber 165, 166
Gyalog 154
Gyapay 47
Gyömörey 15, 145, 146
Gyöngyössy 58, 63, 133
Györffy 32
György 16
Györgyi 60, 61
Gyürki, gróf 130
Haás 61, 84
Hackel 163
Hackenberg 115
Hadzsy 41
Hamerli 31
Haggenmacher 63, 64, 126, 127
Hagmayer 40
Hajas 132, 133
Hajdu 110
Hajnal 65
Halassy 135
Halbauer 96
Haluska 26
Hammer 127
Hancsok 30
Handtel 64
Hannekarth 55
Haranghy 23
Harisch 52
Harkányi, báró 69
Harmath 31
Hartleben 18, 64
Hauschke 116
Hause 18, 65
Hausenblass 13
Hauser 16
Hausner 53
Hauszer 31
Havasi 64
Haynal 65
Heckenast 20, 22
Hegedüs 135
Heim 128
Heinrich 19, 29, 32 53, 116
Helbig 66
Helcz 36
Heldt 40, 67
Hencz 88
Henszlmann 67
Hentaller 13
Herczeg 57, 120
Hermann 142
Herrich 37
Hertelendy 146, 147, 165
Hesz 153
Hetsér 24
Hettyey 143, 146
Hidvéghy 87
Hieronymi 68
Hikate 60
Hilscher 119
Himmel 114
Hochreiter 73
Hodászy 14
Hodicz 71
Hodossy 23
Hofhauser 152
Hoffmann 154
Holczer 84
Holló 34, 87
Hollós 96
Hollóssy 53
Holtmann 18
Homoky 119
Horn 113
Horty 66
Horvát, Horváth 13, 23, 41, 45, 70, 130, 135, 147
Hoyen 72
Hoyos 27, 71
Hönig 99
Hörscher 84
Hubay 42, 43, 69
Hubay-Cebrian 42, 43, 69
Huber 69
Hunkár 47

Huszár 70, 101
Hyna 129
Ibrányi 70
Iván 51
Illés 40
Immerdörfer 62
Incze 140
Inkey 70
Istvánffy 40
Ivánka 112
Ivánkovics 49
Ivánovics 112
Izsák 73
Jablánczy 57
Jablonczy 103
Jagasich 146
Jakabffy 55
Jakó 74
Jakobovics 91
Jálics 14, 59, 74
Jámborffy 48
Jámborszky 143
Jamrich 22
Jancsó 118
Jank 137, 138
Jankó 75
Jankovich 39, 40
Jankovszky 32
Jantsits 79
Jeanchich 80
Jenkins 86
Jerffy 142
Jespersen 161
Jeszenovszky 71
Jeszenszky, báró 72
Jeszenszky 31
Joób 46, 114
Jozeffi 102
Juhász 109, 110, 124, 136
Jung 27
Jungholz 27
Kacskovics 135, 138
Kaczvinszky 95
Kádár 153
Kaiser 114
Kákocsy 145
Kalas 48
Kalitzky 61
Kállay 11, 153
Kaller 102
Kalmár 92
Kaluzsa 118
Kammermayer 52
Kanka 111
Kapotsfy 138
Karácsondy 80
Karafiath 129
Kardenand 117
Kardetter 15, 16
Kardos 109
Kárffy 101
Károlyi 101, 143
Kárpáti 110
Karpfenstein 79, 80
Karsai 31
Katona 11
Kauser 50, 56, 80, 93, 94, 95, 96, 128, 129
Kayser 87
Kazár 53
Kacskeméthy-Szücs 104
Kecskés 25
Keczer 124
Keglevich, gróf 72, 88
Kehrling 132
Keisch 52
Keller 34, 154, 156
Keltz 72
Kempelen 16, 28, 29, 55, 123
Kende 147
Kendeffy 71
Kenyeres 33
Kepes 142
Kerekess 87, 136
Kerekesházy 89
Keresztessy 89
Kertay 28, 75
Kertész 53, 89
Keserü 133
Keyling 67
Kilyéni 11
Kintzig 90
Kiripolszky 31
Kis, Kiss 54, 71, 72, 104, 105, 109, 123, 143, 154, 165
Kisfaludy 135, 145
Kleiner 59, 91, 101
Klobusiczky 31, 87
Klősz 97
Kluger 17
Kodolits 17
Koiss 86
Kókay 23
Kolecsányi 30
Koller 145, 149, 152
Kolosváry 111
Koltay 154
Komlóssy 143
Korchus 43
Koromczay 43
Korothmoky 87
Kossik 112
Kostyán 79
Kostyó 111
Kovács, Kováts 24, 26, 47, 73, 95, 106, 110
Kovácsy 102
Kovanovics 143
Kovasóczy 131
Kozáry 137
Kozma 92, 93
Kölber 82, 83, 84, 86, 93, 94, 115
Kömüves 117
Köntzer 62
Körmendy 96
Körmendy-Ékes 97
Körössy 23, 32
Kraft 106
Kraszna 112
Kászonyi 101
Krauss, Krausz 25, 119, 168
Kray, báró 97
Kriebel 62
Krumbholz 13
Kruspér 12
Kummer 118
Kun 40
Kuncz, Kunz 48, 58, 98, 123
Kurz 81, 83, 113
Kuszka 109
Kutas 155
Kutschera 107
Kvassay 15, 67
Ladányi 40, 161
Lafite 161
Lakner 142
Lámos 142
Lang 11
Langheinrich 96
Langsfeld 69
Lányi 46
Laspier 42
Laszgallner 33, 62, 64, 67
Latinovits 95
Lauffer 60
Lauschmann 115
Lázár 92, 140
Léber 97
Lehoczky 47, 109, 124
Lehrner 102
Leitner 29
Lelkes 73
Lell 62
Lengyel 72
Lenhossék 100
Liebesberger 31

Lindeloff, báró 131
Lindner 61
Linzbauer 95
Lippóczy 101
Lipthay, báró 18
Lipthay 87, 116
Lisznyay 21
Loher 154
Lónyay 15
Loór 28
Loósz 33
Lóránth 70
Lorch 98
Lovas 16
Lovassy 98
Lökös 23, 24
Lucchesi-Palli 20
Luczenbacher 103
Lukács 79, 140
Maár 31
Machula 103
Macsotay 73
Madarassy 104
Madarász 96
Máday 33, 65
Mader 31
Madurkai 112
Mády 105
Magyar 102, 104
Majthényi, báró 71, 72
Majthényi 42
Makay 106
Maldziszky 36
Malvieux 64
Mansvet 68
Marbach 46
Máriássy 98
Marich 98
Márky 106
Markusovszky 54
Marschalko 60
Marton 41
Marx 107
Matavovszky 98, 102
Mathauszer 29
Mathäides, Matheidesz 64
Matolay 124
Mátyás 141
Mátyásfalvy 63
Mauksch 61
Maurer 109
Max 33
Maydl 40
Mayer 14, 62, 74, 154, 160
Mazáni 32
Mecséri 132
Medve 11
Megay 68, 102
Méhes 108
Melczer 121
Merschitz 28
Meskó 108
Mesnil 42
Mészáros 23, 45, 79, 111, 117, 166
Mezei, Mezey 25, 102
Michaelis 127
Mihályi 24, 88
Miklósi-Mutschenbacher 115
Miklovicz 104
Mikó 118
Mikos 132
Milhoffer 107
Misefai 111
Miskey 47
Miskovits 112
Mitis 13, 67
Mohai Szabó 124
Molnár 25, 31, 41, 59, 67, 130, 133
Montenuovo, herceg 130
Morcsányi 25
Móré 24
Mössmer 99, 113
Mösszel 154
Mráz 26
Muhoray 19
Munch 90
Munkácsy 109
Muraközy 25
Musch 61
Mutschenbacher 114
Müller, báró 115
Müller 41, 94, 95, 107, 109, 154
Müllner 126
Nadányi 133
Nagy 13, 24, 25, 31, 32, 45, 66, 72, 116, 145, 147
Nagy (Kozma) 23
Nagy-Győry (Nagygyőry) 116
Nagy-Mády 105
Nászay 119
Nedeczky 133, 135, 137
Negro 67
Nemák 13
Nemes, gróf 130, 131
Nemes 132
Nemeskay 149, 152
Németh 25, 41
Némethy 118
Nikászy 13
Nizsnyánszky 100
Noseda 119, 163
Nováki 95
Novelly 95
Nyegre 134
Nyers 105
Nyiri 24, 92
Ocskay 142
Oetl 114
Oláh 109
Olchváry 119, 120
Oravszka 32
Orosz 143
Osterlamm 118
Oswald 132, 133
Oszterhueber 144, 145, 147
Ott 97
Ottmayer 67
Őry 23
Ősapai 118
Paál 58, 120
Padala 77
Paerhold 27
Paggy 32
Paiger 112
Paksy 19
Pálffy, gróf 147
Pálffy 45
Palkovics 56
Páll 84
Pallavicini, őrgróf 131
Paller 142
Pallisch 133
Paluf 110
Pap, Papp 16, 23, 59, 109, 136, 138
Parchetti 27
Parlay 129
Pascal, Paschgall 51
Pásztor 24
Pataky 24, 125
Paulaczki 112
Pauler 101
Paulisz 112
Péchy 125
Pejácsevich, gróf 71
Pekár 63
Pekáry 156
Pelikán 126, 128
Perczel 92, 105
Perschmann 149, 152
Péteri 120, 121
Pethő, gróf 88
Petőcz 137
Petók 30
Petrovay 123

Pfeffer 120
Pfeiffer 59
Pichler 74
Piker 98
Pillvax 61
Pintér 30
Pistóry, Pisztóry 61
Pittoni 17
Plainer 138
Platthy 30
Plihál 45
Poche 13
Pócs 24
Pócsy 23, 25
Podhorszky 57
Podhorányi 143
Pohly 36
Póka-Pivny 107
Pólányi 134, 135
Polgáry 89
Pollák 102
Pomothy 23
Ponghó 141
Porst 95
Poszvék 163
Pozdech 36
Pozder 28, 29, 122
Prauner 40
Preizling 148, 151
Preysz 61
Prihoda 123
Prónay 12
Pulyevits 99
Purgly 125, 156
Purt 127
Puschauer 32
Puskár 125
Puskás 125
Pynkóczy 155
Querfurt 126
Rádl 13
Radványi 133
Rájki 72
Rajner 123
Rakita 81, 85
Rakovszky 133
Ranzenberger 86
Rapff 55
Raposa 165
Rappold 71
Raszlaviczy 87, 143
Rausch 61
Raymund 54
Rédeki 30
Rédl 26
Rege 98
Rehák 43
Reisz 12
Reiszner 40
Reitmann 112
Reményi 163
Remenyik 117
Répássy 135, 137
Révay, báró 42
Reviczky 126
Rhemann 89
Richter 81
Riefel 147
Ringelhann 27
Ritter 16
Robinson 23
Rohl 41
Rónay 156
Rosenthal 68
Roskoványi 142
Rosth 43, 146
Rottenbiller 18
Rottmund 168
Rovara 67
Roxer 97
Röhrer 88
Rötzer 41
Rubner 62
Rudnyánszky 54, 163
Rumy 38, 39, 40
Ruttkay 57
Rüdt-Collenberg, gróf 72
Saar 27
Sági 53
Sándor 166
Sándorffy 145
Sándorházy 139
Saranics 111
Sarkadi 109
Sárközy 23, 25, 147
Sarlay 136
Sátori 61
Saxlehner 64, 126
Scheibel 96
Scheich 163
Scheidl 137
Scherer 90
Scheurer 27
Schiebl 24
Schindler 127
Schlagetter 128
Schleifer 36
Schlick 94, 96
Schmelovszky 134
Schmelzer 36
Schmidt 53, 56, 129
154
Schneider 154
Schnaiker 96
Scholtz 102
Schopper 74
Schormann 123
Schöber 65
Schön 27
Schönhoffer 64
Schrattenbach 40
Schuchler 32
Schütz 126
Schwart 29
Schwiger 132
Schweitzer 31
Scotti 146
Sebők 24
Seeger 40
Seenger 86, 128, 129
Seelmayer 62
Seidl 153
Seifert 111
Séllyey 44
Semmelweis 115
Semsey 142
Sényi 72
Sennyey, báró 71
Sidó 145
Siegl 18
Sigmund 96
Sigray 76, 129
Siklóssy 137
Simay-Molnár 129
Sinkovits 29
Sipos 136
Sissányi 156
Sitkey 130
Sixty 135
Skarkai 125
Skronicsek 31
Skrovanek 32
Skublics 137
Smitsek 79
Somodi 25
Sohnleitner 74
Solymosy, báró 130
Somogyi 79, 132
Somssich 72, 135
Soós 132
Spalt 96
Speiser 148, 152, 153
Spett 131
Spiegel 16
Spur 136
Stahl 16
Steinacker 62, 161
Steitzer 125
Stettner 132, 133, 162
Stolp 61
Straky 89
Stromszky 137
Stumpf 119
Svache 57

Svastits 44, 89, 134
Sümeghy 45
Szabella 112
Szabó 23, 24, 25, 40, 48, 105, 117, 124, 133, 137, 140, 161, 165
Szajbely 138
Szalathnay 23, 25
Szalay-Berzeviczy 50
Szánthó, Szántó 105, 110
Szaplonczay 56
Szappanos 79
Szarvas 117
Szebellédy 58
Széchenyi, gróf 18
Szegedy 70
Székely 137
Szekeres 97
Szemere 87, 147
Szénásy 77
Szent-Györgyi 101, 166
Szentiványi-Szmrecsányi 102
Szent-Pály 89
Szentpétery 23, 105, 143
Szepessy 94, 102
Szerb 59
Szeremley 132
Szevera 69
Szigeth 86
Szeniczey 59
Szigethy 131, 136
Szigethy-Gyula 41
Szijj 110
Szilády 165
Szilágyi 103, 139, 155
Szilvek 114
Szimits 117
Szinyey-Merse 98
Szkenderovits 161
Szlábi 110
Szladovics 44
Szolarcsik 109
Szolomayer 36
Szomjas 20
Szontagh 48
Szöllössy 141
Sztankay 141, 143, 144
Sztankovánszky 71
Sztranyavszky 140
Szubovics 40
Szücs 24, 25, 104
Szvatko 32
Táborszky 136
Tahy 143
Takács 30, 48, 141
Taklián 117, 135
Tarányi 144
Tarpay 117
Tarsóczky 101
Tekula 32
Teleki, gróf 71, 103
Teschenberg 17
Thaly 733, 134, 162
Thassy 30, 45, 72
Therna 88
Tholvay 139
Thomka 154
Thuróczy 95
Thury 115
Tichler 148
Tisza 13
Tolnai 26
Tomassik 122, 123
Tomcsányi 153
Tomka 154
Tonner 81, 83
Toperczer 161
Topler 65
Tormay 52
Torday 155
Tóth 25, 66, 67, 73, 94, 96, 111, 120, 143
Tóthfaludy 155
Tottal 31
Tömöry 12, 19, 37, 50, 115
Töreky 135
Török 43
Törzsök 48
Traiber 157
Trittenwein 115
Trózonyi 103
Tschögl 27
Tuba 114
Tulok 12
Tuchányi 114
Turczer 109
Tury 104
Tüköry 16
Uhlarik 71, 161
Ujházy 157
Ujváry 133
Unger 18
Unterbaum 97
Urbán, báró 156
Urbán 18, 31, 140, 142
Urbanovits 118
Uzonyi 128
Ürményi 72
Ürmössy 33
Vácz 92
Vágvölgyi 118
Vajda 23, 24, 27, 135
Várady, Várady 68, 140
Varga 26, 29, 44, 110, 117, 136
Varju 153
Várjon 26
Várnay 12
Vásárhelyi 19
Vas, Vass 68, 88
Vastagh 33
Vasváry 157
Vecsey, nemes és báró 15, 43, 157
Vékey 157
Velcz 133
Velics 12
Vendel 40, 136
Veörös 147
Verebély 36, 157
Veress 143
Verseghy 166
Veszeli 133
Vezsenyi 158
Vidats 96
Vidos 133
Vigh 84
Villax 137
Virágh 137
Virányi 12, 158
Virták 64
Vitális 98
Vizlendvay 44, 136
Vlasits 13
Voigt 107
Vojnits 39
Vojta 13
Vörösmarty 21
Vrabély 106
Waász 28
Wach 97
Wagner 44, 99
Wajna 102
Wallner 154
Walser 93
Walter, Walther 95, 114
Weichardt 61
Wein 12
Weininger 128
Weisinger 84
Wekerle 59
Wenckheim, báró 98
Wendel 161
Wesztermayer 158
Wildner 63
Wimmer 119
Wolff 153
Wlasits 27
Wodianer 27
Wolsheimb, báró 56
Wolstreich 149, 153
Wurm 17

Ybl 159
Zádor 28, 132, 133, 134, 162
Zámor 61, 119
Zaveczky 66
Zarka 135, 145
Zedtwitz 124
Zeitlinger 91
Zelenka 60
Zellmann 110
Zichy, gróf 15, 71, 98, 130, 131
Ziegelmeister 51
Zimmer 43
Zlinszky 16, 30
Zobel 163
Zsembery 164
Zsitvay 164
Zsivkovics 167
Zsombolyay 168

MÁTÉ-NYOMDA
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-UTCA 61.